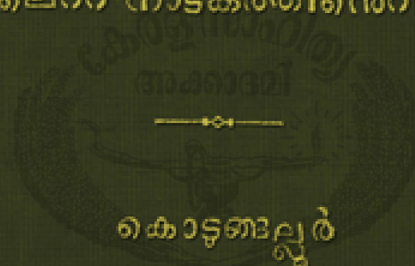
ഹാംലെററ നാടകം.

ഇംക്ലീഷകവിശ്രേഷ്ഠനായ

ഷെക്സ്പിയരുടെ

ഹാംലെററ നാടകത്തിന്റെ തര്ജ്ജമ.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയതു.

ഹാംലെററ നാടകം.

ഇംഗ്ലീഷകവിശ്രേഷ്ഠനായ

ഷെക്സ്പിയരുടെ

ഹാംലെററ നാടകത്തിന്റെ തർജ്ജമ.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ

കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ

തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കല്പിച്ചുണ്ടാക്കിയതു.

തൃശ്ശിവപേരൂർ

വിദ്യാവിനോദിനി അച്ചുകൂടത്തിൽ

അച്ചടിപ്പിച്ചതു.

൧൦൭൦.

പാത്രങ്ങൾ

ക്ലാഡിയസ്സ് — ഡന്മാൎക്ക് രാജാവ്

ഹാംലെററ — മരിച്ച രാജാവിൻെറ മകനും ഇപ്പോഴത്തെ രാജാവിൻെറ മരുമകനും

പൊളോണിയസ്സ് — ഒന്നാംകാൎയ്യസ്ഥൻ

ഹൊറേഷ്യോ — ഹാംലെററിൻെറ ഒരു സ്നേഹിതൻ

ലെൎട്ടീസ്സ്, വോൾട്ടീമാണ്ട, കൊൺനീലിയസ്സ്, റോസൻക്രാൻസ്സ്, ഗിൽഡൻസ്റ്റേൺ, ഓസറിക്ക്, ഒരു ആൾ .... } രാജസേവകന്മാർ

ഒരു പുരോഹിതൻ

മാർസെലസ്സ്, ബർനാഡോ } പട്ടാള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ.

ഫ്രാൻസിസ്കോ — ഒരു പട്ടാളക്കാരൻ.

റെയ്നാൾഡോ — പൊളോണിയസ്സിൻെറ ഭൃത്യൻ.

കളിക്കാർ, രണ്ട വിഡ്ഢികൾ, ശവക്കുഴി കുത്തുന്നവർ.

ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സ് — നാൎവ്വേരാജകുമാരൻ.

ഒരു പടനായകൻ, ഇംക്ലീഷ രാജപ്രതിനിധികൾ.

ഗൎട്രൂഡ — ഡന്മാൎക്കിലെ റാണിയും ഹാംലെററിൻെറ അമ്മയും

ഒഫീലിയ — പൊളോണിയസ്സിൻെറ മകൾ.

പ്രഭുക്കന്മാർ, സ്ത്രീകൾ, പട്ടാളഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ, പട്ടാളങ്ങൾ, കപ്പൽക്കാർ, ദൂതന്മാർ, പരിവാരങ്ങൾ, ഹാംലെററിൻെറ അച്ഛൻെറ പ്രേതം.

രംഗം — ഡന്മാൎക്ക്.

സമൎപ്പണം

പ്രേമതാപരിഷ്വക്തിപ്പെട്ടുതനിലയതളി.
കാന്തിട്ടുന്നാളശീല
ശ്രീമഹാരാജസന്ദ്യോതിതകലയലിയും
ഭക്തിവിശ്വാസപൂൎവ്വം
ശ്രീമൂലവിദ്യാവൎദ്ധിപ്പതിനുസതതവും
സജ്ജനായയോഗസാക്ഷാൽ
സാമൂരിപ്പാട്ടിലേക്കിപ്പുതിയകൃതിസമം
പ്രീത്യകൊള്ളുന്നതെങ്ങാം

പരിഭാഷകന്മാർ.

മുഖവുര

സംസ്കൃതത്തിൽനിന്നു മലയാളഭാഷയിലെക്കു ഇയ്യിടയിൽ അനവധി വിശേഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഓരോ മഹാന്മാർ തൎജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനാൽ സംസ്കൃതഭാഷാപരിജ്ഞാനമില്ലാത്ത മലയാളികൾക്കു അവയിൽ അടങ്ങിയ സാരാംശങ്ങളേയും വിശേഷഗുണങ്ങളേയും സംസ്കൃതകവിതാ സമ്പ്രദായത്തേയും മറ്റും അറിവാൻ എട വന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷഭാഷയിൽനിന്നു മലയാളത്തിലെക്കു തൎജ്ജമ ചെയ്തുണ്ടാക്കിയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വളരെ അപൂൎവ്വമാകയാൽ ആ ഭാഷയിലുള്ള കാവ്യനാടകങ്ങളുടെ ഗുണവും സമ്പ്രദായവും ആ ഭാഷ നിശ്ചയമില്ലാത്തവൎക്കു നല്ലവണ്ണം അറിവാൻ എടയുണ്ടാകുന്നില്ല. ഈ ഒരു ന്യൂനത ഞങ്ങളാൽ കഴിയുന്നെടത്തോളമെങ്കിലും തീൎക്കണമെന്നുള്ള മോഹത്താലാണ വയ്യെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ ഒരു പ്രവൃത്തി ചെയ്വാൻ ഞങ്ങൾ ശ്രമിച്ചതു. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങൾ പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയ ഈ നാടകം ഇംഗ്ലീഷ കാളിദാസനായ ഷേക്സ്പിയരുടെ വിശേഷമായ ഒരു കൃതിയാണ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനേകകൃതികളിൽ ഈ നാടകത്തെന്നെ തൎജ്ജമ ചെയ്യണമെന്നു ഞങ്ങൾ തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയതിനു പലേകാരണങ്ങളും ഉണ്ടു. ഒന്നാമത ഇതിൽ അനവധി സാരാംശങ്ങളും സദാചാരവാക്യങ്ങളും അടങ്ങിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല ഇംഗ്ലീഷ്വ നിശ്ചയമുള്ളവർ ഇതു ആ മഹാകവിയുടെ ഒന്നാംകിടനാടകമായി ഗണിച്ചിട്ടും ഉണ്ട. രണ്ടാമത ഇംഗ്ലീഷ്വ നാടകങ്ങളുടെ രീതി ആ ഭാഷ നിശ്ചയമില്ലാത്തവൎക്കു ഇതുകൊണ്ടു നല്ലവണ്ണം അറിയാവുന്നതാണ. സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ സാധാരണയായി സുഖപൎയ്യവസായികളാകയാൽ ദുഃഖപൎയ്യവസായികളായ നാടകങ്ങളുടെ മാതിരിയും ഇതിൽനിന്നു അറിയാവുന്നതാണ. താണതരം നാടകങ്ങളെടുത്തു തൎജ്ജമചെയ്തു വഷളാവുന്നതിൽ ഭേദം കഠിനമായ്‌ നാടകത്തിൽ പ്രയത്നം ചെയ്തിട്ടാണെല്ലോ, നല്ലതു എന്നു

ഈ വിചാരവും ഞങ്ങളെ ബാധിച്ചില്ലെന്നില്ല. ഈ വക സംഗതികളാണ ഞങ്ങളെ മുഖ്യമായി ധൈൎയ്യപ്പെടുത്തിയത. ഒരു ഭാഷയിൽനിന്ന മറെറാരു ഭാഷയിലെക്ക ഒരു പുസ്തകം തൎജ്ജമ ചെയ്യാൻ മൂലത്തിന്റെ ശൈലിയും രസവും പുഷ്ടിയോടുകൂടി തൎജ്ജമയിൽ വരുത്തിക്കൊൾവാൻ വളരെ പ്രയാസമാണെന്ന തൎജ്ജമയിൽ പരിശ്രമിക്കുന്നൊ എല്ലവരും അറിയാവുന്നതാണെല്ലൊ. അങ്ങിനെയുള്ള ന്യൂനതകൾ ഇതിലും ഉണ്ടാവാം. എങ്കിലും നാട്ടിലെക്ക ഗുണം വരേണമെന്നുള്ള ഞങ്ങളുടെ അതിയായ മോഹംകൊണ്ടാണ ഇതിനാരംഭിച്ചത എന്നുള്ളത ഓൎത്ത ആ വക ന്യൂനതകളെ ക്ഷമിപ്പാൻ ഞങ്ങൾ സവിനയം അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഈ നാടകത്തിലെ പാത്രങ്ങൾക്ക മൂലഗ്രന്ഥത്തിലെ പേരുകൾ തന്നെ ആണ ഞങ്ങളും വെച്ചിരിക്കുന്നത. ഇതിനെപ്പററി വായനക്കാരുടെ ഇടയിൽ രണ്ടുപക്ഷം ഉണ്ടാവാം; എന്നാൽ പേരു മാററിയാൽ സ്വാരസ്യം മുഴുവൻ പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നുള്ള ഭയംകൊണ്ടും, ശാകുന്തളം മുതലായ സംസ്കൃതനാടകങ്ങൾ ഇംഗ്ലീഷിലെക്ക തൎജ്ജമ ചെയ്തതിൽ മൂലത്തിലെ പേരുതന്നെ വെച്ചിരിക്കുന്നത അധികം യോഗ്യമായി കണ്ടതുകൊണ്ടും, ഞങ്ങളും അപ്രകാരം ചെയ്തതാണ.

ഞങ്ങളുടെ ഈ ശ്രമത്തിൽ, പലവിധേനയും സഹായം ചെയ്ത ഞങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുകൾക്ക ഞങ്ങൾ സന്തോഷപൂൎവ്വം നന്ദിപറയുന്നു.

ഏരാമച്ചൻതൊട്ടൊട്ടിയവലിയസഹാ-
　　യത്തിനാളുള്ളമാരും
ചോരാതെവേലചെയ്തിട്ടപചിതകളുകൾ
　　രണ്ടുമാസത്തിനുള്ളിൽ
സാരാൎത്ഥംകൊണ്ടുമോരോന്നൊരുവിധമിതു ഞാൻ
　　ഭാഷയാക്കിക്കുറിച്ചേൻ
നേരാൎയ്യന്മാരവകാശക്രമനിലയിതിൽകു
　　ഞ്ഞാൾക്കൊരോൾക്കുമൊപ്പം

ഹാംലെററ നാടകം

അങ്കം—1. രംഗം—1.

(എൽസിനോർ നഗരത്തിൽ
കോട്ടയുടെ മുമ്പിലുള്ള ഒരു മണ്ഡപം.)

(ഫ്രാൻസിസ്കോ കാവൽക്കാരനു് ഭടന്റെ അടുക്കലേക്കു ബർനാർഡോവും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ബർ— ആരവിടെ?

ഫ്രാൻ— വരട്ടെ; ഞാൻ ചോദിക്കുന്നതിനുത്തരം പറയൂ! അടുത്ത നില്ക്കൂ! താനാരെന്നു പറയൂ!

ബർ— നമ്മുടെ രാജാവു വളരെക്കാലം ജീവിച്ചിരിക്കട്ടെ.

ഫ്രാൻ— ബർനാർഡോ?

ബർ— അവൻ തന്നെ.

ഫ്രാൻ— താൻ തന്റെ ഊഴത്തിനു കൃത്യമായി വരുന്നുണ്ടു.

ബർ— ഇപ്പോൾ പന്ത്രണ്ടടിച്ചു കഴിഞ്ഞു. എയ്! ഫ്രാൻസിസ്കോ! താൻ പോയി കിടന്നോളൂ.

ഫ്രാൻ— ഈ മാററത്തിനു പെരുത്തു സന്തോഷം; വല്ലാത്ത തണുപ്പു. ഞാൻ നന്നെ കുഴഞ്ഞുതാനും.

ബർ— തന്റെ കാവൽ ശല്യമൊന്നുംകൂടാതെ കഴിഞ്ഞില്ലേ?

ഫ്രാൻ— ഒരു ചുണ്ടെലിയും കൂടി അനങ്ങീട്ടില്ല.

ബർ— തനിക്കു നന്നായി വരട്ടെ. എന്റെ കൂട്ടം കാക്കേണ്ടവരായ ഹൊരേഷ്യോവിനേയും മാർസലസ്സിനേയും കണ്ടാൽ അവരോടു വേഗം വരാൻ പറയൂ.

ഫ്രാൻ— അവരുടെ ഒച്ച കേൾപ്പാനുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. നില്ക്കൂ! ആരാടോ?

ഹാംലെററ=ഈ നാടകത്തിലെ നായകനായ രാജകുമാരന്റെ പേർ. എൽസിനോർ=ഡന്മാർക്ക് രാജ്യത്തിന്റെ വടക്കുകിഴക്കു ഭാഗത്തുള്ള ഒരു തുറമുഖം.

(ഹൊറേഷ്യോവും മാർസലസ്സും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹൊ— ഈ രാജ്യത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നവരാണ.

മാർ— ഡെന്മാർക്കിലെ പ്രജകളും.

ഫ്രാൻ— നിങ്ങൾക്കു നന്നായി വരട്ടെ.

മാർ— സത്യവാനായ യോദ്ധാവേ! നല്ലതു വരട്ടെ. തനിക്കാരെ മാററം?

ഫ്രാൻ— എൻെറ സ്ഥാനത്ത ബർനാർഡോ ആണ. എന്നാലങ്ങിനെയാകട്ടെ. (പോയി).

മാർ— എഢ്! ബർനാർഡോ?

ബർ— എന്താ ഹൊറേഷ്യോ ഉണ്ടോ അവിടെ?

ഹൊ— അവനെപ്പോലൊരുത്തനുണ്ടെ.

ബർ— ഹേ ഹൊറേഷ്യോ! ഹേ മാർസലസ്സേ! നിങ്ങൾ വന്നതു നന്നായി.

മാർ— എന്താ ഇന്ന രാത്രിയും അതിനെ കണ്ടുവോ?

ബർ— ഞാനൊന്നും കണ്ടില്ല.

മാർ— ഭ്രമപൂർവ്വികമാത്രം
പറയുന്നുപറഞ്ഞിട്ടാനിതുഹൊറേഷ്യോ
ഇരുകുറിനാം കണ്ടൊരീയ.
ഭയമാഗികാഴ്ചയൊരസത്യമല്ലത്രെ! 1
എന്നാലിപ്രേതമിങ്ങോട്ടിനിയുമണകിൽനാം
ചൊന്നൊരാവർത്തമാനം
നന്നായിബ്ബോദ്ധ്യമാകുന്നതിന്നുമതിനോടൊ
രൊന്നുചോദിക്കുവാനും
ഇന്നീനമ്മോടുചേർന്നീരജനിയിലുമവാം
സംഭവം കാണുവാനായ്
വന്നീടാനായ്ക്ഷണിച്ചേനിവനെയഹമിവിടെ
കാവലാളൊത്തുനില്പാൻ 2

ഹൊ— ഛെ! അതു വരികയുണ്ടാകില്ല.

ബർ— ഇങ്ങിനെ കുറിച്ചിരിക്ക
ഞങ്ങളുമിരുരാത്രികണ്ടൊരിക്കഥയെ

ഹൊറേഷ്യോ എന്ന പക്ഷാന്തരം.

അങ്ങുതട്ടുകളെചെവിയോ
ടിങ്ങിനിയുംവീണ്ടുമൊന്നേററുകട്ടെ 3

ഹൊ— അട്ടെ നമുക്കിരുന്നിട്ട ഇതിനെപ്പററി ബെർണാർഡൊ പറയുന്നതു കേൾക്കുക.

ബെർ— ഓരോരാവായസംഖ്യംകഴിയുമവയിലി
ന്നേപ്പോഴയാട്ടകളെതാരാവിൽ
ദൂരെക്കാണുന്നവടക്കൻധ്രുവനരുകിലുള്ളി
ക്കണ്ടനക്ഷത്രമതാം
നേരെചുററിപ്പൂടതിന്നൊററിന്നുവിധമിവിടെ
ത്തന്നായാൾമാർസലസ്സും
ചാരത്തെനാനും, തദാനീമണിയൊരടിയാൽമുട്ടി,

മാർ— (പ്രേതം പ്രവേശിക്കുന്നു) മിണ്ടാതിരിക്ക 4
അത പിന്നെ എങ്ങോട്ടു വരുന്നതു നോക്കു.

ബെർ— തീപ്പെട്ട തമ്പുരാൻെറ അതെ സ്വരൂപം.

മാർ— ഹൊറേഷ്യോ! അങ്ങൊരു വിദ്വാനാണല്ലൊ അതിനോട സംസാരിക്കു.

ബെർ— അത തമ്പുരാൻെറ തത്സ്വരൂപം തന്നെയല്ലെ ഹൊറെഷ്യൊ? സൂക്ഷിച്ചു നോക്കു.

ഹൊ— തത്സ്വരൂപം തന്നെ. ഭയംകൊണ്ടും അത്ഭുതംകൊണ്ടും ഇതെന്നെ പരവശനാക്കുന്നു.

ബെർ— അതിനോട സംസാരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നതിന്നു മോഹമുണ്ട.

മാർ— അതിനോട ചോദിക്കു ഹൊറേഷ്യോ!

ഹൊ— ആരാണെടൊ, ഴകാന്തിടക്കൊരുപട-
കൊപ്പിട്ടുഡന്മാർക്കിലെ
ച്ചാതശ്രീമൃതഭൂപനന്നാനടകൊ
ണ്ടുള്ളന്നീരാത്രിയിൽ
സൈസ്വരംചുററിനടക്കമാറ്റുപനിലെ
പ്രൌഢസ്വരൂപൻപോ-
നാരെന്നെന്നോട്ട "ദൈവമാണിവനപേക്ഷി
ക്കുന്നു"ചൊല്ലേണമെ 5

ഡന്മാർക്ക = യൂറോപ്പുഖണ്ഡത്തിൽ ഉള്ള ഒരു രാജ്യം.

മാർ— അതിന്നു മുഷിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ബർ— നോക്കു! അതു ഗാംഭീര്യത്തോടെ നടന്നു പോകുന്നു.

ഹൊ— നില്ക്കു! പറയു! പറയു! ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. പറയു!

(പ്രേതം പോയി)

മാർ— അതുപോയി! ഏനി ഉത്തരം പറയില്ല.

ബർ— ഇപ്പോൾ എങ്ങിനെ? ഹൊറേഷ്യോ! അങ്ങു, വിറക്കുന്നു വെല്ലൊ. മുഖത്തു ഒരു തുള്ളി ചോരയില്ല. ബുദ്ധിഭ്രമത്തിനെക്കാളും കുറച്ചധികമല്ലെ ഇത്? ഇതിനെപ്പററി എന്താണ അങ്ങു വിചാരിക്കുന്നത്?

ഹൊ— ഈശ്വരനാണെ സത്യം. ഞാനിതെന്റെ സ്വന്തം കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കില്ലായിരുന്നു.

മാർ— അതു തമ്പുരാന്റെ മാതിരിയല്ലെ?

ഹൊ— താനെങ്ങിനെയൊ? തന്റെ മാതിരി അല്ലെ? അതുമാതിരിതന്നെ.

ഉദ്ധതനാകുമൊത്ത "നാർവെ"പ്പടയോടു പടവെ-
ട്ടീടുവാൻപൊയൊരന്നാ.
ച്ചമച്ചൊന്നായിരുന്നപ്പതിതിരുവുടൽ
കിട്ടിരുന്നോരുചട്ട
ചെഞ്ചേ "പോളണ്ടി"ലുള്ളോരവരെ ഹിമതല-
ത്തെക്കരത്തട്ടിൽനിന്നും
തമ്മിൽതല്ലിട്ടുതള്ളുന്നാളുമതിരുമുഖ
ക്രൌര്യമിമട്ടുതന്നെ 6

ഇതൊരത്ഭുതംതന്നെ.

മാർ— ഒരന്ത്യപാമെന്നപോലീമട്ടിരുകുറിയിതിലെ
ത്തന്നെനിശ്ശബ്ദമായി

നാർവെ=ഡന്മാർക്കിന്റെ വടക്കുഭാഗത്തു കിടക്കുന്നതും യൂറോപ്പുഖണ്ഡത്തിൽപ്പെട്ടതും ആയ ഒരു രാജ്യം. പോളണ്ടു=യൂറോപ്പിലെ മറെറാരു രാജ്യം. ഹിമതലം = പോളണ്ടുരാജ്യം വളരെ തണുപ്പുള്ള പ്രദേശമാകയാൽ ജലപ്രദേശങ്ങൾ തണുപ്പുകൊണ്ടു ഉറച്ചു തറിശുഭൂമികളാവും. അവിടെ വെച്ചാണ ഇതിൽ പ്രസ്താവിച്ച യുദ്ധം നടന്നത എന്നു ഗ്രഹിക്കണം.

ഘോരമായൊരാലിന്നാക്കുന്നൊടയൊട്ടുനടകൊ-
ണ്ടിട്ടുണ്ട് ക്രമത്തിൽ

ഹൊ— എന്താണുദ്ദേശമിസ്സാക്കിവന്നതറിയുവാൻ
വയ്യചിന്തിച്ചിട്ടുമ്പോ-
ളെന്തോസൂചിപ്പതുണ്ടിയവനിതടമട-
ച്ചുൽക്കടക്ഷോഭയോഗം 7

മാർ— ആട്ടേനമ്മൾക്കിരുന്നീടുക,രജനിയിലും
നാട്ടുകാർബ്ബുദ്ധിമുട്ടി-
ട്ടൊട്ടേറെസ്സൂക്ഷ്മമായ്ജാഗ്രതയോടിതുവിധം
കാവൽനില്ക്കുന്നതിന്നും
പാട്ടംവിട്ടെപ്പൊഴുംപിച്ചളയിൽവലിയതോ-
ക്കിത്രവാർക്കുന്നതിപ്പോൾ
വെട്ടേണ്ടുംവട്ടമന്യക്ഷിതിവഴിയെവരു-
ത്താനുമെന്താണുമൂലം 8
നിത്യാസംഗോൽപ്പണിക്കാർകളെവളരെബ്ബലാൽ
ഞായറാഴ്ചക്കുപോലും
വ്യത്യാസംവിട്ടുനിർത്തിപ്പുതുതയൊട്ടുപട-
ക്കപ്പൽതീർപ്പിക്കയാണും
സത്യാംശംഹേതുവിന്നുള്ളവർപറയുവിനീ,
രാപ്പകൽഭേദമില്ലാ
ത്ത്വരാവേശത്തിനൊത്തൊന്നിതിനിയിവിടെവരാ-
നുള്ളതെന്നാരുചൊല്ലും. 9

ഹൊ— ചൊല്ലാൻഞാൻപോരു,മെന്നാലിതുമൊരുബഹു
വാക്കാണി,പ്രേതമായ്വന്നോ
രെല്ലാരുമോർത്തിരിപ്പെട്ടവനിപതിമഹാ-
നായ്“ഹാംലെററ്”ശ്ശൂരൻ
ഒട്ടേറെബ്ഭ്യോദ്യമിപ്പേർന്നൃപനെപൊരവതാ
സ്വാമിയാമ്മത്സരത്താൽ
ഫൊട്ടിൻബ്രാസ്സെന്നനാർവെപ്രളുമ്പതപെട
വെട്ടിപ്പൊരാസിലൊളിടി 10

അന്യക്ഷിതിവഴി= മറുനാട്ടുകളിൽകൂടി. ഇപ്പേർ = ശ്രൂരൻ ഫൊട്ടിൻബ്രാസ എന്നതമെ രാജാവിന്റെ പേരാണ.

രണ്ടാളുംചേൎന്നകൈകൂട്ടിയൊട്ടുമൊരുപര-
സ്പരംകൊടുത്തകരാറിൽ
കണ്ടൊഴുതിനാൎവെച്ചിതിമുഴവനൊഹാം-
ലെററതൻകീഴടങ്ങി
ളുണ്ടായിതൊക്കയിനാളുടെപരിഷയിലെ-
നാകിലന്നാളിലൊട്ടും
വേണ്ടാവാദമെതിൎച്ചിട്ടിഹ മറുപതി
കാകമററായിരുന്നു 11
കേട്ടാലുംപിന്നെയിപ്പോൾകുതുകമൊട്ട
ചൊരുപ്പത്തിനാൽതള്ളലോടം
ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സിൻകുമാരൻടനിരന്നിരയെ
നിൎത്തിനാൎവേതാളക്കൽ
ഷട്ടന്യായമൊട്ടുംജനകവഴിനശി-
ച്ചോരുനാട്ടൊക്കെവീണ്ടും
പോരിൽതട്ടിപ്പറിക്കുന്നതിന്നുള്ളജനബലം
കൊണ്ടുവേണ്ടുംപ്രകാരം 12
അതുകാരണമാണിക്കോപ്പുകൂട്ട-
നാളുമീക്കാവൽനിൎത്തിട്ടതിരക്കും
അത്രാസ്ഥിതിയായിയാളെയോടി.
പ്പുതുമനോഷണവുംനമുക്കനാട്ടിൽ 13

ബെർ — ഇതുശരിശരിയെന്നാണെൻ്റെയുംപക്ഷമെന്നാ
ലിതുവിധമൊരിളക്കംവെന്നതിന്നുംവരാനും
മൃതനൃപനൊരുമൂലംതന്നരൂപത്തിലുഗ്രാ-
യുധമൊടിഹനടന്നാപ്രേതവുംസൂചകന്താൻ 14

ഹൊരാ — ഇത മനോനേത്രത്തിന്നു സൈ്വരക്കേട കൊടുക്കുന്ന ഒരു കരട തന്നെയാണ.

റോമിന്നൌന്നത്യസമൃദ്ധിയിലതിഹോരാ-
നായജൂലിസ്സുരാജൻ

തലക്കൽ=അററത്തിയിൽ, റോം=ഇററലിയിലെ ഒരു നഗരം. ഇതുപണ്ടത്തെ വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു പട്ടണവും അതിയോഗ്യന്മാരായ അനവധി ചക്രവൎത്തികൾ വാണിരുന്ന സ്ഥലവുമായിരുന്നു. ജൂലിസ്സ=ഒരു രാജാവിൻെറ പേരാണ.

ചാമന്നാൾകൊട്ടുമുമ്പെശവകടികളിലി-
ട്ടോരുമെന്നായിരുന്നു
കണ്ടാമശ്രുതസാരത്തിൽപലതുമതുമിതും
വ്യർത്ഥമായർത്ഥമില്ലാ
ത്താമട്ടിൽച്ചൊല്ലിയോരോതെരുവിൽവെളിവിലായ്
ലാത്തിപോയ്പ്രേതമെല്ലാം 15
തീവാലുണ്ടായിതാരങ്ങളിലധമമഹിമം
ചോരയായ്ത്തീർന്നരോമിൻ
ള്ളവാപത്തിൽപെട്ടന്നാൾകടലിലുടമ
കാട്ടുന്നനക്ഷത്രനാഥൻ
ഏവംമങ്ങിക്കുഴഞ്ഞീഗ്രഹണമതിൽ,മഹാ-
പത്തിലീവണ്ണമെല്ലാം
ള്ളവാകാരങ്ങൾമുൻകൂട്ടിയൊരറിവുകൊടു-
ത്തീടുമേവക്കുമത്രെ 16

എന്നാൽ പതുക്കെ, നോക്കു! അതാ എവിടേക്കാണത് പി
ന്നെയും വരുന്നത്?

(പ്രേതം രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഞാനങ്ങോട്ട എതിരിട്ട ചെല്ലും ചത്താലും വേണ്ടില്ല.

നിൽക്കുമിഥ്യാകൃതേ!നീപറക,പറകതേ
ശബ്ദമുണ്ടെങ്കിൽമിണ്ടാൻ
വൈകുന്നാകിൽ,ഭവാനൊന്നസ്സുഖദമിവനനു-
ഷ്ഠാനമാസ്സല്ലകാഴ്കം
വൈകംചെയ്യേണമെന്നാൽപറക,തവധരി-
ത്രിക്കിന്നിബ്ഭാവിയായൊ
ന്നികാലംകണ്ടുവെങ്കിൽപ്പറക,തിന്നൊഴുക്ക
ഴുള്ളതാണെങ്കിലിപ്പോൾ 17
പരദ്രവ്യംതട്ടിച്ചന്നവധിഭവാൻജീവദശയിൽ
ധരക്കുള്ളിൽഗ്ഗൂഢംനിധിനിലയിലായ്‌വെച്ചിടുകയാൽ
പറഞ്ഞീടുന്നുണ്ടീവിധമിഹഭവാന്മാരുഴലുമെ
ന്നറിഞ്ഞീടുംലോകം;പറകതുവിധംനീവരികയോ? 18

ചാമന്നാൾ (ചാം + അന്നാൾ =) ചാവുന്ന ദിവസം.
തീവാല. ധൂമകേതുക്കളുദിച്ചു എന്നു സാരം.

(കോഴി കൂകുന്നു)

നില്ക്കു! പറയു! മാർസലസ്സേ! അതിനെ തടുക്ക.

മാർ— എന്റെ വെണ്മഴുകൊണ്ടതിനെ ഞാൻ കൊത്തട്ടെ?

ഹൊ— നിന്നില്ലെങ്കിലതിനെ വെട്ടു കൊള്ളു.

ബർ— അതിതാ ഇവിടെ.

ഹൊ— അത ഇവിടെ ഇതാ.

മാർ— അതു പോയി. (പ്രേതം പോയി)

അതിവലിയനിലകാഴ്ചയില്ലതീപ്രേതമെന്നാ-
ലിതിനൊടിവിടെമുഷ്കിൻമട്ടനാംകാട്ടിയെല്ലൊ
അധികമതുനിമിത്തംതെററകാരായ്പ്രയോഗി-
ച്ചതിഹപവനകായന്നോർക്കമോഹാസ്യമത്രെ 19

ബർ— അതു സംസാരിപ്പാൻ ഭാവിക്കയായിരുന്നു. അപ്പോഴെക്ക കോഴി കൂകി.

ഹൊ— അപ്പോഴക്കിതുനടുങ്ങിദുഷ്ടനൊരുരാജ
കല്പനവരുമ്പോഴെ
ന്നപ്പടികപ്പുലർകാലകാഹളമതായ
കോഴിവിപുലസ്വരം
കേട്ടുടക്കിയെന്നതുമെന്നുംകടന്നാഴി
യുഴിഗഗനാഗ്നികൾ
ക്കുൾപ്പെട്ടുനില്ക്കടയ്ക്കുമെന്നൊരുകേൾവി
യോഗ്യമിതുതന്നമെ 20

മാർ— അത കോഴി കൂകിയപ്പോൾ മറഞ്ഞു.

നമ്മെക്കാക്കുന്നദൈവാംശജനുടെജനനാ-
ത്സവാഘോഷകാല-
ത്തുദ്ദേശത്താൽപ്രഭാതസ്തുതിപരവിഹഗം
രാത്രിയുംകൂകുമത്രെ
പിന്നാപ്രേതങ്ങൾപുറത്താഗമനമണയാ.
യക്ഷിബാധാദിയില്ലാ
ഗ്ഗ്രഹങ്ങൾക്കഫലിക്കാനിശകൾശുചികള
ന്നെന്നുചൊല്ലുന്നുലോകം 21

രാജകല്പന = വാറണ്ടു.
ദൈവാംശജൻ = യേശുക്രിസ്തു.
പ്രഭാതസ്തുതിപരവിഹഗം = കോഴി

ഹൊറാ— അങ്ങിനെ ഞാനും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ചിലതൊക്കെ വിശ്വസിക്കുന്നതും ഉണ്ട്. എന്നാൽ,

ഉടലരുണമസൃണനിറമാം
പടമതിനാൽമൂടിയീപ്രഭാതമിതാ
സ്ഫുടമാക്കിഴക്കപ്പർവ്വത
തടമഞ്ഞിനിന്മേൽനടക്കുന്നുനോക്കൂ 22

നമ്മുടെ കാവൽ മതിയാക്കുക. ഞാൻ പറയുമ്പോലെ,നോം ഒരും രാത്രി കണ്ടതിനെ "ഹാംലെററ" രാജകുമാരനെ അറിയിക്കുക. എന്തിനാണെന്നു വെച്ചാൽ "എന്റെ ആത്മാവാണെ" സത്യം നമ്മോടു മിണ്ടാത്ത ഒരു പ്രേതം അവിടത്തോടു സംസാരിക്കും. നമ്മുടെ സ്നേഹപ്രകാരം ആവശ്യമായും മുറപ്രകാരം ഉചിതമായും ഉള്ള ഒരു കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും സമ്മതമല്ലേ?

മാർ— ഞാൻ പറയുന്നു! നമുക്കങ്ങിനെ ചെയ്യാം! അവിടത്തെ സമയംപോലെ എവിടെയാണ കാണുകയെന്നു ഞാൻ നേരത്തെ അറിയാം. (എല്ലാവരും പോയി)

രംഗം—2

(രാജധാനിയിൽ ഒരു മുറി അകം; വാദ്യഘോഷം.)

(രാജാവും, രാണിയും, ഹാംലെററും, പൊളോണിയസ്സും, ലെട്ടിസ്സും, വോൾട്ടിമാണ്ടും, കൊർണ്ണിലിയസ്സും, പ്രഭുക്കന്മാരും, പരിചാരങ്ങളും, പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ഇപ്പരേതാഗ്രജഹാംലെററിനുടെമൃതിയില്
ഉള്ളോർമ്മനൽപ്പച്ചയായും.
അതിൽദുഃഖംസഹിക്കേണ്ടതാണിലയെന്നും.
ഏകിലുംലോകർക്കാകിൽ
കഷ്ടംകടിഞ്ഞികിലുംതൻപ്രകൃതിയൊടലമാ.
ലോചനാശക്തിയുടം
വെട്ടിക്കൂട്ടൻമട്ടമൊഴിച്ചീടുമമതിനാ.
നമ്മളെന്നാകിലുമോ 23

അതുകൊണ്ട

ഉച്ചാരണമുറമാൽ• എൻമട്ട—എന്റെ ആത്മാവ എന്ന സൂചകം.

മുമ്പൻജ്യേഷ്ഠത്തിയായുംപുനരിവിടെമഹാ
റാണിയായുമെന്നതിൽ
കമ്പക്കാരെന്മിനാടിനൊരുടനെനൃ-
ഹൊഞ്ഞമാരിലൂവിയഞ്ഞാൻ
മങ്ങിമയങ്ങിയമൊഴി.
ണങ്ങിയമട്ടായമിഴിക ളൊന്നായും
ആങ്ങിനെമറെറകണ്ണിനാ
തിങ്ങിയകണ്ണീരുമെന്തിയവിധത്തിൽ 25
സംമൊദാസപസ്തുതപൊത്രിലൊതുല്യയായ്
പ്രീതിഖെദക്രിയകം
വമ്പിക്കുംമാൽവിവാഹത്തിനമിതുവിധമായ്
ഭാര്യയാംസ്വീകരിച്ചു 24
എന്നാലീവിഷയമിതിൽ.
ഉള്ളൊന്നാമാറിവുതൊൾതടഞ്ഞില്ല
നന്നായ്പ്പുടൊടതാതിയ.
തിന്നായ്നിങ്ങൾക്കുനന്ദിചൊല്ലുന്നു 26

ഇപ്പൊൾ നിങ്ങളുടെ അറിവിനാ ചില ഇതൊന്ന പറയുന്നു.

ഫൊൎട്ടിൻബ്രാസ്സിലെപുത്രൻമഹിമയിലന്നൃ-
ക്കുള്ളതൊന്നല്പമാക്കു-
ണ്ടിട്ടൊ,ജ്യേഷ്ഠൻമരിച്ചെന്നതിലതിദുഃഖമാം
കെട്ടഴിഞ്ഞെന്റെരാജ്യം
പൊട്ടിപ്പൊയെന്നുവെച്ചൊജനകവഴിനശി.
ച്ചൊരരാജ്യംമടക്കി
കിട്ടാൻകത്തയക്കുന്നതിനൊരുമടിക-
ണിച്ചീടുന്നതില്ല 27

അയാളെപ്പററി അത്രമാത്രം. ഇനി നമ്മുടെ സദസ്സിലുള്ള കാൎയ്യം ഇതമാത്രമാണ.

പ്രീതിഖേദക്രിയകളെന്നതിന്റെ അൎത്ഥം ജ്യേഷ്ഠത്തിയുമായുള്ള കല്യാണവും രാജാ ഖേദക്രിയയിൽ പ്രീതിയും വിവാഹത്തിൽ ജ്യേഷ്ഠന്റെ മരണത്തെപ്പററിയുള്ള വ്യസനവും ഉണ്ടായി എന്ന താല്പൎയ്യം.

അസ്വാസ്ഥ്യംക്ഷീണനായികഴിയുമോവതറിയാ-
താഞ്ഞിടുന്നനുജഫോർട്ടിൻ-
ബ്രാസ്സിൻപുത്രന്റെയത്താമനമതങ്ങകനേ
നിർത്തുവാൻകത്തയപ്പാൻ
ഉഷ്ടൻതത്സ്വതന്തൂതത്താണിക്കുകവൊത്തുച്ഛണം
ചെന്നാകൊർണ്ണീലിയസ്സേ!
വോൾട്ടിമാണ്ടേ!പോയാലിരുവരുമിഴവനവ-
നാണ്ടുകൊണ്ടുകൊടുക്കുക 28
കത്തിൽകാണുംമാതിരി
വൃത്തിയിൽനിങ്ങൾക്കതിനധികാരം
ഒരുത്തരവിനിണ്ടധികം
പ്രത്യേകിച്ചെപ്പാനമെതമന്നില്ല 29

നിങ്ങളുടെ ജാഗ്രത നിങ്ങളുടെ സ്വാമിഭക്തിയെ നമുക്കു ബോധ്യമാക്കട്ടെ.

കോർ, വോൾ— അതിലും, എല്ലാററിലും, ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ സ്വാമിഭക്തി കാണിക്കും.

രാജാ—നമുക്കതിൽ ലേശം സംശയമില്ല. സുഖമായി പോയി വരു. (കോർ, വോൾ പോയി) ആ! ലെർട്ടീസ്സേ! തനിക്കു എന്താണ പറവാനുള്ളത? താൻ ചില അപേക്ഷകളെ ചെയ്വാനുള്ളതായി നമ്മോട പറഞ്ഞുവല്ലൊ ഇപ്പൊൾ; എന്താണത? താനീ ഡെന്മാർക്കുകാരനോട ന്യായമായി ചെയ്യുന്ന അപേക്ഷകൾ വെറുതെ ആവില്ല. തനിക്കെന്താണാവശ്യം? ലെർട്ടീസ്സേ! തന്റെ അപേക്ഷയുടെ സ്വരൂപം അറിഞ്ഞാൽ നമ്മുടെ പൂർണ്ണമനസ്സോടുകൂടി അത്ര നാം അനുവദിക്കാതെയുള്ള ഏതെങ്കിലും ഒരു അപേക്ഷ തനിക്കു ചെയ്വാൻ സാധിക്കില്ല.

മുഖ്യതയുള്ളഹൃദയത്തിനുമസ്തകം
കയ്യിനുകിലിയവാഴ്ചയെഴുന്നബന്ധം
നോക്കുമ്പോൾനിൻജനകനാംപുനരിപ്പൊഴീഡ-
ന്മാർക്കിങ്കലെപ്രഭുപദത്തിനുമൊത്തതല്ല 30
എന്താണ തനിക്കു വേണ്ടത? ലെർട്ടീസ്സേ!

ലെൎത്തി—അപ്രധൃഷ്യനായ സ്വാമി! ഫ്രാൻസിലെക്ക മടങ്ങിപ്പോവാനിവിടുത്തെ അനുവാദവും അനുഗ്രഹവും. അവിടെനിന്നു ഞാൻ തിരുമനസ്സിലെ സ്ഥാനാരോഹണസമയം സ്വാമിഭക്തിയെ കാണിപ്പാനായിട്ട ഡെന്മാൎക്കിലെക്ക വന്നതാണെങ്കിലും ഇപ്പോൾ അത കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട എന്റെ വിചാരങ്ങളും ആഗ്രഹങ്ങളും ഫ്രാൻസിലെക്ക പിന്നെയും ചാഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ തിരുമനസ്സിലെ ദയയോടുകൂടിയ അനുവാദമുണ്ടാവേണ്ടതിന്ന താഴ്മയോടുകൂടി അപെക്ഷിക്കുന്നു.

രാജാ— തനിക്ക തന്റെ അച്ഛന്റെ അനുവാദമുണ്ടോ? എന്താണ പറയുന്നത പൊളോനിയസ്സേ!

പൊ—സ്വാമീ! ഇവൻ ബുദ്ധിമുട്ടി ഉത്സാഹത്തോടുകൂടി അപെക്ഷിച്ചു ഞെക്കി പിഴിഞ്ഞ അവസാനം മന്ദമനസ്സോടുകൂടി സമ്മതിപ്പിച്ചു. യാത്ര അയപ്പിക്കേണ്ടതിന്ന ഞാനും ഇവിടത്തോട അപെക്ഷിക്കുന്നു.

രാജാ—പൊയ്ക്കൊണ്ടിടേണ്ടസമയത്തുയഥേഷ്ടമാൎന്നി
പൊയ്ക്കൊള്ളുകെത്രദിനമെങ്കിലുമന്യനാട്ടിൽ
പാൎക്കേണമെങ്കിലതുമാംസ്വഗുണങ്ങൾപുലൎത്താൻ
നോക്കേണമസ്സമയമൊക്കെയുമുള്ളപക്ഷം 31

ആ! ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകനായ ഹാംലെററ! എന്റെ മകനേ!

ഹാം—(പതുക്കെ) ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകനിൽനിന്നൊന്നകടന്നു. മകനായിട്ടുമില്ല.

രാജാ—എന്താണിത? ഇപ്പോഴും തന്റെ മുഖത്ത കാറ വന്നു മൂടിയിരിക്കുന്നത?

ഹാം—സ്വാമീ അങ്ങിനെയല്ല. ഞാൻ നല്ല വെയിലത്താണ.

രാണീ— ഉണ്ണീ! ഹാംലെററ! രാത്രിയെപ്പോലെയുള്ള മലിനച്ഛായ താൻ കളയു. ഡെന്മാൎക്ക രാജ്യത്തിന്റെ ഒരു സ്നേഹിതനാണെന്ന തന്റെ കണ്ണ തോന്നിക്കട്ടെ.

മണ്ണിൽചേൎന്നോരുമാന്യൻമഹിമയുടയനി-
ന്നച്ഛനെത്തേടുവാനാ
യ്കണ്ണിക്കീഴ്പ്പോട്ടയച്ചീട്ടനിശമമരൊലാ
ഹന്തതേണ്ടോദ്യമെല്ലോ

ഫ്രാൻസ=പരന്ത്രീസ്സുകാരുടെ രാജ്യം.

കണ്ണിൽക്കാണുന്നാജീവാവലിമുഴുവനഹോ
ചത്തുപോകേണമെന്നോ
വിണ്ണിൽപ്പോയിപ്രധാനപ്രകൃതിവഴിയെയാ-
ശ്ശാശ്വതസ്ഥാനമെത്തു 32

ഹാം— ഏ! അമ്മേ! ഇതു സാധാരണയാണ.

റാണി— അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, പിന്നെയെന്താണിത തനിക്കൊരു വിശേഷവിധിയായി തോന്നുന്നത?

ഹാം – തോന്നേ? അമ്മേ! അല്ല. അതങ്ങിനെതന്നെയാണ. തോന്നിക്കം. അതെനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.

മാലിന്യാകൃതിയല്ല,തൻമുറകറുപ്പായുള്ളുടുപ്പല്ല,തൻ
മാലിന്നാഞ്ഞെടുവീർപ്പുമല്ലാ,ലിവിടംകണ്ണീരുമല്ലേതുമേ
കാലേവാടിവിയത്താരാനനവുമല്ല-ല്ലന്യചിഹ്നങ്ങളും
ചാലേവാസ്തവമൊട്ടുകാട്ടുവതുമല്ലമ്മേ!പരമ്മേദുഃഖം 33
ഇവദുഃഖമിതുതോന്നിച്ചീടുമെന്നെന്നുവെച്ചാ-
ലിവകളിഹനടിച്ചുംകാട്ടിടാവുന്നതല്ലോ
ഇവയുടെനിലവിട്ടെന്നുള്ളിലൊന്നുണ്ടുസത്താ-
യിവയഴലിന്നലങ്കാരങ്ങളൂവസ്ത്രമത്രെ 34

രാജാ— ഹേ, ഹാംലെററ്! അച്ഛനെപ്പററി അനുശോചിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഈ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്യുന്നതായ തന്റെ സ്വഭാവം നല്ലതും ശ്ലാഘ്യവുമാണ. എന്നാൽ താനൊന്നു മനസ്സിലാക്കണം. തന്റെ അച്ഛന അച്ഛനില്ലാതാവുകയുണ്ടായി. ആ അച്ഛനും ഇല്ലാതെയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ—ഇരിക്കുന്നവൻ അച്ഛന്റെ മരണത്തെപ്പററി കുറച്ചുകാലം വ്യസനിക്കുന്നത ധർമ്മമാണ; എന്നാൽ വാശിയോടുകൂടി വ്യസനിച്ചുകൊണ്ടു തന്നെ ഇരിക്കുന്നതു ദൈവവിരോധമായിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തിയാണ. അതു പൌരുഷത്തിന്നു ചേരാത്തതുമാണ.

മുറയ്ക്കുദൈവത്തിന്നടിമയിലടങ്ങാത്തൊരുമന-
സ്സുറപ്പില്ലാതേററംക്ഷമയകലെവിട്ടോരുഹൃദയം
പരിഷ്കാരംകിട്ടാത്തറിവി,വകൾകാട്ടുന്നുനിയതം
പരിച്ഛേദംവിട്ടീവിധമുയരുമീദ്ദുഃഖമധികം 35

തൻമുറ=തന്റെ നാട്ടുനടപ്പുപ്രകാരമുള്ള. യൂറോപ്യർ വ്യസനസമയത്തു കറുത്തവസ്ത്രം ധരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു സൂചകം.
പരിച്ഛേദം=അതൃത്തി.

നാമെന്നാലറിയേണ്ടതെന്തതറിവുണ്ടെ-
ല്ലാൎക്കുമേതെദൈവമായ്
നാമെന്തിന്നിഹനീരസാൽപിറുപിറ-
ത്തീടുന്നുദുഃഖിച്ചഹോ
ആയിപ്പീത്തയിതീശ്വരന്നുമിഹച-
ത്താൎക്കുംസ്വഭാവത്തിന്നും
ന്യായംവിട്ടപരാധമാണതുവിശേ-
ഷിച്ചുംവിചാരിക്കണം 36
ആദിനരമൃത്യുതൊട്ടീ
മാതിരിജാതിസ്വഭാവമെന്നോതും
പിതൃജനമൃതികൾപതിവിതി
മതിപെട്ടമാലൊഴിക്കനിനക്കുത്തമം 37

ഫലമില്ലാത്ത തന്റെ ഈ ദുഃഖം വലിച്ചു ദൂരെക്കളവാനും നമ്മെ തന്റെ അച്ഛനെപ്പോലെ വിചാരിപ്പാനും നാം അപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ താൻ നമ്മുടെ സിംഹാസനത്തിന്റെ വളരെ അടുത്ത അവകാശിയാണെന്നും ഒരു പ്രിയമുള്ള അച്ഛൻ സ്വന്തം മകന്റെ മേലുള്ള വാത്സല്യവിശേഷത്തിൽ ലേശംപോലും കുറയാത്ത വാത്സല്യം നാം തന്റെ പേരിൽ കാണിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കട്ടെ. "വിററൻബൎഗ്ഗ്" സൎവ്വകലാശാലയിലേക്കു മടങ്ങി പോവാനുള്ള തന്റെ വിചാരം, നമ്മുടെ ആഗ്രഹത്തിന്നു എത്രയോ വിരോധമായിട്ടുള്ളതാണ്. നമ്മുടെ പ്രധാന സേവനും ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകനും നമ്മുടെ മകനുമായ താൻ നമ്മുടെ അടുക്കൽ തന്നെ ഉന്മേഷത്തോടുകൂടി സുഖമായി താമസിപ്പാൻ നാം തന്നോടപേക്ഷിക്കുന്നു.

റാണി—ഹാംലെററ! തന്റെ അമ്മയുടെ അപേക്ഷ മിത്ഥ്യയാക്കരുതെ, ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെകൂടെ താമസിക്കു. വിററൻബൎഗ്ഗിലേക്കു പോകല്ലേ!

വിററൻബൎഗ്ഗ്—ഈ സൎവ്വകലാശാല സ്ഥാപിച്ചതു ക്രി. അ. 1502ൽ ആണു. ഈ കഥ നടന്ന കാലം അതിന്നുമുമ്പാകയാൽ ഈ സൎവ്വകലാശാലയെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചതു ഷേക്സ്പിയർക്കു തെററിപ്പോയിരിക്കുന്നു.

ഹാം—അമ്മേ! എന്നാൽ കഴിയുന്നേടത്തോളം ഞാൻ ഇവിട്ടത്തെ മനസ്സുപോലെ നടക്കാം.

രാജാ— എന്താ നല്ല മറുപടിയായി. ഡന്മാക്കിൽ നമ്മെപ്പോലെ തന്നെ ഇരിക്കു. റാണി വരു!

ഹാംലെററിന്റെസൗമ്യമായ്‌നിജമനസ്സാൽ
സ്സമ്മതംനൽകയാൽ
നാംപെരുത്തപ്രമോദമെത്തിനിതതിനാൽ
ഡന്മാർക്കാരായുള്ളോൻ
പാനംചെയ്യുന്നുവാനിന്നാഘോഷിയക്കോ.
കാർക്കാതെയല്ലിമഹി
സമാനത്തുള്ളീടിതൻപ്രതിധ്വനിമുഴ-
ക്കട്ടേനഭസ്സിങ്കലും 37

വരു! (ഹാംലെററല്ലാതെയെല്ലാവരും വാദ്യഘോഷത്തോടെ പോയി)

ഹാം— ഘോരമാമെന്റെകട്ടിയുള്ളൊരുടലിതൊക്കെ
ക്രമാൽവെള്ളമായ്
മേഘാംബുമഞ്ഞുപോലെചിതറിപ്പോ-
യെങ്കിൽനന്നീശ്വരാ
ഹാഹാഉഗ്രൻദൈവമാത്മഹത്യയെതാം
പാപമെന്നതാക്കിനതി
ആഹാനിത്യ! വിധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലിതുകൊണ്ടും
പോരുമെന്നുവരുമേ 38
ഇന്നുലോകമെത്രവിഷമകരമോ.
ഖിന്നനാലപോഴയതേകർന്നിതാൻ
ഉദ്യാനത്തിരികളിലൊരുലാഭലേശമി-
ല്ലിതിലൊന്നിനിതിലേലോകമൊക്കിൽമേ 39

കഷ്ടം! ഇത്തരം— ഫലമതിലെപ്പേർമ്മുളതാം
നിഷ്കളങ്കതന്നാകളഞ്ഞിരിക്കാതെ
വളർന്നാകാട്ടുംപടലും
വരുമെന്നിവിടെവക്രമായി 40

ഇത്രത്തോളമാകയോ! തീപ്പെട്ടിട്ട രണ്ടു മാസമേ ആയിട്ടുള്ളു. ഇല്ല; അത്രയായിട്ടില്ല—രണ്ടില്ല—അതു നല്ല ഒരു രാജാവു—

അവിടുന്നു ഇയ്യാൾക്കു കിമ്പുരുഷന്നു സൂര്യൻ തന്നെ. എന്റെ അമ്മയുടെമേൽ അത്ര സ്നേഹമായിരുന്നു. അവിടുത്തെ മുഖത്തു ഒരു കാററടിപ്പാൻപോലും അവിടുന്നയക്കില്ലായിരുന്നു. ദൈവമേ! ഞാനോർമ്മ വെക്കണോ? എന്തിനാ—തിന്നതിന്മേലധികമായ ആർത്തിയുണ്ടാകുന്ന മാതിരി അവിടുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂടെ നടപ്പാനാഗ്രഹിക്കും—അങ്ങിനെ കെക്കയായിട്ടും—ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ—ഞാനതിനെപ്പററി വിചാരിക്കാതിരിക്കട്ടേ—ചപലതെ! നിയ്യൊരു പെണ്ണു തന്നെ—കഴിഞ്ഞില്ലൊരു മാസം—"നിയോബിയെ"പ്പോലെ കണ്ണീരിൽ മുങ്ങീട്ടു എന്റെ നിർഭാഗ്യനായ പരിശുദ്ധനായ അച്ഛന്റെ ശവത്തിന്റെ പിന്നാലെ പോകുമ്പോളിട്ടിരുന്ന പാദുക പഴകുന്നതിന്നുകൂടി മുമ്പിൽ—എന്തിനാ അവളു, അവളുകൂടി—അയ്യോ! ദൈവമേ! പൂർവ്വാപരമാലോചിപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാത്ത ഒരു മൃഗം—ഇതിലധികം കാലം വ്യസനിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കും—എന്റെ ഇളയച്ഛനെ—എന്റെഅച്ഛന്റെ അനുജനെ—കല്യാണം കഴിച്ചു—എന്നാൽ ഞാനും "ഹെർക്ലിസ്സു"മായിട്ടുള്ളതിലധികമില്ലാഇയ്യാളും എന്റെ അച്ഛനും ആയിട്ടുള്ള സാമ്യം ഒരു മാസത്തിന്നുള്ളിൽ—

അന്യായമായധികമിട്ടൊഴുകിച്ചകണ്ണീ
രിന്നുള്ളൊരാപ്പുളിരസാലുളവാത്തുടുപ്പും
നിന്നില്ലനീരസമെഴുംമിഴികൾക്കപാർത്താ
ലെന്നേകടപ്പുമതിൽമുമ്പവൾവേട്ടുവല്ലോ
കഷ്ടംദുർന്നീതിയായിട്ടതിവിരുതൊടസം
ബന്ധസംബന്ധമൊന്നി
ച്ചട്ടിൽതാൻചേർത്തതോർത്താലതികഠിനമഹോ!
വേഗ!നിഷ്ഠുരത്വേ

നിയോബിക്കു വളരെ മക്കളുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ വളരെ ഗർവ്വിഷ്ഠയായി. അതിനാൽ അവളുടെ മക്കളെ എല്ലാവരേയും കൊന്നു അവളെ ഒരു കല്ലാക്കി തീർത്തു. അതുനിമിത്തം അവൾ വളരെ ദുഃഖിതയായി ശേഷം കാലം എല്ലായ്പ്പോഴും കരഞ്ഞുകൊണ്ടുതന്നെ ഇരുന്നു.

ഹെർക്കുലീസ്സ്=എല്ലാരിലുംവെച്ച ശക്തിമാനായ ഒരാൾ.

കട്ടംനന്നല്ലമേപോലൊരുഗ്ഗുണവൃദ്ധിതിൽ
കിട്ടുവാനരംപ്രയാസം
പൊട്ടുന്നുമാനസംമേപരമിതുപറവാൻ
ഇടിവയ്യാസ്സുമൂലം 41

(ഹൊറേഷ്യോ, മാർസലസ്സ്, ബർനാർഡോ, ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ഹൊ— തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സുഖിയായിരിക്കട്ടെ.

ഹാം— തന്നെ ക്ഷേമത്തോടെ കണ്ടതിൽ ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു. ഹൊറേഷ്യോ! എനിക്കാളെ മാറിയോ?

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! അവൻതന്നെ. എല്ലാപ്പോഴും ഇവിടുത്തെ പാദസേവകനായ ഒരു ദാസൻ.

ഹാം— എന്റെ ഒരു നല്ല സ്നേഹിതൻ. ആ പേരാണ തന്നോടു ഞാനുപയോഗിക്കുന്നതു ഹൊറേഷ്യോ! മാർസലസ്സോ?

മാർ— സ്വാമീ.

ഹാം— ഞാൻ തന്നെ കണ്ടതിൽ വളരെ സന്തോഷിക്കുന്നു. നന്നായ്വരട്ടേ; എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ എന്തേ വിറ്റൻബർഗ്ഗിൽനിന്നു പോന്നതു?

ഹൊ— മടി തന്നെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— നിന്നിൽദ്വേഷമെഴുംജനങ്ങളുമിതോ-
തികേൾക്കുവാൻവയ്യമേ
നിന്നിൽതെററിതുനീപറഞ്ഞുവചികൾ
ക്കേകൊള്ളുബോധ്യമോ
നന്നായ്ഞാനറിയുംനിനക്കുമടിയി-
ല്ലെന്നാൽസിനോർനാട്ടിലെ
ന്തെ?ന്നാലേറെനിനക്കനാംമധുകുടി-
പ്പാനായ്പഠിപ്പിച്ചിടാം 42

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ തിരുമനസ്സിലെ അച്ഛന്റെ സംസ്കാരടിയന്തരം കാണ്മാൻ വന്നതാണ.

ഹാം— ഹേ സബ്രഹ്മചാരീ! എന്നെ പരിഹസിക്കരുതേ! ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. എന്റെ വിചാരം എന്റെ അമ്മയുടെ കല്യാണം കാണ്മാനായിരിക്കാമെന്നാണ.

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! തീർച്ചയായിട്ടും അതു കുറച്ചു വേഗമായിപ്പോയി.

ഹാം— ലോഭംകൊണ്ടാണഹോരേഷ്യോ! ജനകന്റെ ശവസം-
സ്കാരത്തിനായ് ചമച്ചോ-
രാഭോജ്യങ്ങളീക്കല്യാണവിരുന്നാകട്ടെ.
ച്ചതതാടങ്ങളിക്കെട്ടത്തു
ഉദ്വാഹം കണ്ടിട്ടാമ്യനുടനതികഠിനം.
ദേഹിയാംശത്രുതന്നെ
സ്വർഗ്ഗത്തിൽക്കാണുകനാകിലവരെഞാൻ
കാംക്ഷകളുണ്ടിരുന്നു 43

എന്റെ അച്ഛൻ—എനിക്കെന്റെ അച്ഛനെക്കാണുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു.

ഹൊ— ഏഹേ! എവിടെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്റെ മനോദൃഷ്ടിയിൽ, ഹൊറേഷ്യോ!

ഹൊ— ഞാനവിടുത്തെ ഒരിക്കൽ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അവിടുന്നു സുഭഗനായിരുന്നു.

ഹാം— അവിടുന്നു ഒരു പുരുഷനായിരുന്നു. എല്ലാംകൊണ്ടും നോക്കിയാൽ അവിടുത്തെപ്പോലെ ഒരാളെ എനി കാണ്മാൻ പ്രയാസം.

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ഇന്നലെ രാത്രി ഞാനവിടുത്തെ കണ്ടു എന്നു തോന്നുന്നു.

ഹാം— കണ്ടു? ആരെ?

ഹൊ—തിരുമനസ്സേ! ഇവിടുത്തെ അച്ഛനായ മഹാരാജാവിനെ

ഹാം— മഹാരാജാവായ എന്റെ അച്ഛനെയോ?

ഹൊ— ഇരിവരിവർസാക്ഷിനില്ക്കെ
പുരമതിശയമിതുപറഞ്ഞുകഴിയോളം
പരമാത്ഭുതമൊന്നുപേതം
രംഗത്തിനൽശ്രദ്ധവെച്ചുചെവിതരണേ 44

ഹാം— ദൈവാനുഗ്രഹത്തിനായ്‌വേണ്ടി ഞാൻ കേൾക്കട്ടെ.

ഹൊ— നന്നാളുകൾസഹിതരായിരുനിശകളിലൊ
ന്നിച്ചുതാൻമാർസലസ്സും

ബർനാർഡോവുംപരസ്പ്രാപ്തിമനാഗരവധി-
പ്രാകാശ്യമുള്ളധാരായിൽ
മുന്നിൽക്കപ്പെത്തിമുട്ടിമുടിമുതലടിയോ-
ളംപൊരുത്തായുധൌഘം
തന്നൊത്താനേന്തിയത്യത്ഭുതമയിതവതാ
തന്റെമട്ടുള്ളരൂപം 45

ഗാംഭീര്യംയോഗ്യമാംപാദമിവവെളിവാ-
ഷ്ടിലായിട്ടുമന്നാൽ
ത്തുറ്റോത്തുതൻഗതിക്കൊത്തുമകലാവഴി-
ക്കാമഹാൻമെല്ലെമെല്ലെ
സംഭ്രാന്തിപ്പെട്ടുപേടിച്ചിവരധികമുഴ-
ന്നാരളതപ്പെട്ടുനോക്കാം
കണ്ണാട്ടിൽക്കൂടെയന്നാതളത്താരമാലിലയായ്
മൂന്നുവട്ടംനടന്നു 46

അപ്പോൾ പേടിച്ചിവരുകി കഴമ്പായാറായി. ഊമയെപ്പോലെനിന്നും അവിടത്തോടൊന്നും സംസാരിച്ചില്ല. ഇവരെന്നോടിവിവരം വളരെ വളരെ സകാര്യമായി പറഞ്ഞു. പിന്നെ ഞാനിവരോടൊന്നിച്ചു മൂന്നാം ദിവസം രാത്രി കാവലിരുന്നു. അവിടെ ഇവർ പറഞ്ഞ മാതിരി അതേ സമയത്ത അതേ സ്വരൂപത്തിൽ പ്രേതം വന്നു. ഞാൻ തിരുമനസ്സിലെ അച്ഛനെന്നറിഞ്ഞു; ൟ കൈകൾകൾ തമ്മിൽ തന്നെ അത്ര സാമ്യമില്ല.

ഹാം— ഇത എവിടെ ആയിരുന്നു?

മാർ— ഞങ്ങൾ കാത്തിരുന്ന മണ്ഡപത്തിൽ സ്വാമി.

ഹാം— താനവിടത്തോട സംസാരിച്ചില്ലേ?

ഹൊറാ— തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ സംസാരിച്ചു; പക്ഷേ അവിടന്ന ഉത്തരമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. എന്നാൽ സംസാരിപ്പാൻ ഭാവമുള്ളതുപോലെ അവിടന്നൊരിക്കൽ തലപൊക്കി മിണ്ടാൻ ഭാവിച്ചു എന്നിനിക്കു തോന്നി. അപ്പോഴക്ക കോഴി കൂകി. ആ ശബ്ദം കേട്ടപ്പോൾ അവിടന്ന കതിച്ചോടി ഞങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽനിന്നു മറഞ്ഞു.

ഹാം— ഇത വലിയ അത്ഭുതം തന്നെ.

ഹൊ— ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ സത്യമാണിത. ഇതിവിടെ അറിയിക്കുന്നതു ഞങ്ങടെ മുറയാണെന്നു ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചു.

ഹാം— അതെ, അതെ, സംശയമില്ല. എന്നാൽ ഇതെന്നെ അസ്വസ്ഥനാക്കി തീർക്കുന്നു. നിങ്ങൾ ഇന്നു രാത്രിയും കാവലിരിക്കുന്നുണ്ടോ?

എല്ലാവരും—ഉവ്വു, തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— ആയുധം ധരിച്ചിട്ടാണെന്നല്ലെ പറഞ്ഞത?

എല്ലാ— ആയുധം ധരിച്ചിട്ടാണ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— തലമുതൽ പെരുവിരലോളമോ?

എല്ലാ— മുടി മുതലടിയോളം, തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— അപ്പോൾ അവിടുത്തെ മുഖം നിങ്ങൾ കണ്ടില്ലേ?

ഹൊ— കാഹോ! ഉവ്വു, തിരുമനസ്സേ! അവിടുന്നു മുഖം മൂടിയിന്നതെടുത്തിരുന്നു.

ഹാം— എന്താ? അവിടുന്നു കോപഭാവത്തോടെ നോക്കിയിരുന്നുവോ?

ഹൊ— കോപത്തെക്കാൾ അധികം വ്യസനത്തോടുകൂടിയ മുഖമായിരുന്നു.

ഹാം— വിളർത്തോ ചുവന്നോ?

ഹൊ— അല്ല, വളരെ വിളർത്താണ.

ഹാം— നിങ്ങളുടെ നേരെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയിരുന്നുവോ?

ഹൊ— വളരെ സൂക്ഷിച്ചു.

ഹാം— ഞാനവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നന്നായിരുന്നു.

ഹൊ— അവിടുന്നു തിരുമനസ്സിലെ വളരെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുമായിരിക്കും.

ഹാം— അങ്ങിനെ വരാം, അങ്ങിനെ വരാം, അവിടുന്നധികം താമസിച്ചുവോ?

ഹൊ— സാമാന്യം വേഗത്തിലൊരു നൂറെണ്ണുന്നതുവരെ.

മാർ, ബർ— അതിലധികം, അതിലധികം.

ഹൊ— ഞാൻ കണ്ടപ്പോളില്ല.

ഹാം— അവിടുത്തെ മീശ കുറേശ്ശ നരച്ചിരുന്നു. ഇല്ലേ?

ഹൊ— ഞാനവിടത്തെ ജീവനോടുകൂടി കണ്ടപ്പോഴത്തെപ്പോലെ തന്നെയാണ കറുത്തും വെളുത്തും

ഹാം— ഇന്നു രാത്രി ഞാൻ കാക്കും. ഒരു സമയം എനിയും അവിടുന്നു വരാൻ മതി.

ഹൊ— ഞാനേററു, അവിടുന്നു വരും.

ഹാം— ആപ്രേതമെമമാന്യതാതനുടെത്രു-
പത്തിങ്കലാണെങ്കിൽഞാൻ
ക്ഷിപ്രംവൻനരകംവിളിച്ചിളുവിരോ
ധിച്ചാക്കിലുംമിണ്ടിടും
മുല്ലാടിക്കഥനിങ്ങൾഗൂഢനിലയായ്
വെച്ചെങ്കിൽമേലാലുമ-
ങ്ങിപ്പാടായ്നിലനിന്നിടട്ടെ, വെളിവിൽ
ചൊല്ലേണ്ടൊരാളോടുമെ 47

നിങ്ങളുടെ സ്നേഹത്തിന്നു ഞാൻ പ്രതിഫലം തരും. എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. പതിനൊന്നും പന്ത്രണ്ടും മണിക്കുള്ളിൽ ആ മണ്ഡപത്തിൽ നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ ഞാൻ വരും.

എല്ലാ— ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സിലേക്കു അതു ഞങ്ങടെ മുറയാണല്ലൊ.

ഹാം— നിങ്ങൾക്കുടെമേൽ എനിക്കുള്ള മാതിരി നിങ്ങളുടെ സ്നേഹമാണു; നല്ലതു വരട്ടെ; അങ്ങിനെയാട്ടെ.

(ഹൊറേഷ്യൊ, മാർസലസ്സ്, ബർണാർഡൊ, ഇവർ പോയി)

എന്റെ അച്ഛന്റെ പ്രേതം, ആയുധപാണി, ആകപ്പാടെ നല്ല പന്തിയല്ല; ചില ദുഷ്പ്രവൃത്തികളുണ്ടെന്നു ശങ്കിക്കുന്നു. രാത്രി വന്നാൽ നന്നായിരുന്നു. എന്റെ മനസ്സേ! അതുവരെ അനങ്ങാതിരിക്ക.

എല്ലാലോകവുമൊന്നി-
ച്ചെല്ലാമുള്ളോഴംമറച്ചുവെച്ചാലും
വല്ലാത്തദുഷ്പ്രവൃത്തിക-
ളെല്ലാംമനുജരുടെദൃഷ്ടികളിലെത്തും 48

(പോയി)

രംഗം — 3.

(പൊളോണിയസ്സിൻെറ വീട്ടിലൊരു മുറി ആകം)

(ലെർട്ടിസ്സ്, ഒഫീലിയാ, ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ലെർ— എനിക്കാവശ്യമുള്ളതൊക്കെ കപ്പലേററികഴിഞ്ഞു. ഞാൻ പോയി വരട്ടെ. കാററ വളരെ അനുകൂലമായിരിക്കുന്നോഴും കപ്പലാവഴിക്ക പോകുന്നുണ്ടെങ്കിലും എഴുതുവാൻ മടി കാണിക്കാതെ വിവരം അറിയിക്കണം.

ഒഫീ— നിങ്ങൾക്കതിന്ന സംശയമുണ്ടോ?

ലെർ— ഹാംലെററുതൻപ്രിയമാട്ടിന്നുചിലചെറുക-
ളിങ്ങളുംസ്വല്പമാത്രം
കാലത്താക്കുള്ളതെന്നാംസ്മരവികൃതിയിലെ
ക്കുന്നുമെന്നോർമ്മിക്ക
ഇളവേലത്തിൽചെറുപ്പത്തളിരിനുടെതുട-
ച്ചുള്ളോരു,മൻതളിരുണ്ടെ
നാളുന്നില്ലാ,സ്വപംനശ്വര,മൊരുനിമിഷ
ത്തെസ്സുഖമാത്രമത്രെ

ഇതിലധികം ഒട്ടും ഇല്ല.

ഒഫീ— ഇതിലധികം ഒട്ടും ഇല്ലേ.

ലെർ— ഇതിലധികം ഒട്ടും ഉണ്ടെന്ന വിചാരിക്കണ്ട.
ഉടൽമാംസത്തിലുമേവം
തടിയതിലുംമാത്രമല്ലവളരുന്നു
ഉടനാത്മമനശ്ശേഷ്ടക
ളുടെവൃത്തിയുമുള്ളിലൊത്തുവർദ്ധിക്കും

എന്നാൽ അദ്ദേഹം നിന്നെ ഒരു സമയം സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. യാതൊരു ദുഷ്യമുള്ള കൃത്രിമപ്രവൃത്തികളും അദ്ദേഹത്തിൻെറ വിചാരങ്ങളുടെ ഗുണത്തെ ചീത്തപ്പെടുത്തുന്നുമില്ലായിരിക്കാം. എന്നാലും നീ പേടിക്കണം. അദ്ദേഹത്തിൻെറ വലിപ്പം അദ്ദേഹത്തിന്ന ഒരു പ്രതിബന്ധമായതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ മനസ്സ അദ്ദേഹത്തിൻെറ സ്വന്തമല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ; അദ്ദേഹം തന്നെ അദ്ദേ

ഹത്തിന്റെ ജനസ്ഥിതികൾക്കധീനനാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്നു സാരമില്ലാത്ത ആളുകളെപ്പോലെ ബോദ്ധ്യംപോലെ നടക്കുവാൻ കഴിയുന്നതല്ല. എന്തെന്നാൽ അദ്ദേഹം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലാണ ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ മുഴുവൻ ക്ഷേമവും ഉറപ്പും കിടക്കുന്നത്.

അതിനാലെത്രജനങ്ങൾ
ക്കധിപതിയദ്ദേഹമവരുടെ ഹിതത്താൽ
അതിരിട്ടിരിക്കയാകെ
ഗതിയാലവിടെക്കുതന്ത്രവുമുള്ളൂ 51

അപ്പോൾ അദ്ദേഹം നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസ്ഥകൾ സാധിപ്പാൻ കഴിയുന്നേടത്തോളമേ നീ വിശ്വസിക്കാവൂ. അത്ര ഡെന്മാർക്കിലുള്ള ആളുകളിലധികപക്ഷം വിചാരിപ്പാൻ കഴിയുന്നതിലധികമൊന്നുമാവില്ല. അപ്പോൾ

എപ്പോഴും വാക്കു കേൾപ്പാൻ ചെവിയവനു കൊടു-
പ്പൊന്നിലും ശങ്കയെന്യേ
ചെല്ലൊട്ടു കൈവെടിഞ്ഞുപോത്തളിരവനിലണ.
പ്പൊന്നിലും നന്നെയായാൽ
ഉൾപ്പൂവിൽ കീഴടങ്ങാതുടനുടനെയപേ-
ക്ഷിക്കിലില്ലെന്നു ചൊല്ലാം സഖേ.
അപ്പോളെപ്പൊന്നിലും താൻ വെളിയൊടു ഗഹിമ
ഫേട്ടനീളുകിൽ നോക്ക 52

ഒഫീലിയേ! അതിൽ നീ പേടിക്കണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിലുള്ള നിന്റെ സ്നേഹമുണ്ടാക്കിപ്പിക്കുന്ന മാതിരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇഷ്ടങ്ങളെ സാധിപ്പിപ്പാനത്ര ദൂരം നീ പോകരുത്.

അഴകിനാമുഴുമതിയതിന്നു
മഴകിഹകാട്ടിക്കൊടുക്കുവാൻപോയാൽ
അറിവൊടുസൂക്ഷ്മംനോക്കിട്ടു
മരുവയറാംധാരണിപ്രകൃതിയാവും 53

സൽഗുണവും കൂടി അപവാദത്തിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു പോകുന്നില്ല.

ക്ഷുമ്പിട്ടീടുന്നകാലത്തിനുപെട്ടമൊരുപെ-
തങ്ങളെത്തെല്ലുമാത്രം
ക്ഷുമ്പിന്നുള്ളംവിടൎന്നാലുമൊരുപുഴുവും-
പ്പെട്ടുപീഡപ്പെടുന്നു
വമ്പേറുംയൌവനത്തിന്നുദയമതിലലി-
ഞ്ഞുള്ളമഞ്ഞിൻെറമേലേ
മുമ്പേവീശാനെളുപ്പംപെരുത്തുപകരുമാ
കാററുമുററുംജഗത്തിൽ 54

അതുകൊണ്ടു വളരെ കരുതിയിരിക്ക. സൂക്ഷിച്ചാലാപത്തില്ല. യൌവനം, അരികെ ആരുമില്ലെങ്കിൽകൂടി തന്നെത്താനെതൃക്കും.

ഒഫീ—ഈ സദുപദേശത്തിൻെറ ഫലത്തെ ഞാനെൻെറ ഹൃദയത്തിൻെറ കാവല്ക്കാരനാക്കി വെക്കും. എന്നാൽ,

കണ്ടുനിർദ്ദയപുരോഹിതാകൃതികൾ
താൻകൊടുക്കുമുപദേശമൊം-
കൊണ്ടിടാതെബഹുതണ്ടുതപ്പികൾചി-
ചാരഹീനർമദനാത്തരായ്
ഇണ്ടലററുള്ളകാഞ്ചലാംസുഖവ-
ഴിക്കുപോയ്പുരയുമാവിധം
കണ്ടകാധ്യകട്ടകത്തലാംവഴിയി-
നിക്കുവാനിനകഥിക്കൊലാ 55

ലെർ—എയ്യ്! എന്നെപ്പേടിക്കേണ്ട. ഞാൻ വളരെ നേരമായി താമസിക്കുന്നു. ഓ! എൻെറ അച്ഛനിതാ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നു.

(പൊളോണിയസ്സ് പ്രവേശിക്കുന്നു)

രണ്ടനുഗ്രഹമുണ്ടായാ ലുണ്ടതിന്നധികംഗുണം
രണ്ടാമതുംയാത്രചൊല്ലാ നണ്ടാശുന്നിതുമേതരം 56

പൊ—അല്ലാ ലെർട്ടീസ്സിപ്പോഴുമിവിടെയാണ? കപ്പൽകേറു! കപ്പൽകേറു! കഠവുതന്നെ. തൻെറ കപ്പലിൻെറ പായ നീർത്തി ശരിയാക്കിയിരിക്കുന്നു. തനിക്കുവേണ്ടി കാത്തുനില്ക്കുകയാണ. ഇതാ എൻെറ അനുഗ്രഹം എപ്പോഴും തൻെറ കൂടെ

(ലെർട്ടീസ്സിൻെറ തലയിൽ കൈവെച്ചുംകൊണ്ടു)

പുരോഹിതാകൃതികൾ=പുരോഹിതവേഷം കെട്ടിയവർ

ഒരം ചില തത്വങ്ങൾ തന്റെ മനസ്സിൽ ദൃഢമായുറച്ചി
രിക്കട്ടെ.

മിണ്ടൊല്ലാനിവിചാരംപരനൊടു്,വിതമ-
ററാത്തതുംചെയ്യല്ലപോകൊ-
ല്ലുണ്ടാകേണംപരംലൌകിക്യ,മതുമപരി-
ഷ്കാരമേറ്റാല്ലരൊല്ലാ
വിണ്ടുംസൂക്ഷിച്ചുട്ടുകംസഖികളെയേറയ-
ത്തൊട്ടുകോർത്തിട്ടുകെട്ടു
വേണ്ടാതെകണ്ടുപുത്തൻസഖികളിലിളകി
ക്കൈകതഴനാകിടൊല്ലാ 57
ആലോചിച്ചിട്ടുവേണംപരനൊടിടയുവാൻ
വൈരമായ്ത്തീർന്നുപോയാ-
ന്നാലോന്നോർമ്മറിന്നിടണമരിവരനാ-
മാട്ടുനീയൊട്ടിടേണം
മാലോകർക്കൊക്കെയോളുന്നതിനുചെവികൊടു-
ക്കേണമല്പംചിലർക്കേ.
ചൊല്ലാവൂതോതികൊടാവൂ,പലരുടെമതവും
കേൾക്ക,തന്റേതൊതുക്ക 58
നീവിത്തത്തിന്നാവസ്ഥക്കുചിതമുണ്ടുടു-
പ്പിട്ടിടേണംവെടിപ്പായ്
കൈകവിട്ടത്യന്തമോടികത്തുമിളമണിയാ-
യ്ക്കാനാമെന്തെന്നുവെച്ചാൽ
ദ്രവിങ്കൽതന്നട്ടപ്പാലവനുടെവിലകാ-
ണപ്പെട്ടുംശികവാകം
ശ്രീവിരാംപ്രാൻസുകാരത്തമരിതിലുമലം
ദ്ദേശ്ശിവെപ്പോർകളെല്ലാ 59
കടംവാങ്ങിപ്പോയിടതതുകൊട്ടുത്തിടരുതൊരാൾ-
ക്കടൻനൽകിപ്പോയാവസ്തുമുതലുമസ്സ്നേഹിതനെയും
കെട്ടത്തിക്കൊണ്ടന്നുപലപൊഴുതിലുംവാങ്ങിടുകിലൊ
ദൃഢംപോകംനോക്കിച്ചിലവിടലതിൻമൂർച്ചകളയും 60
വിശ്വാത്തിലുംപൂരമെയൊന്നിതുനീനിനക്ക
നല്ലാതുസത്യപരനാകണമെന്നുമൊന്നാൽ

അല്ലിന്റെപിമ്പുപകലെന്നതുപോലെചൊല്ലാം.
ഒല്ലിഷൽനീചതിയനാസ്സരിക്കില്ലൊരാൾക്കും 61

എന്നാൽ പോയി വരു. ഇതെല്ലാം എന്റെ അനുഗ്രഹം കൊണ്ട തന്റെ മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞു കിടക്കട്ടെ.

ലെർ— ഞാൻ ഭക്തിപൂൎവ്വമായി യാത്ര പറയുന്നു.

പൊ— സമയം തന്നെ ക്ഷണിക്കുന്നു. തന്റെ ഭൃത്യന്മാരും കാത്തു നില്ക്കുന്നു ചെല്ലു.

ലെർ— ഒഫീലിയെ ഞാൻ പോയി വരട്ടെ. ഞാൻ പറഞ്ഞതു നല്ലവണ്ണം ഓൎത്ത വെച്ചുകൊള്ളു.

ഒഫീ— ഞാനത എന്റെ മനസ്സിൽവെച്ചു പൂട്ടിയിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ താക്കോൽ നിങ്ങൾ തന്നെ സൂക്ഷിക്കണം.

ലെർ— എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. (പോയി)

പൊ— എന്താ ഒഫീലിയെ! അയാൾ നിന്നോട പറഞ്ഞത?

ഒഫീ— സ്വാമി! അവിടേക്ക സമ്മതമുണ്ടെങ്കിൽ—ഹാംലെററ പ്രഭുവിനെപ്പററി ചിലതാണ.

പൊ— അതോൎത്തപ്പെട്ടതിയ്യത നന്നായി. ഇയ്യിടയിൽവെച്ചു പലപ്പോഴും അദ്ദേഹം നിനക്ക സ്വകാൎയ്യം സംസാരിപ്പാനവസരം തരാറുണ്ടെന്നും നീ അദ്ദേഹത്തോട വെളിവായും ധാരാളമായും സംസാരിക്കാറുണ്ടെന്നും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട. എനിക്ക കരുതലിനുവേണ്ടി എന്നോട പറഞ്ഞ വിധം അതങ്ങിനെ തന്നെയാണെങ്കിൽ എന്റെ മകളാണെന്നുള്ള നിലക്കും നിന്റെ മാനത്തിനും യോജിക്കുന്നവണ്ണം നീ വ്യക്തമായി നിന്നെ അറിയുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ പറയേണ്ടതാണ. നിങ്ങൾ തമ്മിലെന്താണുള്ളത? എന്നോട പരമാൎത്ഥം പറയു!

ഒഫീ— സ്വാമി! ഇയ്യിടയിൽവെച്ചു അവിടുന്നെന്നോട പ്രേമസൂചകങ്ങളായ പല എണ്ണങ്ങളും കാണിച്ചിട്ടുണ്ട.

പൊ— പ്രേമമോ ഛീ! ഈ വക അപകടവിഷയങ്ങളിൽ പരിചയമില്ലാത്ത പ്രായം ചെല്ലാത്ത പെണ്ണിനെപ്പോലെ നീ സംസാരിക്കുന്നുവല്ലൊ. നീ പറയും പ്രകാരം ആ കാണിച്ചതിൽ നിനക്ക വിശ്വാസമുണ്ടോ?

ഒഫീ— ഞാനെന്താ വിചാരിക്കേണ്ടതെന്നിനിക്കു നിശ്ചയമില്ല, സ്വാമി!

പൊ— ഞാൻ പഠിപ്പിച്ചു തരാം. നിയ്യൊരു കൊച്ചുകുട്ടിയാണെന്നും, നിനക്കു വിലയില്ലാത്ത ആ കാട്ടിത്തന്നാവയെ വിലയുള്ളതായി കരുതിപ്പോയിയെന്നും വിചാരിക്കണം. നിന്നെ കുറച്ചുകൂടി പ്രിയമുള്ളതായിട്ടു നീ വെക്കു! അല്ലെങ്കിൽ നീ എന്നെ മുട്ടാളനാക്കി തീർക്കും.

ഒഫീ— സ്വാമി! അവിടുന്നു വലിയ നിലയിലുള്ള പ്രേമം നിമിത്തം പല കുറിയും അപേക്ഷിച്ചു തിരക്കീട്ടുണ്ടു.

പൊ— ഓ! വലിയ നില എന്നു പറഞ്ഞോ? അസംബന്ധം, അസംബന്ധം.

ഒഫീ— അവിടുത്തെ സംസാരത്തിൽ എല്ലാപ്പോഴും ലോകത്തിലുള്ള സകല മാതിരി ശപഥങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു.

പൊ— ഓ, ഹൊ! കാട്ടുകോഴികളെ പിടിപ്പാനുള്ള വലകൾ തന്നെ.

കാമച്ചോരത്തിളപ്പിൽത്തുരുതുരെയുടനാ-
ത്മാവുനാവിന്നസത്യം
സാമാന്യത്തിൽപ്പറംനൽകിടുമിതിഹനന്നു.
ക്കേറവുംകണ്ടുശീലം
പാരാതെൻപൈതലേ!ചൂടിലുമധികവെളി-
ച്ചത്തൊടുംകത്തുമെന്നാ-
ലീരണ്ടുംകെട്ടുകൊണ്ടാണയുമതിരുതി-
യ്യെന്നുനിയ്യോർത്തിടൊല്ലേ 62

എന്റെ മകളെ! ഇന്നുമുതൽക്കു നീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ ചെല്ലുന്ന ഒരു പതിവ യുവതികളുടെ നിലക്കനുസരിച്ചു കുറച്ചു കുറക്കു! സംഭാഷണത്തിനു വിളിക്കുമ്പോളൊക്കെയും ചെല്ലാതെ അതിനൊന്നു വില കൂട്ടു! ഹാംലെററു പ്രഭുവിന്നു ചെറുപ്പമാകകൊണ്ടു അത്രമാത്രമെ അദ്ദേഹത്തിനെ വിശ്വസിക്കാവൂ. നിന്നെക്കാൾ അദ്ദേഹത്തിന്നു സ്വാതന്ത്ര്യമേറും. ചുരുക്കി പറയുന്നതായാൽ, ഒഫീലിയെ! അദ്ദേഹത്തിന്റെ സത്യങ്ങളൊന്നും നീ വിശ്വസിക്കരുതു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ,

ഇക്കണ്ടവാഗ്ദ്ധോഴികൾദല്ലാൾകളാണിവയു-
ടുക്കുന്നതിൻെറനിറമ-
ല്ലാകൊണ്ടുദ്ധിനീചദൈവാതികേനിയിവ-
യൊക്കക്കെരാവടിവിൽ
നില്ക്കുന്നനിൽപ്പചതിവെക്കംപൊലിപ്പതിനു
കയ്ക്കൊണ്ടതാണുകളവാ.
യൊക്കുന്നാപേക്ഷകളപേക്ഷിച്ചിട്ടാകപട
ഭിക്ഷുക്കളാണിവയടൊ 63

ഇന്നുമുതൽക്കു ഹാംലെററ പ്രഭുവിനോടു സംസാരിച്ചു നിൻെറ സ്വാസ്ഥമായ സമയത്തിൻെറ ഒരു നിമിഷംപോലും ചീത്തപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കില്ല എന്നാണ ഒരം പറഞ്ഞതിൻെറ എല്ലാംകൂടി സാരം. ഞാൻ പ്രത്യേകം പറയുന്നു. മനസ്സിലുത്തിക്കൊള്ളൂ! പോരു! പോവുക!

ഒഫീ— പറഞ്ഞതുപോലെ ഞാൻ കേൾക്കാം സ്വാമീ.

(രണ്ടാളും പോയി).

രംഗം—4.

(മണ്ഡപം)

(ഹാംലെററ, ഹോറെഷ്യോ, മാർസലസ്സ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— വല്ലാത്ത കാററടിക്കുന്നു. നല്ല തണുപ്പും.

ഹൊ— വിണ്ടു പൊളിയുന്ന കാററാണ.

ഹാം— എത്ര മണിയായി ഇപ്പോൾ?

ഹൊ— പന്ത്രണ്ടടിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

മാർ— അല്ല, അതടിച്ചു.

ഹൊ— ഉവ്വോ? ഞാൻ കേട്ടില്ല താനും; എന്നാൽ പ്രേതം നടക്കുന്ന സമയം അടുത്തു തുടങ്ങി. (വാദ്യഘോഷം, ഒരു വെടി ഉള്ളിൽനിന്നു) ഇതിൻെറ അർത്ഥമെന്താ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— രാജാവിപ്പോളുറങ്ങാതധികമദ്യമദോ-
ന്മേഷശക്തികരമൊന്തീ
ട്ടാഭാതാന്നാദമാത്തസ്മൃതിയൊടുതലകാ-
ഞ്ഞിട്ടുചാഞ്ചാടിടുന്നു

ഉടുക്കുന്നതിൻെറ നിറമല്ല—കാണുന്ന മാതിരിയല്ല

അദ്ദേഹംപോന്നപാത്രംപലശപഥമൊടോ-
രൊന്നുതീർക്കുന്നനേരം
ത്തിദ്ദേശത്തിൽപ്പുകഴ്ത്തുന്നിതുചിതതമതി
വാദ്യഘോഷങ്ങളാലെ 64

ഹൊ— ഇത നടപ്പാണൊ?

ഹാം— ഓഹൊ, അതെ. ഞാൻ ഒരു നാട്ടുകാരനാണെങ്കിലും ജന്മം മുതൽക്കെ ഒരു സമ്പ്രദായം നിശ്ചയമുള്ളവനാണെങ്കിലും എനിക്കു തോന്നുന്നത ഒരു നടപ്പിനെ മാനിക്കുന്നത, അനുഷ്ഠാനത്തെക്കാൾ ലംഘനം കൊണ്ടാകുന്നു എന്നാണ. ഇവിടെ എല്ലാ ദിക്കിലും മദ്യംകുടിച്ചു തല പൊക്കാതെ കളിക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം മറുനാട്ടുകാരുടെ ശകാരത്തിനും നിന്ദക്കും നമ്മെ പാത്രമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അവർ നമ്മെ കള്ളുകുടിയന്മാരെന്നു വിളിക്കുകയും ചീത്തവാക്കുകളാൽ നമ്മുടെ വലിപ്പത്തിന്നു മാനി വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല ഞാം എത്ര തന്നെ യോഗ്യതയോടുകൂടി എന്തു ശൂരപ്രവൃത്തിയെങ്കിലും ചെയ്താലും അതിന്റെ സത്തിനെ ഒരു അപവാദം നശിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

ജന്മത്താൽതന്റെതെറ്റൊന്നിയെവരുവതുമാ-
ലോചനക്കോട്ടംപെട്ടു
ന്നാക്കട്ടായി,ത്രിദോഷപ്രകൃതി,നിലയിൽനി-
ല്ക്കാതെചെയ്ക്കുന്നതൊന്നും;
മേന്മേൽമാലോകർമാനിപ്പൊരുമഹിമകല-
ർന്നീടുമാത്മസ്വഭാവ-
ത്തിന്മേൽക്കേടേകിടുംദുഷ്കൃതിയെയുമിതിജന-
ങ്ങൾക്കൂന്നരണ്ടുദോഷം 65

പ്രകൃതിവകയു,മംഗദോഷകോപോത്ഭവം,താൻ
വികൃതിയിലുളവാക്കീടുന്നതും,മൂന്നുദോഷം
അഖിലഗുണമിണങ്ങുന്നോർക്കുമേന്ന്യൂനമാവം
നിഖിലരുടെയഭിപ്രായത്തിലുംചെയ്കമെല്ലൊ 66
പെരുതാള്ളലവിധമനവധി
വിരതിവരാതൊത്തഗുണഗണത്തെയും

ഒരുദോഷബിന്ദുമാത്രം
വെറുതെവഷളാക്കുവാൻപോരും 67

(പ്രേതം പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹൊ— ഹേ! തിരുമനസ്സേ! നോക്കു! ഇതാ വരുന്നു.

ഹാം— ദേവകളും പുരോഹിതന്മാരും നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ.

അങ്ങുന്നുത്തമദൈവമായിട്ടുകിലും
പൊട്ടപ്പിശാചാകിലും
വിണ്ണിംസൌഖ്യവായുവോന്നരകത്ത-
ജ്ജ്വാലയോവഹിച്ചീടിലും
നന്നാശിപ്പതുപീതനായായിട്ടുകിലും
സധർമ്മമായാലുമി
ന്നങ്ങാക്ഷേപകരാകൃതിക്കൊണ്ടകയാൽ,
മിണ്ടുംമിയോന്നോട്ടുഞാൻ 68

ഞാൻ അങ്ങേ: ഹാംലെററരാജാവ്, അച്ഛൻ, ഡന്മാൎക്കിലെ രാജ്യാധിപതി എന്നൊക്കെ വിളിക്കും. ഹേ! എന്നോടു സമാധാനം പറയൂ! ഞാനീ അറിവില്ലായ്മയിൽ കിടന്നു പൊളിയാതിരിക്കട്ടെ.

മൃത്യുശേഷമതിശുദ്ധസംസ്ഥിതിയിലസ്ഥി
ധാത്രിയിലടിസ്ഥലം
ചേൎത്തുമൂടപ്പെട്ടമൊത്തൊട്ടതിഹപുറത്തു
വന്നതുകിമർത്ഥമൊ
തത്രഞങ്ങളരികത്തുനിന്നടപ്പെട്ടതു
വെച്ചുധപട്ടതുവെൺ
കൽത്തളംതവഗതത്തിനായ്മുകർപിളൎത്ത
തെന്തുപറകത്തരം 69

എന്താണർത്ഥമിതിന്നുചത്തശവമ-
ങ്ങാപാദചൂഡംപെട്ട.
കേരങ്ങുംശസ്ത്രവുമായിമങ്ങിയനിലാ-
വത്തിങ്കരണ്ടാമതും
ഹന്തക്രൂരതരാവിനേകിയിഹലോകാ-
ന്മാവിരണ്ടാക്കാതാരാ

ചിന്തകൊണ്ടാശയത്തിൽ ഞങ്ങളെ വിറ-
പ്പിച്ചെന്തിനാഴ്ത്തുന്നഹോ 70
ഞങ്ങളെന്താ ചെയ്യേണ്ടതു്?

(പ്രേതം ഹാംലെററിനെ മാടി വിളിക്കുന്നു)

ഹൊ— ഇവിടത്തോടു മാത്രം ചിലതു പറവാനിഷ്ടപ്പെടുന്ന മാതിരിയിൽ അദ്ദേഹത്തിൻെറ കൂടെ ചെല്ലാനിവിടത്തെ ഇതാ മാടി വിളിക്കുന്നു.

മാർ— നോക്കൂ! കുറച്ചു ദൂരത്തേക്കു അതെത്ര മര്യാദയായി മാടി വിളിക്കുന്നു. എന്നാലതിൻെറ കൂടെപ്പോകരുതേ.

ഹൊ— അരുതേ; ഒരിക്കലും അരുതേ.

ഹാം— അവിടുന്നു സംസാരിക്കില്ല; അപ്പോൾ ഞാനവിടത്തെ പിന്നാലെ പോവുകയും ചെയ്യും.

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ചെയ്യരുതേ.

ഹാം— എന്താ പേടിക്കാൻ? എൻെറ ജീവൻ എനിക്കൊരു ഊശിയോളംകൂടി വിലയില്ല. പിന്നെ എൻെറ ആത്മാവവിടത്തെപ്പോലെ തന്നെ നശ്വരമല്ലാത്തതുകൊണ്ടു അവിടുന്നെന്നോടു കൂട്ടിയാലെന്തു കുറ്റം. അവിടുന്നു പിന്നെയും എന്നെ മാടി വിളിക്കുന്നു. ഞാൻ പിന്നാലെ ചെല്ലും.

ഹൊ— അല്ലേ രാജകുമാര! വാരിയിലൊഴു-
കത്തിങ്കലോതാൻ വിളി-
ച്ചല്ലെങ്കിൽക്കടുകത്തനെക്കടപ്പടി
പ്പാറപ്പുറത്തിങ്കലോ
മെല്ലെക്കൊണ്ടുനിറുത്തിന്നിൻതിരുകരൾ-
കാമ്പോചനാബുദ്ധിയ-
ങ്ങില്ലെന്നാക്കിടി, ഭയങ്കരിയവിടെ
ഭ്രാന്താക്കിവിട്ടങ്കിലോ 71
അതു വിചാരിക്ക.
ഇടിക്കാഴിയിലാഴമുള്ളാഴത്തലം
നോക്കുമ്പോഴും വീണ്ടുമി-
ആളുകൾക്കുന്നകുത്തുമോട്ടടനിര-
കണ്ണോച്ചുകേൾക്കുമ്പോഴും

അതൃകളെല്ലാമുപേക്ഷവേണ്ടയിതല-
ച്ചോറിന്നബുദ്ധിക്ഷയം
വദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരന്നഷ്ടെക്കാതുമനോ-
രാജ്യങ്ങളുണ്ടാക്കിട്ടം 72

ഹാം— പിന്നെയും അവിടുന്ന മാടി വിളിക്കുന്നു. നടക്കു ഞാൻകൂടെ വരാം.

മാർ— സ്വാമി! ഇവിടുന്ന പോവാൻ പാടില്ല.

ഹാം— കയ്യെടുക്കു.

ഹൊ— പറഞ്ഞതു കേൾക്കു. ഇവിടുന്ന പോയിക്കൂടാ.

ഹാം— എന്റെ വിധി വിളിച്ചു നിലവിളിക്കയും, ഒരം ശരീരത്തിലുള്ള ഇളുങ്ങളുമായ ഓരോ രക്തസിരകൾക്കു "നിമിയാ"യിലുള്ള സിംഹത്തിന്റെ ഞരമ്പുകളുടെ കട്ടപ്പത്തെ ഉണ്ടാക്കി തീർക്കയും ചെയ്യുന്നു. (പ്രേതം മാടി വിളിക്കുന്നു). ഇപ്പോഴും എന്നെ വിളിക്കുന്നു. പിടുത്തം വിടുവിൻ (അവരുടെ കയ്യിൽനിന്നു ഊരിട്ടു) ഈശ്വരനാണ എന്നെ തടസ്ഥം ചെയ്യുന്നവനെ ഞാൻ ഒരു പ്രേതമാക്കും. അങ്ങോട്ടു നീങ്ങി നില്ലു. നടക്കു. ഞാൻ കൂടെപ്പോരുന്നുണ്ടു. (പ്രേതവും ഹാംലെററും പോയി).

ഹൊ— അവിടേക്കു മനോരാജ്യംകൊണ്ടു ബുദ്ധിഭ്രമം തന്നെ വദ്ധിച്ചു വരുന്നു.

മാർ—നമുക്കുംകൂടെ പോവുക. ഇങ്ങിനെ അവിടുന്ന പറയുത അനുസരിക്കുന്നതു തരമല്ല.

ഹൊ— നമുക്കുംകൂടെ പോവുക. ഇതെങ്ങിനെ കലാശിക്കും?

മാർ— ഡന്മാർക്കുരാജ്യത്തിന്ന ചില തകരാറുകളൊക്കെ വന്നിട്ടുണ്ടു

ഹൊ— ദൈവം എല്ലാം നേരെയാക്കി തീർക്കട്ടെ.

മാർ— അല്ല. അങ്ങിനെ വെച്ചാൽ പോരാ. നമുക്കു തന്നെ വല്ലതും ചെയ്യണം. (എല്ലാവരും പോയി)

രംഗം—5

(മണ്ഡപത്തിന്റെ കുറച്ചങ്ങേഭാഗം).

(പ്രേതവും ഹാംലെററും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— എവിടെക്കാണെന്നെ ഇവിടുന്നു കൊണ്ടുപോകുന്നത്? പറയൂ. ഇനി അധികം ഞാൻ വരില്ല.

പ്രേതം— എന്നെ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കു.

ഹാം— അങ്ങിനെ തന്നെ.

പ്രേതം— എന്റെ സമയം വരാറായി. അതു വന്നാൽ ഞാൻ ഗന്ധകമയമായും കഠിനവേദന ഉണ്ടാക്കുന്നതായും ഉള്ള ജ്വാലകൾക്കധീനനാവണം.

ഹാം— പാവപ്പെട്ട പ്രേതമെ! കഷ്ടം.

പ്രേതം— എന്നെപ്പറ്റി വ്യസനിക്കേണ്ട. എന്നാൽ ഞാൻ വെളിവാക്കുന്നതിനെ പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തി കേൾക്കു.

ഹാം— പറയൂ! ഞാൻ കേൾപ്പാൻ തെയ്യാറായിരിക്കുന്നു.

പ്രേതം—അതുപോലെ തന്നെ താൻ കേട്ടാൽ പ്രതിക്രിയ ചെയ്യാനും.

ഹാം— എന്ത്!

പ്രേതം— നിൻതാതപ്രേതമീഞാൻ ക്രമമശയിൽ മൃദ
ചെയ്യാരപ്പാതമാലെ
സന്താനമെന്നുതീരുമൊരെനിശകളിലി-
ഞ്ഞോട്ടലാതിട്ടവനും
ചിന്തുംതീപ്പിങ്കൽനിന്നങ്ങിനെപകൽമുഴവൻ
നോറ്റുകൊണ്ടിട്ടവനും
ഹന്തക്ലേശപ്പെട്ടൊരോരോവിധിവിധിക-
ളിച്ചകന്നാത്രപം 73
എന്നെപ്പൂസിച്ചകാരാഗൃഹംകഥാപറയാ-
മായിരുന്നെങ്കിലല്ലും
ചൊന്നാലുള്ളംനടുങ്ങും,തലമുടിനിരയാം
ഘോരമായോടാളറ്റും
ചിന്നുംനക്ഷത്രമട്ടന്തിട്ടുമിഴിയും
കെട്ടഴിഞ്ഞൊറ്റയാം
ചിന്നംപേടിച്ചപുള്ളൻവടിവിലതുവിധം
ചൊല്ലുവാനണ്ടസംഖ്യം 74

എന്നാൽ പരലോകത്തിലെ ഗൂഢകാര്യങ്ങൾ മാംസരക്തങ്ങളുള്ള ചെവികൾക്കു അറിവു കൊടുത്തുകൂടാ. കേൾക്കു! ഹാമെ

ററ കേൾക്ക! തന്റെ ഇഷ്ടമുള്ള അച്ഛനെത്താനെപ്പോഴെങ്കിലും സ്നേഹിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ.

ഹാം— ദൈവമെ!

പ്രേതം— വളരെ നിന്ദ്യപ്രകൃതിവിരുദ്ധമായും ആയാളെക്കൊന്നതിന്നു പ്രതിക്രിയ ചെയ്യും.

ഹാം— കൊല്ലുകയോ?

പ്രേതം— വളരെ നികൃഷ്ടമായ ഒന്നാന്തരം കല. എന്നാലതു ചീത്തയായും അത്ഭുതമായും പ്രകൃതി വിരുദ്ധമായും—

ഹാം— സൂക്ഷ്മാലോചനയുടെയോ, അനുരാഗവിഷയമായ വിചാരത്തിന്റെയോ, ചിറകുകളുടെ വേഗത്തിൽ ഇതിന്നു പ്രതിക്രിയ ചെയ്യാൻവേണ്ടി കുതിച്ചു പായാൻ ഇതറിയുവാനെനിക്കു വൈകിയിരിക്കുന്നു.

പ്രേതം— താനതിന്നു മതി. ഈ കാര്യത്തിൽ ഇളകുന്നില്ലെങ്കിൽ താൻ വൈതരണീനദിതീരത്തു ബഹു സുഖമായി പുളച്ചു വളരുന്ന കള പുല്ലുകളെക്കാൾ അധികം മന്ദനാണ. എന്നാൽ ഹാംലെററ! കേൾക്ക! ഞാനെന്റെ ഉദ്യാനത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ഒരു പാമ്പെന്നെ കടിച്ചു എന്നാണ പുറത്തേക്കു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത. ഡന്മാർക്കിലുള്ള എല്ലാ ചെവികളെയും എന്റെ മരണത്തിന്നു കള്ളമായ കാരണം പറഞ്ഞു വല്ലാതെ വഷളാക്കിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ തന്റെ അച്ഛനെ കടിച്ച പാമ്പാണിപ്പോൾ കിരീടം ധരിക്കുന്നതെന്നു യോഗ്യനും ചെറുപ്പക്കാരനുമായ താനറിയണം.

ഹാം— ദിവ്യചക്ഷുസ്സുള്ള എന്റെ ആത്മാവെ! എന്റെ എളയച്ഛനോ?

പ്രേതം—അതെ; കള്ളൻവല്ലാത്താഗമ്യാരതവിടപശുവാം.

ള്ളിട്ടു;ദാനങ്ങൾകൊണ്ടീ-

യുള്ളാദുർവൃത്താഗാകംവെലിയഛലിതമെ !

മാനമെ!നിങ്ങളുമ്പാ-

കൊള്ളാംചാരിത്രമുള്ളോരുവിലപ്പിതിവെരുപ്പിയിൻ

കാട്ടുമെൻദേവിയെന്നാ-

നാളൊലാഭാസകാമത്തൊഴിലിനുതുണയാ-
ണ്ടവൻപാട്ടിലാകാ 75

ഹേ! ഹാംലെററ്! ഇതെത്ര കേൾവിയില്ലാത്ത പ്രവൃത്തിയായിപ്പോയി!

കല്യാണകാലമതിലന്നുകൊടുത്തസത്യ-
മെല്ലാമ്പെലത്തിയൊരതിപ്രിയനെന്നെവിട്ടും
എല്ലാററിലുംപ്രകൃതിയാൽമമകീഴിൽനില്ക്കും
വല്ലാത്തൊരാളവനിണങ്ങിയതെന്തുകഷ്ടം 76

ന്യായംവിട്ടൊരുകാമഗോഷ്ഠികളിലു-
ള്ളത്യാഗ്രഹംദൈവത-
പ്രായംവേഷമെടുത്തിരക്കിലുമന-
ങ്ങീടാദുഷംസജ്ജനം
മായംവിട്ടതുപോലെകാമമെഴുക-
ള്ളാദ്ദേവനോടൊത്തിരി-
പ്പായാലുംസുരതല്പനിർവൃതിവെര-
ത്തിച്ചെന്നെട്ടുംകുപ്പയിൽ 77

നില്ക്കട്ടെ! പ്രഭാതവായുവാസിക്കുന്നു. എന്നു തോന്നുന്നു. ഞാൻ ചുരുക്കിപ്പറയാം. എന്റെ പതിവിൻപ്രകാരം ഉച്ചക്കുദ്യാനത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ ഞാൻ കരുതാത്ത സമയത്ത നിന്റെ എളയച്ഛൻ സാകാശ്യമായി. ഒരു കുപ്പിയിൽ അതി വിഷമയമായി കുഷ്ഠത്തിന്റെ മാതിരി ഗ്രന്ഥികളുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ദ്രാവകത്തോടുകൂടി, കടന്നു വന്നു അതു എന്റെ ചെവിട്ടിൽ പാർന്നു. രസത്തിന്റെ മാതിരിശരീരത്തിൽ സകല ദ്വാരങ്ങളിൽകൂടിയും പോകുവാൻ തക്കവണ്ണം മനുഷ്യന്റെ രക്തത്തിനോട അത്ര വിരോധം അതിനുള്ളതിനാൽ വളരെ വേഗത്തോടും ശക്തിയോടുംകൂടി വ്യാപിച്ചു പാലിൽ പുളിച്ചവെള്ളം ചേർന്നമാതിരി നേരിയതും ശുദ്ധമായതുമായ രക്തത്തെ തൈരുപോലെയാക്കും. അത എന്റേതു അങ്ങിനെ ആക്കി. ഉടനെ എന്റെ മാർദ്ദവമുള്ള ശരീരം മുഴുവൻ കുഷ്ഠത്തിന്റെ മാതിരിയായി. ഹീനതയായും വെറുപ്പുള്ളതുമായ ഒരാവരണമായി ചൊറി പുറപ്പെട്ടു. ഇപ്രകാരം ഉറങ്ങുമ്പോൾ ഒരു സോദരന്റെ കൈ

കൊണ്ടു ജീവനും കിരീടവും രാജ്ഞിയും ക്ഷണനേരത്തിലെനിക്ക ഇല്ലാതെയായി. എന്നു മാത്രമല്ല എന്റെ പാപം തികഞ്ഞ കാലത്തുകൂടി ഗതികളുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ ചെയ്യാതെയും കുമ്പിൽകൂട്ടി കരുതാൻ അവസരം തരാതെയും, അവസാനകാലത്തു കൊടുക്കുന്നതുപോലെ പരിശുദ്ധമായ തൈലം എല്ലിക്കാതെയും എന്നെക്കൊന്നു. ഇതൊന്നും നോക്കാതെ കാറങ്ങളെല്ലാം എന്റെ തലക്ക വെച്ചു എന്നെ എന്റെ വഴിക്കയച്ചു.

ഹാം— കഠിനം, ഭയങ്കരം; വളരെ ഭയങ്കരം.

പ്രേതം— ചുണയെത്തൊരുത്ത്വന്നാലുമരുതിമ-
നിവല്ലഭകിലുമുടൻ
ധരാക്കുവിശതല്ലേവിടരുതിപ്പൊ.
യാതൊന്നുമുള്ളായവളെ
വാസംതിരിപ്പൂട്ടേയുള്ളപ്പോഴരുചലി-
യാകൊല്ലുമവിഷയം
ക്ലേശമെന്തിച്ചിടേണ്ടാതന്നിട്ടഖിലവ-
ളെദൈവത്തിനവിട്ട 78
ഘോരമായിട്ടവൾക്കുള്ളിൽ ചേർന്നുള്ളു നിത്യവും
ഏറെ കഠിനമായുള്ളൊരിക്കിരിനോവിച്ചുകൊള്ളുമെ 79
വേഗം പോകയ്ക്കുള്ളു! നിനക്ക നല്ലത വരട്ടെ!
മിന്നാമിനുങ്ങിസ്സൂചിപ്പിക്കുന്നുസൂര്യോദയാഗമം
മന്ദപ്രയോജനമിതിൻവഹ്നിമങ്ങിത്തുടങ്ങിതെ 80

അങ്ങിനെയാവട്ടെ! അങ്ങിനെയാവട്ടെ! ഹാംലെററ്! എന്നെ ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കണം. (പ്രേതംപോയി)

ഹാം— ഹേ സകല ദൈവങ്ങളേ! അല്ലേ ഭൂമി! എനിയെന്താണു നരകത്തിനെയുംകൂടി ഞാൻ കൂട്ടട്ടെ. ച്ഛീ! ഇച്ഛ, ഇച്ഛ, എന്റെ മനസ്സേ! ധൈര്യത്തോടുകൂടിയിരിക്ക. എന്റെ മാംസപേശികളെ! ഉടനെ നിങ്ങൾ വൃദ്ധന്മാരാകാതെ എന്നെ ദൃഢതയോടെ താങ്ങി നിർത്തുവിൻ. ഇവിടത്തെ ഓർമ്മയുണ്ടായിരിക്കേണമെന്നോ? പാപപ്പെട്ട പ്രേതമെ! ചിന്താകുലമായ എന്റെ ഈ തലയിൽ ഓർമ്മകളുള്ള ശക്തി നില്ക്കുന്ന കാലം മുഴുവൻ ഞാനങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇവി

ട്ടത്തെ കാൎയ്യമുണ്ടായിരിക്കേണമെന്നോ? കാ. അങ്ങിനെ തന്നെ.

എന്നോൎപ്പുസ്തകത്തിനുള്ളിൽച്ചിലെഴുതികളും
തുച്ഛകാൎയ്യങ്ങളേയും
പിന്നെഗ്രന്ഥോപദേശങ്ങളെയുമഴകെഴും
മറ്റുരൂപങ്ങളേയും
എന്നല്ലാപണ്ടുകണ്ടാപ്രതിമകളുടെയാ-
ച്ഛായയുമാച്ചുമറ്റോ
നൊന്ന്യനിന്നാജ്ഞയെപ്പുൻതെളിവൊടിഹതവ-
ച്ചോറിൽഞാൻസത്യമാണെ 81

ആയയോ മഹാദുഷ്ടേ! ആയയോ കള്ള! കള്ള! കാട്ടുകള്ളൻ ചിരിക്കുന്നു! എന്റെ പുസ്തകം, എന്റെ പുസ്തകം, ഒരുത്തന പുഞ്ചിരിയിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കെ കഠിനം കാട്ടാൻ കഴിയും. എല്ലാം എഴുതിവെക്കേണ്ടതാണ. മറ്റെങ്ങും ഇല്ലെങ്കിലും ഡെന്മാൎക്കിൽ അങ്ങിനെ ആണ നിശ്ചയം. (എഴുതുന്നു) ആ ഇളയച്ഛൻ അവിടെ നില്ക്കട്ടേ! എന്നോടു പറഞ്ഞതു നോക്കട്ടേ! അങ്ങിനെയാട്ടേ! അങ്ങിനെയാട്ടേ! എന്നെ ഓൎമ്മയുണ്ടായിരിക്കണം എന്നാണ. ഞാൻ അതു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

ഹൊ— (ഉള്ളിൽ) തിരുമനസ്സേ! തിരുമനസ്സേ!
മാർ— (ഉള്ളിൽ) ഹാംലെറ്റ പ്രഭുവെ!
ഹൊ— (ഉള്ളിൽ) അവിടുത്തെ ദൈവം രക്ഷിക്കട്ടെ.
മാർ— (ഉള്ളിൽ) അങ്ങിനെയാവട്ടെ.
ഹൊ— (ഉള്ളിൽ) ഓ ഹോ തിരുമനസ്സേ!
ഹാം— ഹോ, ഹോ, ഹോ, വാ പക്ഷി! വാ! വാ!

(ഹൊറേഷ്യോ, മാർസലസ്സ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹൊ— യോഗ്യനായ തിരുമനസ്സേ! എന്താ ഇങ്ങിനെ?
മാർ— സ്വാമി! എന്താ വൎത്തമാനം?
ഹാം— വലിയ അത്ഭുതം.
ഹൊ— ഇവിടുന്നരുളിച്ചെയ്യാലും!
ഹാം— പാടില്ല; നിങ്ങളതു പുറത്താക്കും.
ഹൊ— ദൈവമാണെ തിരുമനസ്സേ! അതു ഞാൻ ചെയ്യില്ല.

മാർ— സ്വാമീ! ഞാനുമില്ല.

ഹാം— എങ്ങിനെയാണിതു നിങ്ങളോട പറയേണ്ടതു? മനുഷ്യന്റെ ഹൃദയത്തിന്ന അതെപ്പോഴെങ്കിലും വിചാരിക്കുവാൻ വയ്യുമോ! എന്നാൽ നിങ്ങൾ അത സ്വകാൎയ്യമാക്കി വെക്കില്ലേ?

ഹൊ, മാർ— ദൈവമാണെ സത്യം തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഡെന്മാൎക്കിൽ മുഴുവൻ നോക്കിയാൽ ആനകള്ളനായിട്ടല്ലാതെ ഒരു ദുഷ്ടനേയും കാണില്ല.

ഹൊ— തിരുമനസ്സേ! ഇത ഞങ്ങളോട പറയുവാൻ ഒരു പ്രേതം ശവക്കുഴിയിന്ന വരികയും മററും വേണ്ട.

ഹാം— ശരി, ശരി, അതുകൊണ്ട അധികമൊന്നും പറയാതെ നമുക്ക കൈപിടിച്ചു പിരിയുക അതാണ നല്ലത. നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കിഷ്ടവും കാൎയ്യവുമുള്ള ദിക്കിലേക്ക പൊയ്ക്കൊൾവിൻ. എല്ലാൎക്കുമുണ്ടാവുമെല്ലൊ ഓരോ കാൎയ്യങ്ങളും, ആഗ്രഹങ്ങളും മററും. എന്റെ പാട്ടിൽ ഞാനും പൊയ്ക്കൊള്ളാം. എത്ര മോശമായ നിലയായാലും വേണ്ടില്ല.

ഹൊ— ഇതൊക്കെ ഒന്നിലും തൊടാതെ പറയുന്ന വാക്കുകളല്ലെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— നിങ്ങൾക്ക അവ അസന്തോഷത്തെ തരുന്നതിൽ ഞാൻ വളരെ വ്യസനിക്കുന്നു. ഉവ്വ! സത്യമായിട്ടും വളരെ.

ഹൊ— മുഷിച്ചലൊന്നുമില്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ദൈവമാണെ! ഉവ്വ, വളരെ മുഷിച്ചിലുണ്ട താനും ഹൊറേഷ്യോ! ഇവിടെ ഞാൻ കണ്ടതിനെപ്പററി—അതൊരു സത്യമായ പ്രേതമാണെന്ന പറയട്ടെ. ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ളതിനെ അറിവാനുള്ള തന്റെ മോഹം കഴിയുന്നേടത്തോളം ഒതുക്കു! എന്നാൽ പിന്നെ എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ! നിങ്ങൾ സ്നേഹിതന്മാരും, വിദ്വാന്മാരും, യോദ്ധാക്കളുമാണെല്ലൊ. ഞാനൊന്നപേക്ഷിക്കട്ടെ.

ഹൊ— അതെന്താ? തിരുമനസ്സേ! ഞങ്ങൾ ചെയ്യാമെല്ലൊ.

ഹാം— ഇന്ന രാത്രി കണ്ടതിനെ നിങ്ങളൊരിക്കലും പുറത്തു പറയരുത.

ഹൊ, മാർ— ഞങ്ങളുതു ചെയ്യില്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— അതുപോരാ; എന്നാൽ സത്യം ചെയ്യിൻ.

ഹൊ— സത്യമായി, ഞാൻ പറയില്ല തിരുമനസ്സേ!

മാർ— സത്യമായി ഞാനുമില്ല; സ്വാമി!

ഹാം— എന്റെ വാളു പിടിച്ചു

മാർ— ഞങ്ങൾ സത്യം ചെയ്തുവല്ലൊ.

ഹാം— എന്റെ വാളു പിടിച്ചു വിധിപ്രകാരം സത്യം ചെയ്യിൻ.

പ്രേതം— (അധോഭാഗത്തു) സത്യം ചെയ്യിൻ.

ഹാം— അ! ഹാ! ഹാ! അങ്ങിനെ പറയുന്നുവോ? ഇവിടുന്നവിടെയുണ്ടോ? ഇങ്ങോട്ടു വരു! ഇവിടുന്നിയാളെ ഭൂമിയുടെ താഴെ കൊണ്ടുപോയി സത്യം സമ്മതിപ്പിക്ക.

ഹൊ— സത്യവാചകം പറഞ്ഞാലും തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— താനീക്കണ്ടതിനെ ഒരിക്കലും പറയില്ലെന്നു എന്റെ വാളു പിടിച്ചു സത്യം ചെയ്യു.

പ്രേതം— (അധോഭാഗം) സത്യം ചെയ്യു.

ഹാം— സൎവ്വവ്യാപിയോ? എന്നാൽ നമുക്കു സ്ഥലം മാറുക. മഹ! ഇങ്ങോട്ടു വരുവിൻ! എന്റെ വാളിന്മേൽ നിങ്ങളുടെ കൈ രണ്ടാമതും വെച്ചു നിങ്ങൾ കേട്ടതിനെ ഒരിക്കലും പറയില്ലെന്നു വാളുപിടിച്ചു സത്യം ചെയ്യിൻ!

പ്രേതം— (അധോഭാഗത്തു) സത്യം ചെയ്യിൻ!

ഹാം— നല്ലവണ്ണം പറഞ്ഞുവോ? മൂത്ത പെരിച്ചാഴി! നിനക്കു നിലത്തിത്ര ക്ഷണം തുരപ്പാൻ കഴിയുമോ? യോഗ്യനായ ഖനകൻ കൂട്ടരെ ഒരിക്കൽകൂടി സ്ഥലം മാറുക.

ഹൊ— അല്ലയൊ രാപ്പകലെ! നോക്കു ഇതെന്തൊരു പുതുമ.

ഹാം— അപ്പോൾ പുതിയ ആളെ ആദരിക്കുന്ന മാതിരി ഇതിനെയും ആദരിക്ക! ഹൊറേഷ്യോ! തന്റെ തത്വശാസ്ത്രപ്രകാരം കാണുന്നതിലധികം സംഗതികൾ ഒരു ഭൂലോകത്തും പരലോകത്തും ഉണ്ടു. എങ്കിലും വരു! നിങ്ങൾ ബുദ്ധിമുട്ടുമ്പോൾ ദൈവത്തിന്റെ കൃപ ഉണ്ടാവുമെന്നു വിചാരിക്കുംപ്രകാരം, ഇനിമേലാൽ ഞാനൊരു ഭ്രാന്തന്റെ നില നടിപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു എന്റെ നടവടിയിൽ എത്ര തന്നെ അസാധാരണത്വം ഉണ്ടായാലും അപ്പ്

ല്പോൾ ഇങ്ങിനെ കൈകെട്ടിപ്പിണച്ചുകൊണ്ടോ, ഇങ്ങിനെ തല കുലുക്കികൊണ്ടോ, അതെ അതെ നമുക്ക നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട എന്നൊ, വേണമെന്ന വിചാരിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഇതൊക്കെ നമുക്ക വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു എന്നൊ, നമുക്ക സംസാരിപ്പാനിഷ്ടമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ— എന്നൊ, ഇത വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ സമ്മതിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അതിന്ന കഴിയുന്നവരുണ്ടായിരുന്നു എന്നൊ, ഓരൊ ദ്വയാൎത്ഥവാചകങ്ങൾ പറഞ്ഞുംകൊണ്ടോ, എന്നെ കണ്ടാൽ, നിങ്ങൾക്കെന്നെപ്പററി എന്തെങ്കിലും അറിവുണ്ടെന്ന ഒരിക്കലും പറയില്ലെന്ന സത്യം ചെയ്യിൻ!

പ്രേതം— (അധോഭാഗത്ത) സത്യം ചെയ്യിൻ!

ഹാം— അസ്വാസ്ഥനായ പ്രേതമേ! മിണ്ടാതിരിക്ക! മിണ്ടാതിരിക്ക!

ഹൊ, മാർ—(സത്യം ചെയ്യുന്നു)

ഹാം— അങ്ങോട്ടിനിക്കപെരുകുന്നതുപോലെവേണ്ടു
യിങ്ങോട്ടുമായതിനപേക്ഷയിവന്റെയിഷ്ടം
ഹാംലെററുപോലെയൊരുസാധുവിനാവതൊക്കു.
മാണ്ടുകാട്ടുമിഹദൈവസഹായമെങ്കിൽ 32

നമുക്ക ഒന്നിച്ച പോവുക. എല്ലായ്പോഴും നിങ്ങളുടെ വിരൽ ചുണ്ടത്തിരിക്കട്ടെ എന്ന ഞാൻ പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നു. കാലം പിഴച്ചിരിക്കുന്നു. കഷ്ടം കെട്ട അസൂയെ! ഇത നേരെ ആക്കുവാൻ ഞാൻ വന്നു തീൎന്നുവെല്ലോ. അല്ലല്ല വരു! നമുക്ക ഒന്നിച്ച പോവുക. (എല്ലാവരും പോയി).

അങ്കം—2. രംഗം—1.

(പൊളോണിയസ്സിന്റെ വീട്ടിൽ ഒരു മുറി അകം)

(പൊളോണിയസ്സ, റൈനാൾഡോ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

പൊ— ആയാൾക്കീപ്പണവും ഒരു എഴുത്തുകളും കൊണ്ടുകൊടുക്കുക റൈനാൾഡോ!

റൈ— അങ്ങിനെ തന്നെ സ്വാമി!

പൊ— നിയ്യായാളെ ചെന്നു കാണുന്നതിനു മുമ്പായി ആയാളുടെ നടപ്പിനെപ്പററി അന്വേഷിക്കുന്നതായാൽ വളരെ ഉചിതമായിരിക്കും.

റൈ— ഞാനതങ്ങിനെ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടു സ്വാമി.

പൊ— ശരി! വളരെ നല്ലതുതന്നെ. നോക്കു! ഒരു കാൎയ്യം വേണം. ഒന്നാമതായിട്ടു, പാരിസ്സിൽ ഡന്മാൎക്കകാർ എങ്ങിനെയാ? എന്താ സമ്പ്രദായം? ആരെല്ലാമാണ? എന്താ ഉപജീവനത്തിനു വഴി? അവൎക്ക എവിടേയാണ താമസം? ആരോടെല്ലാമാണ സഹവാസം? എന്തു ചിലവുണ്ടു? എന്നൊക്കെ എനിക്കു വേണ്ടി അന്വേഷിക്കണം.

അവികലമതുമിതുമായി
ട്ടവിടെച്ചോദിച്ചോട്ടക്കമെന്നകനെ
അവരറിയുമെന്നാകണ്ടാ-
ലവരോടാപ്രകൃതമൊന്നുതുറിയു 83

ആയാൾക്കുള്ളശ്ശത്രുമിത്രലോകങ്ങളെന്നാ-
ല്ലായാളുമായുമെയേഷ്ടയുണ്ടല്ലമാത്രം
നിയ്യാമട്ടായിട്ടോട്ടകന്നിഷ്ടനാട്യ-
കക്ഷ്യായ്നില്ക്കേണം,നീധരിക്കുന്നതില്ലേ 84

റൈ— സ്വാമി! ഉവ്വു. വളരെ നല്ലവണ്ണം.

പൊ— എന്നാൽ കുറച്ചായാളെയും പരിചയം അധികമുണ്ടെന്നു പറയരുതു. എന്നാൽ ആയാളെപ്പററിയുള്ള വൎത്തമാനത്തിൽ, ആയാൾ വളരെ പോക്കിരിയും, അതുമിതുമൊക്കെ ചെയ്യാൻ വാസനയുള്ളവനുമാണെന്നാണെങ്കിൽ, ആയാളെപ്പററി ദൂഷ്യമായി നിനക്കു ബോധിച്ചതു കെട്ടി പറഞ്ഞോ. ആയാൾക്കു മാനഹാനി വരുത്താകുന്നതായിട്ടുള്ളതൊന്നുമരുതു. അതു മനസ്സിരുത്തണം; എന്നാൽ ഒരുത്തന്റെ ശാസനയിലല്ലാത്ത യുവാവിന്നുണ്ടാകാവുന്ന പോക്കിരിത്തം ധോരണി ഒരു വക ദൂഷ്യങ്ങളെപ്പററിപ്പറയാം.

റൈ— സ്വാമി! ചൂതുകളിയില്ലേ? അതുപോലെ

പാരിസ്സു— ഫ്രാൻസിൽ പ്രധാന പട്ടണം.

പൊ— അതേ! അല്ലെങ്കിൽ മദ്യപാനം, മല്ലടി, ശപഥം, കലമ്പൽകൂട്ടുക അതൊക്കെയാവാം.

റൈ— സ്വാമീ! അദ്ദേഹത്തിന്നതിൽ കുറച്ചിൽ വരും.

പൊ— ഹെയ്! ഇല്ല, നിന്റെ ശകാരം ഭംഗിയിലാണെങ്കിൽ തരക്കേടില്ല.

പൊട്ടനവൻ വിടനെന്നോതിടേണ്ടിനി.
നച്ചില്ലൊന്നാൻജഗതിത
ന്നിഷ്ടംനടംപ്രായുവായിന്നോഴുംപ്രകൃതി.
യാലുള്ളദോഷമിതയോ
കൂട്ടത്തിലുള്ളകരാകങ്ങളെന്നതോന്നലികൾ.
കാട്ടുന്നപോകിരിതയോ
തട്ടംപലക്,മിവയാണെന്നതോന്നമൊത.
നവട്ടതറപറയു 85

റൈ— എന്നാൽ, സ്വാമീ!

പൊ— വിശ്വിതെന്തിനാണു ചെയ്യുന്നതെന്നോ?

റൈ— അതെ സ്വാമി! എനിക്കതറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട.

പൊ— എന്റെ ഉദ്ദേശ്യമിതാണ. ഇതു ... തന്ത്രമായ വഴിയാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ട.

ഓരോന്നിൽപ്പുരട്ടി ചെയ്യുന്ന...
ടേഷംപെട്ടതാകണ.
കോരോന്നതദോഷമെന്നു നിന്റി
കെട്ടിപ്പുതുതാലെ
ചോരോദുകടകണ്ടിരുന്നവർ.
ശകാരന്നാരെങ്കിലും
നേരായായതറിഞ്ഞിരിക്കിലവിടെ
പിന്നെ ... ബോധം 86

റൈ— വളരെ നല്ലതു സ്വാമി.

പൊ— പിന്നെ ആയാൾ ഇതു ചെയ്യുന്നു—ആയാൾ ചെയ്യുന്നു—ഞാൻ എന്തു പറയാൻ ഭാവിച്ചിരുന്നതു? ഞാനെന്തോ പറയാൻ ഭാവിച്ചിരുന്നു. ഞാനെവിടെയാണു നിർത്തിയതു?

റൈ— "ചിന്താങ്ങിട്ടും നിശ്ചയം" എന്ന ദിക്കിലാണു.

പൊ— "ചിന്താങ്ങിട്ടും നിശ്ചയം" എന്ന ദിക്കിൽ, അതെ.

നിന്നോടായവനോതുകപെ പ്രേമറിയും
    തോന്നിന്നാലെയതന്നേഴ്വാ
മുൻനാളത്തെ [illegible] പ്രാണപ്രായമേന
    [illegible]
ഇന്നത്തെത്തിയപോലെചൂതുപാതതി
    കണ്ടുകടിച്ചിരുക്കും
ചിന്തിക്കവേണ്ടനസ്സുകളിവിളയാ.
    ടികണ്ടവനാങ്ങിനെ 87
നിന്നോടേതിയപിയസത്യനില്ലിശം
    [illegible] ബോധിസത്യം.
കന്നോടേയവഴിയത്യന്തിനെ
    [illegible]
നന്നായ് [illegible] തിരാൻ
    [illegible] പാനിപ്പൂ.
[illegible] ഇത്ര [illegible] കനിൽ നീ.
    [illegible] 88

റൈ— ഉവ്വ സ്വാമി.

പൊ— [illegible] നിന്നെ [illegible] പോയി വരൂ! നല്ലതു വരട്ടെ.

റൈ— സ്വാമി.

പൊ— ആളോളുടെ മാതിരിയെന്താണെന്നു നീ തന്നെ നോക്കിയറിയു.

റൈ— അങ്ങിനെ തന്നെ സ്വാമി.

പൊ— അവനു തോന്നിയതുപോലെ അവൻ നടക്കട്ടെ.

റൈ— നല്ലത സ്വാമി.

പൊ— പോയിവരൂ! നന്മ വരട്ടെ. (റൈനാൾഡോ പോയി ഒഫീലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു). എന്താ എന്താ ഒഫീലിയേ? എന്താ?

ഒഫീ— സ്വാമി! സ്വാമി! ഞാൻ വല്ലാതെ പേടിച്ചുപോയി.

പൊ— എങ്ങിനെ?

ഒഫി— ഞാനെൻെറ മുറിക്കകത്തിരുന്നു തുന്നൽപ്പണിയെടുക്കു
ന്നേരം,

അക്കുപ്പായംകുടുക്കാതെ,ഴകൊടുതലയിൽ
തൊപ്പിവെക്കാതെ,കാലിൽ
സ്റ്റാക്കിങ്സേറെകിഴിഞ്ഞിട്ടടിതടവിമുഷി-
ഞ്ഞിട്ടു,ഷർട്ടിൻെറമട്ടിൽ
വക്രാപാരംവെളുത്താ,നരകകഠിനക-
ഷ്ടങ്ങൾചൊൽവാൻപുറത്തെ
ക്കെത്തുംമട്ടുള്ളനോട്ടത്തൊടുതുടകൾവിറ-
ച്ചെത്തിഫാംലെററരാജൻ 89

പൊ— നിൻെറ മേലുള്ള കാമംകൊണ്ടു കമ്പം പിടിച്ചിട്ടോ?
ഒഫീ— സ്വാമി! അതിനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. എന്നാൽ സത്യമാ
യിട്ടും ഇതിലെനിക്കു പേടിയുണ്ടു.
പൊ— അദ്ദേഹമെന്തു പറഞ്ഞു?
ഒഫീ— പാരാതെന്നുടെകൈപിടിച്ചുമണിബ-
ന്ധംനീണ്ടകൈകൊണ്ടമ-
ർത്താരാലൊന്നവലിഞ്ഞു നിന്നുനിടിലേ
മറെറക്കരംവെച്ചഹോ
നേരിട്ടെൻെറമുഖത്തുചിത്രമെഴുതാൻ
നോക്കിയിരിക്കുന്നമ-
ട്ടേറെദ്ദൃഷ്ടിയിൽനോക്കിയൊട്ടുസമയം
നിന്നീടിനാൻനിശ്ചലം 90

എൻകൈനന്നായ്ക്കുലുക്കിത്തലയൊടുവിലഹോ
മൂന്നുപാടാട്ടിയേററം
തൻകായംപൊട്ടിവീഴുംവ്യസനമൊടുദൃഢം
നിശ്വസിച്ചിട്ടുപിന്നെ

സ്റ്റാക്കിങ്സ= കാലിൻെറ അടിമേൽ ഇടുവാനുള്ള ഒരു ഉറ.
ഷർട്ട്= അടിക്കുപ്പായം. (ഷർട്ട് സ്റ്റാക്കിങ്സ ഇവ കേവലം ഒ
രു മലയാളവാക്കുകളായി സാധാരണ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന
തുകൊണ്ടു ഇവിടേയും അവ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതാണ്).

എൻകൈവിട്ടിട്ടുമന്ദംവദനമതുതിരി-
ച്ചിട്ടുപിന്നോട്ടുനോക്കി-
ട്ടെങ്ങൾകണ്ണിട്ടുകൊണ്ടേപടിവരെനടകൊ-
ണ്ടീടിനാൻമെല്ലെമെല്ലെ 91

പൊ— വരൂ! നമുക്കു പോവുക. ഞാൻ മഹാരാജാവിനെ കാണ്മാൻ പോകുന്നു.

മാലേകുംമന്മഥഭ്രാന്തിതുപുനരിതിനെ
ത്തൻബലത്താൽകെടുത്തും,
ചാലെലോകസ്വഭാവത്തിനുകെടുതിപെടു-
ത്തിടുമോരോവികാരം
ഒരുലോകത്തിങ്കലുണ്ടാമവയൊടുകഴിവു-
ള്ളോളമങ്ങുള്ളിതെന്നാൽ
ക്കാലംവല്ലാതെതപ്പിപ്പതിനതിലിതു*മിടു-
ക്കുള്ളതാണില്ലവാദം 92

ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. എന്താ നിയ്യിയ്യിടെ അദ്ദേഹത്തിനോടു കഠിനമായി വല്ലതും പറഞ്ഞുവോ?

ഒഫീ— ഇല്ല സ്വാമി! എന്നാൽ അങ്ങുന്നു കല്പിച്ചപ്രകാരം ഞാനവിടുത്തെ കത്തുകളെ സ്വീകരിക്കാതിരിക്കയും എന്റെ അടുക്കൽ വരുന്നതിന്നു സമ്മതിക്കാതിരിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു.

പൊ— ആ! അതാണദ്ദേഹത്തിനെ ഭ്രാന്തനാക്കി തീർത്തതു. അദ്ദേഹത്തിനെ ഇതിലധികം സൂക്ഷ്മത്തോടും ആലോചനയോടുംകൂടി മനസ്സിരുത്താഞ്ഞതിൽ ഞാൻ വ്യസനിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം കളിക്കുക മാത്രമായിരുന്നു എന്നും നിന്നെ ചീത്തപ്പെടുത്തുവാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നു എന്നും ഞാൻ ശങ്കിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ എന്റെ അസൂയയെ ഞാൻ ശപിക്കട്ടെ.

സത്യംചെറുപ്പകാലമ.
ബുദ്ധ്യതാലോചനക്കുറവില്ലുണ്ടാം
ഇതമൊരുശവൃദ്ധ.
ക്കത്യാലോചനയിലുംചതികടംപറവം 93

*ഇതു= മന്മഥഭ്രാന്തു.

വരു! നമുക്കു മഹാരാജാവിന്റെ അടുക്കലേക്കു പോവുക. അ
വിടുന്നിതറിയണം. ഇതു പുറത്തു പറവാൻ മടിച്ചാലുണ്ടാ
വുന്ന സ്നേഹദ്രോഹത്തെക്കാൾ സംഗോപ്യമായി വെച്ചാലത്തെ വ്യ
സനമാണധികമുണ്ടാവുക. (രണ്ടാളും പോയി).

രംഗം—2.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു അകം).

(രാജാവു, രാണി, റോസൻക്രാൻസ, ഗിൽഡറൻസ്റ്റേൻ
പരിവാരങ്ങൾ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— സ്നേഹിതന്മാരായ റോസൻക്രാൻസ്സേ ഗിൽഡറൻസ്റ്റേണേ! നിങ്ങൾ വന്നതു നന്നായി. മുമ്പുതന്നെ നമുക്കു നിങ്ങളെ കാണ്മാനാഗ്രഹമുണ്ടായിരുന്നു. വിശേഷിച്ചിപ്പോൾ നിങ്ങൾ നമുക്കുവേണ്ടി ചിലതു ചെയ്യേണ്ടതായി വന്നിരിക്കുന്നു. അതാണിത്ര ബദ്ധപ്പെട്ടാളെ അയപ്പാനുള്ള കാരണം. നിങ്ങൾ ഹാംലെററിന്റെ സ്വഭാവമാററത്തെപ്പററി ചിലതു കേട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. അങ്ങിനെ പറയണം. ആളാളുടെ ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും മുമ്പിലത്തെ കട്ടല്ല. അവനവനെ അറിയാൻ വയ്യാത്ത നിലയിലാക്കിത്തീർക്കുവാൻ ആയാളുടെ അച്ഛന്റെ മരണത്തിനപ്പുറമെ ഒരു കാരണവും ലേശംപോലും നമ്മുടെ സ്വപ്നത്തിൽ കൂടി കാണുന്നില്ല.

കുട്ടികാലംമുതല്ക്കായവനരികിൽവളൎ-
ന്നോരു നിങ്ങൾക്കവൻതൻ
കുട്ടിശ്ശീലംമുതൽക്കെപരിചയമതിനാൽ
കൂടിയാടിത്തരത്തിൽ
ഒട്ടുംനാംകണ്ടിടാതെന്തവനതുവിധി
കൊൾക്കുമാക്ഷേപചിത്തെ.
നിഷ്ഠന്മാർനിങ്ങൾകാണ്മാൻമമപുരിയിലിനി
ത്തെല്ലുപാർപ്പാനപേക്ഷ 94

രാണി— യോഗ്യരായ നിങ്ങളെക്കുറിച്ചു ആയാൾ വളരെ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ടു. ആയാൾക്കു നിങ്ങളെക്കാളധികം താല്പര്യമുള്ള രണ്ടാൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരിൽ വേറെ ആരു

മില്ലെന്നുള്ളത എനിക്ക നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട. ഞങ്ങളുടെ വിചാരം സാധിപ്പാനുള്ള മാൎഗ്ഗം കാണിപ്പാൻവേണ്ടി നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെകൂടെ കുറച്ചു കാലം നിങ്ങളുടെ സമയം ചിലവിടുവാനത്ര ഔദാൎയ്യവും നല്ലമനസ്സും കാട്ടുന്നതായാൽ നിങ്ങളുടെ ഈ വരവു രാജസ്മരണക്ക ഉചിതമാകുംവണ്ണമുള്ള നന്ദിക്ക പാത്രമായി തീരും.

റോസൻ— ഞങ്ങളിൽ തിരുമനസ്സിലേക്ക ഉണ്ടാകാവുള്ള രാജാധികാരം നിമിത്തം, നിരസിക്കുന്നതിൽ ഭയങ്കരങ്ങളായ ഈ ആജ്ഞകളെ ശാസിക്കാമെല്ലോ.

ഗിൽ— ഏതിലും ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും കല്പനപോലെ ചെയ്യുകയും ഇവിടത്തെ തൃപ്പാദങ്ങളിൽ കഴിയുന്നതുപോലെ ഞങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തികളെ സമൎപ്പിപ്പാൻവേണ്ടി ഞങ്ങളെ തന്നെ ഇവിടെ ഏല്പിച്ചു തരികയും ആവാം.

രാജാ— വളരെ സന്തോഷം.

രാണി— വളരെ സന്തോഷം. ഉടനെ സ്വഭാവം വളരെ മാറിപ്പോയ എന്റെ മകന്റെ അടുക്കലേക്ക, പോവാൻ ഞാൻ നിങ്ങളോടപേക്ഷിക്കുന്നു.

നിങ്ങളിൽ ചിലർ ഇവരുടെകൂടെ പോയി ഹാംലെററിന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടാക്കുവിൻ.

ഗിൽ— ഞങ്ങളുടെ സഹവാസം അവിടേക്ക സന്തോഷകരമായും പ്രയോജന ഉപകാരമായും തീരേണമെന്നതിന്ന ദൈവം കനിയിക്കട്ടെ.

രാണി— ആമേൻ, അങ്ങിനെ തന്നെ (റോസൻ, ഗിൽ, ചില പരിവാരങ്ങൾ പോയി).

(പൊളോണിയസ്സ പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— സ്വാമി! നാൎവെയിൽനിന്ന രാജപ്രതിനിധികൾ സന്തോഷത്തോടെ മടങ്ങി എത്തിയിരിക്കുന്നു.

രാജാ— താനെല്ലായ്പ്പോഴും നല്ല വൎത്തമാനം കൊണ്ടുവരുന്നവനാണ.

പൊ— അങ്ങിനെയാണ സ്വാമി!

എന്നാത്മാവിന്നാദൈവത്തിന്നുമേകലിമ.

ച്ചേട്ടു നില്ലുംവിധം,മെ

നന്നായ്‌രാജ്യാംഗകൃത്യംകനിവുടയനൃപൻ
കീഴിലെന്നോതിടുന്നോൻ
ഇന്നാഹാംലെററതൻഭ്രാന്തിനുമൊരുശരിയാം
ഹേതുകണ്ടേനതോർത്തീ-
ലെന്നാലീയെൻതലച്ചോർനയവഴികളിൽമുൻ-
മട്ടതട്ടുന്നതില്ല

രാജാ — ആ! ഹാ! അതുപറയൂ. എനിക്കു കേൾപ്പാൻവൈകി.

പൊ— മുമ്പിൽ രാജപ്രതിനിധികൾക്കു കാണ്മാനവസരം കൊടുക്കുക. ആ വലിയ സദ്യക്കുള്ള പലഹാരമായവട്ടെ എന്റെ ഈ വർത്തമാനം.

രാജാ— എന്നാൽ താൻതന്നെ അവരെ ഉപചരിച്ചുകൂട്ടികൊണ്ടു വരു. (പൊളോണിയസ്സ പോയി).

എന്റെ പ്രിയയായ ഗർട്ടുഡെ! നിന്റെ മകന്റെ ബുദ്ധിഭേദത്തിനുള്ള കാരണം മുഴവൻ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ആയാൾ പറയുന്നു.

റാണി— അതു, മുഖ്യമായ ആ കാൎയ്യത്തിലപ്പുറമൊന്നുമാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ആയാളുടെ അച്ഛന്റെ മരണവും നമ്മുടെ ഒരു ബന്ധപ്പെട്ട കല്യാണവും.

രാജാ— ശരി. നമുക്കായാളെ അരിച്ചെടുക്കാം.

(വോൾട്ടിമാണ്ഡ, കൊർണ്ണീലിയസ്സ ഇവരോടുകൂടി പൊളോണിയസ്സ് രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

എന്റെ നല്ല സ്നേഹിതന്മാരെ! സ്വാഗതം. ഹേ! വോൾട്ടിമാണ്ടേ എന്താ നമ്മുടെ നാർവെ പ്രഭു പറഞ്ഞയച്ചിരിക്കുന്നതു?

വോൾ— തിരുമനസ്സിലെ ഉപചാരങ്ങൾക്കും ഇഷ്ടങ്ങൾക്കും ഉചിതമായ മറുപടി തന്നിരിക്കുന്നു.

മുൻകൂടികാഴ്ചഞങ്ങൾക്കവിടെവടിവിലു-
ണ്ടായനാൾതന്നെസൈന്യം
മുൻകൂട്ടിശ്ശേഖരിക്കുംമരുമകനവിരോ-
ധിച്ചുവൻതിട്ടയച്ചു
അങ്ങേപോളൻകാരാണ്ടോരുനൃപതിനിതെ-
ന്നോർത്തുപോയ്മൂപ്പർസൂക്ഷ്ച.

തിങ്കൾപിറന്നധരിച്ചതിരുവടിയൊടെതൃ-
ത്തെന്നതിൽഘോരനായി 96

വാൎദ്ധക്യാദീനമെന്നുള്ളവയിലവശനെ-
ന്നാലുമോജസ്സോടത്താ
ഫോട്ടിൻബ്രാസ്സിൻറനേരെവിധിയിലിഹവിരോ-
ധിച്ചുനാർവെക്ഷിതീശൻ
തിരഞ്ഞാതാംസാരമന്ത്രാമനടെകടവച-
സ്സിങ്കലാമസ്സോദരേയൻ
ധൂൎത്തൻയോജിച്ചുവന്നിട്ടിഹപടകരുതി
ല്ലെന്നുസത്യംകഴിച്ചു 97

വാട്ടംവിട്ടുരസിച്ചുവൃദ്ധനടനെ
മൂവ്വായിരംക്രൌൺവരെ
പാട്ടംകിട്ടീടുമൂഴിതന്മകമക-
ന്നായേകിസമ്മാനവും
കൂട്ടിക്കൊണ്ടാമുസൈന്യസംഘമതിനാൽ
പോളാൻറുകാരോടുരണം
കൂട്ടിക്കൊൾവതിന്നാജ്ഞനൽകി,യിവിടെ
ക്കണ്ടീയൊരഭ്യൎത്ഥനം 98

(കടലാസ്സു കൊടുത്തുംകൊണ്ടു)

പടകളായിപ്പോളൂൻറിനുള്ളവരിനിൻനാടിന്റെനാട്ടവെ
കടക്കാൻകല്പിക്കെൻകീഴിനെയുത്തരക്കൾകകയിതെ
നടക്കേണ്ടുംമാൎഗ്ഗത്തിന്നധിപകരാർചെയ്യീട്ടുമതിയെ-
ന്നടക്കംചെയ്തീട്ടുണ്ടെഴുതിയൊരുപത്രത്തിങ്കലതിതാ 99

രാജാ— നമുക്കു വളരെ സന്തോഷമായി. നമ്മുടെ അവസരം പോലെ ഒരു കാൎയ്യത്തെപ്പററി ആലോചിച്ചു മറുവടി പറയും. അതിനിടെക്കു നിങ്ങളുടെ ഒരു സഫലമായ പരിശ്രമത്തിന്നു വളരെ നന്ദി പറയുന്നു. നിങ്ങൾ പോയി വിശ്രമിക്കുവിൻ. രാത്രി നമുക്കൊന്നിച്ചു ഉവിടെ സദ്യയുണ്ടു. എന്നാലിപ്പോൾ ഗൃഹത്തിലേക്കു പോവാം.

(വോൾട്ടിമാണ്ടും കൊർന്നീലിയസ്സും പോയി)

പൊ— ഈ കാൎയ്യം ഭംഗിയിൽ കലാശിച്ചു.

സ്വാമീ!സ്വാമിനി!മന്നവന്റെനിലയെ-
ന്തെന്തൊന്നാകൃത്യമെന്താം.
നാമെന്നാൽ,പകലെന്തുകൊണ്ടുപകലായ്താം.
വെന്തിനായ്‌രാത്രിയായ്
ഈമട്ടിൽസമയംപോൽസമയമാ-
യെന്തിന്നിവണ്ണംവൃഥാ
നാമോൎത്താൽ,പകൽ,രാത്രി,കാലമിവയെ
പ്പോക്കുന്നതൊന്നേഫലം 100

പരമൊരുഫലിതത്തിൻജീവനത്രേചുരുക്കി
പ്പുറയലഥ പൊടിപ്പുംതൊങ്ങലുംതൂക്കുമെല്ലോ
പറവതിഥമിതുകം,യോഗ്യനാമ്പുത്രനാരാനിൻ
തിരുമകനൊരുകമ്പാകമ്പനെന്നോതിടുന്നേൻ 101

കമ്പമതെന്നാൽകമ്പംകമ്പമതിൻമട്ടുവിസ്തരിച്ചീടുകിൽ
കമ്പമതുമെന്നതുമീകമ്പകഥയായിടെന്നാലിപ്പോട്ടെ 102

റാണി—വാക്കൌശലം കുറഞ്ഞിട്ടു കാൎയ്യവേഗം ഏറീട്ടുമാവട്ടെ.

പൊ— അമ്മേ ഞാൻ സത്യം ചെയ്യാം. ഒരു കൌശലവും പ്രയോഗിക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്നു ഭ്രാന്താണെന്നുള്ളതു വാസ്തവമാണ. അതു കഷ്ടമാണെന്നതു സത്യമാണ. സത്യമാണെന്നതും കഷ്ടമാണ. ഛെ! ഇതു വിഡ്ഢിത്തമായിട്ടുള്ളൊരലങ്കാരം തന്നെ. അതുപോട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ- ഞാനൊരു കൌശലവും എടുക്കില്ല. ആട്ടേ, അദ്ദേഹം ഭ്രാന്തനാണെന്നു പറയുക. എന്നാൽ, ഈ ഫലത്തിന്റെ കാരണം, അല്ല, ന്യൂനതയുടെ -എന്നെന്നാൽ, ഈ ന്യൂനതയുള്ള ഫലം വരുന്നതു കാരണംകൊണ്ടാണ. കണ്ടുപിടിക്കേണ്ടതുണ്ടു. അതങ്ങിനെ—എനി ബാക്കിയിങ്ങിനെ. മനസ്സിരുത്തി കേട്ടോളൂ.

ഒരുപെൺമകളുണ്ടുനമുക്കവളീ-
യൊരുനമ്മുടെയായിവരുന്നളവിൽ

ശ്രുതശോഭനകേട്ടുറക്കവും-
ഒന്നായുറാളുള്ളുനോക്കംഎന്നാലുമേ 103

ഇപ്പോഴെന്താലോചിച്ചു നോക്കു. (വായിക്കുന്നു)

“ദിവ്യവും എന്റെ ആത്മാവിനു പൂജിപ്പാനുള്ള ബിംബവും അതിസുന്ദരിയാകിയവളുമായ ഒഫീലിയക്കു” ഇതു ചീത്തവാക്കു, മഹാമൂഢവാക്കു. അതിസുന്ദരിയാകിയവൾ എന്നതു ചീത്ത വാക്കു തന്നെ; എങ്കിലും ഇതാ ഇവിടുന്നു കേൾക്കു. (വായിക്കുന്നു) “അവളുടെ മനോഹരമായ നിർമ്മലഹൃദയത്തിൽ ഇവകൾ”

റാണി— അവൾക്കിതു ഹാംലെററിന്റെ പക്കൽനിന്നു വന്നുവോ?

പൊ— സുശീലയായ അമ്മേ! കുറച്ചു നേരം ക്ഷമിക്കു ഞാനൊന്നും മറച്ചുവെക്കില്ല. നിശ്ചയമുള്ളതു സകലതും അറിയിക്കാം. (വായിക്കുന്നു)

“താരാഗണം കനലല്ലെന്നും രവി ചലിക്കാ-
നേരായില്ലെന്നുമയി! സത്യമസത്യമെന്നും
പാരാതെ താൻ പറയുമെന്നു, മതിയിൽ തോന്നാം
ചോരാത്മപ്രണയവൃത്തിയിൽ ശങ്കമാത്രം” 104

“ഹേ പ്രിയപ്പെട്ട ഒഫീലിയെ! എനിക്കു പദ്യരചനയിൽ വാസന നന്നെ കുറവു. മാത്രാശരിയായി കണക്കാക്കുവാൻ പോലും ശീലമില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ നിന്നെ നല്ലവണ്ണം സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടു. ഹാ! വളരെ, അതു വിശ്വസിക്കു. എന്നാലങ്ങിനെയാവട്ടെ. ശിവനുള്ള കാലത്തോളം വളരെ പ്രിയപ്പെട്ട സ്ത്രീരത്നമേ! എല്ലായ്പോഴും നിന്റെ സ്വന്തമായ—ഹാംലെററ്” ഇത എന്റെ കല്പനയനുസരിച്ചു എന്റെ മകളെനിക്കു കാണിച്ചു തന്നതാണ. വിശേഷിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അപേക്ഷകളെ കാലദേശാവസ്ഥകളോടുകൂടെ എന്നോടു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു.

രാജാ— എന്നാലവളായാളുടെ പ്രേമത്തെ എങ്ങിനെ വെച്ചിരിക്കുന്നു?.

പൊ— ഞാനാരെന്നാണിവിടുന്നു വിചാരിക്കുന്നത?

രാജാ— വളരെ വിശ്വസ്തനും മാന്യനുമാണെന്നാണ.

പൊ— അതു തെളിയിപ്പെടുത്തുവാനിനിക്കും വളരെ താൽപര്യമുണ്ട.

അത്യുഗ്രമപ്രൗഢമീ, പക്ഷാപടലിയൊടുപര-
ന്നിട്ടു ഞാൻ കണ്ടനേരം.
യപ്പെണ്ണിന്നുതാനിവനാൽമുമ്പിലേപറയാം,
കേശ്യബ്ബുക്കി, കണ്ണാകൊ
അപ്പോളുള്ളാകണ്ണുടമൂശയുടെനിലയിലൊ,
തള്ളുൽനാതതാഗിരുന്നാ
ലിപ്പോൾസ്വാമികൾ, കെന്നിൽകരുണയുടയോരാ-
ജ്ഞികൾ, മെന്തൊന്നു തൂടാ 105

ഞാനങ്ങിനെയിരുന്നില്ല. അതിൽ പ്രയത്നം ചെയ്തു ഹാംലെററപ്പോലെ ഒരു രാജാവാണെന്നും നിന്റെ ഭാഗ്യത്തെക്കാൾ എത്രയോ അധികം ഭാഗ്യമുള്ളാളാണെന്നും എന്റെ കുട്ടിയോടു ഞാൻ പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്നു വരാൻ വയ്യാത്ത ദിക്കിൽ നില്ക്കിരിക്കണമെന്നും, യാതൊരു ദൂതന്മാരെയും കടത്തി വിടരുതെന്നും, പ്രേമചിഹ്നങ്ങൾ യാതൊന്നും സ്വീകരിക്കരുതെന്നും ഞാൻ അവൾക്കുപദേശിച്ചു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. അതിൽപിന്നെ അവൾ എന്റെ ഉപദേശപ്രകാരം നടന്നു.

അതിൻപ്രകാരമാനതാംഗികൈവെടിഞ്ഞവാറവ-
ന്നതിങ്കൽവന്നബുദ്ധിമാന്ദ്യമൂർണ്ണമൊന്നമാന്തമായ്
അതിൽകുറഞ്ഞുനിദ്ര, ദേഹശക്തികെട്ടു, രണ്ടാമാ
ലതിൽപ്പെട്ടുനാടികാവൻതിരിഞ്ഞിട്ടനാകമ്പമായ് 106

രാജാ— ഇത ഇങ്ങിനെയാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ?

റാണി— അങ്ങിനെ ആയിരിക്കാം.

പൊ— ഞാൻ തീർച്ചയായിട്ടും ഇങ്ങിനെയാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു അങ്ങിനെ അല്ല എന്നു തെളിഞ്ഞിട്ടു എതെങ്കിലും ഒരു കാര്യം ഇതിന്നു കീഴിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു.

രാജാ— എന്റെ അറിവിൽ ഒന്നുംതന്നെയില്ല.

പൊ— (തലയും കഴുത്തും ചൂണ്ടികാണിച്ചിട്ടു) ഇതിങ്ങിനെ

അല്ലെങ്കിൽ ഇത ഇതിൽനിന്ന എടുത്തു കളഞ്ഞുകൊള്ളുകെ വേണ്ടു. ഏതെങ്കിലും സംഗതികൾ എനിക്ക വഴികാട്ടി തരുന്നാവെങ്കിൽ സത്യം എവിടെയാണൊളിച്ചു കിടക്കുന്നത എന്നു ഞാൻ കണ്ടു പിടിക്കും. ഭൂമിയുടെ നടുവിൽ പോയൊളിച്ചാലും വേണ്ടില്ല.

രാജാ— നാം എങ്ങിനെയാണിതിനിയും പരീക്ഷിക്കുക?

പൊ— ഇവിടെ ഈ ശാലയിൽ ചിലപ്പോൾ അദ്ദേഹം വളരെ നേരം നടക്കാറുണ്ടെന്നിവിടേക്കറിയാമല്ലൊ.

റാണി— ഉവ്വ. ആയാളങ്ങിനെ ചെയ്യാറുണ്ട.

പൊ— ആ സമയത്തു ഞാനെന്റെ മകളെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്ക വിടാം. അപ്പോൾ നോം ഒരു തെരശ്ശീലയുടെ ഉള്ളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം. എന്നിട്ടവർ തമ്മിലുള്ള കൂടിക്കാഴ്ച നോക്കുക. അദ്ദേഹം അവളെ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും അതു നിമിത്തം അല്ല ബുദ്ധിഭ്രമം എങ്കിലും, ഞാനൊരു രാജമന്ത്രിയായിരിക്കുന്നില്ല. ഒരു കൃഷിസ്ഥലവും കന്നിനെ മേക്കുന്നവരേയും സമ്പാദിച്ചു കളയാം.

രാജാ— നമുക്കതു പരീക്ഷിക്കണം.

റാണി— എന്നാൽ, നോക്കു. എവിടേക്കാണ ആ സാധു, ഭാഗ്യമില്ലാത്തവൻ വായിച്ചുംകൊണ്ടു വരുന്നത.

പൊ— എഴുന്നെള്ളിയാട്ടെ, ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു. രണ്ടാളും എഴുന്നെള്ളിയാട്ടെ, ഞാനിപ്പോഴദ്ദേഹത്തിനോട വാക്കുകൊണ്ടേല്ക്കും. (രാജാവും, റാണിയും, പരിവാരങ്ങളും പോയി).

(ഹാംലെററ വായിച്ചുംകൊണ്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു)

പൊ— എനിക്കനുവാദം തരണേ, യോഗ്യനായ ഹാംലെററ പ്രഭുവേ! ഇവിടെക്കെങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു.

ഹാം— ദൈവാനുഗ്രഹത്താൽ സൌഖ്യം തന്നെ.

പൊ— ഇവിടുന്നെന്നെ അറിയുമോ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഓഹോ! വളരെ നല്ലവണ്ണമറിയും. താനൊരു മത്സ്യക്കച്ചവടക്കാരനാണ.

പൊ— അല്ല ഞാനല്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്നാൽ താനത്രസത്യവാനായെങ്കിൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു.

പൊ— സത്യവാനോ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— അതെ, ഹേ! ഇക്കാലത്തു സത്യവാദിപതിനായിരത്തിലൊന്നേയുള്ളു.

പൊ— അതു വളരെ സത്യമാണ തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ജന്തുക്കളുടെ മാംസത്തെ ചുംബിക്കുന്ന ഒരു ദൈവമാകകൊണ്ടു ചത്തനായയിൽ സൂൎയ്യൻ കൃമിപ്പിക്കുന്നു എങ്കിൽ— തനിക്കൊരു മകളുണ്ടോ?

പൊ— ഉണ്ട തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— അവൾ വെയിലത്തു നടക്കാതിരിക്കട്ടെ. ഗൎഭം ധരിക്കുന്നത ഒരനുഗ്രഹമാകുന്നു. എന്നാൽ തന്റെ മകൾ ധരിക്കുന്നതു പോലെയുള്ളതല്ല. ഹേ ദുഷ്ടരെ! ഇതു മനസ്സിരുത്തി കേൾക്ക.

പൊ— (സ്വഗതം) ഇനിയെന്താ പറയുക? എപ്പോഴും എന്റെ മകളെപ്പറ്റിത്തന്നെ പറയുന്നു. എന്നാൽ എന്നെ ഇദ്ദേഹം ആദ്യം കണ്ടിട്ടറിഞ്ഞില്ല. ഇദ്ദേഹം ഞാൻ ഒരു മത്സ്യകച്ചവടക്കാരനെന്നു പറഞ്ഞു. ഇദ്ദേഹത്തിനു ഭ്രാന്തു മുഴുത്തിരിക്കുന്നു, നന്നെ കടന്നു. സത്യമായിട്ടു എന്റെ ചെറുപ്പക്കാലത്ത അനുരാഗനിമിത്തം ഞാൻ വളരെ സുഖക്കേടനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട. ഇങ്ങിനെ ഇതുപോലെ തന്നെ. ഞാനിനിയും ഇദ്ദേഹത്തോടു ചോദിക്കട്ടെ. (പ്രകാശം) ഇവിടുന്നെന്താ വായിക്കുന്നത?

ഹാം— വാക്കുകൾ വാക്കുകൾ.

പൊ— എന്താ കാൎയ്യം?

ഹാം— ആര തമ്മിൽ?

പൊ— ഇവിടുന്ന വായിക്കുന്നതിന്റെ താല്പൎയ്യമെന്താണെന്നാണ ഞാൻ ചോദിക്കുന്നത.

ഹാം— ശകാരങ്ങളാണെടോ! എന്തെന്നാൽ, വയസ്സന്മാൎക്ക നരച്ച താടിയുണ്ട, മുഖം ചുളുങ്ങിയിട്ടാണ, അവരുടെ കണ്ണിൽനിന്ന കൊഴുത്ത അമ്പരം, പ്ലംവൃക്ഷത്തിന്റെ പശയും വരും. അവൎക്ക ബുദ്ധിക്കുറവ ധാരാളമുണ്ട. വളരെ ശക്തികുറഞ്ഞ മുട്ടിന്റെ ഏപ്പുണ്ടെന്നും മറ്റും ആ പരിഹാസകവി പറയുന്നു. ഇതെല്ലാം നല്ല ദൃഢമായി ഞാൻ വിശ്വസിക്കു

ന്നാണെങ്കിലും ഇങ്ങിനെ എഴുതുന്നതു മര്യാദയാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. എന്താണെന്നു വെച്ചാൽ തനിക്കു ഒരു ഞണ്ടിന്റെ മാതിരി പിന്നോക്കം നടപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ താനെന്നെപ്പോലെ വയസ്സനാവണം.

പൊ— (സ്വഗതം) ഭ്രാന്താണെങ്കിലും ഇതിന്നൊരു സക്രമം ഉണ്ട്. (പ്രകാശം) തിരുമനസ്സിന്നു പുറത്തു കാററത്തേക്കു വരുമോ?

ഹാം— എന്റെ ശവക്കുഴിയിലേക്കോ?

പൊ— അതു കാററിന്റെ പുറത്തു തന്നെ (സ്വഗതം) ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ മറുപടികൾ ചിലപ്പോൾ എത്ര സാരഗർഭിതങ്ങളാണ്! ഭ്രാന്ത പലപ്പോഴും സംഗതിവശാൽ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതും ആലോചനക്കും തന്റേടത്തിന്നും ഇത്ര ശരിയായും വെടിപ്പായും പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതും ആയ മാതിരി ഭംഗിവാക്കുകൾ! ഞാനിദ്ദേഹത്തെ ഇവിടെ വിട്ട് എന്റെ മകളുമായുള്ള കൂടിക്കാഴ്ചക്കു ഉടനെ തരമുണ്ടാക്കട്ടെ (പ്രകാശം) എന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ! ഞാൻ പോവാൻ വളരെ താഴ്മയോടുകൂടെ ഇവിടുത്തെ അനുവാദം എടുക്കട്ടെ.

ഹാം— ഞാനതിലധികം മനസ്സായി ഉപേക്ഷിക്കുന്ന യാതൊന്നും എന്റെ കയ്യിൽ നിന്നെടുപ്പാൻ തനിക്കു വയ്യാ എന്റെ ജീവനൊഴികെ, എന്റെ ജീവനൊഴികെ, എന്റെ ജീവനൊഴികെ.

പൊ— എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഈ ശല്യങ്ങളായ വൃദ്ധമൂഢന്മാർ!

(റോസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും പ്രവേശിക്കുന്നു)

പൊ— ഹാംലെററ പ്രഭുവിനെ തിരഞ്ഞു പോവുകയാണ്? അദ്ദേഹം അതാ അവിടെ.

റോസൻ— (പൊളോണിയസ്സിനോട്) ദൈവം അങ്ങെ രക്ഷിക്കട്ടെ. (പൊളോണിയസ്സ് പോയി)

ഗിൽ— എന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ!

റോ— എന്റെ അത്യന്തം പ്രിയപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്റെ അത്യന്തം സുശീലന്മാരായ സ്നേഹിതരേ! മേ

ഗിൾഡർൻസ്റ്റർനെ! എന്താ വൎത്തമാനം? ഹേ റോസൻക്രാൻസ്സ്! സുശീലന്മാരായ എന്റെ കൂട്ടര്‍ സുഖമല്ലേ?

റോ— ഭൂമിയിലുള്ള സാധാരണ ആളുകളെപ്പോലെ.

ഗിൽ— ഞങ്ങൾക്കു അതിസൌഖ്യമില്ലാത്തതിനാൽ സുഖമാണു. ഭാഗ്യത്തിന്റെ ശിരോരത്നം ഞങ്ങളല്ല.

ഹാം— അതിന്റെ പാദുകയുടെ അടിയുമല്ല.

റോ— രണ്ടുമല്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എന്താ വൎത്തമാനം?

റോ— ഒരു ലോകത്തിൽ സത്യം വൎദ്ധിച്ചു തുടങ്ങി; അതല്ലാതെ ഒന്നും ഇല്ല.

ഹാം— എന്നാൽ ലോകം അവസാനിക്കാറായി; എങ്കിലും നിങ്ങളുടെ വൎത്തമാനം സത്യമല്ല. ഞാൻ വിവരമായി ചോദിക്കട്ടെ. നിങ്ങളെ ഇവിടെ തടവിലേക്കയപ്പാൻ മാത്രം, ഭാഗ്യത്തിനു ഹേ കൂട്ടരെ! നിങ്ങളെന്തു പിഴച്ചു.

ഗിൽ— തടവോ? തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഡെന്മാൎക്ക ഒരു കാരാഗൃഹമാണു.

റോ— എന്നാൽ ഭൂമി മുഴുവനും ഒരു കാരാഗൃഹമാണു.

ഹാം— തടവിലിടുവാനുള്ള അനവധി സ്ഥലങ്ങളും; മുറികളും, കണ്ടറകളും, ഉള്ള വലുതായ ഒന്നു. അതിൽ ഡെന്മാൎക്ക ഒക്കെത്തിലും വഷളാണു.

റോ— ഞങ്ങളങ്ങിനെ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ഹാം— ഉം എന്നാൽ നിങ്ങൾക്കങ്ങിനെ ഒന്നുമല്ല. നല്ലതെന്നും ചീത്തയെന്നും ഒന്നും ഇല്ല. എല്ലാം വിചാരംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതാണു. എനിക്കതൊരു കാരാഗൃഹമാണു.

റോ— ഇവിടുത്തെ അത്യാശയാണു അതങ്ങിനെ ആക്കിത്തീൎക്കുന്നതു. അതു ഇവിടുത്തെ മനസ്സിന്റെ അവസ്ഥക്കു വിസ്താരം കുറഞ്ഞതാണു.

ഹാം— ഞാൻ ദുസ്സ്വപ്നം കണ്ടിരുന്നില്ലെങ്കിൽ എന്നെ ഒരു കക്കത്തോണ്ടിലിട്ടടച്ചാൽകൂടി സീമയില്ലാത്ത സ്ഥലത്തിനു രാജാവെന്നു എന്നെ ഗണിപ്പാനെനിക്കു കഴിയും.

ഗിൽ— ആ സ്വപ്നം നിശ്ചയമായിട്ടും അത്യാഗ്രഹമാണു. എ

എന്തെന്നാൽ അത്യാഗ്രഹത്തിന്റെ സ്വരൂപം ഒരു സ്വപ്നത്തിന്റെ ഛായമാത്രമാണ.

ഹാം— സ്വപ്നം തന്നെ ഒരു ഛായ മാത്രമല്ലേ?

റോ— ശരിയാണ ആകാശതുല്യമായും അതിലഘുവായുമുള്ള അത്യാഗ്രഹം ഒരു ഛായയുടെ ഛായമാത്രമാണെന്ന ഞാനഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

ഹാം— അപ്പോൾ നമ്മുടെ എരപ്പാളികൾ ശരീരങ്ങളും, നമ്മുടെ രാജാക്കന്മാരും അതിയോഗ്യരായ നായകന്മാരും എരപ്പാളികളുടെ ഛായകളും മാത്രമാണ. നമുക്ക കോടതിക്ക പോവുക. എന്തെന്നാൽ സത്യമായും എനിക്ക ന്യായം പറവാൻ കഴികയില്ല.

റോ,ഗിൽ— ഞങ്ങൾ അങ്ങോട്ടുവിടുത്തെ ഒരുമിച്ചു വരാം.

ഹാം— അതൊന്നും വേണ്ട. ഞാൻ ശിഷ്ടമുള്ള പരിചാരകന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ നിങ്ങളെ കൂട്ടില്ല. എന്തെന്നാൽ, സത്യമായിട്ടും നിങ്ങളോട പറയാം. ഞാൻ വളരെ ഭയങ്കരമാംവണ്ണം പരിചരിക്കപ്പെട്ടു വരുന്നു. സ്നേഹിതന്മാരോട ചോദിക്കാം മാതിരി ചോദിക്കട്ടെ. എന്തിനാ നിങ്ങൾ എൽസിനോറിലേക്ക വന്നിരിക്കുന്നത?

റോ— ഇവിടുത്തെ കാണ്മാൻ തിരുമനസ്സേ! അല്ലാതെ മറെറാന്നുമില്ല.

ഹാം— ഞാനൊരെരപ്പാളിയാകകൊണ്ട കൃതജ്ഞത കാണിക്കുന്നതിനും ദരിദ്രനായിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും നിങ്ങളോട നന്ദി പറയുന്നു. എന്റെ പ്രിയവയസ്യന്മാരേ! ഞാൻ പറയാം. എന്റെ നന്ദി ഒരരപ്പെനിയെക്കാൾ അധികം വിലയുള്ളതാണ. നിങ്ങൾക്കാളെ അയച്ചിരുന്നില്ലേ? ഇതു നിങ്ങളുടെ സ്വന്തമനസ്സോ? നിങ്ങൾ സ്വന്തമനസ്സാലെയാണോ എന്നെ കാണ്മാൻ വന്നിരിക്കുന്നത? വരൂ! എന്നോട ധർമ്മമായി പ്രവൃത്തിക്ക! വരൂ! വരൂ!—അല്ല, പറയൂ.

ഗിൽ— ഞങ്ങളെന്താ പറയേണ്ടതു തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— എന്താ കാര്യംകൂടാതെ എന്തെങ്കിലും ആവാം. നിങ്ങൾ

പെനി=ചെറുതരമായ ഒരു നാണ്യം.

ക്കു ആളെ അയച്ചിരുന്നു. നിങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഒരു മാതിരി സമ്മതം കാണുന്നുണ്ടു. അതു മറച്ചു വെക്കാൻ നിങ്ങളുടെ വിനയത്തിന്നു മതിയായ സാമർത്ഥ്യമില്ല. സത്തുക്കളായ രാജാവും രാണിയും നിങ്ങൾക്കു ആളെ അയച്ചിരുന്നു എന്നു എനിക്കറിയാം.

റോ— എന്താവശ്യത്തിന്നു തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— അതു നിങ്ങളെന്നോടാണു പറയേണ്ടതു.

ഇങ്ങൊരാൽപ്പുണരുംനമ്മുടെമതവഴി.
ക്കോപ്പുകൊരട്ടുപ്രാജ്ഞന്മാർക്കു
ചങ്ങാതിത്തംവഴിക്കോ,ഉല്ലാസമിതകരങ്ങൾക്കെ.
ട്ടിട്ടമിഷ്ടംവഴിക്കോ,
ഓഗിക്കൊത്തുന്നവകയീൽക്കൂണവഴിയെന്നിയും
കാണപ്പിന്നാവഴിക്കോ,
നിങ്ങൾക്കാത്മനമ്മോടമിത്രവചനമിഹവെളിവിൽ
സത്യമൊന്നാന്നപേക്ഷ 107

റോ— (ഗിൽ.നോടുസ്വകാര്യം) എന്തു പറയുന്നു?

ഹാം— (സ്വഗതം) ആ! പിന്നെയോ! നിങ്ങളുടെമേൽ എന്റെ കണ്ണുണ്ടു. (പ്രകാശം) എന്നെ സ്നേഹമുണ്ടെങ്കിൽ ഒന്നും മറച്ചു വെക്കരുതെ.

ഗിൽ— തിരുമനസ്സ്! ഞങ്ങൾക്കാളെ അയച്ചിരുന്നു.

ഹാം— എന്തിനാണെന്നു ഞാൻ പറയാം. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ പുറത്തു പറഞ്ഞു എന്നു വരാതെയും, രാജാവും രാണിയും, നിങ്ങളും തമ്മിലുള്ള സ്വകാര്യാവസ്ഥയെ മാററാതെയുമിരിക്കട്ടെ. ഇയ്യിടയിൽവെച്ചു, എന്താ സംഗതി എന്നെനിക്കു നിശ്ചയമില്ല എനിക്കുള്ള ഉല്ലാസമൊക്കെ ഇല്ലാതെയി. പതിവുണ്ടായിരുന്ന വ്യായാമങ്ങളൊക്കെ തീരെ ഉപേക്ഷിച്ചു. ഇതെന്റെ സ്വഭാവത്തിന്നു എത്രയോ വിരോധമായിട്ടുള്ളതാണ. എന്തെന്നാൽ ഇതുനിമിത്തമിപ്പോൾ—

ഒരുപോലെക്കൊരുനല്ലിരിപ്പടമതി-
മനോജ്ഞമെന്നതാൻ,

മേലാപ്പാണെന്നറിസ്സു, കാന്തപ്രഭമാ-
യ്യേർതല്ലുള്ളിയംബരം
മാലേപൊൻകനൽത്താരമാതിരിയൊത്തമെൻ
ള്ളിടാണിതെന്നിനാമേ-
ന്മേലെ മാൽവതിവാറൊഴുക്കു പകരും
കാററിൻറാള്ളിടായിതെ 108

ഒരു മനുഷ്യൻ എന്തൊരു സൃഷ്ടിയാണ! ആലോചനയിൽ എത്ര യോഗ്യൻ. മനശ്ശക്തി എത്ര ധാരാളം. ആകൃതിയും നടപ്പും എത്ര ക്രത്യവും അത്ഭുതവും ആണ. പ്രവൃത്തിയിൽ ദേവകളോടെത്ര സാദൃശ്യമുണ്ട! വിചാരിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ഒരു ഈശ്വരനോടുതന്നെ എത്ര സാമ്യം. ഈ ലോകത്തിൻെറ അലങ്കാരംതന്നെ. ജീവജാലങ്ങളിൽവെച്ചു മേത്തരം. എന്നിട്ടും മണ്ണിൻെറ ഈ സത്ത എനിക്കെന്താ? മനുഷ്യനൊന്നിനൊരു സന്തോഷത്തെയും തരുന്നില്ല. ഇല്ല, സ്ത്രീയുമില്ല. നിങ്ങളുടെ പുഞ്ചിരികൊണ്ട അങ്ങിനെയല്ല അത്ഥം സൂചിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും; ഇല്ല.

റോ—ഞാനതിനെയൊന്നും വിചാരിച്ചിട്ടല്ല തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— എന്നാൽപിന്നെ എന്തെ, മനുഷ്യനെന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നില്ല എന്ന പറഞ്ഞപ്പോൾ ചിരിച്ചത?

റോ— ഇവിടുന്ന മനുഷ്യനെക്കൊണ്ടു സന്തോഷിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ എത്ര തുച്ഛമായ ഒരു സൽക്കാരമാണ ആ നാടകക്കാൎക്ക കിട്ടാൻ പോകുന്നത എന്ന വിചാരിച്ചിട്ടാണ. ഞങ്ങൾ വഴിയിൽവെച്ചു അവരെ കണ്ടു. ഇവിടുത്തെ തിരുമുമ്പിൽ സേവിപ്പാനവരിങ്ങോട്ട വരുന്നുണ്ട.

ഹാം— രാജാവിൻെറ വേഷം കെട്ടുന്നവന എൻെറ സ്വാഗതം! അദ്ദേഹം എൻെറ കരഗ്രഹണത്തിന്ന പാത്രമായിവരും സാഹസികളായ പോരാളികൾ അവരുടെ വിദ്യും നല്ലവണ്ണം കാണിക്കണം. വിരഹികളുടെ ഉൽക്കണ്ഠയും വെറുതെയാവാണ്ട. ചപലന്മാർ മതിയാവോളം വകയുണ്ടാവണം. അല്പംകൊണ്ട ചിരിക്കുന്നവരെ വിദൂഷകൻ ചിരിപ്പിക്കണം. നായിക അവളുടെ അന്തൎഗ്ഗതം നിൎവ്വിഘ്നമായി അറിയിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ അതിൻെറ കുററം അ

ഖാകല്ല; പദ്യത്തിനാണ. അവരേതു നാടകക്കാരാണ?

റോ— ഇവിടെക്ക കാണ്മാൻ സന്തോഷമുണ്ടായിരുന്ന ദുഃഖപര്യവസായി കഥ നടിക്കുന്നവരായ പട്ടണത്തിലെ നാടകക്കാരാണ.

ഹാം— എന്തെ അവർ നടപ്പാൻ തുടങ്ങിയത? മാനവും ആദായവും നോക്കിയാൽ അവൎക്കവരുടെ സ്ഥലം തന്നെയാണെല്ലൊ നല്ലത.

റോ— ഇയ്യിടെയത്തെ പുതിയ നിശ്ചയംകൊണ്ട അവൎക്ക തടസ്ഥം നേരിട്ടിട്ടുണ്ട എന്നാണ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത.

ഹാം— ഞാൻ പട്ടണത്തിലായിരുന്ന അന്നത്തെപ്പോലെ അത്ര പ്രീതി ജനങ്ങൾക്ക അവരുടെമേൽ ഇപ്പോഴുമുണ്ടോ? അവരെ അത്ര ഭ്രമം ഇപ്പോഴുമുണ്ടോ?

റോ— ഇല്ല. അത്രയില്ല.

ഹാം— ഉം. എന്തേത? തുരുമ്പു പിടിച്ചു തുടങ്ങിയെന്നുണ്ടോ?

റോ— ഒട്ടും ഇല്ല. അവരുടെ ശ്രമം മുമ്പിലത്തേപ്പോലെ തന്നെയുണ്ട. എന്നാൽ അവിടെ ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചുംകൊണ്ട ചില പിള്ളരുടെ—ചെറിയ പ്രാപ്പിടിയന്മാരുടെ—ഒരു കൂട്ടമുണ്ട. ഇവരുടെ നിലവിളിയെ കേമമായി സ്തുതിക്കുന്നവരും ഉണ്ട. ഇപ്പോഴത്തെ സമ്പ്രദായം ഇങ്ങിനെയായിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ സാധാരണ നാടകശാലകളിൽ വല്ലാത്ത ഒച്ചയുണ്ടാക്കുന്നതുകൊണ്ടു യോഗ്യരാരും കവിയുടെ തൂവൽമാത്രം ആയുധമായ ഇവരെ പേടിച്ചിവിടെ വരാറില്ല.

ഹാം— എന്താ അവർ പിള്ളരോ? ആരാ അവൎക്ക ഉപജീവനത്തിന്ന കൊടുക്കുന്നത? എങ്ങിനെയാണവൎക്ക ശമ്പളം കൊടുക്കുന്നത? അവൎക്ക പാടാറായാൽ പിന്നെ നാടകത്തിന്ന ചേരില്ലേ? അവർ സാധാരണ നടന്മാരായാൽ—വേറെ നല്ല വഴിയില്ലെങ്കിൽ അങ്ങിനെയാവണം നിശ്ചയംതന്നെ—അവർ ശീലിക്കേണ്ട പണിയെപ്പററി അവരെക്കൊണ്ടുതന്നെ കുററം പറയിക്കുന്ന കവികൾ അവൎക്കപരാധം ചെയ്യുന്നു എന്ന അവർ പിന്നെ പറയില്ലേ?.

പട്ടണം—ലണ്ടൻ പട്ടണം

റോ— സത്യമായും ഇതിനെപ്പററി രണ്ടു പക്ഷവും നല്ലവണ്ണം വാദമുണ്ടായിട്ടുണ്ട. അവരെ വാദത്തിൽ ചാടിക്കുന്നത ഒരു പാപമാണെന്നു നാട്ടുകാർ വിചാരിക്കുന്നതുമില്ല. കവിയും നടനുംകൂടി പ്രാരംഭത്തിൽ ഒരു തമ്മിൽത്തല്ലില്ലെങ്കിൽ കുറച്ചുകാലം നാടകത്തിന്നു പണം തന്നെ കൊടുത്തിരുന്നില്ല.

ഹാം— അങ്ങിനെ വരുമോ?

ഗിൽ— ധാരാളമായി, കൊണ്ടുപിടിച്ച വാക്കലഹമുണ്ടായി.

ഹാം— പിള്ളരതിൽ ജയിച്ചും കൊണ്ടുപോയ്ക്കളയുമോ?

റോ— ഉവ്വ. നിശ്ചയമായിട്ടും ഹെൎക്ലീസ്സിനെ ആയാളുടെ ഭാരത്തോടുംകൂടി.

ഹാം— അതത്ര അത്ഭുതമില്ല. എന്റെ എളേച്ഛൻ ഡെന്മാൎക്കിലെ രാജാവാണ. എന്റെ അച്ഛൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ കൊഞ്ഞനം കാട്ടിയിരുന്നവർ ഇപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെറിയ ഒരു ചിത്രത്തിന്നു ഇരുപത, നാല്പത, അമ്പത അല്ല നൂറ ഡക്കററും കൊടുക്കുന്നു. തത്വശാസ്ത്രത്തിന്നു കണ്ടുപിടിപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, സത്യമായി പറയാം, ഇതിൽ സ്വാഭാവികമായിട്ടുള്ളതിൽ കുറച്ചധികമുണ്ട.

(ഉള്ളിൽനിന്നു വാദ്യഘോഷം)

ഗിൽ— അതാ നാടകക്കാർ.

ഹാം— നിങ്ങൾ എൽസിനോറിൽ വന്നതു സന്തോഷം. നിങ്ങളുടെ കൈ കാണട്ടെ ഇങ്ങോട്ടു വരു!

ഉപചാരമാതിരിക്കൊ-
ണ്ടുപചരിതമാം ലൌകികാംഗത്തിങ്കൽ
സൽക്കാരത്തിന്നുള്ളൊരു
മുഖ്യമതാമംഗമാണെല്ലോ 109

ഹെൎക്ലീസ്സ്...=ഹെൎക്ലിസ്സ എന്ന ശക്തിമാൻ ഭൂമി മുഴുവൻ ഏററികൊണ്ടു ഒരു ചിത്രം ലണ്ടൻ പട്ടണത്തിലെ "ഗ്ലോബ തിയററർ" എന്ന നാടകശാലയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു; അതാണു സൂചകം. ഡക്കററ=ഒരു വക നാണ്യം.

ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു ചെയ്യുന്ന ഉപചാരത്തെക്കാൾ അധികം ശ്രദ്ധയോടുകൂടിയ ഉപചാരം നാടകയോഗങ്ങൾക്കു ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നാതിരിപ്പാൻ വേണ്ടി ഈ വിധം നിങ്ങളെ ഉപചരിക്കട്ടെ. നിങ്ങൾക്കു സ്വാഗതം! എന്നാൽ എന്റെ ഇളയച്ഛനും ചെറിയമ്മയമ്മക്കും ചതി പററിയിരിക്കുന്നു.

ഗിൽ— എന്തിൽ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— സൂക്ഷ്മത്തിലെന്റെമനമാകുമൊരാവടക്കു.
നോക്കിക്കമ്പക്കൊരുഭാഗമതിനുമാത്രം
തെക്കോട്ടുകാററണകിലിങ്ങൊരുഞാറയേയും
വാക്കിൽപിറാപ്പിടിയനേയുമറിഞ്ഞുകാണാം

(പൊളോണിയസ്സ രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— ഹേ യോഗ്യരേ! നിങ്ങൾക്കു നല്ലതു വരട്ടേ.

ഹാം— കേൾക്ക! ഗിൽഡൻസ്റ്റേൺ താനും ഓരോരുത്തരോരോ ചെവി തരുവിൻ. അവിടെ കാണുന്ന ആ വലിയ കൊച്ചുകുട്ടി ഇനിയും അതിന്റെ മൂടിട്ടുള്ള ശീലയിൽനിന്നു പുറത്തു വന്നിട്ടില്ല.

റോ— പക്ഷെ രണ്ടാമതും അതിലേക്കു വന്നതായിരിക്കാം. എന്തെന്നാൽ വാർദ്ധക്യം രണ്ടാമത്തെ ശിശുത്വമാണത്രേ.

ഹാം— ഞാനിപ്പോൾ പറയാം. ആയാൾ നാടകക്കാരെപ്പററി എന്നോടു പറവാനാണ വരുന്നതു. നോക്കിക്കൊള്ളു, താൻ പറയുന്നതു ശരി തന്നെ. തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ അതങ്ങിനെ തന്നെ.

പൊ— തിരുമനസ്സേ! എനിക്കൊരു സംഗതി ബോധിപ്പിപ്പാനുണ്ടായിരുന്നു.

റോ— തിരുമനസ്സേ! എനിക്കൊരു സംഗതി ബോധിപ്പിപ്പാനുണ്ടു. റോഷ്യസ്സ റോമിൽ ഒരു നടനായിരുന്നപ്പോൾ.

പൊ— നാടകക്കാരിവിടെ വന്നിട്ടുണ്ടു.

ഹാം— കമ്പം, കമ്പം.

പൊ— എന്റെ ആത്മാവാണെ സത്യം.

ഹാം— "അപ്പോളോ, രോനടൻ, തന്നുടെകഴുതക്കുമേ-
ലിട്ടുവന്നെത്തിയത്രേ

പൊ— ദുഃഖപര്യവസായിയോ, സുഖപര്യവസായിയോ, ചരിത്രവിഷയിയോ, ഗ്രാമ്യജനസമാചാരദർശിയോ, ഗ്രാമ്യജനസമാചാരദർശിയിൽ സുഖപര്യവസായിയോ, ചരിത്രവിഷയിയിൽ ഗ്രാമ്യജനസമാചാരദർശിയോ, ദുഃഖപര്യവസായിയിൽ ചരിത്രവിഷയിയോ സുഖദുഃഖപര്യവസായിയും ചരിത്രവിഷയിയും ഗ്രാമ്യജനസമാചാരദർശിയും കൂടി ചേർന്നതോ ഏതെങ്കിലും നാടകം നടിപ്പാൻ ഭൂമിയിൽ ഒന്നാംകിട നടന്മാരാണിവർ. രംഗം ഭേദിക്കാതെയും പദ്യം അസംബദ്ധമായുള്ളതായാലും വേണ്ടില്ല. "സെനിക്കാ" അധികം കഠിനമല്ല. പ്ലാട്ടസ്സ അധികം ലഘുവുമല്ല. ലക്ഷണപ്രകാരമുണ്ടാക്കിയതിന്നും അങ്ങിനെ അല്ലാത്തതിന്നും ഇവർ മാത്രമെ ഉള്ളൂ.

ഹാം— ഹേ ഇസ്രേയിലെ ജഡ്ജിയായ ജിഫ്താഹ! തനിക്കെന്തൊരു നിധിയാണുണ്ടായിരുന്നത്?

പൊ— അദ്ദേഹത്തിനെന്തൊരു നിധിയാണുണ്ടായിരുന്നത തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഒന്നാന്തരമേക്കുമകളവനുവിശേഷമായ്.
മറ്റൊന്നില്ലവനാമകളിലിഷ്ടമേറുമല്ലോ

പൊ— (സ്വഗതം) എപ്പോഴും എന്റെ മകളുടെ മേൽ തന്നെ.

ഹാം— കിഴവനായ ജിഫ്താഹ! ഞാൻ പറഞ്ഞതു ശരിയല്ലേ?

പൊ— എന്നെ, ജിഫ്താഹ എന്നു വിളിക്കുന്നു എങ്കിൽ ഞാൻ നല്ലവണ്ണം സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരു മകളെനിക്കുണ്ടെന്നു വരുന്നില്ലേ?

ഹാം— ഇല്ല, അതു വരുന്നില്ല.

പൊ— പിന്നെന്താ വരുന്നത്?

ഹാം— വന്നിട്ടുമൊക്കവിധിപോലറിയാംവിധിക്കു
വന്നാലതപ്പോഴറിയാംവഴിയെനിന്നക്കു 112

വൈദികഗാഥയിലെ ആദ്യത്തെ പദ്യം ഇതിലധികമൊക്കെ കാണിച്ചുതരും. എന്തെന്നാൽ നോക്കു, എന്നെ തടസ്ഥപ്പെ

സെനിക്കാ=ലക്ഷണം തികഞ്ഞ ഒരു നാടകം. പ്ലാട്ടസ്സ=ലക്ഷണമൊന്നുമില്ലാത്ത മറെറാരു നാടകം. ഇസ്രേയിൽ=ഒരു രാജ്യം.

ട്ടത്തുന്നവർ അതാ വരുന്നു. (നാലഞ്ചുനാടകക്കാർ പ്രവേശിക്കുന്നു) നിങ്ങൾക്കു സ്വാഗതം! യോഗ്യരേ! നിങ്ങൾക്കെല്ലാവക്കും സ്വാഗതം!! നിങ്ങളെ ക്ഷേമമായി കാണുന്നതിൽ ഞാൻ വളരെ സന്തോഷിക്കുന്നു. ഓ, എന്റെ പഴയ ചങ്ങാതി! ഞാൻ മുമ്പു കണ്ടതിനെക്കാൾ വിശേഷവിധിയായി ഇപ്പോൾ നിന്റെ മുഖത്തു മീശകൂടി ഉണ്ടാകിയിരിക്കുന്നു. എന്നെ ഡന്മാർക്കിൽ എതിൎപ്പാൻ വന്നിരിക്കുകയാണോ? എന്ത്? എന്റെ യുവതിമണിയായ ആ സുന്ദരിയോ? മേരിയമ്മയാണെ സത്യം. പാദുകയുടെ ഉള്ളിൽ മരക്കഷണം വെച്ചിട്ടു ഭവതി ഞാൻ മുമ്പു കണ്ടപ്പോഴത്തെക്കാളധികം ആകാശത്തോടടുത്തിരിക്കുന്നു. നിന്റെ ചെല്ല നടപ്പില്ലാത്ത സ്വൎണ്ണനാണ്യത്തിന്റെ മാതിരി യാതൊരുപകാരവുമില്ലാത്ത നിലയിൽ ഭേദപ്പെട്ടു വരാതിരിപ്പാൻ ദൈവത്തെ പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നു. ഹേ യോഗ്യരേ! നിങ്ങൾക്കെല്ലാവക്കും സ്വാഗതം! പ്രാൻസിലെ പ്രാപ്പിടിയന്മാരെ വളൎത്തുന്നവരെപ്പോലെ, തൽക്കാലം കാണുന്ന എതിന്റെങ്കിലും നേരെ നമുക്കു ചെല്ലാം. നമുക്കു നല്ല ഒരു പ്രസംഗം വേണം. വരൂ! നിങ്ങളുടെ സാമൎത്ഥ്യം എത്രണ്ടു വല്ലും? ഒന്നു കാണിച്ചാട്ടേ! വരൂ! വികാരജനകമായ ഒരു പ്രസംഗം. ഉം.

പ്രധാനനടൻ— എന്തു പ്രസംഗമാണു തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— മുമ്പൊരു പ്രസംഗം താനിനിക്കു കേൾപ്പിച്ചു തന്നിട്ടുണ്ടു. പക്ഷെ അതു നടിക്കുക ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ ഒരു തവണയിലധികമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ— നാടകം എനിക്കോൎമ്മയുണ്ടു—ബഹുജനങ്ങളെ രസിപ്പിച്ചില്ല. അതിന്റെ രസങ്ങൾ സാമാജികന്മാരിൽ അധികപക്ഷത്തിന്നു സുഗമങ്ങളല്ലായിരുന്നു. എന്നാൽ അതു എനിക്കും എന്നേക്കാൾ ആലോചനാ ശക്തിയുള്ളവക്കും ഒന്നാന്തരമായ ഒരു നാടകമായിരുന്നു. രംഗങ്ങളെല്ലാം നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചതും, സാമൎത്ഥ്യത്തോടും അതിനനുസരിച്ചു യോജിപ്പോടുംകൂടി നിശ്ചയിച്ചതുമായിരുന്നു. പദ്യങ്ങ

മേരിയമ്മ=യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ അമ്മ

ളിൽ അസത്തുക്കളുടെ രുചിക്കു പററിയ വിശേഷങ്ങളൊന്നുമില്ലെന്നും, ഗ്രന്ഥകത്താവു ധാഷ്ട്യകാരനാണെന്നു പറയാൻ ഭാഷയിൽ യാതൊന്നുമില്ലെന്നും, അതിൻെറ സമ്പ്രദായം വളരെ നിഷ്കൃഷ്ടമായതും മാധുര്യമുള്ളതുപോലെ തന്നെ ദോഷരഹിതമായുള്ളതും, മോടിയെക്കാൾ അധികം സൌകുമാൎയ്യത്തോടു കൂടിയതുമാണെന്നും; ആരോ ഒരാളവിടെ വെച്ചു പറഞ്ഞത ഇപ്പോഴും എനിക്കോൎമ്മ തോന്നുന്നുണ്ട. അതിലെ ഒരു പ്രസംഗം എനിക്കു വളരെ ബോദ്ധ്യമായിരുന്നു. അത "ഐനിയസ്" ഡിഡോവിനോടു പറയുന്ന കഥയാണ. "പ്രൈമി"നെ കൊന്നതിനെപ്പററി പറയുന്ന ഭാഗം പ്രത്യേകിച്ചും— അതു നിങ്ങൾക്കോൎമ്മയുണ്ടെങ്കിൽ—ഇതാ ഇവിടെനിന്നു തുടങ്ങുവിൻ. നോക്കട്ടെ നോക്കട്ടെ.

പെരുത്തുഗ്രൻ ഹിൎക്കേനിയമൃഗത്തിനുശരിപിറസ്സു—
അങ്ങിനെയല്ല പിറസ്സുതാനാരംഭം.

പിറസ്സുഗ്രൻ ഭാവിക്രിയക്കിന്നുസൂചിപ്പിച്ചിട്ടമൊരാ-
മരംകൊണ്ടുള്ളശ്വോദരമതിലൊളിച്ചന്നുപണ്ടെ
കരാളപ്പോരിന്നൊരാത്താരരിശയെത്തുംകരിതമങ്കങ്ങളുടയോൻ
കറുപ്പിന്മേൽപുരണ്ടീപരിയയ്യോഘോരമൊറൊരുനിറം 113
കഷ്ടംതൻപാദയിൽതുടങ്ങിച്ചുവികട
ക്രൂരപ്രകാശംപോലെ
തട്ടംവീഥികൾചൂടിലമ്മമകൻപൈ-
തങ്ങൾതൻശോണിതം
പററിപ്പററിയുണങ്ങിരക്തമയമാം
ഘോരാഗ്നിപാതത്തോടും

പ്രൈം—ഒരു രാജാവിൻെറ പേർ.

പിറസ്സ—ഗ്രീക്കുകാരും ട്രോയികാരും തങ്ങളിലുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ ഗ്രീക്കുകാരിൽ ചിലർ മരംകൊണ്ടു കുതിരകളെ ഉണ്ടാക്കി അതിൽ അടച്ചിരുന്ന സാമോപായംകൊണ്ടു ട്രോയിക്കാരുടെ കോട്ടയുടെ ഉള്ളിൽ വെപ്പിച്ചു. രാത്രി അവർ അതുന്നു പുറത്തു ചാടി ട്രോയി നഗരം നശിപ്പിച്ചു. പിറസ്സു അങ്ങിനെ ഒളിച്ചിരുന്നവരിൽ ഒരാളാണ.

പററീടുംകട്ടകോപവഹ്നികളിൽവെ-
ന്തീടുംപിറസ്സുദ്ധതൻ 114
പ്രമേഹക്കരുഹായയെകൈക്കൊണ്ടുകാണ-
ന്നാമേയോല്പൂടക്രൂരനേത്രങ്ങളോടും
മഹാവൃദ്ധനായുള്ളെൻറമുത്തച്ഛനാകും
മഹാൻപ്രൈമിനെത്തേടിനോക്കുന്നുവെല്ലോ 115

അവിടുന്നങ്ങോട്ടാട്ടെ.

പൊ— ഇതു ശബ്ദസൌഷ്ഠവത്തോടും അർത്ഥവ്യക്തിയോടും കൂടി നല്ല ഭംഗിയിൽ ചൊല്ലി.

പ്ര:ന— മൂത്തൻതന്നുടെവാളുകൊണ്ടെതിരിടു-
ന്നോരരോടെതൃപ്പാൻതനി-
ക്കെത്തില്ലെന്നുധരിച്ചുതൻപഴയവാൾ
കൈവിട്ടുതാഴത്തുപോയ്
യുദ്ധത്തിന്നിരുകക്ഷിയുംസമനില-
ക്കല്ലാ,പിറസ്സാർത്തതി
ക്രുദ്ധൻവെട്ടി,പിഴച്ചു,കാററിലലസൻ
മുത്തച്ഛനോ,വീണതെ 116
പരംചൈതന്യംകെട്ടിലയമഹിവെട്ടേററവിധമാ-
യെരിഞ്ഞീടുംമൂർദ്ധാവടിയതിലണച്ചുൽകടരവം
പിറസ്സിൻകണ്ണത്തെത്തവെവന്നൽകംപടിവലി-
ച്ചുരംനിർത്തീനോളുചിരമിനൊടതെന്നുപറയാം
വാർദ്ധക്യാകലനായപൂജ്യതമനാം
പ്രൈമിൻെറപാൽവർണ്ണമാം
മൂർദ്ധാവിൽപതിയുന്നവാളുഗഗനെ
പെട്ടെന്നുതങ്ങീതദാ
ചിത്രംക്രൂരനതാംപിറസ്സിരുപുറ-
ത്തേക്കുംചലിക്കാതെവൻ
ചിത്രത്തിങ്കൽവരച്ചുകാട്ടിയപൊരു-
ന്നോരാളിയെപ്പോലെയായ് 118

ഇലിയം = ഒരു രാജ്യത്തിൻെറ പേർ.

വൻകാററിനുകുറച്ചുമുമ്പു ഗഗനം
നിശ്ശബ്ദമാം,പിന്നിടും
വൻകാർനിശ്ചലമാം,മരുത്തുനിലയാം
ചത്തോണമാംഭൂതലം
ഹൂംകാരത്തൊടുവായുമാർഗ്ഗമിടിയാൽ-
പിന്നെപ്പിളർക്കുംതഥാ
നോങ്കാണമവടിമുന്നിട്ടികടവാ-
ഴിന്നുപിറസ്സററവും 119

പണ്ടത്തെപ്പടിപോർത്തുടർന്നുടനവൻ
ചെഞ്ചോരചോരുന്നവാൾ
കൊണ്ടപ്രൈമിനെവെട്ടിടുമ്പോളുളവാം
കാരുണ്യലേശത്തിലും
കൊണ്ടാൽചട്ടയറാത്തമാർസിനുടെമേൽ
പണ്ടന്നസൈക്ലോപ്പുകൾ
കൊണ്ടാംവെട്ടിലൊരെണ്ണവുംദയകര-
ത്തല്ലായിരുന്നൂദൃഢം 120
തേവിടിശ്ശി!യെടി!ഭാഗ്യലക്ഷ്മി!യെടി!നീപ്പു-
റത്തെടിപുറത്തുപോ
ദേവലോകർസഭകൂടിയിച്ചപലതന്റെ-
ശക്തികൾകുറെക്കണം
ചക്രമാമിതിനരങ്ങളൊക്കെയുമറുത്തു-
വക്രകളുടച്ചുടൻ
ശക്രലോകശിഖരാൽഭ്രമംനെടുപിശാച-
നാടതിനരുട്ടണം 121

പൊ— ഇതിനു നീളം കുറച്ചധികം തന്നെ ആണ.

ഹാം— അത തന്റെ താടിയോടുകൂടി ക്ഷൗരകന്റെ വീട്ടിലേക്ക ഒന്നു പോയി വരട്ടേ; ചൊല്ലു. ഇദ്ദേഹത്തിന്ന ചിറിക്കത്തക്കതായോ, ആഭാസമായോ ഉള്ള കവിയാണ വേണ്ടു

മാർസ്സ = ഒരു ദേവന്റെ പേർ. സൈക്ലോപ്പുകൾ=ദൈവത്തിന്ന ഭൂമി ദേവിയിൽ ഉണ്ടായ പുത്രന്മാർ.

ത. അല്ലെങ്കിൽ ഉറക്കം തൂങ്ങും. ചൊല്ലൂ; "ഹിക്കുബ"യുടെ അവിടെയാവട്ടെ.

പ്ര: ന— ഹാ! കണ്ടാലുതമൂടുംമ്പമഹിഷിയെ—

ഹാം— മൂടുംമ്പമഹിഷിയോ?

പൊ— അതിന തെററില്ല. മൂടുംമ്പമഹിഷി എന്നുള്ളതു തരക്കേടില്ല.

പ്ര: ന— ധാർന്നീകെട്ടുമട്ടുബാഷ്പം
തുകിപ്പുണ്ടാകിരീടന്തടയിന്മുടിമേൽ
മുണ്ടുമിട്ടാംളമത്താൽ
പാടെപെററു്പ്രശക്തിക്ഷയമൊടുശിഥില.
പ്രായമാമുയമൂഖം
മൂടാൻകപ്പാങ്കമെച്ചുററിത്താനതടിനടയാ.
യോടിയെത്തുവിധത്തിൽ 122
ആരിളത്തശക്ണ്ടുകൂട്ടരിലലം
മാത്സ്യത്താനിന്ദിച്ചിടാ.
പാതിവ്യാൾപതിയെപിറസ്സുരിയാ.
ഞ്ഞണ്ടിച്ചുകണ്ടിട്ടവാം
പാരാകെണ്ണൊലിമുഖം പാരിതുവികാ.
തന്നൊങ്ങു റിപ്പിക്കല.
നോരംഭവസന്താലുംകനിവൊട്ടം
കണ്ണീർകറക്കുമ്മുഖം 123

പൊ— നോക്കു. ഇയ്യാളുടെ നിറം മാറി കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞില്ലേ? നോക്കു! മതി.

ഹാം— ഇതു നന്നായി. ബാക്കി ഉടനെ തന്നെകൊണ്ടു ഞാൻ ചൊല്ലിച്ചു കൊള്ളാം. ഹേ! ഈ നാടകക്കാൎക്കു വേണ്ടതൊക്കെ കൊടുത്തു സൽക്കരിപ്പാൻ ശ്രദ്ധിക്കാമോ? കേട്ടുവോ? ഇവൎക്കു വേണ്ടതൊക്കെ കൊടുക്കണം. ഇവർ കാലത്തിന്റെ സംഗ്രഹവും സംക്ഷേപചരിത്രവുമാണ. താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഉള്ള ഇവരുടെ ദുഷ്പ്രസ്താവത്തെക്കാൾ മരി

ഹിക്കുബ—പ്രിയാമിന്റെ ഭാൎയ്യ.

ച്ചതിന്നു ശേഷം സംസ്കാരസ്ഥലത്തു നിന്ദ്യമായ ഒരു ശിലാലേഖനം വെക്കുന്നതാണ നല്ലത.

പൊ— തിരുമനസ്സേ! ഇവരുടെ യോഗ്യതപോലെ ഞാൻ ആദരിക്കാം.

ഹാം— അതു വളരെ നല്ലതു തന്നെ. എല്ലാവരെയും അവരവരുടെ യോഗ്യതപോലെ സൽക്കരിക്കുന്നതായാൽ ആക്കാണ തല്ലുകൂടാതെ കഴിയുക? തന്റെ മാനമര്യാദപോലെ ഇവരെ സ്വീകരിക്കു. ഇവരുടെ (ആവശ്യം കുറയുന്നേടത്തോളം) തന്റെ ഔദാര്യം പ്രകാശിക്കും. ഇവരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോവൂ.

പൊ— വരുവിൻ.

ഹാം— ഇയാളുടെകൂടെ പൊയ്ക്കോൾവിൻ. ഞാൻ നാളെ ഒരു കഥ കേൾക്കാം. (പൊളോണിയസ്സും പ്രധാനനടനൊഴികെ മറ്റെല്ലാ നടന്മാരുംപോയി). മഹാ പഴയ ചങ്ങാതി! ഞാൻ പറയുന്നതു മനസ്സിലാവുന്നുണ്ടോ? നിങ്ങൾക്കു "ഗോൺസാഗോവധം" അഭിനയിക്കാമോ;

പ്ര: ന— ഓഹോ.

ഹാം— നാളെ രാത്രി നമുക്കതാവാം. പന്ത്രണ്ടോ പതിനാറോ വരിയുള്ള ഒരു പ്രസംഗം ഞാനുണ്ടാക്കി അതിൽക്കൂട്ടി ചേർത്താൽ ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ പഠിച്ചുകൂടെ.

പ്ര: ന— ഓഹോ,

ഹാം— വളരെ നല്ലത. അദ്ദേഹത്തിന്റെകൂടെ പൊയ്ക്കോളൂ. അദ്ദേഹത്തിനെ പരിഹസിക്കരുതെ (പ്രധാനനടൻപോയി). എന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെ! രാത്രിവരെ ഞാൻ നിങ്ങളെ പിരിഞ്ഞുപോകട്ടെ. നിങ്ങൾ എൽസിനോർക്ക വന്നതു നന്നായി.

റോസൻ— വേണ്ടില്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ശരി. എന്നാലങ്ങിനെയാവട്ടെ. ദൈവം സഹായിക്കട്ടെ. (റോസ. ഗിൽ. പോയി). ഇപ്പോൾ ഞാൻ തന്നെ ആയി.

പഴയ—വളരെ കാലം മുമ്പ മുതൽക്കേ പരിചയമുള്ള.

ഞാനെന്തുകള്ളനൊദുഷ്ടതാമുള്ളടിമയാ-
ണീനടൻപൊളിയതായ്
ഞാനകംവിപ്രളതകാട്ടാംകഥകരാം
ചേൎന്നുള്ളചേഷ്ടയോടിതാ
താനേമുഖംവിളറിബാഷ്പംകലൎന്നമിഴി
നില്ലാതെവിസാരതയായ്
സ്ഥാനെചമഞ്ഞിതിതൊരെന്തുക്രമംസകല-
മില്ലാത്തവസ്തുവിലഹോ 124
ഹിക്കുബകായിയാണീസ്സകലവുമിവനാ-
രാണുഹിക്കുബ:,ഹിക്കു-
ബക്കാരാണിയിവൻമാലിതുവിധമവളെ-
പ്പററിമുപ്പക്കുപ്പാൻ
ദുഃഖത്തിൻമൂലവുംനമ്മുടെനിലയിൽവികാ-
രങ്ങളുംചേൎന്നിരുന്നാ-
ലക്കാലത്തിന്നടൻസങ്കടവികടതയെ-
ന്തൊക്കയുംകാട്ടുമെന്നൊ 125
ഒപ്പംകണ്ണീരിൽമുക്കംസഭയെദ്ദവച-
സ്സാലെകണ്ണുംപൊളിക്കാം
സഭ്യക്കം,കുററമുള്ളാളുകളെമുഴുവനും
ഭ്രാന്തരാക്കിച്ചമക്കാം.
സാസ്ഥക്കംപേടിയാക്കാംസ്വതരമറിവ-
റെറാരെയാന്നമ്പരത്തും
ചിത്രംകണ്ണാതിവക്കുള്ളതരമിവനേ-
വക്കുമുണ്ടാകിലെക്കാം 126
ഞാനോബുദ്ധികറഞ്ഞതന്നടെതല-
ച്ചോറിന്നലംശക്തികെ-
ട്ടോനോർത്താൽപ്പട്ടകള്ളനെപ്പോഴുമുറ-
ക്കംതൂക്കമാററംകൊപ്പമെ
താനാലോചനശക്തിമങ്ങിയറിവി-
ല്ലാതായമിഷ്ടംനേട-
ത്താനായിട്ടൊരുതാച്ചമൊഴ്ച്ചതിന്നമൊ-
ന്നൊതാനമാമല്ലഹോ 127

സ്വത്തുംപെരുത്തതിമതസ്ഥിതിയാൎന്നജീവ
സ്വത്തുംചതിച്ചുകലയാക്കിയൊരാന്നൃപന്റെ
കൃത്യത്തിൽവേണ്ടിയവനല്ലി,വനായതല്ല,
ല്ലത്യന്തമുള്ളിലുകിടന്നൊരുഭീരുവാണൊ? 128

ആരാണെന്നെക്കള്ളനെന്നു വിളിക്കുന്നതു? എന്റെ തല ഒരു ഭാഗത്തുനിന്നു മറ്റെഭാഗത്തേക്കു തല്ലി ഉടക്കുന്നതാരാണു? ആരാണെന്റെ മീശ പറിച്ചെടുത്തു എന്റെ മുഖത്തെക്കു തന്നെ വരത്തക്കവണ്ണം കാററത്തിടുന്നതു? എന്റെ മൂക്കുപിടിച്ചുവലിക്കുന്നതാരാണു? ഞാനൊന്നു കളവു ചെയ്യുന്നു എന്നു പറയുന്നതാരാണു? ഇതൊക്കെയാരു ചെയ്യും?

ദൈവത്തിൻമുറിയാണെസത്യമിതുഞാ-
നൊക്കെസ്സഹിക്കേണ്ടതാ-
ണെവംപേടിപെടുംകപോതമതുപോ-
ലായിട്ടധൈൎയ്യത്തിനാൽ
ഞാംവിസ്ഥികപകാരിവൈരിനിരയിൽ
ക്കാരൂക്ഷ്യമുൾക്കൊള്ളുവാൻ
ഭാവിക്കുന്നതിനെങ്കിലുംഖിമതിന്നു,
ള്ളംശക്തിയില്ലായ്കയാൽ 129
അല്ലെന്നാലീനാടതി-
ലുള്ളോരെല്ലാപ്പരുന്തുപടയേയും
കള്ളനതാമിവനെക്കൊ-
ണ്ടെല്ലാംതീററിപ്പുഷ്ടിയേന്നേഞാൻ 130

മൊരച്ചിക്കള്ളൻ ദയയില്ലാത്ത ദുഷ്ടതയോടുകൂടിയ വിടനായ മൊരച്ചിക്കള്ളൻ. ഓ! പ്രതികാരമെ! ഞാനൊന്നു കഴുതയാണു.

കൊല്ലപ്പെട്ടെഴുമിഷ്ടതാതനുപിറ-
ന്നോനന്തരംചെയ്യുവാൻ
ചൊല്ലീട്ടുംസ്സുരലോകവുംനരകവും,
ധൂൎത്താംഗനക്കൊപ്പമെ

ദൈവത്തിന്മുറി = യേശുക്രിസ്തുവിനു ശത്രുക്കളിൽനിന്നു തട്ടിയതായ മുറി.

വല്ലാത്തുള്ളുവചസ്സുകൊണ്ടിവൾത്തുറ
ന്നങ്കൊണ്ടഹംഛാഖ്യുത്തപോ.
ലല്ലെങ്കിൽഗ്ഗ്രഹാദ്ധാസിമാംഗിരിശപി.
ഷണ്ണുമഹാരൈധെയ്ഷ്ഠമായ് 131

ഛെ! കറവുതന്നെ. എൻെറ തലച്ചോറെ ഉണരു.

കുററംചെയ്യവർനാട്യമാത്തിനടൻ
കാണിച്ചുകാണുംവിധൌ
പാററംതന്മയഭാവമോടഭിവാ
ന്നാത്മാവൊടൊത്തങ്ങിനെ
മുററംമുൻതൊഴിൽസത്സമാനാചരിതം
കണ്ടോർത്തുതാന്താനൊതൻ
കുററത്തെവെളിവിൽപറഞ്ഞിട്ടുടൻ
താനെന്നുകേൾപ്പുണ്ടുഞാൻ 132
കുലയോനോക്കിയാൽനാവിൻ
തലയില്ലതിനെങ്കിലും
വലിയൊരത്ഭുതത്തിൽ ഞാൻ
നിലയെല്ലാംപറഞ്ഞിടും 133

ഒരു നാടകക്കാരെക്കൊണ്ട് എൻെറ അച്ഛനെ കൊന്നമാതിരി ഒരു കഥ എൻെറ എളയച്ഛൻെറ മുമ്പിൽവെച്ചു ഞാൻ നടിപ്പിക്കും. ആയാളുടെ മുഖഭാവം ഞാൻ നോക്കും. കിണ്ടിയുള്ള ഭാഗത്തൊക്കെത്തൊടും. അപ്പോൾ ആയാൾ ഞെട്ടിയാൽ എൻെറ വഴി എനിക്കറിയാം.

എന്നാൽഞാൻപ്രേതമായ്ക്കണ്ടതുവലിയപിശാ
ചായിരിക്കാംപിശാചാ.
ണെന്നാൽസന്തോഷമേകാചിധരൂപമെടു
പ്പാനവൻശക്തനല്ലോ.
പിന്നെദ്ദുഃഖിച്ചിട്ടുംദൌർബ്ബല്യമാർന്നമിവനെ
ക്കൊണ്ടുകുററംനടത്തി
ച്ചെന്നെത്താനെനശിപ്പിപ്പതിനുമതിനുകെ
ന്നാശ്ശരാമാകിലാട്ടെ 134

ഇതിനെക്കാളുംസൂക്ഷ്മം.
സ്ഥിതിയിൽസംഗതികൾമുഴുവനറിയേണം
അതിനന്തരംനേടണം,നൃപ
നിതിലെമനസ്സാക്ഷിഞാനിഹകുടുക്കും 135
(പോയി).

അങ്കം—3. രംഗം—1.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു മുറി അകം).

(രാജാവും, റാണിയും, പൊളോണിയസ്സും, ഒഫീലിയയും, റോസൻക്രാൻസും, ഗിൽഡൻസ്റ്റേണും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ആയാൾകിട്ടുകൾപോലെനല്ലസുഖമായ്
വാഴേണ്ടകാലത്തിലാ.
ഭ്രാന്തായതാഴലാർന്നകനമുളവാം.
ഭിച്ചുററലിൻകാരണം
ആയാളോടുവളഞ്ഞിട്ടുനാവഴിയോ,
സേവകന്നിന്നോവഴി.
ഞായാൽവല്ലവഴിക്കൊന്നറിയുവാൻ
നിങ്ങൾക്കനായിക്കുമോ 136

റോ— ചൊല്ലുന്നുണ്ടവിടന്നുതന്നെയവിടെ.
ക്കുണ്ടല്ലമുൾഭ്രാന്തിയെ.
ന്നെല്ലാമെത്തുവിധത്തിലുംപറവതി-
ല്ലെന്നാലതിൻകാരണം

ഗിൽ— ഉള്ളിൽപ്പെട്ടതുകാട്ടുവാൻതിരുമനം
കണ്ടില്ലഞങ്ങൾസം.
ത്തുള്ളേടംതിരകിൽതിരിക്കുമവിടു.
ന്നാരാന്തുതൻകൌശലാൽ 137

റാണി— ആയാൾ നിങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം സ്വീകരിച്ചുവോ?

റോസ— വളരെ മര്യാദയോടെ.

ഗിൽ— പക്ഷെ വളരെ ഞെരുങ്ങീട്ടു.

റോസ— ചോദ്യം ചോദിക്കുന്നതിൽ വളരെ ലുബ്ധനായിരുന്നു. പക്ഷെ ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷകൾക്കു വളരെ ധാരാളമായി മറുപടി പറഞ്ഞിരുന്നു.

റാണി— ആയാൾക്കെന്തെങ്കിലും വിനോദങ്ങളിൽ രസമുണ്ടോ എന്നു നോക്കിയോ?

റോസ— ചില നാടകക്കാരെ ഞങ്ങൾ വഴിയിൽ കണ്ടെത്തി. അവരെപ്പററി ഞങ്ങൾ അവിടുത്തോടു പറഞ്ഞു. അതു കേൾപ്പാനയിടെക്കു കുറച്ചു സന്തോഷമുള്ളതായി തോന്നി. അവർ രാജധാനിയിൽ എവിടെയോ ഉണ്ടു. അവിടുത്തെ മുമ്പിൽ ഇന്നു രാത്രി കളിപ്പാൻ അവൎക്കു കല്പന കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു.

പൊ— അതു ശരിയാണു. ഇവിടുത്തോടു രണ്ടാളോടും അതിന്നു ചെല്ലുവാനപേക്ഷിപ്പാനായി അദ്ദേഹമെന്നോടാവശ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു.

രാജാ—. വളരെ താല്പൎയ്യത്തോടുകൂടെ. ആയാൾക്കങ്ങിനെ മനസ്സാണെന്നു കേൾക്കുന്നതിൽ എനിക്കു വളരെ തൃപ്തിയുണ്ടു. ഹേ കുട്ടരെ! ആയാൾക്കു ഇനിയും അധികം ഈ വകകളിൽ താല്പൎയ്യമുണ്ടാക്കുവിൻ.

റോസ— അങ്ങിനെ തന്നെ തിരുമനസ്സേ! (റോസ. ഗിൽ. പോയി).

രാജാ—പ്രിയയായ ഗർട്രൂഡെ! നമ്മെ വിട്ടു പോയാലും ഇവിടെ യദൃച്ഛയാ എന്ന മാതിരി ഹാംലെററ ഒഫീലിയയെ കണ്ടു മുട്ടുവാൻ തക്കവണ്ണം ഇവിടെ വരുവാനായി ആയാൾക്കു സ്വകാൎയ്യമായി ആളെ അയച്ചിട്ടുണ്ടു.

ആയാൾക്കിയിവളൊത്തുകൂട്ടിട്ടമോരി-
സ്സന്ദൎശനത്തിങ്കൽവെ-
ച്ചായാൾക്കുള്ളപ്പോൾവെളിപ്പെട്ടുംപ്രകൃതിമാ-
റെറക്കൊണ്ടുവേണുംവിധം
ആയാൾക്കിയിവൾമൂലമോവ്യഥയിതെ-
ന്നാസ്സത്യംകണ്ടെത്തുവാൻ
ന്യായംപോലററംകൊള്ളിച്ചുനോക്കുമിവൾത-
നിയച്ഛനും ഞാനാകെ

രാജ്ഞി— ഞാനിവിടുന്നു പറയുന്നപോലെ കേൾക്കാം. ഹേ ഒഫീലിയെ! നിന്റെ നിൎമ്മലമായ സൌന്ദൎയ്യമാണ ഹാംലെറ്റിന്റെ ഉന്മാദത്തിന്നു കാരണമെന്നായി തീൎന്നാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നിന്റെ ഗുണം, നിങ്ങൾക്ക രണ്ടാൾക്കും മാനമുണ്ടാകത്തക്കവണ്ണം ആ ബാലനെ മുമ്പിലത്തെ വഴിക്കു തന്നെ തിരിച്ചുകൊണ്ടു വരുമെന്നുള്ള വിചാരം എനിക്ക വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാമല്ലൊ.

ഒഫീ— അമ്മേ! അതങ്ങിനെയാവാൻ ഞാനും ആഗ്രഹിക്കുന്നു. (രാജ്ഞിപോയി).

പൊ— ഇവിടെ നടക്ക ഒഫീലിയെ!— സ്വാമീ! ഇവിടെക്കു സന്തോഷമുണ്ടെങ്കിൽ, നമ്മെ കാണാത്ത ദിക്കിൽ നോക്ക പോയിരിക്കുക. (ഒഫീലിയയോട) ഒരു പുസ്തകം വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്ക. നീ ഇതിൽ പരിശ്രമിക്കയാണെന്നു തോന്നിക്കും അതു നിന്റെ ഏകാന്തവാസത്തിന്നു മതിയായ കാരണമായി തോന്നിക്കും.

നമ്മൾക്കൊരുവിചാരംചിലപ്പൊഴുതുപിശാ-
ചത്തിലുംചീത്തയായാകും
കൎത്താവിൻദൈവികത്വസ്ഥിതിഗുണമുഖഭാ-
വങ്ങൾകൊണ്ടായതെല്ലാം
ചെമ്മെമൂടുന്നകാൎയ്യങ്ങടിയനവധിനോം
തെറാകാരാസ്സരുന്നു
ണ്ടിവൎക്കായിട്ടനേകംവെണ്ണചെപ്പിവിടാ-
യിട്ടുകണ്ടിട്ടുണ്ടേ 139

രാജാ— (സ്വഗതം) ഹാ! ഇതു വളരെ പരമാൎത്ഥം തന്നെ. ഒരം പറഞ്ഞത എന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്ക എത്ര ചുട്ട അടിയാണ കൊടുക്കുന്നത?

മിനുംനൽപ്പൊടിയിട്ടുഭംഗിയിൽമിന്നി-
ക്കിടുന്നവേശ്യാമുഖം.
തിന്നുംനല്ലപൊടിക്കുമുള്ളളവയോ-
ഷത്തിന്റെഭേദോവിഷം

ചിന്തനംനേരതടിച്ചുപാകിന്നുമിനി-
കളുാപ്രവൃത്തികളും-
യിന്നുള്ളോരകലിച്ചുയില്പനിയതാം
സൂക്ഷ്മത്തിൽനോക്കംവിധെ 140

പൊ— ഇതാ അദ്ദേഹം വരുന്നതു കേൾക്കുന്നു. അയ്യോ നിൎമ്മായ മനോവ്യഥതന്നെ. സ്വാമി! നോക്ക പോവുക

(രാജാവും പൊളോണിയസ്സും പോയി).

(ഹാംലെററ പ്രവേശിക്കുന്നു)

ഹാം— ജീവിച്ചുകൊണ്ടിവിടെവാഴവതോനമുക്ക
ചാവുന്നതൊ ഇന്നതാണൊന്നു സംശയംമേ—
ക്രൂരതാംചേൎന്നഭാഗ്യക്കളിയുടെകവണ-
കല്ലുമന്നുംസഹിച്ചും-
ട്ടേറെക്കെഴുന്നതകണ്ടപകടവിനടാ-
ശ്ശിക്കനേരിട്ടൊടി-
ഘോരാസ്ത്രംകൊണ്ടതായിട്ടതുപൊരുതിനശി-
പ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നതോവൻ.
പേരംയോഗ്യതപൂൎവ്വകംഅണോരുമനോരിതമന-
ശ്ശങ്കിക്കാട്ടുന്നകാൎയ്യം 142
ചാവുന്നതിന്നുചിതമതോടുകിടന്നുറങ്ങി
പ്പോവുന്നതിൽപരമതായൊരുവസ്തുവില്ല 141
യെന്നാലിയൊരുനിദ്രകൊണ്ടുമഹായ-
ത്തിന്നുള്ളോരാപിഡയും
പിന്നെ തൻപ്രകൃതിക്കുപെട്ടുപോരകം
മരവുള്ളദുഃഖങ്ങളും
മന്നായിട്ടനുക്ഷതീരുമുടനെ.
ന്നാണെങ്കിലതെങ്കിലും
നന്നീക്കണ്ടവസാനമായതുകൊതി-
ച്ചിടേണ്ടതാണെവനും 143

മരിക്കുക എന്നുവെച്ചാൽ ഉറങ്ങുക—ഉറങ്ങുക—പക്ഷെ സ്വപ്നം കാണുകയും—ആ! അവിടെയാണ തകരാറ. എന്തെന്നാൽ,

ചാകുന്നതുള്ളോരുറക്കമാകിലതിൽനോ-
മീനാശചങ്ങളുടൻ
ന്നീക്കീട്ടുടപ്പുറത്തു ചാട്ടമളവെ-
ന്തെല്ലാംവിധംസ്വപ്നമോ
വെക്കംകണ്ടുവരേണ്ടതാകമഹോ,വിചാ-
രിക്കുമ്പോൾ ഭീനമമെ
ചിക്കന്നാളുനിവർത്തിടുന്നിതഴലി-
ന്നോരമനിതായുസ്സിനെ 144

എന്തെന്നാൽ—

കാലത്തിൻതല്ലുചിന്നൊത്തെറിയുമിവയരിത-
ന്നാക്രമം,ഗർവ്വിദാസ്യം,
ചേപിൽസ്ത്രീപ്രേമഭംഗവ്യഥ,നിയമനില-
ക്കേടു,മന്ത്രീന്ദ്രഗൌരവ്യം,
ചാലേമന്നർമഹാനിൽപഴിപറവതു,തൊ-
ക്കെസ്സഹിക്കുന്നതാരൊ
ദേഹിൽസ്വാതന്ത്ര്യമേകുന്നതിന്നതതെന്നുക-
ട്ടാരമെന്നൊന്നിരിക്കെ 145

മരണത്തിന്നശേഷമവരു
മൊരുവകചിലതിൽഭയംവിചാരമുള്ളിൽ
പരമഴൽപെരുകുംഭീതിയിത
ഒരമേന്തിവിയർത്തുനില്പതാരിവിടെ 146

ആരുംപോയാൽമടങ്ങാതെയുമിതുവരെന്നോം
കണ്ടിടാതെയുമുള്ളോ-
രാരാജ്യം;സംഭ്രമിപ്പിച്ചൊരുവിധമവുമി-
ല്ലാതകണ്ടാപ്രദേശം
പാരംദുഃഖങ്ങളുണ്ടാമതിന്നതലയിട്ടാൻ
പോവതിൽമടങ്ങി.
ച്ചേതംക്ലേശംസഹിച്ചിട്ടുമരുവതുനമു-
ക്കെന്നതൊന്നിച്ചിടുന്നു 147

നമ്മെബ്ഭീരുക്കളാക്കുന്നിതുപെരുതു,മന-
സ്സാക്ഷി,യിങ്ങടുതീപ്പിൽ

മെന്മേലാലോചനാനാമമൊടൊരുവിളറം
ചായവ്യാതെച്ചിട്ടനു
ഉന്മേഷാലൂർജ്ജിതശ്രമമനഘ!യൊലിവും
ഹന്തനിൽക്കുന്നാചിന്നൊ
ചൊന്മേസോത്സാഹശിലതചവ്വമിവിടെന്നു-
കസ്തമിപ്പിച്ചിട്ടനു 148

ശി! നില്ക്കട്ടെ. ഇതാ സുന്ദരിയായ ഒഫിലിയ—ദേവി! നീ പ്രാൎത്ഥിക്കുമ്പോൾ എന്റെ പാപങ്ങളെക്കൂടി ഓൎക്കണേ.

ഒഫീ— എന്റെ നല്ലതിരുമനസ്സേ! ഇത്രുടെ ഇവിടെക്കെങ്ങിനെ?

ഹാം— നല്ലതുതന്നെ. നല്ലതുതന്നെ. നല്ലതുതന്നെ.

ഒഫീ— ഇവിടുന്നു ഓൎമ്മക്കുവേണ്ടി പ്രേമസൂചകങ്ങളായി ചിലതു തന്നിട്ടുള്ളതു മടക്കിത്തരുവാൻ കുറച്ചു ദിവസമായി ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ അതു വാങ്ങിയാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഹാം— ഞാനോ! ഞാൻ നിനക്കൊന്നും ഒരിക്കലും തന്നിട്ടില്ല.

ഒഫീ— എന്റെ ബഹുമാനപ്പെട്ട തിരുമനസ്സേ! ഇവിടുന്നു തന്നു എന്നാത ഇവിടെക്ക നല്ലവണ്ണം അറിയാമെല്ലോ. അവയെ അധികം വിലയുള്ളതാക്കുവാൻ വളരെ മാധുൎയ്യമുള്ള സൌരഭ്യത്തോടുകൂടിയ വാക്കുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. അവയുടെ സൌരഭ്യമെല്ലാം നശിച്ചു. എന്നാൽ മടക്കി എടുക്കാം, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, യോഗ്യൎക്കു വിലപിടിച്ച സമ്മാനങ്ങൾകൂടി, കൊടുത്തവരുടെ സ്നേഹം കുറഞ്ഞു കണ്ടാൽ, നിസ്സാരങ്ങളായി തീരുന്നു.

ഹാം— ആ! ഹാ! നീ ചാരിത്രമുള്ളവളോ?

ഒഫീ— അതെ.

ഹാം— നീ സുന്ദരിയോ?

ഒഫീ— ഇവിടുന്നെന്താ പറയുന്നത?

ഹാം— നിനക്ക ചാരിത്രവും സൌന്ദൎയ്യവും ഉണ്ടെങ്കിൽ, ചാരിത്രത്തിനു സൌന്ദൎയ്യത്തിനോടു സംസൎഗ്ഗം ഉണ്ടാവാൻ ഇട വരുത്തരുത.

ഒഫീ— സൌന്ദൎയ്യത്തിന്നു സംസൎഗ്ഗം ചെയ്വാൻ ചാരിത്രത്തോ
ടും നന്നായിട്ട മറെറന്താണുള്ളത?

ഹാം— ആ! ശരി തന്നെ. എന്തെന്നാൽ; ചാരിത്രത്തിന്നു സൌ
ന്ദൎയ്യത്തെ തന്നെപ്പോലെയാക്കാൻ കഴിയുന്നതിലധികം
വേഗത്തിൽ സൌന്ദൎയ്യത്തിന്നു ചാരിത്രത്തെ അതിൻെറ
സ്വന്തനിലയിൽനിന്നു ഒരു ചെട്ടിയാക്കി മാററുവാൻ കഴി
യും. ഇതൊരസംബന്ധമാണെന്നു ഒരു കാലത്തു വിചാരി
ച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ ഇപ്പോൾ വാസ്തവമാണെന്നു മനസ്സിലാ
യി. ഞാനൊരു കാലത്തു നിന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു.
അല്ലേ?

ഒഫീ— ഇവിടുന്നൊന്നു അങ്ങിനെ വിശ്വസിപ്പിച്ചിരുന്നു
നിശ്ചയം.

ഹാം— നീ എന്നെ വിശ്വസിക്കരുതായിരുന്നു. എന്തുകൊ
ണ്ടെന്നാൽ, ഒരു മനുഷ്യപ്രകൃതിയിൽ, അതിൻെറ ദുഷ്ടതയെ
കുറച്ചെങ്കിലും ഇല്ലായ്മചെയ്യാതെ, ഗുണത്തിന്നു ചേരുവാൻ
കഴിയില്ല. ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നില്ല.

ഒഫീ— എന്നാൽ എനിക്കധികം ചതി പററി.

ഹാം— നീ ഒരു കന്യാമഠത്തിലേക്ക പൊയ്ക്കോ. നീ എന്തിനാ
ണു ദുഷ്പ്രജകളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നത? ഞാ
നൊരു മാതിരി ഗുണവാനാണ. എങ്കിലും എൻെറ അമ്മ
പ്രസവിക്കാതിരുന്നാൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു എന്നും മ
ററും എന്നെത്തന്നെ ശകാരിപ്പാനെനിക്ക വകയും. എ
നിക്ക ഡംഭോ പ്രതികാരം ചെയ്വാൻ വാസനയും, അത്യാഗ്ര
ഹവും, വിചാരങ്ങൾക്ക വഹിപ്പാനും, മനോരാജ്യത്തിന്നു
രൂപം കൊടുപ്പാനും, കാലത്തിന്നു പ്രവൃത്തിപ്പാനും കഴിയാ
ത്ത കുററങ്ങളും ഉണ്ട. എന്നെപ്പോലെയുള്ള ആളുകൾ ഭൂമി
യുടെയും സ്വൎഗ്ഗത്തിൻെറയും നടുക്ക കിടന്നുഴലുന്നതെന്തി
നാണ? ഞങ്ങളൊക്ക മൊരച്ചികളുമാരാണ. ഞങ്ങളെ ആ
രെയും വിശ്വസിക്കേണ്ട. നിൻെറ പാട്ടിൽ നീ കന്യാമഠ
ത്തിലേക്ക പൊയ്ക്കോ. നിൻെറ അച്ഛനെവിടെ?

ഒഫീ— ഗൃഹത്തിൽ തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— ആയാളുടെ വീട്ടിലല്ലാതെ വേറെയെങ്ങും വിഡ്ഢിവേ

ഷം കെട്ടാതെയിരിപ്പാൻ ആയാളെ ഇട്ടു വാതിലടക്ക. എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടേ.

ഒഫീ— ഹാ! ദൈവമെ ഇവിടുത്തെ രക്ഷിക്കണെ!

ഹാം— നീ കല്യാണം കഴിക്കുന്നു എങ്കിൽ സ്ത്രീധനമായിട്ടീകഷ്ടതയെ നിനക്കു ഞാൻ തരാം. നീ മഞ്ഞിൻ കട്ടപോലെ ശുദ്ധിയോടും പാതിവ്രത്യത്തോടും കൂടിയിരുന്നാൽ കൂടിയും അപവാദത്തിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു പോവില്ല. നീ ഒരു കന്യാമഠത്തിലേക്കു പൊയ്ക്കോ. പോ! എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. അതല്ലാ കല്യാണം കഴിച്ചേ കഴിയൂ എങ്കിൽ ഒരു മട്ടാളനെ കെട്ടിക്കോ. എന്താണെന്നു വെച്ചാൽ ബുദ്ധിമാന്മാർ നിങ്ങളു* വരെ എന്തു രൂപമാണാക്കി തീർക്കുക എന്നു നല്ലവണ്ണം അറിയാം; കന്യാമഠത്തിലേക്കു പോ വേഗം! നല്ലതു വരട്ടേ.

ഒഫീ— ഹാ! ദൈവീകശക്തികളെ! ഇവിടുത്തെ, മുൻനിലയിലാക്കണെ!

ഹാം— ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ചായം തേക്കലൊക്കെ കേട്ടിട്ടുണ്ടു. നല്ലവണ്ണം നിങ്ങൾക്കൊരു മുഖം ദൈവം തന്നിട്ടുണ്ടു. നിങ്ങൾ അതു വേറെ ഒന്നാക്കും. നിങ്ങൾ നൃത്തം വെക്കും, കുണുങ്ങി കുണുങ്ങി നടക്കും, കൊഞ്ചിക്കൊഞ്ചി സംസാരിക്കും, ഓരോരുത്തൎക്കു ഓരോ ശകാരപ്പേരിടും, ഇതൊക്കെ ചെയ്യും. എന്നിട്ടു സ്ത്രീത്വമില്ലായ്മയുടെ കാരണം നിങ്ങളുടെ അറിവില്ലായ്മയാണെന്നാക്കി തീർക്കയും ചെയ്യും. പോ! ഇതൊന്നും ഞാനിനി സമ്മതിക്കില്ല. ഇതു എന്നെ ഭ്രാന്തു പിടിപ്പിച്ചു. ഞാൻ പറയുന്നു, നമുക്കിനി കല്യാണമുണ്ടാവില്ല. ഇപ്പോൾ കല്യാണം കഴിച്ചവരൊക്കെ ഒന്നൊഴികെ മറ്റെല്ലാം ജീവിച്ചിരിക്കും. ബാക്കിയൊക്കെ ഇപ്പോഴത്തെ മാതിരിതന്നെ ഇരിക്കും. കന്യാമഠത്തിലേക്കു പോ! (ഹാംലെററപോയി)

മഞ്ഞിൻകട്ട = ബിലാത്തി വളരെ തണുത്ത പ്രദേശമാണു. മഞ്ഞിൻകട്ട വളരെ നിൎമ്മലമായി ധാരാളം കാണാവുന്നതാകയാൽ ഈ ഉപമ പ്രയോഗിച്ചതാണു.

* ഭാൎയ്യ പതിവ്രതയല്ലാഞ്ഞാൽ ഭൎത്താക്കന്മാർ കൊമ്പു വരും എന്നു യൂറോപ്യരുടെ ഇടയിൽ ഒരു വിചാരം ഉണ്ടായിരുന്നു.

ഒഫീ— അയ്യോ കഷ്ടം! എത്ര മഹത്തായ മനസ്സാണിങ്ങിനെ കീഴ്മേൽ മറിഞ്ഞു കിടക്കുന്നത്.

പൃഥ്വീശസേവ,ബുധ,യോദ്ധാക്കൾ,തന്നുടയ,
കൺ,നാവു,വാൾ,കരുതി
മർത്ത്യർക്കുമേലിലെവിചാരത്തിനാസ്പദവു-
മീനാടിനാഭരണവും
പുത്തൻപരിഷ്കൃതികൾക്കുകണ്ണാടിയുംസകല
കാര്യാകൃതിപ്രതിമയും
സത്തുക്കൾക്കാദരവുമാമീമഹാൻകഠിന-
മിങ്ങുകെട്ടുപോയതെ 149

ഇന്നിപ്പെൺജാതിയിൽദുർഭഗകളാവളരെ-
ക്കെട്ടോരിലഗ്ര്യയാംഞാൻ
മുന്നീമാന്യന്റെസത്യപ്രിയമൊഴിമധുസേ-
വിച്ചുനന്ദിച്ചൊരുത്തി
ഔന്നത്യമേറുന്നൊരാലോചന,മണികടുവാ-
യ്ക്കൂട്ടിട്ടമ്പോലസൌഖ്യം
ലഭിച്ചുംതാനിലീയൌവനസുമഗണമഴൽ-
പ്പെട്ടുമാഴ്കുണ്ടുവല്ലോ 150

അയ്യോ!! ഇവിടത്തെ അന്നത്തെ മാതിരിയും ഇന്നത്തെ മാതിരിയും കാണ്മാൻ സംഗതി വന്ന ഞാൻ നശിച്ചു പോട്ടേ.

(രാജാവും, പൊളോണിയസ്സും രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— പ്രേമമോ? ആയാളുടെ മനസ്സിന്റെ പോക്കു ആ വഴിക്കല്ല. ആയാളുടെ സംസാരം സയുക്തികമായിരുന്നില്ലെങ്കിലും ഭ്രാന്തിന്റെ മട്ടല്ല.

മനസ്സിലേതാണ്ടുവന്നതിന്മേൽ
കനത്തൊരൗദാസ്യംകയറിപ്പൊരുന്നാൻ
ഇരുന്നിടുന്നുണ്ടൊരനർത്ഥമാവാം
വിരിഞ്ഞിടാനെന്നിഹതോന്നിടുന്നു 151

കടുവായി=കഠിനമായ നാദത്തിൽ താളം പിഴച്ചുകൊണ്ട്.

അതില്ലാതാക്കാൻവേണ്ടി, നമുക്ക ബിലാത്തിയിൽനിന്ന കിട്ടേണ്ടതും ഇതുവരെ അടച്ചു തരാത്തതുമായ കപ്പം പിരിപ്പാനായി ആയാളെ ഉടനെ അങ്ങോട്ടയപ്പാൻ നാമിതാ തീൎച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു.

യാത്രകളിൽവഴിക്കുവസ്തുപലതും
കാണുന്നരാജ്യങ്ങളും
പാൎത്തീടുംകടലിന്റെമട്ടുകളുമ-
ന്നായാസംകലപകൎഷാന്തരെ
ചിത്തത്തിൽകുടികൊൾവതുംപുനരതിൽ
ചിന്താപ്രവൃത്തിപ്പതും
സ്വാസ്ഥ്യത്തിപ്പതുമായകാൎയ്യമകലെ.
തള്ളീടുമെന്നുംവരാം 152

താനെന്താ അതിനെപ്പററി വിചാരിക്കുന്നത?

പൊ— അതു നല്ലതു തന്നെ. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യസനത്തിന്റെ കാരണവും ആരംഭവും പ്രേമഭാഗത്തിൽ നിന്നാണെന്നാണ ഇപ്പോഴും ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത. എന്താ ഒഫീലിയെ! ഇങ്ങോട്ടു വന്നത? ഹാംലെററപ്രഭു പറഞ്ഞതൊന്നും നീ ഞങ്ങളോട പറയേണ്ടാ അതൊക്കെ ഞങ്ങൾ കേട്ടിരിക്കുന്നു. സ്വാമീ! ഇവിടത്തെ ഇഷ്ടംപോലെ പ്രവൃത്തിക്കാം. എന്നാൽ ഇവിടേക്കു യുക്തമെന്നു തോന്നുന്നപക്ഷം കളി കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം രാണിയായ അമ്മ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യസനസംഗതി പറവാനായി അപേക്ഷിക്കട്ടെ. അവിടുന്നു അദ്ദേഹത്തിനോടു വെളിവായി സംസാരിക്കട്ടെ. വേണമെങ്കിൽ ഞാൻ അവർ പറയുന്നതു കേൾപ്പാൻ തക്കവിധത്തിൽ ഒരു സ്ഥലത്തു നില്ക്കാം. അമ്മക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാത്ത പക്ഷം ബിലാത്തിക്കു പറഞ്ഞയക്കുകയോ ഇവിടത്തെ യുക്തിപോലെ എവിടെയെങ്കിലും താമസിപ്പിക്കുകയോ ആവാം.

രാജാ— അങ്ങിനെ ആകാം. വലിയ ആളുകളുടെ ഭ്രാന്തു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കാതെ വിടരുത. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—2.

കോട്ടയിൽ ഒരു ശാല.

(ഹാംലെറ്റും നാടകക്കാരും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഞാൻ പറഞ്ഞു തന്നതുപോലെ ആ പ്രസംഗം പറയുക തന്നെ. നിങ്ങൾ സാധാരണ നടന്മാരെപ്പോലെ ഞെരുങ്ങി പിടിച്ചിട്ട പറയരുതു; എങ്കിൽ എന്റെ പദ്യങ്ങൾ ചൊല്ലുവാൻ പട്ടണങ്ങളിൽ കിണ്ണം മുട്ടി അറിയിക്കുന്നവരെ ഏല്പിച്ചു കളയാം. നിങ്ങളുടെ കൈകൊണ്ടിങ്ങിനെ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഗോഷ്ഠി കാണിക്കരുത. എല്ലാം ഭംഗിയായി ചെയ്യിൻ. നിങ്ങളുടെ മനോവികാരങ്ങളുടെ പ്രവാഹത്തിലും കൊടുങ്കാററിലും അല്ല ചുഴലിക്കാററിലുംകൂടി അവയെ സൌമ്യമായി കൊണ്ടുനടത്തുവാൻ തക്കവണ്ണമുള്ള ഒതുക്കമുണ്ടായിരിക്കണം. അവ്യക്തങ്ങളായ ഊമക്കളികളും ഒച്ചയുമൊഴികെ വേറെ ഒന്നും അറിഞ്ഞു രസിക്കുവാൻ വയ്യാത്തവരുടെ സന്തോഷം തന്റെ ഒച്ചകൊണ്ടു സമ്പാദിപ്പാൻ വേണ്ടി വങ്കനായ ഒരു നടൻ വളരെ ഔദ്ധത്യമായ രസത്തിനു ഭംഗം വരുത്തി നശിപ്പിക്കുന്നത എനിക്കു വലിയ മുഷിച്ചിലാണ. എനിക്കു അധികാരമുണ്ടെങ്കിൽ, "ടർമഗാൻറിന്റെ" ക്രൂരതയിലും കവിഞ്ഞ ഒരു പ്രവൃത്തിക്കു ഞാനവനെ നല്ല അടി അടിക്കും. ഇതു ഹിറോഡിന്റേതിലും കവിഞ്ഞ പ്രവൃത്തിയാണ. നിങ്ങളിതു കൂടാതെ കഴിക്കേണമെന്നാണ ഞാൻ പറയുന്നത.

പ്ര: നടൻ— അങ്ങിനെ ഒന്നും വരില്ലെന്നു ഞാനേറ്റു.

ഹാം— എന്നാൽ ഏറെ മന്ദതയുമരുതു. നിങ്ങളുടെ വിവേകം നിങ്ങളുടെ ഗുരുനാഥനായിരിക്കട്ടെ. നാട്യം വാക്കിന്നും, വാക്കു നാട്യത്തിന്നും ചേർന്നതായിരിക്കണം. പക്ഷെ സ്വാഭാവികസ്ഥിതിയെ അതിക്രമിക്കരുതെന്നു പ്രത്യേകം കരുതണം. എന്തെന്നാൽ, അങ്ങിനെ ഏ

ടർമഗാൻറ—അതിസാഹസിയായ ഒരു ദൈവം.

ഹിറോഡ—ക്രിസ്തു അവതരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു, അദ്ദേഹത്തെ നശിപ്പിക്കേണമെന്നുവെച്ചു അനവധി നിർദ്ദോഷികളെ പൂതനയെപ്പോലെ നശിപ്പിച്ച ഒരു ദുഷ്ടനായ ഒരാൾ.

ന്തെങ്കിലും പ്രവൃത്തിച്ചാൽ അതു, നടിക്കുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിന്നു വിരോധമാണു. പണ്ടുമുതൽ ഇന്നേവരെ ഇതു പ്രകൃതിക്കു ഒരു കണ്ണാടി കാണിപ്പാനും, സൽഗുണത്തിന്നു തന്റെ രൂപം കാണിച്ചു കൊടുപ്പാനും, ശകാരത്തിന്നു അതിന്റെ പ്രകൃതി കാണിച്ചു കൊടുപ്പാനും കാലത്തിന്റെ പ്രായത്തിന്നും ശരീരത്തിന്നും അവയുടെ ആകൃതിയേയും അടയാളങ്ങളേയും കാണിച്ചു കൊടുപ്പാനുമാണു. അപ്പോൾ നിങ്ങൾ കുറെകിലോ ചാടിക്കടക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ എത്തേണ്ടദിക്കിലെത്താതെ ഇരിക്കുക, ഇങ്ങിനെ ആയാൽ അത അറിവില്ലാത്തവൎക്കു രസമായി തീരുമെങ്കിലും ആലോചനാശക്തിയുള്ളവൎക്കു വ്യസനമുണ്ടാക്കി തീൎക്കാതിരിക്കയില്ല. ഒരു കൂട്ടത്തിലൊരാളുടെ അഭിപ്രായം, നാട്യശാല നിറച്ചുള്ള കൂട്ടാളന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിനേക്കാളധികം വിലയുള്ളതാണെന്നു നിങ്ങൾ സമ്മതിക്കണം. ഞാനും, ചില നടന്മാർ നടിക്കുന്നു കണ്ടിട്ടും, ചിലർ അതികേമമായി സ്തുതിക്കുന്നതു കേട്ടിട്ടുണ്ടു. അവരെപ്പററി ദുഷ്യമായി പറയുകയല്ല. പരിഷ്കാരം സിദ്ധിച്ച യോഗ്യന്മാരുടെ സംസാരമാവട്ടെ, യോഗ്യന്മാരുടെയോ മററുള്ളവരുടെയോ എന്നു വേണ്ടാ മനുഷ്യരുടെ തന്നെ മാതിരി ഗതിയാവട്ടെ ഇല്ലാത്ത അവർ ഇതുകൊണ്ടു ഉററക്കാരായി നടക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടു, പ്രകൃതിയുടെ ശിഷ്യന്മാരിൽ ആരെങ്കിലും മനുഷ്യരെ സൃഷ്ടിച്ചു പഠിക്കുമ്പോൾ ഇത്ര ആഭാസമായ പ്രതിമയുണ്ടാക്കിയതാണോ ഇവർ എന്നുകൂടി ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ടു.

പ്ര: ന— സ്വാമി! അതൊക്കെ ഞങ്ങൾ ഒരു യോഗത്തിൽ വളരെ ഭേദപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ടു.

ഹാം— ഓ! മുഴുവൻ പരിഷ്കരിക്കണം. നിങ്ങളുടെ വിദൂഷകന്മാർ അവൎക്കു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതിലധികം പറയാതിരിക്കട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഫലിതം ലേശംപോലും ഇല്ലാത്ത കാണികളെ ചിരിപ്പിപ്പാനായി തങ്ങൾ തന്നെ ചിരിക്കുന്ന ചിലർ ഇതിലുണ്ടാവാം. അതിന്നിടക്കു കഥയിലെ മുഖ്യമായ ചില സംഗതികൾ പ്രവൃത്തിപ്പാനുണ്ടായാലും വേണ്ടില്ല. അതു കുററതരമാണു. എന്നുമാത്രമല്ല, അതു ചെ

യ്യുന്ന വിദൂഷകൻ വല്ലാത്ത ദുരാഗ്രഹിയാണെന്നുകൂടി അതുകൊണ്ടു വരുന്നു. പോയി തെയ്യാറായി കൊൾവിൻ.

(നാടകക്കാർ പോയി).

(പൊളോണിയസ്സ, റോസൻക്രാൻസ്സ, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

എന്താ പ്രഭോ! രാജാവു ഈ കൃതി കേൾക്കുമോ?

പൊ— റാണിയുംകൂടി— ഉടനെത്തന്നെ.

ഹാം— നാടകക്കാരോടു വേഗമാവട്ടെ എന്നു പറയൂ. (പൊളോണിയസ്സ പോയി).

അവരെ ബദ്ധപ്പെടുവിക്കുവാൻ നിങ്ങളുംകൂടെ സഹായിക്കുമോ?

റോ, ഗിൽ— അങ്ങിനെ തന്നെ തിരുമനസ്സ്. (റോസ. ഗിൽ പോയി).

ഹാം— ആര്? ഹാ! ഹൊറേഷ്യോ! (ഹൊറേഷ്യോ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹൊ— ഇതാ ദാസ്യമായ തിരുമനസ്സേ! ഇവിടത്തെ ഇഷ്ടം പോലെ നടപ്പാൻ തയ്യാറ.

ഹാം— മനുഷ്യരായി ഞാനിടപെട്ടു തുടങ്ങിയമുതൽ, ഇത്ര ഋജ്വാകാരനായി വേറെ ആരെയും കണ്ടിട്ടില്ല.

ഹൊ— ആ! ഹാ! തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— ഞാൻ മുഖസ്തുതി പറയുകയാണെന്നു വിചാരിക്കണ്ട, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, തന്റെ അന്നവസ്ത്രാദികൾക്കുകൂടി തന്റെ സൽഗുണമല്ലാതെ, വേറെ ഒന്നും വരവില്ലാത്ത തന്റെ കയ്യിൽനിന്നു എന്തൊരൈശ്വര്യമാണ എനിക്കു കിട്ടുവാനുള്ളത്? ദരിദ്രന്മാരെ എന്തിനു സ്തുതിക്കുന്നു?

മട്ടോലുന്നൊരുനാവു പ്രവരരിൽമധുരാ-
ലാപമാത്രമുള്ളോർ
മുട്ടാതെചെന്നുകൂടിപ്പെരുതു [illegible]
[illegible]
മട്ടെവൈരസ്യമെന്ന്യേപറവതിനുതിരും
മുട്ടുകാൽനല്ലപോലെ
കിട്ടുമിക്കിങ്കരൊക്കെതരമൊടവർക്കട-
[illegible]

കേൾക്കുന്നില്ലേ?

എന്നാത്മാവുതിരഞ്ഞെടുത്തുമനുജ-
ന്മാരെഗ്രഹിച്ചിപ്പോൾതുട-
ങ്ങിന്നാൾതൊട്ടതിഹൃഷ്ടനിന്നെയതെടു-
ത്തിട്ടുണ്ടതെന്നതോ
വന്നാപത്തിലിരിക്കിലുംവ്യസനപൂ-
ർത്താകാത്തചിത്തത്തിൽനീ
യൊന്നായ്ഭാഗ്യമതിൻെറതല്ലുമൊരുപോ-
ലേറ്റുന്നസന്മാനവും 154
ഭാഗ്യംതോന്നിയമാതിരിക്കുഴലയിൽ
കൈവെച്ചുപൊത്തിസ്വരം
മാറ്റിൽതാൻപലകൂട്ടിടുന്നുമൊരുവന-
ല്ലോടകുഴൽകൊപ്പുറേ
നിപ്പോൾതുള്ളിൽവികാരവൃത്തികളുമാ-
ണ്ടോരോമാനാശ്രിതിയും
തൽക്കാലംബോധവൃത്തിമാത്രമൊന്നോ,
തെറ്റെന്നുകാണിച്ചവൻ 155
ഭാരോപികാരണത്തിൻകീഴ്കടിപ്പെടാതെ
യാരോആകുകിലെന്നാൽകയ്യിലെന്നാൽ
ഞാനൊരോട്ടെററത്തിനുടെററത്തിനകത്തുതന്നെ,
ചേരോട്ടനിൻനിലയിൽവെക്കുമായാളെയുംഞാൻ 156

ഇതു കുറച്ചധികം വിസ്തരിച്ചു. ഇന്നു രാത്രി രാജാവിൻെറ മുമ്പാകെ ഒരു നാടകമുണ്ടു. ഒരു രംഗം എൻെറ അച്ഛൻെറ മരണത്തെപ്പററി ഞാൻ നിന്നോടു പറഞ്ഞതിന്നു ഏകദേശം സാദൃശ്യമുള്ള നിലയിലാണു. നടിക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ, നിൻെറ മനസ്സിന്നു കഴിയുന്നേടത്തോളം ശ്രദ്ധവെച്ചു എൻെറ ഇളയച്ഛനെ നോക്കി കാണണം.

അദ്ദേഹത്തിൻെറഹൃദയത്തിൽമൂടിയൊളിവാ-
യുള്ളകന്നാരാക്കുറ്റവും
പ്രത്യേകിച്ചൊരുനൽപ്രസംഗമതിനാൽ
പ്രത്യക്ഷമാകാഞ്ഞിലൊ

സത്യംനോക്കുമ്പനരനാകണ്ണുരഹോ-
ചേട്ടത്തരംപ്രേതമാ,
ഞങ്ങേശംമമവരഹിപവൃത്തമതിൽ
തീക്ഷ്ണബലമോടൊക്കമെ 157

അദ്ദേഹത്തിനെ വളരെ മനസ്സിരുത്തി നോക്കു. എന്റെ കണ്ണുകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തുനിന്നിളകാതെ പതിച്ചു വെക്കാം. പിന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെ പററിയുള്ള, നമ്മൾ രണ്ടുപേരുടെയും അഭിപ്രായങ്ങൾ കൂട്ടിനോക്കാം.

ഹൊ— നല്ല തിരുമനസ്സേ! നാട്യസമയത്ത അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും കള്ളനോട്ടമോ, ചലനമോ ഞാൻ കാണാതെ പോയാൽ ഇവിടെക്ക ബോധിച്ച പ്രകാരം എന്നെ ശിക്ഷിച്ചുകൊള്ളുകെ വേണ്ടു.

ഹാം— അവർ നാടകത്തിന്നു വരുന്നു. ഞാൻ അശ്രദ്ധനായിരിക്കണം. താനൊരു സ്ഥലം പിടിച്ചുകൊ (വാദ്യഘോഷം, രാജാ, രാണി, പൊളോണിയസ്സ, ഒഫീലിയാ, റൊസൻക്രാൻസ്സ, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— എങ്ങിനെ കഴിയുന്നു ഹാമ്ലെററ?

ഹാം— വളരെ നല്ലവണ്ണം. ഓന്തിന്റെ മാംസമാണ ഭക്ഷണത്തിന്ന. ഞാൻ വാഗ്ദത്തംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ആകാശമാണ ഭക്ഷിക്കുന്നത. ഇവിടെക്ക കോഴികളെ അതുപോലെ വളത്തുവാൻ കഴികയില്ല.

രാജാ— ഹാംലെററ! ഒരു ഉത്തരമായിട്ടെനിക്കൊന്നും സംബന്ധമില്ല. ഇതെന്റേതല്ല.

ഹാം— അല്ല ഇപ്പോൾ എന്റേതും അല്ല. (പൊളോണിയസ്സിനോട) താനൊരിക്കൽ സർവ്വകലാശാലയിൽനിന്ന അഭിനയിച്ചിട്ടുണ്ട എന്നാണ പറയുന്നത അല്ലേ?

പൊ— അങ്ങിനെ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട. നല്ല നടനാണെന്ന ഗണിക്കപ്പെട്ടിട്ടും ഉണ്ട.

ഹാം— താനെന്തൊരു ഭാഗമാണ നടിച്ചത?

പൊ— ഞാൻ ജൂലിയസ സീസരായിരുന്നു. എന്നെ കാപ്പിറേറാളിൽവെച്ച ബ്രൂട്ടസ്സ കൊന്നു.

ഹാം— ഇത്ര നല്ല ഒരു പയ്യക്കുട്ടിയെ അവിടെ വെച്ച കൊന്നത ആയാളുടെ മൃഗപ്രായമായ പ്രവൃത്തിയായിപ്പോയി. നടന്മാർ തയ്യാറായൊ?

റോസ— രാജമാ! തുടങ്ങുവാൻ അനുവാദം കിട്ടാൻ നിൽക്കുകയാണു.

റാണി— ഇങ്ങോട്ട വരു! എന്റെ ഉണ്ണീ! ഹാംലെററ! എന്റെ അടുക്കലിരിക്ക.

ഹാം— അങ്ങിനെ അല്ല അമ്മേ! അതിലധികം വശ്യമായ സാധനം ഇവിടെയുണ്ട.

പൊ— (രാജാവിനോട) ഹൊ! അതു കേൾക്കുന്നുണ്ടൊ?

ഹാം— കന്യാരത്നമേ! ഞാൻ ഭവതിയുടെ മടിയിൽ കിടക്കട്ടെ? (ഒഫീലിയയുടെ പാദത്തിൽ കിടക്കുന്നു).

ഒഫീ— അരുതെ തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— എന്റെ തല നിന്റെ മടിയിൽ വെച്ച

ഒഫീ— ഇവിടുന്ന പ്രസന്നനായിരിക്കുന്നു.

ഹാം— ആര? ഞാനൊ?

ഒഫീ— അതെ.

ഹാം— ദൈവമാണെ സത്യം, നിനക്ക ചിരിപ്പാൻ തക്കം വഴിതയ്യുണ്ടാകാൻമാത്രം പ്രസന്നനായിരിക്കുകയല്ലാതെ ഒരു മനുഷ്യനെന്താ വേണ്ടത? എത്ര ഉന്മേഷത്തോടു കൂടിട്ടാണ എന്റെ അമ്മ നോക്ക! എന്റെ അച്ഛൻ രണ്ടുമണിക്കൂറിനുള്ളിലാണ മരിച്ചിരിക്കുന്നതും.

ഒഫീ— ഒയ്യെ! അതു രണ്ടു മാസത്തിലിരട്ടിയായിരിക്കുന്നു, തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— അത്ര അധികമായൊ? എന്നാൽ അങ്ങിനെ അല്ല പിശാചു കറുപ്പു വസ്ത്രം ധരിക്കട്ടെ. ഞാനും അതിനനുസരി

കാപ്പിറേറാൾ=റോം നഗരത്തിൽ ഒരു സ്ഥലം. കാപ്പിറേറാളിൽ വെച്ചല്ലാ സീസറെ കൊന്നത. ഇതു ഷെക്സ്പിയർക്ക തെററിപ്പോയതാണു.

ച്ചു കൊള്ളാം. ഹാ ദൈവമേ! രണ്ടു മാസം മുമ്പെ മരിച്ചിട്ട ഇനിയും മറക്കാതിരിക്കെ! അപ്പോൾ യോഗ്യനായ ഒരാളുടെ ഓൎമ്മ ആയാളുടെ ജീവശേഷം അരവൎഷവുംകൂടി നില്ക്കുമെന്നുള്ളതു വിചാരിക്കാം. പക്ഷെ ആയാൾ അതിന്നു ദേവാലയങ്ങൾ പണി ചെയ്യിച്ചിരിക്കണം. അല്ലാത്ത പക്ഷം

മറവായീമറവായീ
“നരഹയ”മിതിശോകശവകുടീശിലയിൽ
എഴുതിയനരഹയമതുവിധ
മഴകിലവൻമറവിസമ്മതിക്കേണം 158

(കുഴൽ— ഊമക്കളി പ്രവേശിക്കുന്നു).

(പരസ്പരം ആലിംഗനംചെയ്തുംകൊണ്ടു വളരെ താല്പൎയ്യത്തോടുകൂടിയ ഒരു രാജാവും രാജ്ഞിയും പ്രവേശിക്കുന്നു. രാജ്ഞി മുട്ടുകുത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാക്കൽ നമസ്കരിക്കുന്ന മാതിരി കാണിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം അവിടുത്തെ എടുത്തു അവിടുത്തെ കഴുത്തിൽ തല ചാക്കുകയും, പിന്നെ ഒരു പുഷ്പതല്പത്തിൽ കിടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹം ഉറങ്ങി എന്നു കണ്ടു രാജ്ഞി അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടു പോകുന്നു. ഉടനെ ഒരുത്തൻ വന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കിരീടമെടുത്തു ചുംബിച്ചു രാജാവിന്റെ ചെവികളിൽ വിഷം പകൎന്നു പോകുന്നു. രാജ്ഞി മടങ്ങി വരുന്നു. രാജാവു മരിച്ചതായി കണ്ടിട്ടു വലിയ വ്യസനം നടിക്കുന്നു. വിഷം പകൎന്നവൻ വേറെ രണ്ടുമൂന്നു ഊമകളോടുകൂടി പിന്നെയും വന്നു രാജ്ഞിയോടുകൂടി വ്യസനിക്കുന്നതായി നടിക്കുന്നു. ശവമെടുത്തുകൊണ്ടു പോകുന്നു. വിഷം പകൎന്നവൻ സമ്മാനങ്ങളെക്കൊണ്ടു രാജ്ഞിയുടെ സേവ കൂട്ടുന്നു. കുറച്ചു നേരത്തിന്നു അവിടുന്നു വൈരസ്യം നടിക്കുന്നു. ഒടുവിൽ അവന്റെ അനുരാഗത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നു. എല്ലാവരും പോയി).

ഒഫീ— ഇതിന്റെ സാരമെന്താ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ദൈവമാണെ സത്യം, ഇതൊരു ഗൂഢപ്രവൃത്തിയാണ്.

ഒഫീ—ഒരു സമയം ഈ ഊമക്കളി ഈ നാടകത്തിന്റെ കഥ സൂചിപ്പിക്കുകയായിരിക്കാം. (സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഇവനിൽനിന്നു നമുക്കറിയാം. നടന്മാൎക്കു സാകാങ്ക്ഷ

മൊന്നും സൂക്ഷിച്ചു വെക്കുക വയ്യാ. അവരൊക്കെ പറയും.

ഒഫീ— ഒരു ഊമക്കാഴ്ചയുടെ സാരമെന്താണെന്ന ഇവൻ നമ്മോട പറയുമോ?

ഹാം— ഓ ഹോ! എന്ന മാത്രമല്ല, നീ അവന്ന കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്ന ഏതു കാഴ്ചയുടെയും— നീ കാട്ടുവാൻ നാണിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ താല്പര്യമെന്തെന്ന പറവാൻ അവനും ലജ്ജിക്കില്ല.

ഒഫീ— സാരമില്ല. സാരമില്ല. നാടകം ഞാൻ നോക്കട്ടെ.

സൂത്ര— കരുണയുടയനിങ്ങൾക്കുള്ളഭിപ്രായമെന്തെ-
ന്നറിവതിനഭോന്മാക്കുള്ളപാദങ്ങളിൽതാൻ
മരണമൊടുവിലായിദ്ദുഃഖമുണ്ടാകിടുന്നീ-
യൊരിയകഥയരപ്പിക്കുന്നിതാഞങ്ങളേവം 159

ഹാം— ഇതു പ്രാരംഭമോ? അതോ മോതിരത്തിന്മേലുള്ള ഒരു പദ്യമോ?

ഒഫീ— ഇതു കുറച്ചു ഉള്ളു തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— സ്ത്രീയുടെ രാഗംപോലെ. (രാജാവും രാജ്ഞിയുമായി രണ്ടു നടന്മാർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ന: രാജാ— ഉഷ്ണാംശുവരുണാലയത്തിനമൃത-
ണ്ടുമുള്ളാരിളക്കംപ്രിയേ!
കെല്പാർന്നുപ്പുചുററിമൂന്നു,കടമാം
കാന്തപ്രകാരത്തൊടും
ഇപ്പോൾമുപ്പതുപന്തിരണ്ടുശശിയും
ത്തസംഖ്യാദ്യുറീനമൃ-
ക്കാപ്പുവുംസ്മരനുംപിണച്ചശുചിയാം
പാണിഗ്രഹത്തിന്നുമേൽ 160

ന: രാജ്ഞി—എന്നാൽനമ്മൾക്കെഴുന്നാൽപ്രണയനിലവിട്ടും
മുമ്പുസൂര്യേന്ദുയുഗ്മം
നന്നായ്ത്ത്രിക്കുപുറമതുഴലുവതുചിരം
കാണുമാറായ്വരട്ടെ
ഒന്നാണെന്നാലുമുണ്ടുള്ളൊരസുഖവുമൊരു
ഖേദവുംകെട്ടരോഗം

വന്നാക്കാര്യത്തിൽമേസങ്കടമതിലിവിടെ
ഖിന്നത്തോന്നേണ്ടതാനും 161

എന്തെന്നാൽ സ്ത്രീകളുടെ പേടിയും സ്നേഹവും അവയുടെ വിഷയങ്ങൾക്ക സദൃശമായിട്ടുള്ളതല്ല. ഒന്നുകിലൊ നന്നെ കുറച്ച്, അല്ലെങ്കിൽ വളരെ അധികം, ഇങ്ങിനെയാണ. എന്റെ സ്നേഹം എങ്ങിനെയാണെന്ന ഇവിടെക്ക അനുഭവം കൊണ്ടറിയാമെല്ലൊ. അത്ര വലിപ്പത്തിൽ തന്നെയാണ എന്റെ പേടിയും.

പെരിയസ്നേഹമുള്ളേടംപെരുതാംചെറുപേടിയും
പെരുതാംപേടിയോടൊപ്പംപെരുതാംസ്നേഹമെപ്പൊഴും 162

ന: രാജാ— അല്ലേകാന്തേ!നമുക്കൊരുമതിയെവിടണം
വേഗമെന്നാലതെന്ന
ന്നല്ലേ,ജാഗ്രതാകുമിന്ദ്രിയനിരയവശ-
പ്പെട്ടു,നീയെന്റെദേഹം
ഇക്ഷോണിത്തട്ടിൽവാണീടുകസുഖമതിയായ്
സ്നേഹമാനങ്ങളോടും
പക്ഷെമത്തുല്യനായിട്ടൊരുവരനപരൻനിന്നെ—

ന: രാജ്ഞി— മിണ്ടാച്ചുപിന്നെ 163
ഹാഹാചിന്താംപൊറുത്തീടണമിവിടെയിനി.
ക്ലീബമെംഹന്തരാജ
ദ്രോഹം,മുൻകാന്തനെക്കൊന്നവളൊഴികെനട-
ത്തില്ലരണ്ടാംവിവാഹം

ഹാം— കാഞ്ഞിരം—കാഞ്ഞിരം

രണ്ടാംവേളിക്കമോഹംധനാശനിയതം
സ്നേഹമല്ലാ,ശയിച്ചാ
രണ്ടാമത്താവുചുംബിപ്പവൾമൃതപതിയെ
പിന്നെയുംകൊന്നിടുന്നു 164

ന: രാജാ— നിയ്യിപ്പോൾ പറയുന്നത നീ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെന്ന ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. എന്നാൽ നാം തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന്ന പലപ്പോഴും ഭംഗം വരുത്താറുണ്ട.

പടുനിശ്ചയങ്ങളോൎമ്മ-
ക്കടിമകൾജനനാലുറച്ചവകൾപക്ഷെ
പാടേകായ്ക്കൾകണക്കെ
മോദേകൊഴിയുംപഴുക്കുമ്പോൾ 165

നമുക്കുകിട്ടേണ്ടകടംമറന്നാൽ
നമുക്കതെററില്ലതുവേണ്ടതത്രെ
വികാരകാലത്തിഹനാമുറച്ചാൽ
വികാരനാശത്തിലതുംനശിക്കും 166

ദുഃഖംസുഖംപരമിവററകൾമൂച്ഛപിന്നെ
തീക്കുന്നതന്നെയുമതിന്നുടെതീൎപ്പിനേയും
സൌഖ്യംസുഖിക്കിലഴലാമഴലിനു,ദുഃഖം
സൌഖ്യപ്പെടിൽസുഖമതിന്നുമൊരല്പഹേതൌ 167

ലോകംനില്ക്കില്ലിതെന്നു,പ്രണയമതുമുദ്ധം
ഭാഗ്യമാററത്തൊടൊപ്പം
ലോകേമാറുന്നതല്ലത്ഭുതമറികനമു-
ക്കായതെന്തെന്നുവെച്ചാൽ
സ്നേഹംഭാഗ്യത്തെയോ,ഭാഗ്യമതുചിലരിലും
സ്നേഹബന്ധത്തെയോതാ-
നാകുംവണ്ണംനടത്തുന്നതുപുനരതിനി
ത്തീൎച്ചയാക്കേണ്ടചോദ്യം 168

യോഗ്യൻതാഴുമ്പൊഴാസ്സേവകരുടനുടനെ
വിട്ടൊഴിക്കുന്നനോക്കൂ
ഭാഗ്യാൽവിത്തംദരിദ്ര്യന്നണകിലരികളും
മിത്രമാകുന്നിടുന്നു
പാരിൽഭാഗ്യത്തിൽനില്ക്കുംമമതു,ധനികനാ
ക്കില്ലമിത്രം,ക്ഷയിച്ചോ
നാരിപ്പോൾനന്ദികെട്ടാസ്സഖിയെയുമരിയാ
ക്കാൻപരീക്ഷിച്ചുനോക്കും 169

എന്നാൽ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്ന വിഷയത്തെ തന്നെ പറയട്ടെ.

കാര്യമനസ്സുമധികാധിധിയുംനമുക്കു
ള്ളാലോചനാഫലവഴിക്കുതള്ളിനില്ക്കും
ആലോചനാഗതികൾനമ്മുടെയാണവററിൻ
കൈവല്യംഫലങ്ങളിഹനമ്മുടെയല്ലതാനും 170

അതുകൊണ്ടു, രണ്ടാംവേളിയൊരിക്കലു
ണ്ടാകില്ലെന്നതന്നെനീകരുതു
ഒന്നാംവരനോടെമരണമൊ
ടന്നാദൃഢനിശ്ചയംനശിക്കട്ടെ 171

ന: രാജ്ഞി— എന്നാലിന്നൊരിക്കൽ ദയിത!വിധവയാ-
യ്യിന്നെയുംഭാര്യയായാൽ
പ്പിന്നീടുണ്ണാൻതരേണ്ടാധരണി,മമനഭ-
സ്സുംവെളിച്ചംതരേണ്ടാ
എന്നെക്കൂട്ടാതെപോട്ടെപകലിരവുവിനോ-
ദത്തെയുംവിശ്രമത്തെ
ത്തന്നെയുംകെട്ടുപോട്ടെസതതമഖിലവി-
ശ്വാസവുംമോഹവുംമേ 172

“മന്ത്രതടവിൽപ്പെട്ടുഴലു
ന്നൊരുസന്ന്യാസിയ്ക്കുള്ളസുഖംമാത്രം
പാരമിനിക്കുലഭിച്ചാൽ
പോരുംമററൊന്നുമേലഭിക്കേണ്ടാ” 173

ദൃഢദ്വേഷംസൌഖ്യത്തൊടുതടവിന്നേരിട്ടിടുകയാ
ലുടൻസൌഖ്യത്തിന്നാസ്സുമുഖതവിളപ്പിക്കും,മുഴുമെ
സ്ഫുടംകാംക്ഷിച്ചീടുംജയനിരതടുക്കട്ടെയഖിലം
കിടക്കട്ടെഞാൻഹാലോടിഹപരലോകങ്ങളിലലം 174

ഹാം— ഇപ്പോളിവ ഇതു പിഴപ്പിച്ചാലൊ.

ന: രാജാ— ഒരം സത്യം വളരെ കഠിനം തന്നെ. കാമതേ! എന്നെ കുറച്ചു നേരത്തേക്കു ഇവിടെ വിട്ടു പോവൂ. ക്ഷീണം എന്നെ ബാധിക്കുന്നു. ഒരം ബുദ്ധിമുട്ടോടുകൂടിയ ദിവസം ഉറങ്ങിക്കഴിപ്പാൻ ഞാനിച്ഛിക്കുന്നു. (ഉറങ്ങുന്നു)

ന: രാജ്ഞി— ഉറക്കം ഇവിടുത്തെ വിശ്രമിപ്പിക്കട്ടെ. നമുക്കു യാതൊരാപത്തും വരാതിരിക്കട്ടെ. (പോയി)

ഹാം— അമ്മേ! ഈ നാടകമെങ്ങിനെ?

രാണി— ആ അമ്മ പറഞ്ഞതു വല്ലാതെ കവിഞ്ഞു പോയി.

ഹാം—ഓ! എന്നാൽ അവൾ പറഞ്ഞപോലെ ചെയ്യും.

രാജാ— താനിതിൻെറ കഥ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? ഇതിൽ യാതൊന്നും വിരോധമായിട്ടില്ലേ.

ഹാം— ഇല്ല, ഇല്ല. അവർ കളിയായിട്ടല്ലെ ചെയ്യുന്നത? കളിയിലല്ലെ വിഷം പകരുന്നത? ഒരു വിരോധവുമില്ല.

രാജാ— ഈ നാടകത്തിനെന്താ പേര?

ഹാം—എലിക്കണി—എങ്ങിനെ? അലങ്കാര പ്രയോഗമാണ, ഇത. "വിയന്നാ"വിൽ വെച്ചുണ്ടായ ഒരു കൊലയുടെ ച്ഛായയാണ. "ഗോൺസാഗോ" എന്നാണ പ്രഭുവിൻെറ പേര. അവിടത്തെ ഭാൎയ്യ ബാപ്റ്റിസ്റ്റയാണ. ഉടനെ കാണാം. ഇതൊരു കള്ളക്കവിതയാണ. എങ്കിലും ഇതു കൊണ്ടെന്താ? ശുദ്ധാത്മാക്കളായ ഇവിടത്തെയും ഞങ്ങളെയും ഇതു ബാധിക്കില്ല. കുററം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നവർ ഇതുകൊണ്ടു ഭയപ്പെട്ടോട്ടെ. നമുക്കു ഭയപ്പെടാനില്ല. (ലൂസിയാനസ്സ പ്രവേശിക്കുന്നു). ഇതു രാജാവിൻെറ മരുമകനായ ലൂസിയാനസ്സ എന്ന ഒരാളാണ.

ഒഫീ— ഇവിടന്നൊരു ശങ്കിടിക്കാരൻ തന്നെ തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— പാവകളുടെ വിനോദമിനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ നിയ്യും നിൻെറ പ്രിയനും തമ്മിലുള്ളതും എനിക്കു മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

ഒഫീ— കുറച്ചു ഭേദം. വഷളും.

ഹാം— അങ്ങിനെയാണ നിങ്ങൾ നിങ്ങടെ ഭൎത്താക്കന്മാരെ സ്വീകരിക്കേണ്ടത. ആ! തുടങ്ങു. നരഹത്തിക്കാരൻ, ഗോഷ്ഠികാട്ടുന്നതൊക്കെ മതിയാക്കു ആ വരു.

* "കരയുംകരടംപ്രതിക്രിയക്കായ്
കരവെച്ചുൽക്കടമായ്ക്കരഞ്ഞിടുന്നു"

വിയന്നാ—ആസ്ത്രിയാരാജ്യത്തിൻെറ തലസ്ഥാന പട്ടണം.

* ഇത ഷേക്സ്പീയരുടെ വേറെ ഒരു നാടകത്തിലെ ഒരു പദ്യത്തെ ചുരുക്കി എഴുതിയതാണ.

ലൂസി— കറുത്താണിനിക്കുള്ളിൽനിൽക്കുംവിചാരം
പെരുത്തുംമിടുക്കുണ്ടുകൈകൾക്കുപിന്നെ
കരുത്തുള്ളതാണൌഷധംനല്ലനേരം
തരത്തിങ്കലായാരുമില്ലന്തികത്തിൽ 176
അല്ലേ! ദുഷ്ടതയുള്ളകൂട്ടുവിഷമേ!
ഞാനർദ്ധരാത്രിക്കുതാൻ
മെല്ലേവന്നുപറിച്ചപൂന്നുകറിയാ-
ള്ളിയ്യുംമുഴപ്പിച്ചനീ
ചൊല്ലേറുംതവസിദ്ധശക്തിപെരുക-
ന്നാഭീഷണവ്യാപ്തിയാൽ
ചൊല്ലേണംപരിശുദ്ധജീവനെയുടൻ
തള്ളിപ്പുറത്താക്കണം. 177

(ഉറങ്ങുന്നാളുടെ ചെവിട്ടിൽ വിഷം പകരുന്നു).

ഹാം— അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി ആയാൾ തോട്ടത്തിൽ വെച്ചു വിഷം ഏല്പിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര ഗോൺസാഗോ എന്നാണു. കഥ ഇപ്പോഴും നടപ്പുള്ളതും നല്ല ഇറ്റാലിയൻ ഭാഷയിൽ എഴുതീട്ടുള്ളതുമാണു. ഗോൺസാഗോവിന്റെ ഭാൎയ്യയുടെ സ്നേഹം ഈ നരഹത്തിക്കാരനെങ്ങിനെ സമ്പാദിക്കുന്നു എന്നു ഉടനെ നിനക്കു കാണാം.

ഒഫീ— രാജാവെഴുന്നീൽക്കുന്നു.

ഹാം— എന്ത! കള്ളത്തീയ്യുകൊണ്ടു പേടിച്ചിട്ടോ?

റാണി— എങ്ങിനെ ഹേ?

പൊ— ഈ നാടകം വേണ്ടാ എന്നു വെക്കുക.

രാജാ— ഒരു വെളിച്ചം കാണട്ടെ— പോട്ടെ.

എല്ലാവരും— വെളിച്ചം; വെളിച്ചം, വെളിച്ചം.

(ഹാംലെറ്റും ഹൊറേഷ്യോവും ഒഴികെ എല്ലാവരും പോയി).

ഹാം— തല്ലുകൊണ്ടമൃഗങ്ങൾകേണിടട്ടെനോടിടട്ടെമയോമയം
തെല്ലുമുള്ളിലണഞ്ഞിടാത്തവനിന്നിടട്ടെകളിച്ചുതാൻ
നല്ലനിദ്രയിലായിടുംചിലരപ്പോൾനിദ്രവെടിഞ്ഞുതാൻ!
കല്യരായ്ചിലർകാക്കുമിങ്ങിനെപോയിടുന്നിതുലോകവും

എൻെറ ഉപജീവനത്തിന്നു മററുവഴികളില്ലാതായാൽ ഇതും തക്കതായ ശിരോലങ്കാരവും ഭംഗിയുള്ള ഒരു കൂട്ടം പാദുകയും ഉണ്ടായാൽ അവ എനിക്കു നാടകത്തിലൊരുവൻെറ സ്ഥാനം നേടിച്ചുതരില്ലേ?

ഹൊറാ— പകുതി.

ഹാം— ഒന്നു മുഴുവൻ തന്നെ. എൻെറ പരമസ്നേഹിതനായ തനിക്കറിയാമല്ലൊ.

ഊഴിയിതവനിൽനിന്നൊ
പാഴിൽത്തട്ടിപ്പറിച്ചിതവിടന്നൊ
അഴകിയജോവാംദൈവം
"മയിലു"ളധന്തന്നൊയിപ്പൊഴുള്ളനൃപൻ 179

ഹൊറാ— ഇവിടെക്കു പ്രാസമുണ്ടാകാമായിരുന്നു.

ഹാം— "ഹൊറെഷ്യൊ! ഞാനാപ്രേതത്തിൻെറ വാക്കിന്നു ആയിരം പവൻ വില കൊടുക്കാം. താൻ കണ്ടുവോ?

ഹൊറാ— വളരെ നല്ലവണ്ണം തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— വിഷമേല്പിച്ച സംഗതി പറഞ്ഞപ്പോഴൊ?

ഹൊറാ— ഞാൻ വളരെ നല്ലവണ്ണം അദ്ദേഹത്തെ നോക്കി.

ഹാം— ഹാ! ഹാ! കുറച്ചു സംഗീതമാവട്ടെ. കുഴലാട്ടെ.

ഒരുസുഖപദ്യവസായിത
തിരളുന്നൊരുനാടകത്തിൽനൃപനിഷ്ടം
കരുതീലെന്നാലെന്താ
ണൊരുസമയമെസവ്യമില്ലയെന്നുവരാം 180

പാട്ടാകട്ടെ.

(റോസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും
രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഗിൽ— നല്ല തിരുമനസ്സേ! ഇവിടത്തോടൊരുവാക്കു പറഞ്ഞോട്ടെ.

ഹാം— ഹെ! ഒരു ചരിത്രം മുഴുവനും ആട്ടെ.

ഗിൽ— രാജാ—

ജോവ=യഹൂദരുടെ ഒരു ദൈവം. പ്രാസം=മയില എന്നതിന്നു പകരം കഴുത എന്നു.

ഹാം— ആ! എന്താ അദ്ദേഹത്തിന്ന?

ഗിൽ— വല്ലാതെ ബുദ്ധി ഭേദിച്ചു, പള്ളിയറയിലാണ.

ഹാം— കുടിച്ചിട്ടോ ഹേ?

ഗിൽ— അല്ല, പിത്തക്ഷോഭംകൊണ്ടാണ.

ഹാം— ഇതു വൈദ്യനെ അറിയിക്കുന്നതായാൽ താനധികം ബുദ്ധിയോടുകൂടി പ്രവൃത്തിക്കുകയായിരിക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഞാൻ വിരേചനത്തിന്ന മരുന്ന കൊടുക്കുന്നതായാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിത്തം അധികമാകയെ ഉള്ളു.

ഗിൽ— നല്ലത, തിരുമനസ്സു! ഇവിടുത്തെ ബുദ്ധിയെ വല്ല കൂട്ടിലും ഇട്ടു ഇത്ര വെറളിയോടെ എന്റെ കാര്യത്തിൽ നിന്ന ചാടാനയക്കരുത.

ഹാം— ഞാനിണങ്ങിയവനാണ പറയൂ.

ഗിൽ— രാണിയായ ഇവിടുത്തെ അമ്മ മനസ്സിന്ന വളരെ കുണ്ഠിതയായിട്ട എന്നെ ഇവിടുത്തെ അടുക്കലേക്കയച്ചിരിക്കുകയാണ.

ഹാം— തനിക്ക സ്വാഗതം.

ഗിൽ— അല്ല. തിരുമനസ്സു! ഈ ഔദാര്യം ഈ അവസരത്തിന്ന ചേരുന്നതല്ല. ശരിയായ മറുവടി തരുവാനിവിടെക്ക സന്തോഷമാണെങ്കിൽ ഇവിടുത്തെ അമ്മ പറഞ്ഞയച്ചതു പറയാം. അല്ലെങ്കിൽ ഇവിടുത്തോടു മാപ്പു ചോദിച്ചു എന്റെ കാര്യം കലാശിപ്പിച്ചു കളയാം.

ഹാം— എനിക്ക കഴിയില്ല, ഹെ!

ഗിൽ— എന്ത തിരുമനസ്സു?

ഹാം— നിനക്ക ശരിയായ മറുവടി തരാൻ— എന്റെ ബുദ്ധിക്ക ദീനമാണ. എന്നാൽ, ഹെ! എനിക്ക കഴിയുംപോലെയുള്ള ഉത്തരങ്ങൾക്ക താൻ, അല്ല, എന്റെ അമ്മ ആവശ്യപ്പെടാം. അതുകൊണ്ട അധികം പറയാതെ കാര്യം പറയു. എന്റെ അമ്മ— താനെന്താ പറയുന്നത?

റോസ— എന്നാൽ— അവിടുന്ന ഇവിടുത്തെ സ്വഭാവംകൊണ്ട പരിഭ്രമത്താലും അത്ഭുതത്താലും പരവശയായിരിക്കുന്ന എന്ന പറയുന്നു.

ഹാം— ഹാ! മകനെ ഇത്ര അത്ഭുതപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുന്ന

അത്ഭുതമകനേ! ഈ അത്ഭുതമല്ലാതെ ഒന്നും പറവാനില്ലേ? പറയു.

റോസ— ഇവിടുന്ന കിടക്കുന്നതിന്റെ മുമ്പായി അവിടുത്തെ സ്വകാൎയ്യമുറിയിൽവെച്ച ഇവിടുത്തോട സംസാരിപ്പാൻ താല്പൎയ്യപ്പെടുന്നു.

ഹാം— പത്തു പ്രാവശ്യം. നമ്മുടെ അമ്മയായാൽകൂടി അതു നാം സമ്മതിക്കാം. നമമായിട്ടിനി വല്ല കച്ചവടവുമുണ്ടോ തനിക്ക?

റോസ — തിരുമനസ്സ! ഒരു കാലത്തിവിടുന്നെന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു.

ഹാം— ഈ കൈകളാണ സത്യം, ഇപ്പോഴും ഞാനങ്ങിനെ തന്നെയാണ.

റോസ— നല്ല തിരുമനസ്സ! എന്താണിവിടേക്ക ഈ ബുദ്ധിഭ്രമത്തിന്റെ കാരണം? ഇവിടുത്തെ വ്യസനകാരണം ഇവിടുത്തെ സ്നേഹിതന്മാരോട പറയുന്നില്ലെങ്കിൽ നിശ്ചയമായും ഇവിടുന്ന അതിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞു പോരുവാനുള്ള വഴിയടെക്കുകമാത്രമാണ.

ഹാം— ഹെ! എനിക്ക ഔന്നത്യം കുറവാണ.

റോസ— ഡന്മാൎക്കിലെ പിന്തുടൎച്ച്വകാശത്തിന്ന രാജാവിന്റെ സഹായം തന്നെ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അതെങ്ങിനെയാവും?

ഹാം— അതു ശരിതന്നെ ഹെ! എന്നാൽ പുല്ല വളരുമ്പോൾ— ആ പഴഞ്ചൊൽ കുറച്ച പഴത്താതാണ.

(നാടകക്കാർ കുഴലോടുകൂടി രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ആ! കുഴലുകൾ, ഞാനൊന്നു നോക്കട്ടെ—തന്നോടുകൂടി പോരാൻ— എന്തിനാ എന്റെ ഉള്ളൂടക്കുവാൻ ശോധിക്കുന്നത?

ഗിൽ— ഹെ! തിരുമനസ്സ! എന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽ ഞാൻ കവിഞ്ഞു നടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും എന്റെ സ്നേഹമാണ ഇത്ര മൎയ്യാദയില്ലാത്തവനാക്കി തോന്നിക്കുന്നത.

ഹാം— എനിക്കതു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാകുന്നില്ല. താൻ ഈ കുഴൽ വിളിക്കാമോ.

ഗിൽ— തിരുമനസ്സു എനിക്കു വയ്യാ.

ഹാം— ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

ഗിൽ— ഞാൻ പറയുന്നതു വിശ്വസിക്കു. എനിക്കു വയ്യാ.

ഹാം— ഞാനപേക്ഷിക്കുന്നു.

ഗിൽ— എനിക്കതു തൊടേണ്ടതു എന്നു നിശ്ചയമില്ല.

ഹാം— അതു പൊളി പറയുന്ന മാതിരി അത്ര എളുപ്പമാണു. ഈ ഓട്ടകളെ തന്റെ വിരലുകൾ മറെക്കട്ടെ. തന്റെ വായകൊണ്ടു അതിന്നു ശ്വാസം കൊടുക്കു. എന്നാലതു നല്ല ഭംഗിയിലുള്ള പാട്ടു പുറപ്പെടീക്കും. നോക്കു— ഇതാണോട്ടകൾ.

ഗിൽ— എന്നാൽ സ്വരച്ചേർച്ചയോടുകൂടിട്ടൊപ്പം പുറപ്പെടീക്കാനിവയെശ്ശ്വാസിപ്പാനെനിക്കു കഴിയില്ല. അതിന്നെനിക്കു സാമർത്ഥ്യമില്ല.

ഹാം— ആ! ഇപ്പോൾ നോക്കു! താനെന്നെ എത്ര നിസ്സാരമായ ഒരു സാധനമാക്കുന്നു! തനിക്കെന്നെ കളിപ്പിക്കാം. എന്റെ പഴുതുകൾ തനിക്കറിയാമെന്നു തോന്നുന്നു. എന്റെ സ്വകാര്യത്തിന്റെ ഹൃദയമെടുക്കേണമെന്നാണു തനിക്കു മോഹം. ആദ്യം മുതൽ അവസാനം വരെയുള്ള രാഗങ്ങളൊക്കെ നോക്കണമെന്നാണാഗ്രഹം. ഇതിൽ വളരെ സംഗീതവും മേൽത്തരം ശബ്ദവുമുണ്ടുതാനും. എങ്കിലും തനിക്കതിന്നെ സംസാരിപ്പിപ്പാൻ കഴിയില്ല. ദൈവമാണെ സത്യം. എന്നെ ഒരു കുഴലിനെക്കാളധികമെളുപ്പത്തിൽ ഊതിക്കളയാമെന്നു താൻ വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? എനിക്കെന്തെങ്കിലും പേരിട്ടോളൂ. എന്നെ മുഷിപ്പിപ്പാൻ തനിക്കു കഴിയുമെങ്കിലും കളിപ്പിപ്പാൻ തനിക്കു കഴികയില്ല. (പൊളോണിയസ്സു പ്രവേശിക്കുന്നു) ദൈവം തന്നെ കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

പൊ— തിരുമനസ്സേ! മഹാരാജ്ഞി ഇപ്പോൾ തന്നെ ഇവിടുത്തോടു സംസാരിപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

ഹാം— ഏകദേശം ഒട്ടകത്തിന്റെ മാതിരി അതാ ദൂരത്തൊരു മേഘം കാണുന്നില്ലേ?

പൊ— ഉവ്വ്. അതു ഒട്ടകത്തിന്റെ മാതിരി തന്നെയാണുതാനും.

ഹാം— അത ഒരു "ഷീസലി"നെപ്പോലെയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

പൊ— ഷീസലിന്റെ പുറംപോലെയാണ.

ഹാം— അതോ് തിമിംഗലത്തെപ്പോലെയൊ?

പൊ— തിമിംഗലത്തിന്റേയും വല്ല ഛായയുണ്ട.

ഹാം— എന്നാൽ ഞാനമ്മയുടെ അടുക്കലെക്ക വേഗം വരാം. (സ്വഗതം) എനിക്കെത്രത്തോളമാവാമൊ അത്രത്തോളം അവരെന്നെ വിഡ്ഢിയാക്കുന്നുണ്ട. (പ്രകാശം) ഞാൻ വേഗം വരും.

പൊ— ഞാനങ്ങിനെ പറയും.

ഹാം— വേഗം എന്നൊളുപ്പത്തിൽ പറയാം. (പൊളോണിയസ്സ പോയി). സ്നേഹിതന്മാരെ! എന്നെ പിരിഞ്ഞു പോവിൻ. (ഹാംലെററൊഴികെ ശേഷമെല്ലാവരും പോയി).

പാരമൊരണകാലമീനിശ,യിതിൽ
ത്താന്താശ്മശാനസ്ഥലം
ഘോരംപോയ്വപിളൎപ്പിളും,നരകമാ-
ര്ഗ്ഗത്തൂററുവീഴുന്നതും
ഏറംചൂടോടുഘോരമോന്തുവതിനും,
പാരിത്താർപകൽകാലിംഭയം
ചേതംമെററുകടുപ്രവൃത്തിയതിനും
ഞാൻപോരുമീരാത്രിയിൽ 181

നിൽക്കട്ടേ—എന്റെ അമ്മ— ഹൃദയമേ! നിന്റെ പ്രകൃതി വിടരുതെ. "നീറോ"വിന്റെ ആത്മാവു നിന്റെ ദൃഢമായ ഹൃദയത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ ഒരിക്കലും സമ്മതിക്കരുതെ.

ദുഷ്ടാമനിഷ്ഠുരനായിവരട്ടെയീഞാൻ
കിട്ടാഞ്ഞമെപ്രകൃതിജാതിവിരോധിമാവം

ഷീസൽ=നാലു കാലുള്ളതും മാംസം മാത്രം തിന്നു ജീവിക്കുന്നതും ആയ ഒരു ജന്തു.

നീറോ, വളരെ കഠിനമായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മയെ കൊന്നിരിക്കുന്നു.

കട്ടാരമൊത്തമൊഴിഞ്ഞൊന്നവളോടുരക്കും
കട്ടാരമുൽക്കടമെട്ടുക്കകയില്ലതാനും 182
ഇക്രിയയിൽകപടത്തോടു
നില്ക്കുട്ടേനാവുമെൻറയാത്മാവും
എന്തവളോടുഞാൻചൊല്ലീലു.
മാന്തരമാത്മാവുമുദകത്തങ്ങളെ 183
(പോയി).

രംഗം—3.

(രാജധാനിയിലൊരു മുറി അകം)
(രാജാവും, റോസൻക്രാൻസ്സും, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ—,ആയാളെ ബോദ്ധ്യമില്ലാമമ്മലക്ഷ്യമവനി-
ഭ്രാന്തനോംസമ്മതിപ്പാൻ
പോയാൽവൈഷമ്യമാംനമ്മുടെകഥയതിനാൽ
നിങ്ങൾസന്നദ്ധരായിൻ
ചെയ്യേണ്ടുംകൃത്യമെന്തെന്നുടനറിവതരാം.
മെങ്കിലോനിങ്ങളൊന്നി-
ച്ചിയ്യാളുംപോന്നിടട്ടെയിരവിനൊടുബിലാ-
ത്തിക്കപോകുന്നനേരം 184
ക്ഷണംവാഴ്കമിയ്യാൾകൈംഴന്നാൾമത്താൽ
മണിക്കൂർമണിക്കൂറിൽമൂക്കുന്നമട്ടിൽ
നൃക്കൾക്കുവിപ്പാനടുത്തുള്ളദോഷം
ക്ഷമിക്കുന്നതല്ലൊട്ടുമെരാജപട്ടം 185

ഗിൽ— ഞങ്ങൾ തെയ്യാറായികൊള്ളാം,
തിരുമേനിയെയാശ്രയിച്ചുജീവി-
ച്ചിപ്പോരുന്നാരാജനനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി
കരുതിടുമൊരിബ്ഭയംപെരുത്തും
പരിശുദ്ധംനൃപ! ദൈവികംഭയംതാൻ 186

റോസ— ഒററജ്ജീവനുമാപ.
ആരെറാഴിവാൻചിത്തശുക്തിചാട്ടുകൾവേണം

ഏററംജീവികളിൽസ്സുഖ-
മേററമെന്നോൎത്തീവണ്ണമുരുകരുതീടേണം 187
മന്നിൻനാഥനഥാനിയെന്നാതൊരും-
നല്ലോൎകൂടൽപ്രായമായ്
തന്നിൽകണ്ടാവശ്യംവലിക്കുന്നിളുവൻ
കന്നിമേൽവൻചക്രമാം
എന്നാല്ലാപതിനായിരംചൊവ്വക-
സ്സാമാനവുംചേൎന്നതാ
ണൊന്നായിട്ടിളപോകിൽമററവകളും
കഷ്ടത്തിലായ്ക്കൂട്ടിടും 188
“ലോകംപ്രതിധ്വനിക്കാതീലോകത്തിലൊരുളപനം
ആകലപ്പെട്ടുദ്ഘോഷിച്ചതാകിലില്ലില്ലസംശയം” 189

രാജാ— ഒരം വേഗത്തിലുള്ള സമുദ്രയാത്രക്ക നിങ്ങൾ കോപ്പിടുവിൻ.

ഇങ്ങിപ്പോൾസ്വാതന്ത്ര്യം
തിങ്ങി,പ്പോകുന്നോരിഭ്ഭയപദത്തിൽ
ഏങ്ങിനെയായാലുംഞാൻ
ചങ്ങലവെക്കാതിരിക്കില്ല 190

റോ. ഗിൽ— ഞങ്ങൾ വേഗം തെയ്യാറായിക്കൊള്ളാം. (റോ. ഗിൽ. പോയി). (പൊളോനിയസ്സ പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമ്മയുടെ സ്വകാൎയ്യമുറിയിലേക്ക പോകുന്നു. അവിടെ കഴിയുന്ന വൎത്തമാനം കേൾപ്പാൻ ഞാൻ തിരയുടെ പിൻഭാഗത്തു നിൽക്കാം. അവിടുന്ന മനസ്സിൽ തട്ടത്തക്കവിധം അദ്ദേഹത്തോട പറയും. ഞാനേററു. ഇവിടുന്ന കല്പിച്ചപോലെ അതു നല്ല കാൎയ്യമാണ താനും. പ്രകൃതി അവരെ പക്ഷവാതികളാക്കുന്നതിനാൽ അമ്മയല്ലാതെ വേറെ ചിലർ കൂടി പിൻഭാഗത്തു നിന്നു കേൾക്കേണം. ഇവിടേക്ക നല്ലതു വരട്ടെ. ഇവിടുന്ന പള്ളിക്കുറുപ്പാവുന്നതിന്ന മുമ്പിൽ ഇവിടെ ഞാൻ വന്ന അറിഞ്ഞേടത്തോളം അറിയിക്കാം.

രാജാ— ഹേ സ്നേഹിതാ! വളരെ സന്തോഷം. (പൊ. പോയി)

എൻകുററംബഹുചീത്തവാനിലുമിതിൻ
ഗന്ധംപരക്കുന്നു
ണ്ടെങ്കൽശ്ശാപമതാദ്യപൂർവ്വജവധ-
ത്തിന്നൊട്ടുതട്ടുന്നിതാ
എൻകാമം,കരളെന്നിവററസമ-
ത്സാഹികമില്ലപ്രാർത്ഥന-
ത്തിങ്കൽക്കുള്ളവരാ,പിഴക്കണലമെ-
വന്നുവിചാരത്തിലും 191
രണ്ടുകാര്യത്തിലുദ്യോഗം
കൊണ്ടോരാളെന്നപോലെഞാൻ
പ്രാരംഭത്തിൽത്തന്നൊശങ്ക-
യേറിനിട്ടുന്നരണ്ടുമേ 192
ദുഷ്ടതാപംപൂണ്ടകയ്യുടന്നിന്നതിനാൽ
ചീർക്കിലുംതെല്ലതിൻ
കട്ടററ[illegible]ട്ടിപ്പിപ്പതിന്നുചിതമല്ലമാ-
ണ്ടംബരാദ്യന്തരത്തിൽ
ധാരാളംവൃഷ്ടിയില്ലേമുഖമതിലെത്തുക-
ന്നൊട്ടുകുററത്തെയെല്ലാം
ദൂരംപോക്കിപ്പുകത്തുന്നതിന്നൊഴികെയിതെ-
ന്തിന്നാകാരുണ്യഗന്ധം 193
പതനത്തിന്നുമുമ്പുകാക്കുവാനും
പതനപ്പിറെറയഘംപൊറുക്കുവാനും
ഇരുസംഗതിയിൽശ്രീപാർശ്വയേന്ന്യ
പരമിപ്രാർത്ഥനകൊണ്ടുസാദ്ധ്യമുണ്ടോ 194

എന്നാൽ ഞാൻ മേല്പോട്ടു നോക്കട്ടേ. എൻെറ തെററു കഴിഞ്ഞതാണ. എന്നാൽ, അയ്യോ! ഏതു രൂപത്തിലുള്ള പ്രാർത്ഥനക്കാണ എന്നെ സഹായിപ്പാൻ കഴിയുക. "എൻെറ

ആദ്യപൂർവ്വജവധം=ആദാമിൻെറ മക്കളായി എബൽ എന്നും കേൻ എന്നും രണ്ടാളുണ്ടായിരുന്നു. അതിൽ കേൻ എബലിനെ കൊന്നു. അതിന്നു ദൈവം കേനിനെ ശപിച്ചു. ഒരു കഥയാണ ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത.

ഹീനമായ കലയെ ക്ഷമിക്കണെ" എന്നായാലൊ? ഞാൻ എന്തു ഫലങ്ങൾക്കവേണ്ടിക്കല ചെയ്തുവൊ. അവകളായ എന്റെ കിരീടം, എന്റെ സ്വാന്തം അത്യാശ, എന്റെ രാജ്ഞി, ഇവകൾ ഞാൻ ഇപ്പോഴും കൈവശം വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതു പററില്ല. കുററം ചെയ്തതിന്റെ ഫലം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ ഒരുത്തന്നു മാപ്പു കിട്ടുമോ?

എപ്പോഴുംമലിനതരമാമെന്നാലിഹലോ-
കത്തിന്നൊഴുകിൽപ്പുരം
കെല്പോടുംധനമുള്ളകുററമുടയോൻ
നീതിക്രമംതള്ളിടും
കുററംകൊണ്ടുവശപ്പെട്ടതിയ്യധനം
താനേനയത്തെചില.
കേററിങ്ങോട്ടുപിടിപ്പതാല്ലലതരം
കാണുന്നുണ്ടുഴിയിൽ 195
എന്നാൽപരലോകത്തി
ലന്യായംപറകില്ലകൗശലിട്ടു
നിത്യംപ്രവൃത്തിയങ്ങിനെ
സത്യസ്ഥിതിയിൽകിടക്കുന്നു 196
നമ്മെക്കുററങ്ങളുമായ്
തമ്മിൽമുഖംനോക്കിനിൎത്തിമുറപോലെ
തെളിവുകൊടുപ്പാനേററം
വെളിവൊടുനിൎബ്ബന്ധവുംചെയ്യും 197

എന്താ വേണ്ടതു? ആരാ സഹായം? പശ്ചാത്താപംകൊണ്ടു കഴിവുള്ളതൊക്കെ ശ്രമിച്ചു നോക്കട്ടെ. എന്താണതിന്നു വയ്യാത്തതു? എന്നാൽ അങ്ങിനെ പശ്ചാത്തപിപ്പാൻ കഴിയാത്തവന്നു അതെന്താണെ ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതു?

ഹാഹാദുഷ്ടമുള്ളനാടേ!മൃതിയെത്രമലിന-
ച്ഛായമാംചിത്തമെ!—
ഹാഹാകഷ്ടത്തിലുൾപ്പെട്ടൊഴിവിനപകട-
ക്കണ്ടിലാണ്ടാത്മമുത്തെ!
ഹാഹാദൈവങ്ങളേ!നോക്കുവിനൊരുതുണവെ-
ച്ചീടുവിൻകാത്തുകൊൾവാൻ

ഹാഹാപാട്ടുള്ളമട്ടിൽത്തുനിയുവിനിവനെ-
ത്താങ്ങുവാൻനിങ്ങളെല്ലാം 198
നൈരാശ്യമുള്ളമമമുട്ടുകളേ!വണങ്ങിൻ
പാരാതിരുമ്പുമയശാഖകലന്നഹൃത്തേ!
ചോരക്കിടാവിനുടെമാംസദശക്കുതുല്യം
പാരംമൃദുത്വമണഞ്ഞുകൊള്ളുകട്ടെ 199

(പിന്നോക്കം മാറി മുട്ടു കുത്തുന്നു). (ഹാംലെറ്റ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഇപ്പോൾ എനിക്കിതു സാവകാശമായിട്ടു ചെയ്യാം. ഇതാ ആയാൾ പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണ. ഇപ്പോൾ ഞാനതു പ്രവൃത്തിക്കയും ചെയ്യും.

അങ്ങിനെയായാലുടനവനി-
ങ്ങിനെ വാനോർപുരിക്കുപോയിടും
ഇങ്ങിനെഞാൻപ്രതികാരമു-
ങ്ങിനെമേലോടിക്കയുംകഴിക്കുന്നു 200

അതു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കണം.

ഒരുവികൃതിചതിച്ചെന്നച്ഛനെക്കൊന്നതിന്നാ-
യൊരുവനുതനതാകുമേകപുത്രനാകുമുള്ളനെത്താൻ
പരഗതിയതിലെത്തിക്കുന്നുവെന്നാല്ലഹന്ത—

ഓ! ഹോ! ഇതു പാടകക്ക വാങ്ങി പ്രതിഫലം കൊടുക്കുകയാണ.

പരമിതുപകരത്തോടിപ്പതാകുന്നതല്ല 201
എല്ലാപ്പാപവുമായവനാധികമാ-
യ്യോട്ടിട്ടു,മദ്ധ്യത്തളിർ-
ത്തെല്ലുള്ളോരാമരപ്പൂശകംപ്പുമനോ
ജ്ഞോളിക്കുന്നക്കാലമോ

പ്രതിഫലം=ആയാൾക്കു ഉപകാരം ചെയ്യുകയാണ.
ആയവൻ, എളയച്ഛൻ.
മദ്ധ്യത്തളിർത്തെല്ലുള്ളോരാമരപ്പൂശ = യൌവനദശയിലുള്ള വൃക്ഷത്തിന്റെ പശ.

വല്ലാതെസിരതോരമേററമൊഴുകിക്കൊ-
ണ്ടാണവൻസൌഖ്യമായ്
മെല്ലെപ്പാർത്തുവരുന്നോരെൻജനകനെ
വഞ്ചിച്ചുഹിംസിച്ചതും 202

അവൻെറ കണക്കെങ്ങിനെയാണെന്നു ദൈവത്തിനല്ലാതെ ആൎക്കറിയാം. എന്നാൽ നമ്മുടെ ഊഹാപോഹശക്തി കൊണ്ടു നോക്കിയാൽ അതു അവന്നു ഭാരമായിട്ടാണ.

അവൻെറയാത്മാവുവിശുദ്ധമാക്കി-
ട്ടവൻഗതിക്കായ്വഴിനോക്കിടുമ്പോൾ
ആരംവധിച്ചാൽപ്രതികാരമെന്നായ്
വരുന്നതോയെൻതൊഴിലിപ്പതില്ല 203

വാളെ! ഉറയിലേക്കുപോ! ഇതിലും ഭയങ്കരമായ അവസരം നോക്കു.

പാനമോഹസ്സുരക്കം,കുപിതമാരുഷ്യ,ഗ-
മ്യാംഗനാസംഗമംകൊ-
ണ്ടാനന്ദാവസ്ഥ,പിന്നെക്കളി,ശപഥ,മിത-
ല്ലാതെയുംമോക്ഷമാൎഗ്ഗം
മന്യംനോക്കാത്തനേരത്തവനെയമരനാ-
ട്ടുകാലാൽചവിട്ടി
ത്തന്നാത്മാവൊത്തുചെല്ലുംനരകകരിനിറം
കൊള്ളുവാൻകൊത്തണംനീ 204

എൻെറ അമ്മ നില്ക്കുന്നു. ഒരു മരുന്നു നിൻെറ ദീനകാലം നീട്ടുക മാത്രമെയുള്ളു. (പോയി)

രാജാ— (എഴുനീററ) എൻെറ—

വചസ്സുമേല്പോട്ടുപറന്നിടുന്നു
വിചാരമോതാഴെയുഴന്നിടുന്നു
വിചാരമോടൊത്തുകലൎന്നിടാത്ത
വചസ്സുപോകാപരമാംപദത്തിൽ 205

(പോയി)

നരകകരിനിറം = നരകവും പാപികളുടെ ആത്മാവും കറുത്താണെന്നു പ്രസിദ്ധം.

രംഗം—4.

(റാണിയുടെ സ്വകാര്യമുറി)

(റാണിയും പൊളോണിയസ്സും പ്രവേശിക്കുന്നു).

പൊ— അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ വരും. ശരിയായി ഉത്തരം പറയാതിരിപ്പാൻ വയ്യാത്ത നിലയിൽ ഇവിടുന്നു ചോദ്യംകൊണ്ടു തിരക്കണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കമ്പക്കളി ഇനി സഹിപ്പാൻ വയ്യാതായിരിക്കുന്നു എന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ ഉണ്ടാവാവുന്ന അധികമായ രാജകോപത്തിങ്കൽനിന്നു അദ്ദേഹത്തെ രക്ഷിപ്പാൻ ഇവിടുന്നു ചാടി വീണിട്ടുണ്ടെന്നും പറയണം. ഞാനിവിടെ ഒളിച്ചിരിക്കാം. അദ്ദേഹത്തോടു കഴിയുന്നിടത്തോളം സ്പഷ്ടമായിപ്പറയണം.

ഹാം— (ഉള്ളിൽനിന്നു) അമ്മേ! അമ്മേ! അമ്മേ!

റാണി— തനിക്കപകടം വരില്ല ഞാനേററു. എന്നെ പേടിക്കേണ്ട. പോവൂ! അയാൾ വരുന്നതു കേൾക്കുന്നു. (പൊളോണിയസ്സു തെരക്കുകത്തൊളിക്കുന്നു. ഹാംലെററു പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— എന്താ അമ്മേ കാര്യം?

റാണി— ഹാംലെററേ! താൻ തന്റെ അച്ഛനെ വല്ലാതെ ദുഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അമ്മേ! അമ്മ എന്റെ അച്ഛനെ വല്ലാതെ ദുഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

റാണി— വരൂ! വരൂ! താൻ ഉദാസീനമായിട്ടുത്തരം പറയുന്നുവല്ലോ.

ഹാം— പോവൂ! പോവൂ! അമ്മ ചോദ്യം ചോദിക്കുന്നുവല്ലോ.

റാണി— അ! ഹാ! എങ്ങിനെയാ അതു ഹാംലെററേ?

ഹാം— എന്താ ഇപ്പോൾ കാര്യം.

റാണി— താനെന്നെ മറന്നുവോ?

ഹാം— ഇല്ല. കുരിശാണെ സത്യം. അങ്ങിനെയില്ല ഇവിടുന്നു മ

ക്രിസ്തുവിനെ ഒരു മരത്തിന്മേൽ വെച്ചു ആണി തറച്ചപ്പോൾ അതു + ഒരു അടയാളത്തിന്റെ ഛായയിലായി ഇപ്പോൾ ഒരു അടയാളത്തിൽ മരംകൊണ്ടോ മറേറാ ക്രിസ്ത്യാനികളുണ്ടാക്കി വെക്കുന്നതിന്നു കുരിശ എന്നു പറയും.

ഹാരാജ്ഞിയാണ. ഭൎത്താവിൻെറ സോദരൻെറ ഭാൎയ്യയമാണ. അങ്ങിനെയായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ—ഇവിട്ടെന്നെൻെറ അമ്മയുമാണ.

രാജ്ഞി— ആഹാ! ഇങ്ങിനെയൊ? എന്നാൽ തന്നോട്ട സംസാരിപ്പാൻ കഴിയുന്ന ആളുകളെ ഞാനയക്കാം.

ഹാം— വരു! വരു! ഇരിക്ക! ഇവിടുന്നിളകരുത. ഇവിടത്തെ ഹൃദയത്തിൻെറ ഹൃദയം കാണാവുന്നതായ ഒരു കണ്ണാടി ഞാൻ കാണിച്ചുതരുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഇവിടുന്നു പോവരുത.

രാജ്ഞി— താനെന്താ ചെയ്യുക? താനെന്നെക്കൊല്ലുമൊ അയ്യോ സഹായിക്കണെ! സഹായിക്കണെ!!

പൊ— (പിന്നിൽനിന്നു) എന്താ? ഹൊ!! സഹായം! സഹായം! സഹായം!

ഹാം— എന്താ അത ഒരെലിയോ? ഛേ! ചത്തു ചത്തു.

(വാൾ തിരശ്ശീലയിൽകൂടി കുത്തിക്കടത്തുന്നു)

പൊ— (പിന്നിൽനിന്നു) അയ്യോ! എന്നെ കൊന്നുവൊ!

(വീണു ചാവുന്നു).

രാജ്ഞി— അയ്യോ കഷ്ടമേ! എന്തൊ താൻ ചെയ്തത?

ഹാം— ഒന്നുമില്ല. എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. അതു രാജാവൊ?

രാജ്ഞി— എന്ത? എന്തു സാഹസമായ ദുഷ്പ്രവൃത്തിയാണിത?

ഹാം— ഒരു ദുഷ്പ്രവൃത്തി. നല്ലമ്മെ! ഒരു രാജാവിനെ കൊന്നു അദ്ദേഹത്തിൻെറ സോദരനെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനോളം ഏകദേശം ചീത്തയാണ.

രാജ്ഞി— രാജാവിനെ കൊല്ലുകയോ?

ഹാം— അതെ അമ്മെ! അങ്ങിനെയാണ പറഞ്ഞത.

(തിരപൊക്കി പൊളോണിയസ്സിനെ കാണുന്നു).

ദുഷ്ടനായി, സാഹസിയായി, അനാവശ്യകാൎയ്യങ്ങളിൽ ചാടി വീഴുന്ന മുട്ടാളനായ തനിക്കു നല്ലതു വരട്ടെ. ഞാൻ തന്റെതന്നിലും വലുതായ ഒരാളാണെന്നു മാറി ധരിച്ചുപോയി. തൻെറ വിധിയെ എടുത്തുകൊള്ളു. താൻ എന്തൊ ഒരുപകടത്തിൽ അതികേമമായി കൊണ്ടുപിടിച്ചിരുന്നു

എന്നു തോന്നുന്നു. കൈതിരുമ്മുന്നതു മതിയാക്കൂ. സമാധാനിക്കൂ! ഇരിക്കൂ! ഞാൻ ഇവിടത്തെ ഹൃദയം മുട്ടിക്കട്ടെ.

കന്മതിടിൽക്കരുപ്പാറപോന്നൊരുവകയതിനാൽ
തീർത്തതാണെങ്കിലുംനിൻ-
ചിത്തംശീലിച്ചിട്ടുംതെറ്റിനടപടിയതുകൊ-
ണ്ടിട്ടുബോധത്തിനൊന്നും
എത്തിക്കൂടാത്തമട്ടായ്ഗിനിരതടയും
പിച്ചുമുക്കട്ടെയാകെ
മിത്തിപ്രായത്തിലല്ലെങ്കിലുമുടനിതുഞാൻ
ചെയ്യിട്ടുംതീർച്ചതന്നെ 206

രാണി— ഇത്രയൊക്കെ മര്യാദവിട്ടു ലഹള കൂട്ടത്തക്കവണ്ണം ഞാനെന്താ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്?

ഹാം— സദ്വൃത്തത്തിൽക്കിടപ്പാങ്ങിട്ടുമഴകുകെട്ടു-
ത്തുന്നതായ്,സൽഗ്ഗുണത്തിൽ
സിദ്ധിപ്പിക്കുന്നതായിക്കപടിമതു,വിമല-
പ്രേമനെറ്റിത്തടത്തിൽ
ചാർത്തുന്നൽപ്പൂവുനീക്കിപ്പൊള്ളുകന്നതിൽഗ്ഗള-
പ്പിപ്പതായുള്ളനിന്ദ്യത്തെ
സ്സത്യന്തായതകളിക്കാർമൊഴിയെത്രപോലിയാ-
ക്കുന്നൊരാദുഷ്കർമ്മം 207
ഹാ കഷ്ടംവേളിനാശംചെയ്യൊരുവലിയകരാ-
റിന്നുടൽക്കുള്ളൊരാത്മാ-
വാകെക്കൊത്തിപ്പറിക്കുന്നതുമറിവുതകും
വേദസർവ്വസ്വസാരം
ലോകംമിഥ്യാപ്രലാപങ്ങളിലുടെയാക്കയെ
ന്നാക്കിവെക്കുന്നതുംതോ.
നാകന്നാദുഷ്കർമ്മംമൂലംമിതിൽവിധിവ-
ശ്ശോചിപ്പിച്ചിടുന്നു 208
എന്നല്ലൊറ്റപ്പെട്ടയൊരുഴിവിചാരണക്കു.
ഉണ്ടുള്ളപോലെയഴലാണ്ടുമുഖത്തിനൊട്ടും

വിചാരണ=ധർമ്മരാജാവിന്റെ വിസ്താരം.

അത്യന്തരൌക്ഷ്യമെഴുമീക്കഠിനപ്രവൃത്തി.
യോർത്തിട്ടനിഷ്ടമനോവ്യഥതേടിടുന്നു 209

റാണി— അയ്യോ കഷ്ടം! പ്രസ്താവനയിൽ ഇത്രയുറക്കെ ശബ്ദിക്കുന്നതും ഇടി വെട്ടുന്നതുമായ എന്റെ പ്രവൃത്തി ഏതാണ?

ഹാം— ഇതാ നോക്കു. ഒരു ഛായയും, ഇതും, രണ്ടു സോദരന്മാരുടെ തത്സ്വരൂപം—

നോക്കുഎന്തൊരുഭംഗിയാണതിലീ.
സ്ഥാനത്തിനെന്നു,ഗ്രഹാ.
ഫനാകംനവുടിജോവിനൊത്തപുരികം-
തന്നെ,ഭയം,ശാസനം,
നോക്കുന്നോക്കിവരുതൊന്നിടുന്നമിഴിയോ
മാർസിന്റെമാനത്തോടും
നൽക്കുന്നിലണഞ്ഞദേവസചിവൻ
നിൽപ്പൊത്തതീനിൽപ്പുമേ 210
അവിടുത്തെയോഗ്യതകൾ.
ഇവികലസാക്ഷിപ്പടിക്കവടിവോടെ
ദൈവങ്ങൾമുദ്രവെച്ചോ.
ദിവ്യന്നുഗുണമിണങ്ങുമീരൂപം 211

ഇതിവിടുത്തെ ഭർത്താവായിരുന്നു. ഇനി ഇങ്ങേപ്പുറത്തുനോക്കു. ഇവിടെയിതാ ഇവിടുത്തെ ഭർത്താവു. സ്വന്തം ശുദ്ധാത്മാവായ സോദരനെ നശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പാഴിയുള്ള കതിര. ഇവിടെക്കു കണ്ണുണ്ടോ? ഒരു നല്ല പർവ്വതത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചതിന്നു തടിപ്പാൻ ഒരു ചളി പ്രദേശത്തേക്കു പോവുക വൈക്കമോ? കഷ്ടം! ഇവിടെക്കു കണ്ണുണ്ടോ? ഇതു പ്രേമമാണെന്നു പറവാൻ പാടില്ല എന്തെന്നാൽ—

ചോരത്തുള്ളലടങ്ങി-
ച്ചേരുംതാലോചനത്തിനീപ്രായം
ഏതാലോചനകൊണ്ടി-
ട്ടിതുവിട്ടിവിടുന്നുകഷ്ടമിതെടുത്തു 212

മാർസ്സു, ദേവസചിവൻ = ഇവരെല്ലാം ഓരോ ഗ്രഹങ്ങളാണ.

ജ്ഞാനം ഇവിടെക്കുണ്ടു തീൎച്ച തന്നെ. ഇല്ലെങ്കിലാഗ്രഹമു ണ്ടാവില്ലല്ലോ. എന്നാൽ നിശ്ചയമായിട്ടും ആ ജ്ഞാന ത്തിന്നു അതിന്റെ പ്രവൃത്തി എടുപ്പാൻ വയ്യാതായിരി ക്കുന്നു.

എന്തെന്നാൽ—

നൂനംഭ്രാന്തേവമാകില്ലിന്ദ്രിയഗുണമാം
ഭേദങ്ങളിവലം
ജ്ഞാനംസാരമെന്നോക്കിത്തെരയുവതിന്നവേ-
ണ്ടാലോചനബലം
സ്ഥാനേസൂക്ഷിച്ചുവെക്കാത്തതനെമുഴുവനും
ചേതോവികൃതിയിൽ
ത്താനേതാൻകീഴടങ്ങീട്ടനിശമുഴലുവാൻ
നില്പില്ലനിയതം 213

കണ്ണു കെട്ടിക്കളിയിൽ ഏതു ദുഷ്പിശാചാണിവിടത്തെ ഇ ങ്ങിനെ ചതിച്ചതു?

സ്പൎശംവിട്ടോരുദൃഷ്ടിയൊ,മിഴിസഹാ-
യിക്കാത്തോരാസ്പൎശമോ
സ്പൎശാദൃഷ്ടിയിവറ്റവിട്ടശ്രുതിയൊ,
മൂന്നുംവിട്ടംഘ്രാണമോ
സത്യജ്ഞാനമതിന്റെദീനമിയലു-
ന്നോരതെങ്കിലുംഭാഗമോ
സത്യംസത്യമിതിത്രബുദ്ധികറവാ-
ൻക്ലിഷ്ടതരംകാട്ടിടാ 214

കറവു തന്നെ. ഇവിടത്തെ വൈചക്ഷണ്യം എവിടെ?

പറഞ്ഞാൽക്കൂട്ടാക്കാത്തോരുനരകമേ!പ്രായമതിയാ
യൊരുതതിക്കുള്ളെല്ലിൽത്തവലമധുകൂട്ടാൻകഴിയുകിൽ
ചൊവ്വുത്തിയ്യാളുന്നോരുയുവരിൽനില്പുന്നാണുണമ-
ണരക്കിൻമട്ടായിട്ടവളുടയൊരത്തിയ്യിലുരുകം 215
ആജ്ഞാബലന്തടവുമംഗജവഹ്നിനാൽക്കു
മാജ്ഞാകരഭ്രഷ്ടതകാട്ടുമെന്നതെന്നാൽ
ചേലോടുമഞ്ഞുശിലകത്തിവരുന്നിതുള്ളി-
ന്നാലോചനാബലനദൂതിയുമായിടുന്നു 216

റാണി— അയ്യോ! ഹാംലെററ! അധികം പറയരുതെ
എന്നുടെകണ്ണുകളാത്മാ-
വിന്നുള്ളിൽത്തള്ളിട്ടന്നീയിവയിൽ
എന്നുംമായാച്ഛായ-
ന്നിന്നാടപ്പുള്ളികൾകരുതുകാണുന്നു 117
രൊയാകെന്നുടെപാപികളി-
ലാവൃകട്ടാരമാശ്ശൂടക്കുന്നു
ഹാ!നന്ദന!ഹാംലെററ!
നീനിപ്പുരമിനിയുമധികമോതരുതെ 218
ഹാം— ആയ്യോഹിംസകഴിച്ചോരിഖലനനിൻ
മുൻകാന്തനൊക്കംഗ്രണം
പെയ്യേപത്തുപകത്താതൊന്നിതപതാ.
കിട്ടന്നതുംനൊമ്പിതാൻ.
മൂഢൻനല്ലടിമജ്ജഖേണ്ടവനവൻ
കോമാളിരാജാവുതാൻ
നാട്ടംനാട്ടധിപതപാപ്പമെകട്ടവും
കട്ടോരകള്ളൻഉല്ലഭം 219
റാണി— മതി മതി.
ഹാം— രാജതപത്തിൻെറ മുറികണ്ടങ്ങൾ കൂട്ടി കത്തിയ ഒരു രാജാവ്. (പ്രേതം പ്രവേശിക്കുന്നു).
ദൈവഭടന്മാരെ! നിങ്ങളുടെ ചിറകു പരത്തി എൻെറ മേലെ നിന്നെന്നെ രക്ഷിക്കണേ. മാന്യരൂപനായ ഇവിടേക്കു എന്താ വേണ്ടതു?
റാണി— കഷ്ടമേ! ഇയ്യാൾക്കു ഭ്രാന്തുണ്ടോ?
ഹാം— പാരംഗൌരവമുള്ളതുംദയമുതി-
ഷ്ഷിച്ചോന്നതുംതന്നെയാ
യോരീനിന്തിരുശാസനത്തിന്നൊട-
ത്താതെനിരുത്സാഹനായ്
കാരൊചിതവികാരമൂർഛനകല-
ന്നിങ്ങൽപ്പെട്ടുംമെട്ടിലായ്
നേരംനീട്ടിയപുത്രനെബ്ബ്രതമവാൻ
നിന്ദിക്കവാൻവന്നതോ 220

പറയും.

പ്രേ— അതു മറക്കുന്നതേ.

എന്നാലീവരരൊട്ടുമൂച്ചുകരവായ്
കൊണ്ടുഗ്രമുമ്പെന്നായും
നന്നായ്മൂച്ചീയിടുന്നതിന്നുശ്ലോ, മെ-
ന്നാലിതുതാൻനോക്കെടാ
ശത്രുൽഭ്രാന്തികലൻനിൻജനനിയും
സ്വാതന്ത്ര്യമായിപ്പരം
യുദ്ധംവെട്ടിവരുന്നു, താനിതിനിട-
കപ്പെട്ടുനിന്നീടണം 221
ഡംഭമുമ്പുലരായോരിൽ
വമ്പുകാട്ടീടുമേററവും
ഹാംലെററ്! താൻപറഞ്ഞാലു-
മങ്ങയോടൊന്നുമല്ലെത്തും 222

ഹാം— എന്താ അമ്മേ! ഇവിടെക്കു?

റാണി— താൻ ആകാശത്തേക്കു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു, അശരീരമായ കാററിനോടു സംസാരിപ്പാൻ, തനിക്കെന്താ? തന്റെ കണ്ണുകളിൽകൂടെ ആത്മാവു വളരെ പരിഭ്രമത്തോടെ പുറത്തേക്കു നോക്കുന്നു. എന്നുമാത്രമല്ല,

ഉറങ്ങുംയോദ്ധാവണിപ്പടകണക്കെന്നാറികിലെ-
ററിരിക്കുമൊട്ടായിതൊട്ടതിതവതോമങ്ങൾമുഴവൻ
പരജീവൻകൂടാതവയവമരോലീവന്നുവായ്
വരുമ്മട്ടിൽപെട്ടെന്നിളകിയെഴുന്നീല്ക്കുന്നിതയ്യോ 223
ബുദ്ധിഭ്രമത്തിന്റെചൂട്ടു
കത്തുംനാളത്തിലാശുനീ
തെളിവേറുംക്ഷമാവാരി
തളിക്കുകതണുക്കുവാൻ 224

എന്തിന്മേലാണ താൻ നോക്കുന്നതു?

ഹാം— അവിടുത്തെ അവിടുത്തെ, അവിടുന്നെത്ര വിളർത്ത മുഖത്തോടുകൂടിയാണ നമ്മെ നോക്കുന്നതു?! നോക്കു.

അവിടുത്തെത്രാപവുംപൂന-
രവികലമതിന്നുള്ളഹേതുവുംകൂടി

അല്ലലൊടപേക്ഷചെയ്യാൽ
കല്ലിനുമുള്ളംകലങ്ങിയലിവുണ്ടാം 225

എന്റെ നേരെ നോക്കേണ്ടാ. ഒരം ദയനീയപ്രവൃത്തികൊണ്ടെങ്ങാനം എന്റെ ഉദ്ധനിശ്ചയത്തിന്നിളക്കം വന്നെക്കാം. അപ്പോൾ ഞാൻ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തിക്ക മതിയായ ന്യായമുണ്ടാവില്ല. രക്തത്തിന്നു പകരം ഒരു സമയം കണ്ണീരായിരിപ്പാവും

റാണി— ആരോടാണിതൊക്കെ സംസാരിക്കുന്നത്?

ഹാം— ഇവിടെന്നിതാ; ഇവിടെയൊന്നും കാണുന്നില്ലെ?

റാണി— ഒന്നും ഇല്ല. എങ്കിലും ഞാൻ ഉള്ളതൊക്ക കാണുന്നുണ്ട.

ഹാം— ഒന്നും കേൾക്കുന്നതുമില്ലെ?

റാണി— ഇല്ല. നോമ്മെ രണ്ടാളെയും അല്ലാതെ ഇല്ല.]

ഹാം— ഉം. അങ്ങോട്ട നോക്ക. എങ്ങിനെയാണവിടുന്നു മെല്ലെ മറയുന്നതെന്നു നോക്ക. എന്റെ അച്ഛൻ ഇരുന്നിരുന്ന കാലത്തെ ഉടുപ്പോടുകൂടി; എവിടെക്കാണ്; അവിടുന്നിപോകുന്നതെന്നു നോക്ക. (വാതിൽ കടന്നു പ്രേതം പോയി).

റാണി— ഇതുനിന്റെതലച്ചോറിൻ
കൃതിയാണില്ലസംശയം
ഭ്രാന്തിനില്ലാത്തതുണ്ടാക്കാൻ
ഹന്തസാമർത്ഥ്യമേറുമെ 226

ഹാം— ഭ്രാന്താണു അല്ലെ?
എന്റെനാഡിശരിയായിനിങ്ങളുടെനാഡി
പോലെസമമാത്രയിൽ
തന്റെനല്ലസുഖസൂചകസ്വരമൊട്ടണ്ട-
ടിച്ചിടുവതെപ്പോഴും
എന്റെവാക്കൊഴികൾക്കുന്മാദമല്ല;ഇപരീക്ഷ
ചെയ്യുകപറഞ്ഞൊരീ.
അഴിന്റെവാക്കുപറയാംക്രമത്തി,ലതുകമ്പ-
മാകിൽമറയില്ലയോ 227

അമ്മേ ദൈവകൃപാകടാക്ഷമതിനായ്
കാംക്ഷിപ്പതുണ്ടെങ്കിലി-
ജ്ജന്മേഷത്തൊട്ടറകെംനിന്നരികിൽ ഞാ-
നീവണ്ണുമാത്തുന്നതും
എല്ലാമെന്നുടെകമ്പമാണ്യതിർക്കവി-
ഞ്ഞിട്ടുള്ളോരിനിൻനട-
പ്പില്ലായെന്നുധരിച്ചുചേതസിസമാ-
ധാനപ്പെട്ടൊല്ലതുമേ. 228
ഇതുപൊററകെട്ടിമൂട-
ന്നതുതാൻവ്രണമതിനപക്ഷെയുള്ളെല്ലാം
അതിയാശ്ശുഴിച്ചുള്ളേട
ന്നതിലേവിഷമേററമേറിടും 229

ഇവിടുന്നു ദൈവത്തിനോടു സമ്മതിക്ക. കഴിഞ്ഞതിനെപ്പററി പശ്ചാത്തപിക്ക. വരാൻ പോകുന്നതിനെ തടുക്ക. കളപ്പുല്ലു വളരാൻ വളം ചേക്കരുത. എന്റെ ഈ സൽഗുണത്തെ ക്ഷമിക്കണേ.

ധാരാളംവിഷയക്കളിക്കളരിയിൽ
പെട്ടുന്മദംപൂണ്ടിട്ടു-
ന്നോരീക്കാലമുയന്നദുർഗ്ഗുണഗണ-
ത്തോടേററവുംസൽഗുണം
നേരേമാപ്പിനിരക്കണംഗുണമതി-
നാണ്ടാക്കുവാൻപോലുമേ
പാരംകാത്തുകഴൽക്കൂപ്പിയടിമ-
പ്പെട്ടിട്ടുപാത്തിടണം 230

റാണി— അയ്യോ! ഹാംലെററ! താനെന്റെ ഹൃദയം രണ്ടാക്കിപ്പിളക്കുന്നു.

ഹാം— അതുവോ? എന്നാൽ, അതിന്റെ ചീത്ത ഭാഗമൊക്കെ കളഞ്ഞു ശുദ്ധമായിട്ടുള്ളതിനെ മററ പകുതിയോടുകൂടി ചേർത്തുപൊക്ക. നല്ലതു വരട്ടെ. എന്റെ ഇളയച്ഛന്റെ സമാശ്രയണത്തിന്നു പോകരുതെ. ഇവിടെക്ക സൽഗുണമില്ലെങ്കിലും അതുണ്ടെന്നു നടിക്ക.

പ്രകൃതിയുടയക്കൂടെക്കാവൽനില്ക്കുംപിശാചായ്
സ്സകലമറിവുതിന്നുംനൂനമാചാരമെന്നാൽ
ഇതുവിധമിഹസൽകർമ്മത്തിനുംയോഗ്യമാം.
സ്ഥിതിയതിനൊരുടുപ്പേകുന്നതിൽദൈവതൻ 231

പ്രകൃതിപലതുംമാററാനാചാരമേററിട്ടുകന്നാം
വികൃതികളതുംപ്പൂർത്തോയടക്കുവാനിന്നമേ
അതിശയമതില്ലെന്നാലത്യുത്തമാമിതശക്തികൊ-
ണ്ടതിനെയകലെത്തട്ടിപ്പായിക്കുവാൻകഴിയുംദ്ദൃഢം 232

ഇവിടെക്കു ദൈവാനുഗ്രഹമുണ്ടാകേണമെന്ന് എപ്പോൾ ആഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നുവോ അപ്പോൾ ഞാൻ ഇവിടുത്തോടനുഗ്രഹിപ്പാൻ അപേക്ഷിക്കാം. (പൊളോണിയസ്സിനെ കാണിച്ചിട്ട്) ഇയ്യാളെപ്പററി ഞാൻ പശ്ചാത്തപിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടെന്നെ ശിക്ഷിക്കുവാനും എന്നെക്കൊണ്ടിതിനെ ശിക്ഷിപ്പിപ്പാനും തക്കവണ്ണം ഞാൻ പ്രതിക്രിയ ചെയ്യുന്നുള്ളു ദൈവത്തിൻെറ കരമായിരിക്കേണമെന്നാണ അവിടുത്തെ താല്പര്യം. ഞാനിയ്യാളെ എടുത്തു കളകയും കൊന്നതിനു മതിയായ സമാധാനം പറകയും ചെയ്യാം. എന്നാൽ നന്മ വരട്ടെ. ഞാൻ ദയാലുവാവാൻ മാത്രമാണ ക്രൂരനായിരിക്കുന്നത. ഇപ്പോൾ ചീത്ത തുടങ്ങി, ഇതിലും ചീത്ത പിന്നാലെ ഇരിക്കുന്നു. ഒരു വാക്കുംകൂടി പറഞ്ഞോട്ടെ അമ്മേ!

റാണി— ഞാനെന്താ ചെയ്യേണ്ടത?

ഹാം— ഞാൻ ചെയ്യാനേല്പിക്കുന്ന ഇതു മാത്രം അരുത.

ചീർത്തോരാമന്നവൻതേസഹശയനരസം
കൂട്ടുവാൻതനാക്കുവാനും
ചിത്തോത്സാഹാൽക്കപോലങ്ങളിൽനവനഖപാളി-
ഹനങ്ങളുന്നിടുവാനും
ബഹുപ്രേമാർദ്രസംബുദ്ധികൾപലവടിവോൽ-
വാനുമെൻതന്തുകളും
കൃത്യന്താനെന്നുനിൻവായ്മൊഴിയവനുകൊടു-
പ്പാനുമായ്സമ്മതിക്ക 233

ഇവിടുന്നു അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചാൽ നന്നായിരിക്കും എന്തെന്നാൽ—

അരിയൊരരചകതന്റെടംമഹാബുദ്ധിയെന്നീ-
പെരിയഗുണമിണങ്ങുംരാജ്ഞിയിട്ടാരുമേറെ
ഒരു തവളയതല്ല,ല്ലാവല,പ്പൂച്ചയായു.
ള്ളൊരുവനിലിഹഗൂഢപ്രൌഢകാൎയ്യംമറെക്കും 234

ഇവിടുത്തെ ബുദ്ധിയും ഗോപ്യാവസ്ഥയും കൂട്ടാക്കാതെ വീട്ടിന്റെ മുകളിൽവെച്ചു കൊട്ടയഴിച്ചു പക്ഷികളെ പറപ്പിക്കു. ആ ശ്രുതിപ്പെട്ട ആ മർക്കടത്താന്റെ മാതിരി പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാൻ ആ കൂട്ടിലേക്കിറങ്ങി ഇവിടുത്തെ സ്വന്തം കഴുത്തു കൂടി മുറിക്കു.

റാണി— ശ്വാസംനിമിത്തമിഹവാക്കുജനിപ്പതെങ്കിൽ
ശ്വാസംജനിക്കുവതുജീവനിലെന്നിരിക്കിൽ
എന്നോടുതാൻചിലതുചൊന്നതിനിപ്പുറത്തെ
ക്കൊന്നോതിടുന്നതിനെനിക്കിഹജീവനില്ല 235

ഹാം— എനിക്കു ബിലാത്തിക്കു പോണം. ഇവിടേക്കതു നിശ്ചയമുണ്ടോ?

റാണി— ഹാ! ഞാനതു മറന്നിരുന്നു. അതങ്ങിനെ തീൎച്ചയാക്കിരിക്കുന്നു.

ഹാം— മുദ്രവെച്ച എഴുത്തുകളുണ്ടു. വിഷപ്പല്ലു പറിക്കാത്ത വലിയ പാമ്പിനെപ്പോലെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്ന എന്റെ രണ്ടു സബ്രഹ്മചാരികൾക്കു കല്പനയുണ്ടു. അവർ എന്റെ വഴി അടിച്ചു നന്നാക്കി എന്നെ കള്ളത്തരത്തിലേക്കു കൊണ്ടു നടത്തുന്നു. അതങ്ങിനെ നടക്കട്ടെ. ഒരു എഞ്ചിനീയർ ആയാളുടെ സ്വന്തം വെടിക്കുന്ന യന്ത്രംകൊണ്ടു തന്നെ ആകാശത്തേക്കു പൊങ്ങുന്നതു കാണ്മാനല്ലേ ഒക്കേതിലും നേരം പോക്കു. ഞാൻ അവരുടെ കുഴികൾക്കു ഒരു വാര താഴെ കുഴിച്ചു അവരെ ആകാശത്തേക്കു പറപ്പിച്ചില്ലെങ്കിൽ വളരെ കഷ്ടമാവും. ഒരേ വരിയിൽ രണ്ടു കള്ളത്തൊഴിലുകൾ നേരിട്ടു മുട്ടിയാൽ ബഹുരസമുണ്ടു. ഞാനീശ്ശവം അങ്ങേ മുറിയിലേക്കു വലിക്കാം. അമ്മേ! ഈ രാത്രി ശുഭമായ്ഭവിക്കട്ടെ. ഈ മന്ത്രി ഇപ്പോൾ അനങ്ങാതെയും വളരെ സ്വകാ

ഷ്ടമായും അത്യന്തം ഗൌരവത്തോടുകൂടിയുമാണ ഇരിക്കുന്നത. ഒരു ആൾ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ വെറുതെ സംസാരിച്ചുംകൊണ്ടുള്ള അറിവില്ലാത്ത കള്ളനായിരുന്നു. വരു ഛേ! തന്നൊ അവസാനിപ്പിക്കട്ടെ. ഒരങ്ങിനെയാട്ടെ അമ്മേ! (രാരോരുത്തരായിട്ടു പോയി ഹാംലെററ പൊളോണിയസ്സിനെ വലിച്ചുംകൊണ്ടു പോയി).

അങ്കം—4 രംഗം—1.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു മുറിയകം)

(രാജാ, റാണി, റോസൻക്രാൻസ്സ, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാജാ— ഈ ദീൎഘശ്വാസങ്ങളിൽ, ഈ വലിയ വലികളിൽ അസാരമൊന്നുണ്ടു. അതു നാം അറിയേണ്ടതാണെങ്കിൽ എന്താണെന്നു നീ മനസ്സിലാക്കിതരണം. നിന്റെ മകനെവിടെ?

റാണി—കുറച്ചുനേരത്തേക്കു ഇവിടെ ഞങ്ങളെ മാത്രമാക്കണെ. (റോസ. ഗിൽ. പോയി) അയ്യോ! എന്റെ പ്രാണനാഥ! ഞാൻ ഇന്നു രാത്രി എന്താ കണ്ടത?

രാജാ— എന്താ ഗർട്രൂഡ! ഹാംലെററിന്നു എങ്ങിനെയിരിക്കുന്നു?

റാണി—കടലുംകാററുമായുദ്ധത്തിൽകടുശക്തിയിൽമത്സരാൽ
ഇടയുംപെടിതാൻകമ്പംപിടിപെട്ടിളവന്നാഛോ 136

ആയാളുടെ ഭ്രാന്തിൽ തിരയുടെ ഉള്ളിൽ ചിലതനങ്ങുന്നതു കേട്ടിട്ടു ഉടനെ വാളൂരി, ഒരെലി, ഒരെലി എന്നു നിലവിളിച്ചു മറഞ്ഞുനിന്നിരുന്ന ആ സാധുകിഴവനെ കൊന്നു.

രാജാ— കഷ്ടം! വല്ലാത്ത പ്രവൃത്തി. നാം അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ നമുക്കും ഇതുതന്നെയായിരുന്നു ഗതി. ആയാളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം നമുക്കെല്ലാം വളരെ ആപത്താണ. നിനക്കും നമുക്കും എല്ലാവൎക്കും. ഈ കടുപ്രവൃത്തിക്കു എന്താ സ

മാധാനം പറയുക? നമ്മുടെ മുൻകരുതൽകൊണ്ടു ഈ ഭ്രാന്തനായ യുവാവിനെ ബന്ധനത്തിൽ, ജനങ്ങൾ ചെല്ലാതെയുള്ള ദിക്കിൽ വെക്കാത്തതിനാൽ ഈ പ്രവൃത്തിയുടെ അപരാധം നമ്മുടെമേൽ തന്നെ വരും.

അന്നാളേററയുക്തമെന്തെന്നുനോക്കാൻ
തോന്നാതാക്കീതിന്നൊരെൻസ്നേഹബന്ധം
എന്നാൽചിത്തവ്യാധിമൂടിട്ടിവൻ
നിന്നാൻകൂടിസ്സന്തതിച്ചേർന്നണമായി 237

ന, യാളെവിടെ പോയിരിക്കുന്നു?

രാജ്ഞി— ആയാൾ കൊന്ന ശരീരത്തെ വഴിയിൽനിന്നെടുത്തു മാറ്റുവാനായി പോയിരിക്കുന്നു.

ലോഹക്കുഴികൾക്കിടയിലുള്ള ശുദ്ധമാം ജാതി
ലോഹങ്ങൾതന്നിടയിൽനിന്നിതപൊന്നുപോലെ
ആഹന്ത! മോഹമതിലുംവെളിവുണ്ടിവന്നു
മോഹത്തെയോർത്തവനിതോർത്തു കരഞ്ഞിടുന്നു 238

രാജാ— ഗർട്രൂഡേ! പോരു.

അർക്കൻശിലോച്ചയശിരസ്സുതൊടുന്നൊരാഴെതാൻ
നൽകപ്പൽകേററിവനെദ്ധൃതിയോടയച്ചീടേണം
ഇക്രൂരകർമ്മമനാദരതൊന്നുകണ്ണുചിമ്മി
നിൽക്കേണമെൻചതുരമാം പ്രിന്നാലോചിച്ചിടേണം 139

ഹേ ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനേ! (റോസ. ഗിൽ. രണ്ടാളും പ്രവേശിക്കുന്നു). സ്നേഹിതന്മാരായ നിങ്ങൾ രണ്ടാളും വേറെ ചിലരെ കൂടി സഹായത്തിന്നു കൂട്ടിക്കൊൾവിൻ. ഹാംലെററ് ഭ്രാന്തിൽ പൊളോണിയസ്സിനെ കൊന്നു ആയാളുടെ അമ്മയുടെ സ്വകാര്യമുറിയിൽനിന്നു വലിച്ചുകൊണ്ടു പോയിരിക്കുന്നു. ആയാളെ പുറത്തു പോയി തിരഞ്ഞു നല്ല വാക്കിനെ പറഞ്ഞു ശവം പള്ളിയിലേക്ക കൊണ്ടു വരുവിൻ. ഇതു വേഗം വേണം. (റോസ. ഗിൽ. പോയി). ഗർട്രൂഡേ! വരു. നമുക്കു നമ്മുടെ അതിബുദ്ധിശാലികളായ സ്നേഹിതന്മാരെ വിളിച്ചു നാം ചെയ്വാൻ വിചാരിക്കുന്നതും അസമയത്തു ചെയ്തു പോയതും അറിയിക്കുക.

എന്നാൽവൻതോക്കൊഴിക്കുന്നൊരതിവിഷമയമാ-
മുണ്ടപോകുന്നവിട്ടാ-
ലെന്നാമമൂഴിയഞ്ഞെത്തലവരെയൊരു-
ട്ടാഞ്ഞുചെല്ലുന്നതായി
മന്ദംവീഴുംശകാരംപെരുകിവിടെനമു-
ക്കൊട്ടുമേൽക്കാതമട്ടാ-
യൊന്നുംകേടേററിടാത്തംബരവഴിപതറി-
പ്പാഞ്ഞുവെന്നുംവരാമെ

വരൂ! എന്റെ ആത്മാവു വല്ലാതെ അസ്വസ്ഥതയോടെ ഭയപ്പെട്ടു വിറച്ചു വശായിരിക്കുന്നു. (രണ്ടാളും പോയി).

രംഗം—2.

(രാജധാനിയിൽ മറെറാരു മുറിയകം).

(ഹാംലെററ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഭദ്രമായി വെച്ചു.

റൊ. ഗിൽ— (ഉള്ളിൽനിന്നു) ഹാംലെററ്! ഹാംലെററു പ്രഭോ!

ഹാം— നില്ക്കട്ടെ. എന്താ ഒച്ച? ആരാ ഹാംലെററിനെ വിളിക്കുന്നത. ആ! ഇതാ അവർ വരുന്നു. (റോസൻ. ഗിൽ. പ്രശിക്കുന്നു).

റോ— തിരുമനസ്സേ! ഇവിടുന്നു ശവം എന്തു ചെയ്തു?

ഹാം— അതിനോടു സംബന്ധമുള്ള മണ്ണോടു ചേർത്തു.

റോ— അതു എവിടെയാണെന്നു ഞങ്ങളോടു പറയൂ. അതവിന്നെടുത്തു ഞങ്ങൾ പള്ളിയിലേക്കു കൊണ്ടുപൊയ്ക്കൊള്ളട്ടെ.

ഹാം— എനിക്കു വിശ്വാസമാവുന്നില്ല.

റോ— എന്താ വിശ്വാസമാവാത്തത?

ഹാം— നിങ്ങളുടെ സ്വകാര്യം എനിക്കു സൂക്ഷിപ്പാൻ കഴിയുമെന്നും, എന്റെ സ്വന്തം വല്ലതും ഉള്ളത. വിശേഷിച്ചു ഒരു "സ്പഞ്ചാണ" ആവശ്യപ്പെടുന്നാളും ഒരു രാജാവിന്റെ മകൻ എന്താ മറുപടി പറയേണ്ടത?

റോ— ഞാനൊരു സ്പഞ്ചാണെന്നാണ തിരുമനസ്സിൽനിന്നു വിചാരിക്കുന്നത?

ഹാം— അതെ മഹ! രാജാവിന്റെ സ്നേഹവും സമ്മാനങ്ങളും അധികാരങ്ങളും വലിച്ചെടുക്കുന്ന ഒരു സ്പഞ്ജ്. എന്നാൽ അങ്ങിനത്തെ ആളുകളാണു രാജാവിന്നു അവസാനം അധികം ഉപകരിക്കുക.

തിന്നാൻകിടക്കുന്നതുമർക്കടത്താൻ
മുന്നംകരട്ടത്തിട്ടമെന്നപോലെ
മുന്നംനൃപൻനിങ്ങളെവായിലാക്കി
പിന്നെക്കതിന്നാനിതവെച്ചിടുന്നു 241

നിങ്ങൾ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ളത അദ്ദേഹത്തിന്നാവശ്യം വരുമ്പോൾ എനി ഞെക്കുകയേ വേണ്ടു. എന്നാൽ സ്പഞ്ജേ! നീ പിന്നെയും നീരില്ലാതെയാവും.

റോ— എനിക്കിവിടുന്നു പറയുന്നതു മനസ്സിലാവുന്നില്ല; തിരുമനസ്സെ.

ഹാം— ഞാനതുകൊണ്ടു സന്തോഷിക്കുന്നു. കുടിലവാക്കുകൾ മുട്ടാളച്ചെവികളിൽ ഉറങ്ങുകെയുള്ളു.

റോ— തിരുമനസ്സു! ഇവിടുന്നു, ആ ശരീരമെവിടെയാണെന്നു ഞങ്ങളോടു പറകയും ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു രാജാവിന്റെ അടുക്കലെക്കു പോരികയും വേണം.

ഹാം— ശരീരം രാജാവിന്റെ അടുക്കലാണ്. എന്നാൽ രാജാവു ശരീരത്തോടുകൂടിയല്ല താനും. രാജാവ— ഒരു— ഒന്നാ—

ഗിൽ— ഒന്നോ തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഒന്നുമല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കു എന്നെ കൊണ്ടുപോവു. കുറുക്കൻ ഒളിച്ചു. മറെറല്ലാവരും അവനെ തിരഞ്ഞു പിടിപ്പിൻ. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—3.

(രാജധാനിയിൽ വേറെ ഒരു മുറി അകം).

(രാജാവും പരിവാരങ്ങളും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ആയാളെ തിരയുവാനും ആ ശവം കണ്ടു പിടിപ്പാ

ഒളിച്ചുകളിയിൽ ഒളിക്കുന്നവൻ കുറുക്കൻ എന്നു മലയാളത്തിലും ചിലേടത്തു നടപ്പുണ്ടു.

നം ഞാൻ ആളെ അയച്ചിട്ടുണ്ട. ഇയ്യാളെ ഇങ്ങിനെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുകൂടി വിടുന്നത എത്ര അപായമാണ! എന്നാൽ കഠിനമായ നിയമം ആയാളുടെമെൽ നടത്തരുത.

എററംസ്നേഹിച്ചിടുന്നുണ്ടവനെയിഹതല-
ച്ചോറില്ലെങ്കിലുംകേട്ടോ-
രേററംമാലോകരെന്നാലവരതുള്ളഴമാ-
ലോചനാമൂലമല്ല
മററംകണ്ണൊന്നുകൊണ്ടാണവർബഹുശരിയായ്
ഉക്കിനോക്കീട്ടുണ്ടാ
കററക്കാരന്റെദണ്ഡപ്പെന്നതുവിധമി-
തൊരുനോക്കിലതാനും 242
കൈക്കണ്ണുംഗേയിലാശ്ശാനവനെഞാൻ
പെട്ടെന്നയക്കുന്നതും
ദീർഘാലോചനചെയ്തുറച്ചവിധിയാണെ-
ന്നേവനംതോന്നേണം.
മാറാൻദുർഘടമെന്നുതോന്നിയവിധം
വാച്ചീടുന്നരോഗമൊക്കയും
മാറാനുഗ്രമരുന്നതന്നതകണ്ണം
പററില്ലമറെറാന്നമെ 243

(റോസൻ. പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഇപ്പോഴെന്ത ഉണ്ടായത?

റോ— ശവം എവിടെയാണ സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന, തിരുമനസ്സേ! അദ്ദേഹത്തിൽനിന്ന മനസ്സിലാക്കാൻ ഞങ്ങൾ വിചാരിച്ചാൽ പററില്ല.

രാജാ— എങ്കിലും ആയാളെവിടെ?

റോസ— ഇവിടത്തെ ഇഷ്ടമെന്തെന്നറിയുന്നതുവരെ ഒരാളുടെ ബന്ധനത്തിൽ പുറത്തു നിറുത്തിയിരിക്കുകയാണ.

രാജാ— ആയാളെ എന്റെ മുമ്പാകെ കൊണ്ടുവരു.

റോ— ഹേ ഗിൽഡർൻസ്റ്റേൻ! അകത്തേക്ക കൊണ്ടുവരൂ.

(ഹാംലെററും ഗിൽഡർൻസ്റ്റേനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— ഹാംലെററ! പൊളോണിയസ്സെവിടെ?

ഹാം— അത്താഴത്തിങ്കലാണ.

രാജാ— അത്താഴത്തിങ്കലോ? എവിടെ?

ഹാം— ആയാൾ ശാപ്പിടുന്നേടത്തല്ല. ആയാളെ ശാപ്പിടുന്നേടത്താണ. ഒരു കൂട്ടം നയജ്ഞന്മാരായ കൃമികൾ ഇപ്പോഴും ആയാളുമായിട്ടു കൂടിയിരിക്കുന്നു. ഭക്ഷണത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം കൃമിയാണ നമ്മുടെ മഹാ രാജാവ. നൊമ്മെ തടിപ്പിപ്പാൻ നോം മറ്റെല്ലാജന്തുക്കളെയും തടിപ്പിക്കുന്നു. നോം തടിക്കുന്നതോ പുഴുക്കൾക്ക വേണ്ടിയും. നമ്മുടെ തടിച്ച രാജാവും, മെലിഞ്ഞ എരപ്പാളിയും രണ്ടുവക ഭക്ഷണസാധനങ്ങളെന്ന മാത്രമെ ഉള്ളു. ഒരു മേശപ്പുറത്തേക്കുള്ളവ തന്നെ ആണ. അങ്ങിനെയാണ കലാശം.

രാജാ— കഷ്ടം! കഷ്ടം!

ഹാം— ഒരു രാജാവിനെ തിന്നിട്ടുള്ള പുഴുവിനെക്കൊണ്ട ഒരാൾക്ക മത്സ്യം പിടിക്കാം. ആ പുഴുവിനെ തിന്നിട്ടുള്ള മത്സ്യത്തെ ഭക്ഷിക്കയുമാവാം.

രാജാ— എന്താ ഇതിന്റെ ഒക്കെ അർത്ഥം.

ഹാം— ഒന്നും ഇല്ല. ഒരു രാജാവിന്ന എങ്ങിനെയാണ ഒരു പിച്ചക്കാരന്റെ കുടൽമാലയിൽകൂടി എഴുന്നെള്ളുവാൻ കഴിയുക എന്നിവിടെ കാണിച്ചു തരികമാത്രമാണ.

രാജാ— പൊളോണിയസ്സെവിടെ?

ഹാം— സ്വർഗ്ഗത്തിൽ; അവിടെ നോക്കുവാനാളെ അയക്കു. ഇവിടുത്തെ ആൾ ആയാളെ അവിടെ കണ്ടില്ല എങ്കിൽ മറ്റെ ദിക്കിൽ ഇവിടുന്ന തന്നെ തിരഞ്ഞു നോക്കു. ഒരു മാസത്തിൽ ആയാളെ ഇവിടുന്ന കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഇവിടത്തെക്കു, സ്വകാര്യമുറിയിലേക്ക കോണി കേറി പോകുമ്പോൾ ആയാളുടെ നാറ്റം കേൾക്കാം.

രാജാ— (ചില ഭൃത്യന്മാരോട) പോയി ആയാളെ അവിടെ തിരഞ്ഞു നോക്കു.

ഹാം— നിങ്ങൾ ചെല്ലുന്നതുവരെ ആയാൾ നില്ക്കും.

രാജാ— ഛെ! ഹാംലെറ്റെ!

കഷ്ടംനിന്നുടെയാപ്രവൃത്തിയതിൽനാം
സ്നേഹത്തൊടുംഖേദിക്കെണിട.

ങ്കട്ടിൽതന്നാൻചിലയുള്ളനിന്നുടെയൊരാ
പ്രത്യേകരക്ഷകുടൻ
തിട്ടംനിന്നുടെയീപ്രവൃത്തിയതുതാൻ
നിന്നൊഴുവാലിസ്ഥലം
വിട്ടന്യത്രനയിച്ചീടേണമതിനാൽ
സന്നദ്ധനാക്കുകെള്ളൂടൊ 244
ഇഹകപ്പൽവന്നുനിലവുണ്ടു,
മഹിതപവനൻസഹായിതാൻ
സ്സേഹിതരുമിതുണകവരും,
സഹവേണ്ടുണ്ടിഹബിലാത്തിപോകുവാൻ 245

ഹാം— ബിലാത്തിക്കൊ?

രാജാ— അതെ ഹാംലെററ.

ഹാം— നല്ലത.

രാജാ— അങ്ങിനെ തന്നെയാണു, താൻ നമ്മുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളെ അറിയുന്നതായാൽ.

ഹാം— അവരെയ കാണുന്ന ഒരു ദൈവദൂതനെ ഞാൻ കാണുന്നു. ആട്ടെ, വരു. ബിലാത്തിക്ക— പ്രിയപ്പെട്ട അമ്മെ—നല്ലതു വരട്ടെ.

രാജാ— തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട അച്ഛൻ ഹാംലെററ.

ഹാം— എന്റെ അമ്മ— അച്ഛനും അമ്മയും ഭർത്താവും ഭാൎയ്യയുമാണു. ഭർത്താവും ഭാൎയ്യയും ഒന്നാണു. അപ്പോൾ എന്റെ അമ്മ, മതി വരു. ബിലത്തിക്ക. (പോയി).

രാജാ—അവനുടെനികടത്തിൽതന്നെയൊപ്പംനടക്കു
ജവമൊടവനുപോതംകേറുവാൻമോഹമാക്കു
അതിനരുതൊരുകാന്തം,പോണമീരാത്രിയിൽതാ-
നതിനുടെസഹകാൎയ്യംതത്രതെയ്യാറശേഷം 246
രോഗമാവട്ടെ (റോ. ഗിൽ. പോയി).
ഹെ! ഇംക്ലണ്ടെ!
നീയെന്നിഷ്ടത്തിനല്പംവിലകരുതുകിലീ,
യെന്റെഡന്മാൎക്കാൎതൻ
കഴുത്തുകംചൊസ്സൂരക്കന്നപ്രനകലയതുനിൻ
മെയ്യിലുണ്ടാകകൊണ്ടും

പശ്ചസ്വാതന്ത്ര്യമേറുംഭയമിഹകരമേ-
കുന്നാകൊണ്ടുംനിനക്കെൻ
വീഴ്ചക്കെംബുദ്ധിയുണ്ടാകിട്ടു,മതലസമാ-
കൊല്ലമേരാജശാസ്യം 247
അതിൻെറമുഴുവൻസാര-
മതുഹാംലെററുതൻവധം
ഇതപേക്ഷിച്ചുയക്കുക-
ഞാതിലുണ്ടെത്തുസൌഖ്യവും 248
ഇംഗ്ലണ്ടേ! അതു ചെയ്യു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ-
എൻഘോരകഷ്ടിലായാളിരവുപകലിള-
ക്കാതെന്നിത്യജ്വരത്തിൻ
തഞ്ചത്തിൽകേളിയാടുന്നിതുദുർഘടമതുനീ
ഭേദമാക്കിത്തരേണം
ഇക്കാര്യംനീനടത്തീടിനകഥയറിയാ-
തെന്തുവന്നീടിലുംഞാൻ
തൽകാലംഭാഗ്യമായെന്നതുമനസിവിചാ-
രിച്ചുകൊള്ളുന്നതല്ല 249

(എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—4.

(ഡന്മാൎക്കിൽ ഒരു മൈതാനം).

(ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സും ഒരു പടനായകനും പട്ടാളക്കാരും നടന്നുംകൊണ്ടു പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഫോ— ഹെ പടനായക! ഡന്മാൎക്കു രാജാവിനോടു എൻെറ വന്ദനത്തെ പറയു. അദ്ദേഹത്തിൻെറ അനുവാദത്തോടുകൂടി മുമ്പു സമ്മതിച്ചപോലെ പട്ടാളക്കാരെ കടത്തി കൊണ്ടു പോവാൻ ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സപേക്ഷിക്കുന്നു എന്നു പറയു. ഞങ്ങളുടെ സങ്കേതസ്ഥലം നിശ്ചയമുണ്ടല്ലോ. അദ്ദേഹം വല്ല സംഗതിക്കും നമ്മെ കാണ്മാനാഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവിടെ ചെന്നു നമ്മുടെ ആശ്രിതമായത്തെ കാണിപ്പാൻ തെയ്യാറാണെന്നും അറിയിക്കു.

പടനായകൻ— അങ്ങിനെയാവട്ടെ സ്വാമി.

ഫോ— സാവധാനത്തിൽ പോവു. (ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സും പട്ടാളവും പോയി)

(ഹാംലെററ, റോസൻക്രാൻറസ, ഗിൽഡർൻസ്റ്റർൻ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഹേ ഒരം സൈന്യം ആരുടെയാണ്?

പടനാ— അതു നാർവ്വെരാജാവിൻ്റെയാണ്.

ഹാം— എന്താണുദ്ദേശം?

പടനാ— പോളൻ്റിലെ ചില ഭാഗത്തിന്നെതൃക്കാനാണ്.

ഹാം— ആരാ പടനായകൻ?

പടനാ— വയസ്സനായ നാർവ്വെരാജാവിൻ്റെ മരുമകൻ ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സാണ്.

ഹാം— പോളൻ്റരാജ്യത്തിന്നു തന്നെയോ? അതോ അതിൻ്റെ ഏതെങ്കിലും അതൃത്തിക്കോ?

പടനാ— സത്യം പറയാം കൂട്ടാനുമില്ല; പേരല്ലാതെ യാതൊരു ലാഭവും കിട്ടാനില്ലാത്ത ഒരു ചെറിയ സ്ഥലം കൈവശപ്പെടുത്താനാണ ഞങ്ങൾ പോകുന്നത്. അഞ്ചു ഡക്കററു കൊടുത്തു, അതുമാത്രം ഞാനതു പാട്ടത്തിന്നു വാങ്ങില്ല. അതു വിററാൽകൂടി നാർവ്വെക്കോ പോളൻ്റിന്നോ അതിലധികം ഒരു സംഖ്യ കിട്ടില്ല.

ഹാം— എന്നാൽ അപ്പോൾ പോളൻ്റുകാർ അതു രക്ഷിപ്പാൻ നോക്കില്ല.

പടനാ— ഉവ്വ്. ഇപ്പോൾ അവിടെക്ക പട്ടാളത്തിനെ അയച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— രണ്ടായിരമാളും ഇരുപതിനായിരം ഡക്കെററും ഒരു പുല്ലുപോലെയുള്ള കാര്യം തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയില്ല.

ഹാം—
പ്രാജ്യശ്രീയ്ക്കിലുമിരുന്നിജ
ധൈര്യക്ഷോഭത്തിലുംമുളച്ചുകരു
ഉൾവഴിയൊട്ടുംമെത്ത്യൻ
ചാവാൻകാണില്ലകാരണംപുറമെ

ഞാൻ നിങ്ങളെ വളരെ വണക്കത്തോടെ വന്ദിക്കുന്നു.

പടനാ— ദൈവം നിങ്ങളെ സഹായിക്കട്ടെ. (പോയി).

റോസ— തിരുമനസ്സു! പോവാനിവിടെക്ക സമ്മതമല്ലെ?

ഹാം— ഞാൻ തന്റെ ഒപ്പം വരാം. കുറച്ചു മുമ്പെ നടന്നു കൊള്ളൂ.

(ഹാംലെററൊഴികെ മററവരൊക്കെപ്പോയി).

എല്ലാ അവസ്ഥകളും എന്നെപ്പററി ദൂഷ്യം പറഞ്ഞ മൂർച്ചയില്ലാത്ത ആ പ്രതികാരേച്ഛയെ എങ്ങിനെ ഇളക്കി വിടുന്നു.

ഒരുവന്റെകാലമതിലു-
ള്ളൊരുഗ്ഗുണവുംചെലവുമിതുറങ്ങാനും
ഉണ്ണാനുമാകിലൊട്ടു-
മൊന്നോച്ചാതുടയജന്തുവെന്തിന്നാ 251

ഒരു മൃഗം അധികമൊന്നുമില്ല.

പാരിൽഭൂതംഭവിഷ്യത്തിവയറിയുവാൻ
തക്കൊരാശ്ശക്തിനമ്മെ-
സ്സൈ്വരംസൃഷ്ടിച്ചവൻതന്നതുംഗൂഢതരാ-
ശ്ശക്തിയുംദൈവതുല്യം
മാമൊരാലോചനാശക്തിയുമൊരുവിധ-
ത്തിങ്കലുംതാൻനടത്തി-
പ്പോരാതെനമ്മിലങ്ങുപഴുതെ
ചീഞ്ഞുനാററാനല്ല 252

ചിന്തുംഹേതു,മനസ്സു,ശക്തി,വഴിയെ-
ന്നിവയുണ്ടെങ്കിലും
ജന്തുപ്രായമറവിയോമാനസികാ-
ലാലോചനാബുദ്ധിയും
മൂലാൽഭീരുതയുംകൊണ്ടിതവിചാ-
രത്തിങ്കലെശ്ശങ്കയൊ
നാവിൽചെയ്യേണമെന്നുചൊല്ലിയിനിയും
ജീവിക്കുവാൻഹേതുമേ 253

എന്നെ ഉത്സാഹിപ്പിപ്പാനനവധി ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളുണ്ട്. ഇതു തന്നെ നോക്കു.

ആശമൂത്തുശീർകവിഞ്ഞദൃശ്യഫലധാന്യ
മോടടിവാലണ്ടാലെ-

മീശനിങ്ങിനെനടത്തിട്ടുംചിലവൊടാടൽ
കേട്ടുകൾപെട്ടുംപെട്ട
അത്രകോഴിയുടെമൊട്ടയോടിനശരിപ്പെ-
ട്ടന്നൊരുപദത്തിനായ്
മൃത്യുഭാഗ്യഭയവസ്ഥകൾക്കഭയമാക-
ഷക്കെതിരിട്ടന്നിതാ 254
വലുതായഹേതുവില്ലെ.
ന്നാലമൊൎത്തിളകാതിരിക്കവതിലല്ല
മാനംപോകിൽതുച്ഛം.
സ്ഥാനത്തുമെത്രകിലാണൊരുവലിപ്പം 255

അങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ—

എന്നാലോചിന്തകണമെന്നിവയൊടി-
പ്പിപ്പാൻമഹാരൂപമായ്
കൊന്നിട്ടുള്ളൊരുതാതനുംമലിനയാ-
ക്കിത്തീൎത്തുവിട്ടമ്മയും
ഇന്നുണ്ടാകിലുമീവിധംപുനരിവ-
ക്കെല്ലാമുറങ്ങീട്ടഹാ-
ന്നെന്നുംസന്തതവുംകൊടുത്തുവരുമീ
നില്ലെന്തുനില്പാണഹേ 256
മാനക്കളിമെമതിന്നായവൎക്കൊരുപരീ-
ക്ഷക്കുമണ്ടുമരണം
താനേല്പകിൽശ്ശവകടിക്കും;സ്ഥലംസ്സുലഭമെ
ല്ലാത്തമന്നിന്നുടൻ
യുദ്ധത്തിൽമെത്തയുടെമട്ടിൽശ്ശവക്കടിലുകേ-
റംശരഭയശതം
മൎത്ത്യാളിമൃത്യുവെതലജ്ജക്കകണ്ടിട്ടുമൊരെൻ
നില്പിതെന്തുനിലയോ 257
ഇന്നുതൊട്ടെൻവിചാരങ്ങൾ
നന്നെക്രൂരങ്ങളാവണം
അല്ലെങ്കിൽവിലയൊന്നിനും
തെല്ലുമില്ലാതെയാവണം 258
(പോയി)

രംഗം—5.

(എൽസിനോർ കോട്ടയിൽ ഒരു മുറിയകം).

(രാണി, ഹൊറേഷ്യോ, വേറെ ഒരാൾ ഇവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

രാണി— ഞാനവളോടു സംസാരിക്കില്ല.

ആൾ— അവളു ലൌകിയപ്പെടുത്തുന്നു. തീർച്ചയായും ഭ്രാന്തായിരിക്കുന്നു. അവളുടെ സ്ഥിതിയെപ്പററി നിശ്ചയമായും വ്യസനിക്കുന്നതാണ.

രാണി— എന്താ അവൾക്കാവശ്യം?

ആൾ— അവളുടെ അച്ഛനെ പററി ഇങ്ങിനെ പറയുന്നുണ്ടു. ഈ ലോകത്തിങ്കൽ കള്ളപ്പണികളുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നുണ്ടത്രെ. നിലവിളിച്ചു മാറത്തടിക്കുക, പുല്ലിന്റെ നേരെ ക്ഷമയില്ലാതെ തട്ടുക, അർത്ഥം മനസ്സിലാവാത്ത മാതിരി ചിലതു പറയുക, ഇതൊക്കെയുണ്ടു. അവൾ പറയുന്നതിന്നർത്ഥമൊന്നുമില്ല.

എന്നാലുംപന്തിയല്ലാത്തിവളുടെയുപയോ-
ഗത്തിൽനിന്നർത്ഥമേതാ-
ണ്ടെന്നാലോചിക്കുവാനായ്ത്തുനിയുമതിന്നതോ-
ന്നിച്ചുകേൾക്കുംജനതതി
ഒന്നല്ലംബുദ്ധിമുട്ടിച്ചിട്ടു,മവർതന്നതാ-
ലോചനക്കൊത്തവണ്ണം
ഇന്നിക്കത്തിട്ടമെന്നിട്ടവൾപറയുമന-
ർത്ഥാർത്ഥവാക്യങ്ങൾതന്നിൽ 259

കമനിയിവകഥിപ്പാൻകണ്ണുചിമ്മുംമിഴിക്കു
കിമപിതലകുലുക്കംനാട്യഭേദങ്ങൾകാട്ടും
പലതിവയവളിൽതാൻമങ്ങിയവ്യക്തമായി-
ച്ചിലകടുകഥനിൽപ്പുണ്ടെന്നുതോന്നിക്കുമാർക്കും 260

ഹൊ— അവളോടു സംസാരിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കും. ദുഷ്ടാത്മാക്കളോട അവൾ ഒരു സമയം ഓർക്കാതെ അപകടങ്ങൾ സൂചിപ്പിച്ചേക്കാം.

രാണി— അവളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരൂ. (ഹൊറേഷ്യോ പോയി)

എന്നാത്മാവിപ്പോഴസ്വാസ്ഥതയിലാകതി-
ന്നുള്ളസൂക്ഷ്മസ്വഭാവ-
ത്തിന്നൊപ്പംഇച്ഛാചേഷ്ടകളെല്ലാമരിയവിപൽ
സ്ഥാപനമെന്നകാണും
തന്നെത്തട്ടിപ്പുറത്താകിടുമിതിഭയമൂലം.
പ്പെട്ടതാണോപുറത്തായ്
വന്നതുംകൂട്ടുകൂടാതൊരുചാപലിതപ്പെട്ടം
ശങ്കയാൽകററമെല്ലൊ 261

(ഹൊറേഷ്യൊ ഒഫീലിയയോടുകൂടി രണ്ടാമതും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒഫീ— അതിസുന്ദരിയായ ഡനാർക്ക മഹാരാജ്ഞി എവിടെ?

റാണി— എന്താ ഇപ്പോൾ ഒഫീലിയെ?

ഒഫീ— (പാടുന്നു) ഞാൻനിൻെറസ്നേഹപ്രകാണം—മററൊ
രൊന്നിൽനിന്നെങ്ങിനെകാണും
കാക്കൾ*മീനൊട്ടുതിരണ്ടാ—തൊപ്പി
നൽകൊൽചെരിപ്പിവകൊണ്ടാം

റാണി— കഷ്ടമെ! സുമുഖി! എന്താ ഈ പാട്ടിൻെറ താല്പര്യം?

ഒഫീ— അതാ ചോദിക്കുന്നത്? ഇതാ നോക്കികൊള്ളു.

(പാടുന്നു) അദ്ദേഹംചത്തുപോയല്ലൊ—അമ്മേ
അദ്ദേഹംചത്തുപോയല്ലൊ
നോക്കതലക്കൊരുപുല്ലും—കട്ട
കാക്കലൊരുകരിങ്കല്ലും

റാണി— മതി ഒഫീലിയെ എന്നാൽ

ഒഫീ— നോക്കു (പാടുന്നു) അദ്ദേഹത്തിന്നുടെമേലെ—മൂടും
വസ്ത്രമൊരുകുന്നിൻമേലെ
തിങ്ങിടുംമഞ്ഞെന്നപോലെ—ബഹു
മംഗിയിലായിട്ടുപോലെ

(രാജാ പ്രവേശിക്കുന്നു).

റാണി— ഹോ! ഇങ്ങോട്ടു നോക്കു. എൻെറ ഭർത്താവ—

---

*കാക്കൾ എന്നത ഒരു വക മത്സ്യമാണ.

ഒഫീ— (പാടുന്നു) ചാരുപുഷ്പന്തിങ്ങിമൂടി—ഖന്ത
ക്കുടെശ്ശവമഞ്ചട്ടിൽക്കൂടി
സത്യപ്രണയമഴയി—നാലെ
നിത്യംചെയ്യുവാനായി

രാജാ— സുന്ദരിയായ ഒഫീലിക്കിപ്പോൾ എങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്നു?

ഒഫീ— നല്ലവണ്ണന്തന്നെ. ദൈവം ഇവിടത്തെ കടാക്ഷിക്കട്ടെ. മൂങ്ങ അപ്പക്കാരന്റെ മകളാണെന്നു പറയുന്നുണ്ടു. നാം എന്താണെന്നു നമുക്കു നിശ്ചയമുണ്ടു, പക്ഷെ എന്താവാമെന്നു നിശ്ചയമില്ല താനും. ഇവിടുന്നു ഭക്ഷിക്കുമ്പോൾ ദൈവം കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

രാജാ— അവളുടെ അച്ഛനെ പററിയുള്ള വിചാരമാണു.

ഒഫീ— ഇതിനെപ്പററി ഒന്നും പറയാതിരിക്കുക. എന്നാൽ ഇതിന്റെ താല്പൎയ്യം എന്തെന്നു ചോദിക്കുന്നവരോടിതു പറഞ്ഞേക്കൂ.

(പാടുന്നു) സെന്റവാലന്റൈന്റെനാളാഴ്—നാളെ
എന്റെവേളിക്കൊത്തകോളായ്
കാലെകണിക്കായിന്നും—തവ
ജാലെയുവതിയാം ഞാനും

രാജാ— ഇവളെത്രകാലമായി ഇങ്ങിനെ ആയിട്ടു?

ഒഫീ— എല്ലാം നന്നായി വരുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. നാം ക്ഷമിക്കണം. അവരദ്ദേഹത്തെ തണുത്ത നിലത്തു കിടത്തിയതു വിചാരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു കരയാതിരിപ്പാൻ വയ്യാ.

മൂങ്ങ...=യേശുക്രിസ്തു ഒരപ്പക്കാരന്റെ അടുക്കൽ പോയി ഒരപ്പം ചോദിച്ചപ്പോളവന്റെ ഭാൎയ്യ വലുതായ ഒരപ്പം കൊടുത്തു. അതിന്നു മകൾ വിരോധം പറഞ്ഞപ്പോൾ അവളെ ശപിച്ചു ഒരു മൂങ്ങയാക്കി. ആ കഥയാണു ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു.

സെന്റവാലന്റയിൻ...=ഒരു വിശേഷദിവസം രാവിലെ കണ്ടുമുട്ടുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിൽ വിവാഹം നടക്കുമെന്നു ഒരു വിശ്വാസമുണ്ടു.

എന്റെ ജ്യേഷ്ഠനറിയണം. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങളുടെ സദുപദേശത്തിന്നു ഞാൻ നന്ദി പറയുന്നു. എന്റെ വണ്ടിയെവിടെ? ഈ രാത്രി നല്ലതായി ഭവിക്കട്ടെ. അമ്മമാരെ! നല്ലതു വരട്ടെ. സൌഭാഗ്യവതികളെ നല്ലതു വരട്ടെ. എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടെ. (പോയി)

രാജാ— അവളുടെ ഒപ്പം കൂടു. അവളെ സൂക്ഷിച്ചു കൊള്ളു.

(ഹൊറെ. പോയി)

വല്ലാത്തഗാധവ്യസനത്തിൽനിന്നു
നില്ലാതെവാച്ചുംവിഷമാണിതെന്നാൽ
എല്ലാംപിതാവിൻമരണത്തിൽനിന്നു
വല്ലാതവൾക്കിങ്ങിനെവന്നതാണെ 262

ഹേ ഗർട്ടുഡെ! ഗർട്ടുഡെ!

ഒററക്കൊററായ്‌നടക്കാവ്യസനമുടനുടൻ
കൂട്ടരെക്കൂട്ടിയൊപ്പം
ചുററികൊണ്ടേവരുന്നൂ,തജ്ജനകനെയിഹകൊ-
ന്നൊന്നവൾക്കൊന്നുപിന്നെ
ലോകംനിൻപുത്രയാത്രാവിധി,യതിനവനേ-
മൂല്യമാച്ചാക്കിലുള്ളം
വാക്കുംകെട്ടച്ചുമാലിന്യമൊടുടനുളവാം.
കുന്നുനാട്ടാർകലക്കം 263

ഇങ്ങിനെ ഗൂഢമായി ബദ്ധപ്പെട്ടു ആ പൊളോണിയസ്സിനെ മറവു ചെയ്തു നമ്മാൽ നല്ലവണ്ണമാലോചിക്കാതെയായിപ്പോയി.

മർത്ത്യാളിചിത്രനിരയോളുഗഭേദമായെ-
ന്നോർത്തിടവേണ്ടനിലയാമിതൊഴിഞ്ഞുപോയാൽ
അത്രക്കനല്ലഗുണമാംനിജബുദ്ധിയായി
ട്ടിത്തരപ്പാവൊഫീലിയയകന്നിതുപാപമയ്യോ 264

എന്നുമാത്രമല്ല. അവളുടെ സോദരൻ ഫ്രാൻസിൽനിന്നു ഗൂഢമായി വന്നിട്ടു ഈ അതിശയാവസ്ഥയെപ്പററി വിചാരിച്ചു വൈരസ്യത്തോടുകൂടി മൌനത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്ക

ന്നുണ്ടു. ഇതു മററെല്ലാം കൂടിച്ചേൎത്താലും ഗൌരവമുള്ള ഒരവസ്ഥയാണു.

ആയാളോടൊച്ചുനാളപ്പെട്ടൊരുമരണകഥാ-
ഭാഗമോരോന്നുദൃശ്യ-
പ്രായംപോടിച്ചെവിക്കെപ്പോഴമഴലുതകും
കൂട്ടരുണ്ടാമസംഖ്യം
ആയോഗ്യന്മാർകഥിക്കുന്നതിനുതെളിവിനാ-
യന്യമാൎഗ്ഗങ്ങളാകിട്ടാ-
തായാൽകുററംനൃകൾക്കാക്കിട്ടുമതിനുമടി-
ക്കുന്നാകൂട്ടത്തിലല്ലോ 265

എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ഗൎട്രൂഡെ! ഇതൊരു പീരങ്കിപോലെ ധാരാളം മരണത്തെ ഉണ്ടാക്കും. (ഉള്ളിൽ നിന്നൊരു ശബ്ദം).

റാണി— ഹേ! എന്താ ഒരു ഒച്ച?

രാജാ— എന്റെ—, എന്റെ ഭടന്മാരെവിടെ? അവർ വാതില്ക്കൽ നില്ക്കട്ടെ (ഒരാൾ പ്രവേശിക്കുന്നു). എന്താ?

ആൾ— സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളൂ, തിരുമനസ്സേ!

തട്ടംഘോരത്തിളപ്പുള്ളൊരുപുതിയയുവാ-
വായലേൎട്ടിസ്സഘോഷം
കൂട്ടംനാട്ടാരൊടൊന്നിച്ചയി!ഭവഭടരെ
ക്കീഴടക്കുന്നതേക്കാൾ
ഒട്ടുംക്ഷോഭംപെരുക്കുംകടലുടനതിർവി-
ട്ടിട്ടുഗ്രാവുപൊക്കി
ഒപ്പാട്ടംതിട്ടിൽസ്സമക്ഷ്മാതലമതുകയറി
തിന്നുതീക്കുന്നതില്ല 266
ഇക്കൊള്ളക്കാരവന്നായുടമയുതകുവാൻ
സമ്മതംപൂണ്ടുലോകം
തല്ക്കാലംമാത്രമുണ്ടാംപടിപഴമമറ-
ന്നാക്രമംധിക്കരിച്ചും
ഒക്കെയുംസമ്മതിക്കേണ്ടതുമതിനുതുണക്കേ-
ണ്ടതുംതങ്ങളെന്നായ്

ചെകംലെട്ടിസ്സുവേണംനൃപനിതിമതമെ
നാൎത്തുഘോഷിച്ചിടുന്നു 267

തൊപ്പികൾ, കൈകൾ, നാവുകൾ, ഇവകളെക്കൊണ്ടു ലെട്ടിസ്സ രാജാവാവണം, ലെട്ടിസ്സ രാജാവാവണം എന്നുള്ള അവരുടെ തിട്ടിനെ ആകാശത്തോളം മുട്ടിച്ചു ലഹള കൂട്ടുന്നു.

റാണി— കള്ളനാററം നോക്കി എത്ര സന്തോഷത്തോടെ അവർ പായുന്നു. ഹേ! ഡന്മാൎക്കിലെ കള്ളനായ്ക്കളേ! ഇതു തെററായ വഴിയാണ.

രാജാ— വാതിൽ പൊളിച്ചു. (ഉള്ളിൽനിന്നു ശബ്ദം).

(ലെട്ടീസ്സ ആയുധപാണിയായി പ്രവേശിക്കുന്നു. ഡന്മാൎക്കകാർ പിന്നാലെ കടക്കുന്നു).

ലെ— രാജാവെവിടെ? ഹേ കൂട്ടരെ! നിങ്ങളൊക്ക പുറത്തു നില്പിൻ.

ഡന്മാ— അല്ലാ. ഞങ്ങളും വരട്ടെ.

ലെ— എന്നെത്തന്നെ പോവാൻ അനുവദിപ്പിൻ.

ഡന്മാ— ഓ ഹോ! അങ്ങിനെ തന്നെ അങ്ങിനെ തന്നെ. (അവർ വാതിലിന്റെ പുറത്തേക്കു പോകുന്നു).

ലെ— നല്ലത വാതിൽ കാത്തു കൊൾവിൻ. എടാ ദുഷ്ട രാജാവെ! എന്റെ അച്ഛനെന്നാത്തും

റാണി— സുശീലനായ ലെട്ടിസ്സ! സമാധാനത്തിൽ—

ലെ— ക്ഷമയോടുകൂടിയ രക്തബിന്ദു എന്നെ കുലടാപുത്രനാക്കും,

രാജാ— ലെട്ടിസ്സ തന്റെ ലഹള ഇത്ര ഭയങ്കരമായി തോന്നത്തക്കവിധത്തിലാവാനെന്താ കാരണം. ആയാൾ കടന്നോട്ടെ ഗർട്ടൂഡേ! നമ്മെപ്പററി പേടിക്കേണ്ട.

മോഹംതോന്നുന്നകാൎയ്യങ്ങളെയുയരുകിലോ
നോക്കിടാംമന്നരാരു.
ദ്രോഹത്തിന്നുമാത്രം ക്രിയകളതുടരുവാൻ
പററുകില്ലാവിധത്തിൽ,
പാരിൽപൃഥ്വീശന്മാരുടെചുഴലമെയ്യും
വേലിയാൎത്തന്നൊരന്നും

പാരംരക്ഷകനിൽപ്പുണ്ടമിതമഹിമവാ-
ച്ചിട്ടുമൈശ്വര്യസാരം 268

ലെട്ടീസ്സ്! എന്തിനാ താനിത്ര കോപിച്ചിരിക്കുന്നത എന്ന എന്നോടു പറയൂ. ഗർട്ട്രൂഡേ! ആയാൾ കടന്നു പൊയ്ക്കോട്ടേ. സംസാരിക്ക മനുഷ്യാ.

ലെ— എന്റെ അച്ഛനെവിടെ?

രാജാ— മരിച്ചു പോയി.

റാണി— അദ്ദേഹംതന്നെ മരിക്കുകയില്ല.

രാജാ— ആയാൾക്ക ചോദിപ്പാനുള്ളതു മുഴുവനാകട്ടേ.

ലെ— എങ്ങിനെയാണ അദ്ദേഹം മരിച്ചത? കണ്കെട്ടൊന്നും എന്നോടു പററില്ല. ആശ്രിതലോകം നരകത്തിലെക്കും, സത്യങ്ങൾ ഘോരങ്കരത്ത പിശാചിന്റെ അടുക്കലെക്കും, മനസ്സാക്ഷിയും മതവിശ്വാസവും വലിയ കണ്ടിലെക്കും പോട്ടെ. എനിക്ക എന്നെക്കും നില്ക്കുന്ന നാശം വന്നാലും വേണ്ടില്ല. രണ്ടു ലോകങ്ങളെപ്പററിയും ഞാനശ്രദ്ധനായിരിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിരിക്കുന്നു. വരുന്നതൊക്കെ വരട്ടേ. എനിക്കെന്റെ അച്ഛനെ കൊന്നതിന്നു നല്ലവണ്ണം പകരം ചോദിച്ചാൽ മതി.

രാജാ— ആരാണ തന്നെത്താമസിപ്പിപ്പാനുള്ളത?

ലെ— എന്റെ മനസ്സ. അല്ലാതെ ഒരം ലോകങ്ങൾ മുഴുവൻകൂടിയാലും പോരാ. എന്റെ ശക്തി കുറച്ചു ഉള്ളു എങ്കിലും വളരെ ദൂരം പോകത്തക്കവണ്ണം ഞാൻ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിക്കും.

രാജാ— സുശീലനായ ലെട്ടീസ്സ്! തന്റെ അച്ഛന്റെ മരണത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മസ്സംഗതിയറിവാൻ താനാഗ്രഹിക്കുന്നു എങ്കിലും—

കളിയിൽവിജയിപോലെബാന്ധവൻശത്രുപിന്നെ-
തെളിവൊടുബഹുനേടിക്കൊണ്ടവൻതോററവിടാൻ
ഇതിസകലരൊടുംനീഹന്തനേരിട്ടെതൃപ്പാൻ
പ്രതികൃതിവിധിപത്രേചേർത്തുവെച്ചിട്ടുണ്ടോ 269

ലെ— അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുക്കളോടൊഴികെ വേറെ ആരോടുമില്ല.

രാജാ— അവരെ താനറിവാൻ ഇച്ഛിക്കുന്നുവോ?

ലെ— ഇഷ്ടംപിതാവിനുപെരുത്തുഴവോർക്കുഞാൻകൈ-
നീട്ടികൊടുക്കുമിതുമാതിരിസാനുകമ്പം
കുട്ടികൾതിന്നിടലേകിനാശീമവത്തിൻ
മട്ടെന്റെചോരയുമവർക്കശനത്തിനേകാം 270

രാജാ— ആ, ഇപ്പോൾ താൻ ഒരു നല്ല കുട്ടിയുടെയും, ശരിയായ ഒരു മര്യാദക്കാരന്റെയും മാതിരി സംസാരിക്കുന്നുണ്ടു.

നിന്നച്ഛനേററമരണത്തിലെനിക്കുതെററി-
ല്ലെന്നുംപരംവ്യസനമുണ്ടതുമൂലമെന്നും
ചിന്നുംവെളിച്ചമിതുദൃഷ്ടിയിലേററിടുമ്പോ-
ലെന്നുംതവസ്മൃതിയിലേററതറച്ചിടട്ടേ 271

ഡന്മാ— (ഉള്ളിൽനിന്ന) അവളിങ്ങോട്ടു കടന്നോട്ടേ.

ലെ— എന്താ ഇപ്പോൾ? എന്തൊച്ചയാണതു? (ഒഫീലിയ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ചൂടേ! നിയ്യെൻതലച്ചോറുടനുടനെവര-
ട്ടിടു,കപ്പാംരസത്താൽ
ച്ചാടുംകണ്ണീരിരട്ടിച്ചിഹമിഴിഗുണവും
കാഴ്ചയുംപോക്കിടട്ടേ
ദൈവത്താനാണസത്യംതവമതിമറിച്ചി-
ന്നപ്പുറത്തെൻതുലാസ്സിൽ
കോൽവിഴുമട്ടൊരംപ്രതിവിധിയവരേ
കൊണ്ടുവെപ്പിക്കുമീഞാൻ 272

നവയൌവനയുക്തേ! ഇഷ്ടമുള്ള യുവതി! ദയയുള്ള സോദരീ! സൌഭാഗ്യമുള്ള ഒഫീലിയെ! അയ്യോ!!

ദൈവമേയുവതികളുള്ളോരാവിധംനല്ലബുദ്ധിയും
വൃദ്ധന്റെജീവനെപ്പോലെലഘുനാശമതാകയോ!! 273
ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവിഷയെപ്രകൃതിസ്വഭാവ-
മൊട്ടേറയുംമൃദുലമാം,മൃദുവാമിടത്തോ
ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതുനടക്കുമിടത്തുകൂടെ
വിട്ടീടുമേററവിലയേറിയസാധനത്തെ 274

ഒഫീ— (പാടുന്നു).

അവരുദ്ദേഹത്തെയപ്പോൾ—ശവവണ്ടിക്കകംകേററി
ജവമോടുംമുഖംമൂടാ—തവിടെക്കുകൊണ്ടുപോയി
നനിനന്നിനനിനന്നീ—നനിനന്നീനനിനന്നി
സ്സുടദ്ദേഹമിന്നേരം—കുടികൊള്ളുംശവക്കുണ്ടിൽ
പുടുകണ്ണീർമഴപെയ്യു—പൊടിപാറീബഹുനേരം

ഹേ! പുത്ര വത്സലാ നല്ലതു വരട്ടെ.

ലെ— നീ സ്വബോധത്തോടുകൂടി എത്ര തന്നെ പ്രതികാരം ചെയ്യാനുത്സാഹിപ്പിച്ചാലും ഇത്ര എന്നെ ഇളക്കുവാൻ കഴികയില്ല.

ഒഫീ— (പാടുന്നു).

ഒരുമണ്ണിന്നതിണ്ടതായി—പരമദ്ദേഹമെന്നാകിൽ
പരിചിൽച്ചൊല്ലാടപ്പോടായി—ട്ടൊരുപാട്ടിനനിപാട്ടു

ഹാ! അതിന്നാപ്പല്ലവി എത്ര യോജിപ്പാണ്! കള്ളക്കാര്യസ്ഥനാണ് യജമാനന്റെ മകളെ കട്ടത്.

ലെ— ഒരം അസംബന്ധത്തിന്നു കാര്യമായി പറയുന്നതിനെക്കാളധികം ശക്തിയുണ്ട്.

ഒഫീ— ഇതാ "റോസമേരി" അത് ഓർമ്മക്കു ശക്തിയുണ്ടാവാനാണ്, സ്നേഹത്തോടുകൂടി ഓർമ്മയുണ്ടാവണേ. ഇതാ "പാൻസീസ്സ്" അതു വിചാരങ്ങളുണ്ടാവാനാണ്.

ലെ— വിചാരത്തിന്നും ഓർമ്മക്കും ഓരോ അടയാളങ്ങളുണ്ട്. ഭ്രാന്തു പിടിപ്പിക്കുകയാണ്.

കള്ളക്കാര്യസ്ഥൻ=ഇത് ഒരു പാട്ടിൽ പറഞ്ഞ കഥയുടെ സൂചകമാണ്. ആ പാട്ട് ഇതുവരെ കണ്ടുകിട്ടീട്ടില്ല.

റോസമേരി=(യൂറോപ്യരുടെ ഇടയിൽ പുഷ്പഭാഷ എന്ന ഒരു ഭാഷയുണ്ട്. ഓരോ പുഷ്പങ്ങളെ ഓരോ വികാരലക്ഷണങ്ങളായും മററും സങ്കല്പിച്ച് വാക്കുകൊണ്ടു സംസാരിക്കുന്നതിന്നു പകരം പുഷ്പങ്ങളെ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും കൊടുത്ത് അവനവന്റെ ഹിതത്തെ അറിയിക്കാം. ഇതാണ് ഒഫീലിയാ പുഷ്പങ്ങളെ പററി ഇത്ര ഇവിടെ പറയുന്നത്.) റോസമേരി, സ്മരണസൂചകമായ പുഷ്പം.

വിചാരസൂചകമായ പുഷ്പം=പാൻസീസ്സ്.

ഒഫീ— ഇതാ അങ്ങെക്ക ശതകുപ്പയും കൊളുംബൊയിനും ഇതാ ഇവിടെക്ക റൂ കുറച്ചെനിക്കുമുണ്ട. ഇതിനെ ഞായറാഴ്ച ദിവസങ്ങളിലെ ദൈവകടാക്ഷവല്ലി എന്ന വിളിക്കാം. അങ്ങു, റൂ ധരിച്ചാൽ വളരെ വ്യത്യാസം കാണും. ഇതു മുക്കുററിയാണ. ഞാൻ കുറച്ചു കായാമ്പു തരാം. പക്ഷെ അതൊക്കെ എന്റെ അച്ഛൻ മരിച്ചപ്പോൾ വാടിപ്പോയി. അദ്ദേഹം യോഗ്യതയിൽ മരിച്ചു എന്നാണ പറഞ്ഞു കേൾക്കുന്നത. (പാടുന്നു).

പരമൊത്സാഹിയാംയോഗ്യ—തരറൊബിന്നാണതെന്നാൽ
പരിചോടിയെനിക്കുള്ളപരിതോഷംമുഴുവനും

ലെ— ഇവൾ മൌഢ്യം, കഷ്ടപ്പാട, എന്നു വേണ്ട നരകവുംകൂടി സുഖവും ഭംഗിയും ഉള്ളതാക്കി തീൎക്കുന്നു.

ഒഫീ— (പാടുന്നു) അദ്ദേഹംതിരിയെവരില്ലേ—എന്നാൽ
അദ്ദേഹംതിരിയെവരില്ലേ
ഇല്ലില്ലാഅദ്ദേഹംചത്തു—നൂനം
ഇല്ലില്ലാഅദ്ദേഹംചത്തു
ചത്തിടുവാൻനിയ്യുംപൊല്ലേ—പ്പോമ്ലേച്ഛാ
അദ്ദേഹംതിരിയെവരില്ല
ശീശമഞ്ഞിൻകട്ടതന്റെ—വെള്ള
വാശിയാണദ്ദേഹത്തിന്റെ
കേശവുംവക്കിന്റനാരിൽ—നിന്നു
ലേശവുംതോല്ക്കില്ലനേരിൽ
അദ്ദേഹംപോയല്ലോകഷ്ടം—കഷ്ടം
അദ്ദേഹംപോയല്ലോകഷ്ടം
നമ്മൾവൃഥാവിലപിന്നും—ദൈവം
ചിമ്മട്ടുകാട്ടിടുന്നിന്നും

ശതകുപ്പ=സ്തുസ്തിസൂചകം.
കൊളുംബൊയിൻ=കൃതഘ്നതാസൂചകം.
റൂ=റാണിയോടു പറയുന്നതാണ.
മുക്കുററി= വിശ്വസിപ്പാൻ പാടില്ലായ്മയെ കാണിക്കുന്നു.
കായാമ്പൂ= സ്നേഹത്തേയും ഭക്തിയേയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

അമ്മഹാനെന്നാംസദയം—ദൈവം
നന്മയിൽചെയ്യുംസഹായം

ദൈവം അങ്ങയുടെകൂടെ ഉണ്ടാവാനായി ഞാൻ പ്രാൎത്ഥിക്കുന്നു. (പോയി)

ലെ— ഹാ ദൈവമെ! അങ്ങിതു കാണുന്നുണ്ടോ?

രാജാ— ലെട്ടിസ്സ്! തന്റെ വ്യസനത്തോടുകൂടി എനിക്കു സംസാരിക്കണം. അതിനു സമ്മതിക്കാത്ത പക്ഷം താനെന്റെ അവകാശത്തെ നിഷേധിക്കുകയാവും. പുറത്തു പോയി, തനിക്കു വളരെ നല്ല ഉപദേശം തരുവാൻ തക്ക തന്റെ സ്നേഹിതന്മാരെത്തിരഞ്ഞുകൊണ്ടുവരു. നമ്മാം രണ്ടാളും പറയുന്നതിനെ അവര കേട്ടതിൽ—

നേരിട്ടോശ്രുഷമായോപരമിതിനതുനാം
നിന്നമൊന്നായവരാൽ
തോറികാണുന്നാപക്ഷംപദവിപലതുമു-
ള്ളൊരെൻരാജ്യം,കിരീടം
എറെസ്സത്തായജീവൻപ്രഭൃതിവകളത-
ല്ലെന്റെസൎവ്വസ്വവുംനാം
തീരാൎന്നാകുന്നതുണ്ടേതവമനസിസമാ-
ധാനമെന്നോന്നിനായി 275

അങ്ങിനെയല്ലെങ്കിൽ തന്റെ ക്ഷമയെ എനിക്കു കടം തരുവാൻ മനസ്സുണ്ടാവണം. എന്നാൽ, തന്റെ ആത്മാവിന്നു ശരിയായ സമാധാനത്തെ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുപ്പാൻ നാം തന്നോടു കൂടി യത്നിക്കും.

ലെ— അങ്ങിനെയാട്ടെ.

അദ്ദേഹത്തിന്നപെട്ടാച്ചരമഗതി യതി-
ന്നട്ടു,മോൎക്കവേണ്ടി
പ്രത്യേകതെസാത്രുപപ്രതിമ,യസി,പട-
കൊപ്പിതന്നഥിസ്ഥലത്തിൽ
ആസ്ഥാപിക്കാതവണ്ണഥകെതിൎവിവെവുമി.
ല്ലാത്തസന്ത്യാരവും,വ-
ന്നത്യുച്ചത്തിൽപുലമ്പുന്നിതുവഴിയിതിനെ-
ന്തെന്നുനോക്കിപ്പിടിപ്പാൻ 276

രാജാ— അതങ്ങിനെ തന്നെ വേണം. കാററുള്ളേടത്തു വന്മഴ വീഴട്ടെ. എന്റെ കൂടെ പോരു. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—6.

(രാജധാനിയിലൊരു മുറിയകം).

(ഹൊറേഷ്യൊവും ഒരു ദാസനും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹൊ— എന്നോടു സംസാരിപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന അവര ആരാണ്?

ദാസൻ— കപ്പൽക്കാരാന്ന യജമാനനെ. അങ്ങേക്ക കത്തുകളുണ്ടത്രെ.

ഹൊ— ഇങ്ങോട്ടു വരാൻ പറയു. (ദാസൻ പോയി).

ചൊല്ലാന്ന ഹാംലെററ്രൂപകൽനിന്നി-
ട്ടല്ലാഞ്ഞിൽമറെറതൊരുനാട്ടിൽനിന്നോ-
എത്തുന്നസംഭാഷണയോഗ്യനിക്കെ-
ന്നോർത്തിടിലുംലേശമറിഞ്ഞുകൂടാ 277

(കപ്പൽക്കാർ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒന്നാമൻ— ദൈവം അങ്ങെ കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

ഹൊ— നിങ്ങളേയും.

ഒന്നാമൻ— അതദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സുണ്ടെങ്കിലുണ്ടാവും. ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയതു പോലെ അങ്ങേടെ പേർ "ഹൊറേഷ്യൊ" എന്നാണെങ്കിൽ അങ്ങെക്കൊരു കത്തുണ്ട. അതു ബിലാത്തിക്കു പോയിരുന്ന രാജപ്രതിനിധിയുടെയാണ.

ഹൊ— (വാങ്ങി വായിക്കുന്നു) ഹേ, ഹൊറേഷ്യൊ! താനിതു വായിച്ചതിന്നു ശേഷം ഇവരെ വല്ല പ്രകാരവും രാജാവിന്റെ മുമ്പിലേക്കയക്ക. ഇവരുടെ കയ്യിൽ അവിടെക്കുള്ള കത്തുകളുണ്ട. ഞങ്ങൾ കടലിലായിട്ടു രണ്ടു ദിവസം കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പായി നല്ലവണ്ണം ഒരുക്കങ്ങളോടുകൂടിയ കടൽക്കവച്ചക്കാരുടെ ഒരു കപ്പൽ ഞങ്ങളുടെ പിന്നാലെ വന്നു. ഞങ്ങളുടെ കപ്പൽ വളരെ മന്ദഗതിയാണെന്നു കണ്ടിട്ടു ഞങ്ങൾ നിവൃത്തിയില്ലാതെ, ധൈര്യം നടിച്ചു ലഹളയിൽ ഞാനവരുടെ കപ്പലിൽ കേറി അപ്പോൾ അവർ ഞങ്ങളുടെ കപ്പൽ വിട്ടു പോയി. ഞാൻ മാത്രം അവരുടെ തടവുകാര

നായി. അവർ ദയയുള്ള കള്ളന്മാരെപ്പോലെ എന്നെ നോക്കി വരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അവരുടെ ഈ ദയക്കു കാരണങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ അവൎക്കു നല്ലതായ ഒരു സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കേണമെന്നാണ്. ഞാനയച്ച കത്തുകൾ രാജാവിന്റെ കയ്യിലെത്തട്ടെ. ജീവനുവേണ്ടിപ്പായുന്ന മാതിരി വേഗത്തിൽ എന്റെ അടുക്കലേക്കു വരു. തന്നെ സ്തബ്ധനാക്കി തീൎക്കത്തക്ക വാക്കുകൾ തന്റെ ചെവിട്ടിൽ എനിക്കു പറവാനുണ്ട്. എന്നാൽ അവക്കു കാൎയ്യഗൌരവത്തിന്റെ അവസ്ഥക്കു കനമില്ല. സാധുക്കളായ ഇവർ ഞാനിരിക്കുന്നേടത്തേക്കു തന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരും. റോസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും ബിലാത്തിക്കു പോയിരിക്കുന്നു. അവരെപ്പററി തന്നോടെനിക്കു വളരെ പറയാനുണ്ട്. നല്ലതു വരട്ടെ. തന്റെ സ്വന്തമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന ആ ഹാംലെററ. വരുവിൻ! നിങ്ങൾക്കു ഈ എഴുത്തുകൾ കൊടുപ്പാൻ ഞാൻ വഴിയുണ്ടാക്കാം. ഇതു തന്നയച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കലേക്കെന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോവിൻ. അതു വേഗം ചെയ്യണം.

രംഗം 7.

(രാജധാനിയിലൊരു മുറി അകം).

(രാജാവും ലെട്ടീസ്സും പ്രവേശിക്കുന്നു).

രാജാ— തന്റെ യോഗ്യനായ അച്ഛനെക്കൊന്ന ആ മനുഷ്യൻ എന്റെ ജീവന്റെ പിന്നാലെ കൂടി പോയി നോക്കി എന്നിപ്പോൾ മനസ്സിരുത്തി താൻ കേട്ടുവല്ലൊ. എന്നി തന്റെ മനസ്സാക്ഷി എന്നെ നിൎദ്ദോഷനാക്കി വിടുകയും തന്റെ ഹൃദയത്തിൽ എന്നെ ഒരു സ്നേഹിതനായി കരുതുകയും വേണം.

ലെ— അതു പ്രത്യക്ഷമായി കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇവിടുത്തെ രക്ഷ ജ്ഞാനം മുതലായവ ഇവിടുത്തെ ശക്തിയോടുകൂടി പ്രവൃത്തിപ്പാൻ ഉത്സാഹിപ്പിക്കത്തക്കവയാണെന്നും പ്രകൃത്യാ അത്ര കഠിനകരമായ ഈ പ്രവൃത്തിക്കു ശിക്ഷിപ്പാൻ യാ

തൊന്നും ചെയ്യാതെ ഇവിടന്നിരുന്നതെന്തുകൊണ്ടെന്നെ ന്നോട പറയൂ.

രാജാ— ആ! രണ്ട പ്രത്യേകസംഗതികൾ കൊണ്ടാണ. അവ തനിക്ക സാരമില്ലാത്തവയായി തോന്നാമെങ്കിലും എനിക്ക ബലമുള്ളവയായിട്ടാണ തോന്നുന്നത.

ആയാൾതന്നുടെയമ്മയാമുടെമഹാ-
റാണിക്കുമുഖാലുമി,
ന്നായാൾതന്മുഖമാണൊരാശ്രയമെടോ, !
ജീവിച്ചിരുന്നീടുവാൻ
ഇജ്ജനല്ലോനവൾതുല്യവൃത്തിഗുണദോ-
ഷങ്ങൾക്കൊരാലംബനം
വജ്ജിച്ചിട്ടിടുവാൻനടപ്പുവഴിന-
ക്ഷത്രത്തിനെന്നോണമേ 278

നാം പരസ്യമായി വിചാരണ ചെയ്യാത്തതിന്റെ മറെറാക്കാരണം നാട്ടുകാൎക്കായാളുടെ പേരിലുള്ള സ്നേഹമാണ.

പരമവരവനേററംഹററമിഷ്ടത്തിൽമുക്കി-
ട്ടവുതരുകരിങ്കല്ലാക്കിമാററുന്നപോലെ
ചിരമവനുവിധിക്കുംശൃംഖലാബന്ധനത്തെ
ച്ചെറിയൊരുഗുണമാക്കംചെട്ടിലായ്യാററിടുന്നു 279

അതിനാൽ—

ഏററംമുഴക്കമൊടുചുററിവരുന്നകുററൻ
കാററിൽക്കനക്കുറവിനാലുതകാത്തതായി
മുററുന്നലാക്കിലണയാതെതിരിച്ചുവില്ലിൽ
പ്പററുന്നിതുക്കൊടുമയെങ്കിലുമെൻറബാണം 280

ലെ— അങ്ങിനെ. എന്റെ യോഗ്യനായ അച്ഛൻ എനിക്ക പോയി ഒരു സോദരിയുള്ളത, തിരിച്ചു കിട്ടാൻ മാൎഗ്ഗമില്ലാത്ത സ്ഥിതിയിൽ വലിയ കഷ്ടാവസ്ഥയിലാകയും ചെയ്തു.

എന്നാലായവൾതൻറനന്മഹിമയെ-
പിന്നോട്ടുനിങ്ങാംസ്തുതി.
ക്കെന്നാലുത്തമനാരിമാൎക്കുചിതമാ-
മോരോഗുണംസൎവ്വവും

ന്നായിട്ടതികഞ്ഞോരത്തിയിതുപോ-
ലാരെന്നാകന്നിന്റെമേൽ
നിന്നാരാൽമമമോട്ടപോരിനുവിളി-
ക്കാവുംനിലകാണ്മതോ 281

എങ്കിലും എന്റെ പ്രതികാരമുണ്ടാവും.

രാജാ— നേരേവന്നുവിപത്തുമീശകാവലി-
ച്ചാലുംകളികാണിതെ-
ന്നോതുമക്കട്ടശിർകേട്ടതെന്നിനപട-
ച്ചേർന്നമ്മ,ളെന്നാകെകാലോ

താനിതുംകൂടി കേൾക്കണം.

ഞാൻനിന്നാക്കൂനിലിഷ്ടമാണ്ണോതുവനാ
ണെന്നല്ലനാതെങ്കിലും
റന്നായ്‌നശിപ്പെട്ടന്നു,നിന്നെയിതുമേ-
ലോപ്പാൻപഠിപ്പിച്ചിടും 282

(ഒരു ദൂതൻ പ്രവേശിക്കുന്നു).

എന്താ ഇപ്പോൾ വർത്തമാനം?

ദൂതൻ— ഹാംലെററ പ്രഭുവിന്റെ എഴുത്തുകളുണ്ടു തിരുമനസ്സേ! ഇതു തിരുമനസ്സിലേക്കും— ഇതു മഹാ രാജ്ഞിക്കും.

രാജാ— ഹാംലെററിന്റെയോ! ആരെ കൊണ്ടു തന്നതു?

ദൂതൻ— കപ്പൽക്കാരനാണെന്നാണ പറയുന്നതു. ഞാനവരെ കണ്ടില്ല. എന്റെ പക്കലുള്ള "ക്ലാഡിയോ" ആണ തന്നതു. അതുകൊണ്ടു വന്നവന്റെ പക്കൽ നിന്നാണവൻ മേടിച്ചതു.

രാജാ— ലെയർട്ടീസ്സേ! താനിതു കേൾക്കണം. പൊയ്ക്കോ (ദൂതൻപോയി). (വായിക്കുന്നു). ഔന്നത്യപരാക്രമങ്ങളോടുകൂടിയുള്ളോവെ! എന്നെ അവിടുത്തെ രാജ്യത്തിൽ നഗ്നനായിക്കൊണ്ടു വിട്ടിരിക്കുന്നു എന്നവിടുന്നറിയണം. നാളെ അവിടുത്തെ തിരുമുഖം കാണ്മാൻ സമ്മതമുണ്ടാവാനപേക്ഷിക്കുന്നു. അപ്പോൾ അവിടുത്തെ അനുവാദമുണ്ടെങ്കിൽ പെട്ടെന്നുണ്ടായതും വിചാരിക്കാത്തതുമായ എന്റെ മടക്കത്തിന്റെ സംഗതി ഉണർത്തിക്കാം. ഹാംലെററ, എന്താ ഇതിന്റെ സാരം? ബാക്കിയെല്ലാവരും മടങ്ങി വന്നുവോ? അ

തോ ഇതൊരു വ്യാജം മാത്രമോ?

ലെ— ഇവിടേക്ക കയ്യക്ഷരം അറിഞ്ഞുകൂടേ?

രാജാ— ഇതു ഹാംലെററിന്റെ അക്ഷരമാണ. നഗ്നനോ? ഇവിടെ രണ്ടാമതെഴുതിയതിൽ ആയാൾ പറയുന്നു "തന്നെ" എന്നു. താനിതെനിക്ക വെളിവാക്കി തരാമോ?

ലെ— ഞാനതിൽ വല്ലാതെ അമ്പരന്നിരിക്കുന്നു സ്വാമി! ആട്ടെ. അദ്ദേഹം വരട്ടെ.

അന്നാങ്ങിതുചെയ്തില്ലേ,
എന്നുമുഖംനോക്കിനിന്നുചോദിപ്പാൻ
ഇന്നിവനുഴിവരുണ്ടാ-
മെന്നോർത്തുമനസ്സിൽമാലിനാശ്വാസം 283

രാജാ— അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ലെർട്ടീസ്സേ! എങ്ങിനെയാണതാവുക? എങ്ങിനെയാണല്ലാതെയാവുക?— താൻ ഞാൻ പറഞ്ഞതുപോലെ നടക്കുമോ?

ലെ— ഓഹോ. അദ്ദേഹത്തോട ലൌകികമായിരിക്കണമെന്ന ഇവിടുന്ന പറയില്ലെങ്കിൽ, ആവാം.

രാജാ— തന്റെ സ്വന്തം ക്ഷേമത്തിനാണ. ആയാൾ കപ്പൽ യാത്രയിൽനിന്നു തങ്ങിൽ തള്ളി ഇപ്പോൾ മടങ്ങി വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും എനി അതിന്നു മനസ്സില്ലെങ്കിലും ഞാൻ ഇപ്പോൾ ആലോചിച്ചതിൽ ഉണ്ടായതായ ഒരു പ്രവൃത്തിക്കു, ആയാളെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കും— അതിൽ ആയാൾ നശിക്കാതെ കഴികയില്ല. ആയാളുടെ മരണത്തിൽ ലേശംപോലും ശകാരവായു വീശില്ല. ആയാളുടെ അമ്മയുംകൂടി നമ്മുടെ കൌശലത്തെ കുററപ്പെടുത്താതെ ഇതൊരു യദൃച്ഛാസംഭവമെന്നു പറയും.

ലെ— സ്വാമി! ഇവിടുന്നു പറയുംപോലെ ഞാൻ നടക്കാം. ഞാനതിന്നു ഹേതുവാകത്തക്കവണ്ണം ആലോചിക്കുന്നതായാലധികം തെയ്യാറ.

രാജാ— അതു ശരിയായി വരുന്നുണ്ട. തന്റെ രാജ്യസഞ്ചാരത്തിന്നു ശേഷം, താൻ കേമനാണെന്നു ജനസമ്മതമുള്ള ഒരു വിദ്യയിൽ, തന്നെപ്പററി ജനങ്ങൾ വളരെ വാഴ്ത്തി സംസാരിച്ചു വരുന്നുണ്ട. അതു ഹാംലെററ കേൾക്കച്ചു

ല ആണെ താനും. അത ആയാൾക്കു ഉണ്ടാക്കിയപോലെ അസൂയ, തന്റെ മറ്റെല്ലാ യോഗ്യതകളും ഒന്നായി കൂട്ടിക്കൂടി ഉണ്ടാക്കിട്ടില്ല. എന്നാൽ അതെന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ വളരെ മോശമാണെന്നാണ.

ലെ— എന്തു യോഗ്യതയാണ സ്വാമി?

രാജാ— യുവാക്കന്മാർക്കു സാധുവായ ഒരു ശിരോലങ്കാരം അത്ര മാത്രം. എന്നാൽ അത ആവശ്യമുള്ളതാണ താനും.

വന്നോരനാശിർകെട്ടവ്യഗ്രതയതി-
ന്നൊക്കംസുഖത്തിന്നുമാം-
ഗാംഭീര്യത്തിന്നുകൊത്തതായസിതമാം-
മാരോമവസ്ത്രത്തിലും
ഏറെത്തമൊന്നമൊട്ടുമായതിന്നാൽ
കാട്ടിത്തമില്ലാത്തതായ്
പാരമണിയവർണ്ണമൊന്നിലൂടെ-
യുള്ളാകംതത്തന്നെല്ലാട്ടമേ 284

രണ്ടു മാസംമുമ്പെ നാർമണ്ടിയിൽനിന്നൊരു വിദ്വാനിവിടെ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഫ്രാൻസുകാരെ ഞാൻ തന്നെ കണ്ടിട്ടും അവരോടെതൃത്തിട്ടുമുണ്ട. അവർ അശ്വാഭ്യാസത്തിൽ നിപുണന്മാരാണ താനും. എന്നാൽ ഈ വിദ്വാനിതിൽ ആഭിചാരവുംകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു.

ചോടേജീനിയൊടൊത്തന്നവളരെ
ശ്രുതംചുള്ളാളുഗ.
തന്നോടെചേർന്നടൽപാതിയശ്വമയമാ-
യെന്നൊന്നൊന്നൊന്നുംവിധം
പാടെവിത്രമതശ്വാവിദ്യാപലതും
കാട്ടിമനോരമ്യമായ്
കൂടെഞാൻകരുതുംഘട്ടങ്ങളിലും
മേലേകടന്നനായവൻ 285

ലെ— ഒരു നോർമനായിരുന്നു?

രാജാ— അതെ ഒരു നോർമൻ.

നാർമണ്ടി= ഫ്രാൻസിൽ ഒരു പ്രദേശം.

ലൈ— എൻെറ പ്രാണനാണെ സത്യം ലേമണ്ടാണ.

രാജാ— ആയാൾ തന്നെ.

ലൈ— ഞാനായാളെ നല്ലവണ്ണമറിയും. ആയാൾ എല്ലാജാതിക്കാരുടെയും കണ്ഠാലങ്കാര ആഭരണവും ശിരോരത്നവും ആണ.

രാജാ— ആയാൾ, തന്നെ സ്തുതിച്ചു. തൻെറ തടവിനുള്ള ശസ്ത്രനൈപുണ്യത്തെയും അഭ്യാസത്തെയും പററിയും പ്രത്യേകിച്ചും തൻെറ ഖഡ്ഗാഭ്യാസത്തെ കുറിച്ചും വളരെ കേമമായി സ്തുതിച്ചു തന്നോടെതിരിടുവാൻ ഒരുത്തനുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു വിശേഷകാഴ്ച തന്നെയായിരിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞു. അവരുടെ കൂട്ടത്തിലുള്ള ആയുധാഭ്യാസക്കാരോടു താൻ നേരിട്ടുന്നതായാൽ അവക്ക കളിയാവട്ടെ കരുതലാവട്ടെ, കണ്ണാവട്ടെ ഉണ്ടാവില്ലെന്നു ആയാൾ സത്യം ചെയ്തു. ഹേ! ആയാളുടെ ഈ വിവരണം, തന്നോടുകൂടി കളിപ്പാറാവാൻ താൻ വേഗം മടങ്ങിയെത്താൻ മോഹിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയല്ലാതെ വേറെ ഒന്നും ചെയ്വാൻ വയ്യാത്ത വിധത്തിൽ അസൂയകൊണ്ടു ഹാംലെററിനെ വിഷമപ്പെടുത്തി. ഇപ്പോളതുകൊണ്ട—

ലൈ— എന്താ അതുകൊണ്ടു സ്വാമി?

രാജാ— ലെർട്ടിസ്സ്!

താതനാതനിൽപ്രിയമിയന്നവനോഅതോനീ
ചിത്രത്തിലുള്ളോരതിദുഃഖിതനെന്നപോലെ
ചിത്തവിനാവ്യസനഭാവനയെപ്പുറത്തു
വൃത്തിക്കുകാട്ടുമൊരുനന്മുഖമാത്രമാണോ 286

ലൈ— എന്തിനാ ഇവിടുന്നിതു ചോദിക്കുന്നത?

രാജാ— തൻെറ അച്ഛനെ താൻ സ്നേഹിച്ചിരുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. എന്നാൽ

മമതക്കുകാലമൊരുമൂ-
ലമതിന്നനലനു സ്ഫുലിംഗവും
മാററുവതുമറിയുകാല
മതാംകൃതിയായനേകതെളിവുണ്ടതിങ്കൽമേ 287

ഇഷ്ടമെന്നോതിയവികളിലുണ്ടതുകെട്ടനാ-
തിന്നതിരിയോമഷി.
കഷ്ടയോനിയതു,മിങ്ങനെന്നമ്പാഹുകാല-
മൊന്നിൽനിലനിന്നിടാ
പുഷ്ടിവാശ്ശിലത്തുകൊണ്ടുതാനുളനശില്പ
പോകമിരണമങ്ങൾ
ത്തട്ടിലോർത്തുടനേനടത്താണതാഗ്ര-
ഹിച്ചുസമയത്തുതാൻ 283
ഉൾക്കൊള്ളുകൊകഷിതംമാറിട്ടമിതകരയും
താമസികമന്നുകളി
നാക്കാകയ്യാമരാൽസംഭവവുലകിലി
ങ്ങെത്രയുണ്ടെത്രമാത്രം
സൌഖ്യത്തിൽവ്യയമെട്ടിച്ചിട്ടമമതിമീ.
വാളിയെന്നാശ്വപകനാ
ദീർഘശ്വാസമെന്നപോൽപ്രവേശിവനാപെട്ടം
കൃത്യനിശ്ചയചിന്ത 289

എന്നാൽ വ്രണത്തിന്റെ മർമ്മസ്ഥലത്തേക്കു. ഹാംലെററു മടങ്ങി വരുന്നു. വാക്കിനേക്കാളധികം പ്രവൃത്തികൊണ്ടു താൻ തന്റെ അച്ഛന്റെ മകനാണെന്നു കാണിപ്പാൻ എന്താ ചെയ്വാൻ വിചാരിക്കുന്നതു?

ലെ— പള്ളിയിൽവെച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഴുത്തു മുറിപ്പാനാണ.

രാജാ— കലക്കു രക്ഷ പ്രാപിപ്പാനുള്ള സ്ഥലം തീർച്ചയായിട്ടും അല്ല. പ്രതികാരത്തിന്നു യാതൊരു തടസ്ഥവുമുണ്ടാകരുതു. എന്നാൽ സുശീലനായ ലെയർട്ടീസ്സ്! താൻ തന്റെ അറയിൽ അടച്ചിരിപ്പാനെങ്ങിനെ? ഹാംലെററു മടങ്ങി വന്നാൽ, താൻ തിരിയെ വന്നു എന്നറിയണം. തന്നെ സ്തുതിക്കുന്നവരെ നാം പറഞ്ഞേല്പിച്ചു ആ ഫ്രാൻസുകാരൻ തന്നെപ്പററി ചെയ്തു സ്തുതികൊണ്ടു വാർണ്ണീസ്സു ഇടട്ടേ. ഒടുവിൽ നിങ്ങളെ രണ്ടാളെയുംകൂടി നിരത്തി വാതു പറയാം. ആയാൾ മനസ്സിരുത്തുന്ന ആളല്ലാത്തതിനാലും ദയാലുവും ചതികളില്ലാത്തവനും ആയതിനാലും വാളുകൾ പരിശോ

ധിച്ചു നോക്കില്ല. അപ്പോൾ എളുപ്പത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ കുറച്ചു വിദ്യയെടുത്ത കറയില്ലാത്ത ഒരു വാൾ തനിക്കെടുക്കാം. എന്നിട്ടു ചതിയായി ഒരു കുത്തുകൊണ്ടച്ഛനുപകരംവീട്ടാം

ലെ— ഞാനതു ചെയ്യും. അതിന്നായിട്ടു ഞാനെന്റെ വാൾമെഴുക്കിടട്ടെ. ഒരു മുറിവൈദ്യനോടു ഞാനൊരു തൈലം വാങ്ങീട്ടുണ്ടു. അതു വലിയ വിഷമാണു. അതിൽ മുക്കിയ ഒരു കത്തികൊണ്ടു വാൎന്നു, രക്തം പുറപ്പെടുവിച്ചാൽ കൂടി, ചന്ദ്രന്റെ കീഴിലുള്ള ശക്തിയോടുകൂടിയ എല്ലാ സിദ്ധൌഷധങ്ങളിൽനിന്നും ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള അപൂൎവ്വമായ പോൾട്ടീസ്സിന്നുപോലും മരണത്തിൽനിന്നു വിടുത്തുവാൻ കഴികയില്ല. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊലി കുറച്ചു വാൎന്നാൽ അതുകൊണ്ടു മരണമുണ്ടാവത്തക്കവിധം ഒരു വിഷത്തിൽ എന്റെ വാൾ മുക്കും.

രാ — നമുക്കിതിനെപ്പററി ഇനിയുമാലോചിക്കുക. നമ്മുടെ ഉദ്ദേശത്തിന്നു അനുകൂലിക്കത്തക്കവിധം സൌകൎയ്യമുള്ള സമയവും വഴികളും നോക്കുക. ഇതിൽ പിഴച്ചു നമ്മുടെ സാമൎത്ഥ്യക്കുറവു നിമിത്തം നമ്മുടെ ഉദ്ദേശ്യം വെളിപ്പെടുന്നതാണെങ്കിൽ ഇതിന്നു പുറപ്പെടാതിരിക്കുന്നതാണു ഗുണം. അതുകൊണ്ടു ഈ കാൎയ്യം ശ്രമിക്കുമ്പോൾ പിന്നിട്ടുപോയാൽ സഹായിപ്പാനായി ഒരു കരുതൽ വേണം. നില്ക്കട്ടെ— ഞാൻ നോക്കട്ടെ. തന്റെ വിരുതിന്മേൽ ഞാൻ വാതു വെക്കട്ടെ— ഞാനൊന്നു കണ്ടിട്ടുണ്ടു. നിങ്ങളുടെ കളിയിൽ ഉഷ്ണംകൊണ്ടു ദാഹിച്ചു—അതിന്നു തന്റെ തിരിക്കലും വളുക്കലും കഴിയുന്നേടത്തോളം ശക്തിയോടുകൂടിയായിരിപ്പാൻ മനസ്സിരുത്തണം. ആയാൾ വെള്ളം ചോദിക്കുമ്പോഴക്കു ഞാൻ ഒരു പാനം കപ്പു തെയ്യാറാക്കിക്കളയാം. ആയാൾ ഒരു സമയം തന്റെ വിഷമയമായ വാളിന്റെ മുനയിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു പോയാലും അതൊന്നു മോന്തിയാൽ നമ്മുടെ ഉദ്ദേശ്യം അവിടെ സാധിക്കാം. (രാജ്ഞിപ്രവേശിക്കുന്നു) എന്താ ഇപ്പോൾ സൌഭാഗ്യവതിയായ രാജ്ഞി?

* ചന്ദ്രൻ ഔഷധി നാഥനാണല്ലൊ.

റാണി— ഒരാപത്തു മറെറാന്നിൻെറ മടമ്പിന്മേലാണ നടക്കുന്നതു; അത്ര വേഗം അവ പിന്നാലെ വരുന്നു. ലെർട്ടിസ്സേ! തൻെറ സോദരി മുങ്ങി ചത്തു.

ലെ— മുങ്ങി ചാവുകയോ അയ്യോ എവിടെ?

റാണി— സ്വച്ഛസ്ഫടികകാന്തിയുള്ളപുഴയിൽചാ-
ഞ്ഞിട്ടുള്ളവെള്ളയാർ
നൽച്ചെല്ലുള്ളിലകാട്ടിയാട്ടിയരുളി.
അതങ്ങാനനിൽപ്പുണ്ടുകേൾ
സ്വച്ഛന്ദംപോലകാട്ടുവള്ളിതളിർപ്പൂ.
ചിത്ര്യാദിയാൽകമ്പമാം
കാച്ചകൊണ്ടൊത്താരമാലചാർത്തിയവിട
ക്കത്തനാപിമെന്നത്തിനാൾ 290
ലാക്കിൽചാരഞ്ഞൊരുകൊമ്പിന്തലയിലവൾതല
ക്കിട്ടൊരമാലകെട്ടി
തൂക്കാൻപൊത്തിപ്പിടിച്ചങ്ങിനെകയറുകിട
ക്കീഷ്യയാൽകൊല്ലുശാഖ
വെക്കംപൊട്ടിച്ചെരിഞ്ഞുവ്യസനമൊടുകര-
ഞ്ഞിടുമാറിങ്ങലപ്പോൾ
ചിക്കന്നാമാലയോടൊത്തവളുതികഠിനം
മെന്തൊഴത്തുവീണു 291
അന്നേരത്തവൾതന്നുടുപ്പുപുഴലെ
പ്പൊറിപ്പരന്നിട്ടുടൻ
താൻനേരജ്ജലമാനുഷിനിലയിലാ
യത്തനാപിയെത്താങ്ങിതെ
മന്താപത്തറിയാത്തയോപരിചയം
വെള്ളത്തിലുണ്ടാകയോ
യെന്തോപാവമിടക്കിടക്കുമിതും
പാടീടിനാളപ്പൊഴും 292
എന്നാലത്രനിലനിന്നതുമില്ലവെള്ളം
നന്നായ്ക്കുടിച്ചുകനമാമന്നുടുപ്പുതന്നെ
അന്നാളസാധുവിനെനല്ലൊരുപാട്ടിൽനിന്നി
ട്ടൊന്നായ്വലിച്ചിതുകലങ്ങിയചാക്കിലേക്കാം 293

ലെ— കഷ്ടം അപ്പോൾ അവൾ മുങ്ങിച്ചത്തു അല്ലേ?

രാജ്ഞി— മുങ്ങിച്ചത്തു. മുങ്ങിച്ചത്തു.

ലെ— തിണ്ണംനിന്നുധികംകുടിച്ചിതുജലം
ഹേ!പാവമോഫീലിയേ!
കണ്ണീരിങ്ങിനി നാൻനിനക്കധികമായ്
നൽകുന്നതില്ലിന്നു ഞാൻ
എന്നാൽനമ്മുടെയാസ്വഭാവമിതഹോ,
നാണംവിരോധംപരം
ചൊന്നാലുംപ്രകൃതിക്കുതന്റെനിയമം
മാററാൻമനസ്സായ്വരാ 294

ഒരം കണ്ണീരു പോയാൽ സ്ത്രീഭാവം പോയി. ഞാൻ പോകട്ടെ, സ്വാമി!

ഉടനിക്കണ്ണീർമഴയിതു
കെടുത്തുവാൻതീയക്കുടിയില്ലെങ്കിൽ
ജ്വലിക്കുന്നിതകമത്രം
ചടുകനാമെന്റെപ്രസംഗങ്ങളിവിടെ 295
(പോയി)

രാജാ— ഗർട്രൂഡ്! നമുക്കു പോവുക. ഇയ്യാളുടെ കോപം ശമിപ്പിക്കുവാൻ ഞാനെത്ര ബുദ്ധിമുട്ടി. ഇത അതിനെ രണ്ടാമതും പുറപ്പെടുവിക്കുമെന്നു ഞാൻ പേടിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു നമുക്കു കൂടെപ്പോവുക. (എല്ലാവരും പോയി)

അങ്കം—5 രംഗം—1.

ശ്മശാനം

(കയ്ക്കോട്ടോടുകൂടി രണ്ടു വിദൂഷികൾ പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒന്നാ— സ്വേച്ഛപ്രകാരം തന്റെ സ്വാന്തം മോക്ഷപ്രാപ്തിക്കു നോക്കുന്ന അവൾക്കു ക്രിസ്തുമതപ്രകാരമുള്ള സംസ്കാരം പാടുണ്ടോ?

രണ്ടാ— അവൾക്കു പാടുണ്ടു, ഞാൻ പറയുന്നു. അതുകൊണ്ടു ഉടനെ അവളുടെ ശവക്കുഴിയുണ്ടാക്കുക. ക്രൌണർ അവളു

ക്രൌണർ= കൊറോണർ എന്ന ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.

ടെ കാൎയ്യത്തിൽ ക്രിസ്തുമതപ്രകാരമുള്ള സംസ്കാരമാവാമെന്നു തീൎച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— സ്വയം രക്ഷക്കുവേണ്ടി അവൾ മുങ്ങിച്ചത്തല്ലാതെ അതെങ്ങിനെയാ പാടുള്ളത്?

രണ്ടാ— എന്താ? അതങ്ങിനെയാണെന്നു കണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— അത് ആത്മദ്രോഹത്തിന്നായിരിക്കണം, അല്ലാതെവരില്ല. ഇങ്ങിനെയാണ്. ഞാൻ അറിഞ്ഞുംകൊണ്ടു മുങ്ങിച്ചത്താൽ അതൊരു ക്രിയയായി. ഒരു ക്രിയക്കു മൂന്നംശമുണ്ടു. അതു ചെയ്യുക, പ്രവൃത്തിക്കുക, കാട്ടുക. അതുകൊണ്ടു അവൾ അറിഞ്ഞുംകൊണ്ടു മുങ്ങിച്ചത്തു.

രണ്ടാ— അങ്ങിനെയല്ല. എടൊ! ശവക്കുഴി കുത്തുന്ന മൂപ്പരെ കേട്ടോളു.

ഒന്നാ— വരട്ടെ ഇവിടെ ഇതാ വെള്ളം, നല്ലത്. ഇവിടെ ഇതാ ആൾ നില്ക്കുന്നു. ശരി. ആ ആൾ ആ വെള്ളത്തിൽ പോയി മുങ്ങിച്ചത്താൽ മനഃപൂൎവ്വമായാലും അല്ലെങ്കിലും അവൻ പോവും. അതു മനസ്സിലാക്കു. എന്നാൽ ആ വെള്ളം അവന്റെ അടുക്കലേക്കു വന്നു അവനെ മുക്കുന്നതായാൽ അവൻ തന്നെത്താൻ മുങ്ങി ചാവുകയായില്ല. അപ്പോൾ തന്റെ മരണത്തിൽ അവൻ കുററക്കാരനല്ലാത്തതുകൊണ്ടു അവന്റെ സ്വന്തം ജീവനെ ക്ഷയിപ്പിക്കുന്നില്ല.

രണ്ടാ— ഇതു നിയമമാണൊ?

ഒന്നാ— ഹൊ മേരിയമ്മയാണെ സത്യം. അതങ്ങിനെയാണ്. ക്രൌണരുടെ വിസ്താരനിയമമാണ്.

രണ്ടാ— ഇതിന്റെ സൂക്ഷ്മം അറിയണൊ? ഇവളൊരു കുലീനയല്ലെങ്കിൽ ക്രിസ്തുമതസമ്പ്രദായത്തിലുള്ള ഒരു സംസ്കാരം ഇവൾക്കുണ്ടാവില്ല.

ഒന്നാ— അതു താൻ സത്യമാണ പറയുന്നത്. വലിയ ആളുകൾക്കു അവരുടെ സഹജീവികളായ മററുള്ളവരെപ്പോലെ അല്ലാതെ, മുങ്ങിച്ചാവാനും തൂങ്ങിമരിപ്പാനും, ഈ ലോകത്തിൽ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടാകുന്നതാണ അധികം കഷ്ടം. വരു! എന്റെ കൈക്കോട്ടെടുക്കട്ടെ. തോട്ടക്കാരും, കുഴിക്കുന്നവരും

കല്ലറയുണ്ടാക്കുന്നവരും അല്ലാതെ പണ്ടത്തെ യോഗ്യരില്ല. അവർ ആദാമിന്റെ പ്രവൃത്തിയെ നടത്തി വരികയാണു.

രണ്ടാ— അദ്ദേഹം യോഗ്യനായിരുന്നുവോ?

ഒന്നാ— ഒന്നാമതായുധങ്ങൾ ധരിച്ചതദ്ദേഹമാണു.

രണ്ടാ— അദ്ദേഹത്തിന്നൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ലല്ലോ.

ഒന്നാ— എന്താ താനന്യമതക്കാരനൊ? താനെങ്ങിനെയാണു വേദം മനസ്സിലാക്കുന്നത്? വേദത്തിലില്ലെ ആദാം കുഴിച്ചു എന്നു. ആയുധമില്ലാതെ എങ്ങിനെ കുഴിക്കും? ഞാൻ തന്നോടു വേറെ ഒന്നു ചോദിക്കട്ടെ. അതിന്നു ശരിയായ സമാധാനം പറയുന്നില്ലെങ്കിൽ താനൊരു...യാണെന്നു സമ്മതിക്കു.

രണ്ടാ— പോരട്ടെ.

ഒന്നാ— കൽപ്പണിക്കാരൻ, കപ്പൽ പണിക്കാരൻ, ആശാരി ഇവരെക്കാളധികം ഉറപ്പോടുകൂടി പണിചെയ്യുന്നവനാരാണു?

രണ്ടാ— തൂക്കുമരമുണ്ടാക്കുന്നവൻ എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അതൊരായിരം കുടിയാന്മാർ മരിച്ചിട്ടും ഇരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— സത്യമായിട്ടും ആ ഫലിതം എനിക്കു നല്ലവണ്ണം ബോധിച്ചു. തൂക്കുമരം നല്ല യോജിപ്പുണ്ടു. എന്നാലെങ്ങിനെയാണതെന്നൊ? ദോഷം ചെയ്യുന്നവർക്കു നല്ലവണ്ണം പററും. പള്ളിയേക്കാളധികം ഉറപ്പോടുകൂടിയാണു തൂക്കുമരമുണ്ടാക്കുന്നതെന്നു പറയുമ്പോൾ താൻ പാപം ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടു തൂക്കുമരം തനിക്കു നല്ല യോജിപ്പുണ്ടു. ഒന്നും കൂടി ശ്രമിച്ചോട്ടെ.

രണ്ടാ— ആരാ കൽപ്പണിക്കാരൻ, കപ്പൽ പണിക്കാരൻ, ആശാരി ഇവരെക്കാളുറപ്പോടുകൂടി പണി ചെയ്യുന്നത്?

ഒന്നാ— ആ! അതെന്നോടു പറഞ്ഞു തന്റെ ഭാരം തീക്കു.

രണ്ടാ— ഇപ്പോൾ ഞാൻ മേരിയമ്മയാണെ സത്യം. പറയാം.

ഒന്നാ— എന്നാൽ കാണട്ടെ.

രണ്ടാ— എനിക്കു പറവാൻ വയ്യാ. (ഹാംലെററും ഹൊറെഷ്യോവും കുറച്ചു ദൂരത്തു പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഒന്നാ— അതിന്നു വേണ്ടി തന്റെ തലച്ചോറിനെ അധികം

ആദാം=ആദിമനുഷ്യൻ.

അടിക്കേണം. തന്നെപ്പോലെയുള്ള കഴുത അടികൊണ്ടു വേഗം നടക്കില്ല. ഇനി ആരെങ്കിലും ഈ ചോദ്യം തന്നോടു ചോദിച്ചാൽ ശവക്കുഴി കുഴിക്കുന്നവൻ എന്നു പറയൂ. അവനു ണ്ടാക്കുന്ന വീടുകൾ കല്പാന്തംവരെ നില്ക്കും. ഞാൻ യോഹന്നന്റെ അടുക്കൽപോയി ഒരു ഗ്ലാസ്സു മദ്യംകൊണ്ടു വരൂ.

(രണ്ടാം. പോയി).

ഒന്നാം— (പാടിക്കിളക്കുന്നു).

ഞാൻയൌവനത്തിൽ സ്നേഹിച്ചപ്പോൾ
സ്നേഹിച്ചപ്പോൾ, സന്തോഷമായി
കാലത്തെക്കൊണ്ടിട്ടു, സ്നേഹമതെന്താൻ
കാലത്തെക്കൊണ്ടേ വാണതുമന്നു

അനകരാർ, ഹ, ഹായിട്ടുപോൽ ഒരുസമയം ഹാഹാ എന്നിക്കു
നന്നോതരം തോന്നിയില്ലാ സന്താപമതൊന്നാകെ

ഹാം— ശവക്കുഴി കുഴിക്കുമ്പോൾ പാടുന്ന ഇവന്നിവന്റെ പണിയുടെ [illegible] ബോധമില്ലയോ?

ഹൊ— ശീലമതിനെ അവന്നൊരു സ്വഭാവമാക്കി തീർത്തിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അങ്ങിനെ തന്നെയാണു. പ്രവൃത്തി കുറച്ചെടുക്കുന്ന കയ്യിനാണു വളരെ സൂക്ഷ്മമായ സ്പർശജ്ഞാനത്തിന്റെ ശക്തിയുള്ളതു.

ഒന്നാം— (പാടുന്നു).

എന്നാൽപ്രായം കാണാതെവ,
ന്നിന്നെയെന്നതന്റെതാക്കി
ത്താനിതൊട്ടായില്ലെന്നാക്കി,
ട്ടീനാട്ടിന്നായുള്ളറിക്കപ്പൽ

(ഒരു തലയോടെടുത്തിടുന്നു).

ഹാം—ആ തലയോടിന്നു ഒരിക്കൽ ഒരു നാവുണ്ടായിരുന്നു. അതിന്നു പാടുവാനും കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒന്നാമതായി നരഹത്തിചെയ്ത കേയിനിന്റെ തലയോടുപോലെ ആ കള്ളൻ എങ്ങിനെ നിലത്തു കിടന്നുരുളുന്നു! ഒരുകഴുത ഇപ്പോൾ ഈ

കേയിൻ=ആദാമിന്റെ പുത്രൻ.

ടുക്കുന്ന തലയോടൊരു ദുരാലോചനക്കാരന്റേതായിരിക്കാം, ദൈവത്തെ വഞ്ചിപ്പാൻ വിചാരിച്ചവന്റേതായിക്കൂടേ?

ഹൊ— ആവാം തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— അല്ലെങ്കിൽ, സുപ്രഭാതം സ്വാമീ! ഇവിടെക്കു സൌഖ്യംതന്നെയല്ലേ തിരുമനസ്സേ? എന്നും മററും പറയുന്ന ഒരു രാജസേവകന്റേതാവാം ഇത. ഇതു, ഇന്ന പ്രഭുവിന്റെ കുതിരയെ ഇരപ്പാൻ വിചാരിച്ചു അതിനെപ്പററി സ്തുതിച്ച ഇന്ന പ്രഭുവായിരിക്കാം. അങ്ങിനെയായിക്കൂടേ?

ഹൊ— ആവാം.

ഹാം— ആ! അങ്ങിനെയാണ. ഇപ്പോൾ പുഴുക്കളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം. മാംസലേശം ഇല്ലാതെ ശവക്കുഴി കുത്തുന്നവന്റെ കയ്ക്കോട്ടുകൊണ്ട അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടുമുരുട്ടുന്ന ഒരു തല. ഇവിടെ ഇതാ വിശേഷമായ ഇരവാച്ച്. നമുക്കതു കാണ്മാൻ സാമർത്ഥ്യമുണ്ടായി. ഇതുകൊണ്ടു ലോഗററ കളിക്കുവാൻ, ഇതിനെ വളർത്തുവാനൊന്നും ചിലവായിട്ടില്ലേ? എന്റേതിന്ന ഇതു വിചാരിക്കുമ്പോൾ വേദനയാകുന്നു.

മന്നാ— (പാടുന്നു).

ഒരു മഴുവും കയ്ക്കോട്ടും, കയ്ക്കോട്ടുമേൽ പുതപ്പും,
കരുതണമീ, യതിഥിയാരെ—ക്കൊക്കെ, ക്കുഴി കുത്താൻ

(വേറെ ഒരു ഓട എടുത്തിടുന്നു).

ഹാം— ഇതാ വേറെ ഒന്നു. അത എന്തുകൊണ്ടൊരു വക്കീലിന്റേതായിക്കൂടാ. ആയാളുടെ ഓരോ കാര്യങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മവ്യത്യാസങ്ങളും, കേസ്സുകളും, കുടിയായ്മയും, സാമർത്ഥ്യവും ഒക്കെ ഇപ്പോളെവിടെയായിരിക്കും? എന്തിനാണ ഒരു ചീത്ത കയ്ക്കോട്ടുകൊണ്ട ഒരു തലയങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടുമിട്ടുരുട്ടുവാൻ ഒരു കള്ളനെ സമ്മതിക്കുന്നത? അടികലശലിന്ന അന്യായം കൊടുക്കുമെന്ന എന്തുകൊണ്ടിവനോട പറയുന്നില്ല. ഹാ! ഒരു വിദ്വാൻ ഇയ്യാളുടെ കാലത്ത, ആക്കടകൾ, കരാറുകൾ, പിഴകൾ, മടങ്ങി കൊടുക്കൽ, മുതലായ നിയമങ്ങളാൽ വളരെ നിലം സമ്പാദിച്ച ആളായിരിക്കാം. അ

ലോഗററ എന്നതു യൂറോപ്യരുടെ പഴയ ഒരു കളിയാണ.

വന്റെ വിശേഷമായ തലയിൽനിറച്ചു നല്ല മണ്ണാവാറായത അവന്റെ പിഴയുടെ പിഴയും മടങ്ങികൊടുക്കലിന്റെ പ്രതിഫലവുമാണോ? കരാറെഴുതീട്ടുള്ള ആധാരമല്ലാതെ, അവൻ വാങ്ങീട്ടുള്ളതിന്ന വിററവരൊന്നും കൊടുത്തിട്ടില്ലേ? അവന്റെ നിലത്തിന്റെ തീറാധാരവുംകൂടി ഈ പെട്ടിയിൽ കൊള്ളില്ല. ഉടമസ്ഥനിതിലധികമൊന്നും ഇല്ല കഷ്ടം.

ഹൊ— ഒരു അണുപോലും അധികമില്ല. തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— എഴുതുവാനുള്ള തോല ആടിന്റേതു കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതല്ലേ?

ഹൊ— അതെ പയ്ക്കുട്ടിയുടേതുകൊണ്ടുമുണ്ട.

ഹാം— അതിൽ തീരെഴുതി വാങ്ങുന്നവർ ആടും പയ്ക്കുട്ടിയും തന്നെയാണ. ഞാനിവനോടു സംസാരിക്കട്ടെ. ഇതാരുടെ ശവക്കുഴിയാണെടോ?

ഒന്നാ— എന്റെ. (പാടുന്നു).

“ഞാനിതിവരെക്കൊക്കുമൊരുകുഴി കുത്താൻ”

ഹാം— താനതിൽ കിടക്കുന്നതുകൊണ്ട അതു തീച്ചയായിട്ടും തന്റേതുതന്നെ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

ഒന്നാ— നിങ്ങളതിന്ന പുറത്തു കിടക്കുന്നതുകൊണ്ട ഇതു നിങ്ങളുടെയല്ല. എന്നാൽ ഞാനിതിൽ കിടക്കാതെ തന്നെ എന്റെയാണിത.

ഹാം— താനതിലായിട്ട തന്റേതാണെന്ന പറയുവാൻ, താൻ അതിൽ കിടക്കുന്നു. അതു മരിച്ചിട്ടുള്ള ആൾക്കാണ ജീവനോടുകൂടിയുള്ളാൾക്കല്ല. അപ്പോൾ താൻ കളവു പറയുന്നു.

ഒന്നാ— അതു ദ്രുതം നൊണയാണ. അത എന്റെ അടുക്കൽ നിന്ന നിങ്ങളുടെ അടുക്കലേക്ക വരികയും ചെയ്യും.

ഹാം— ഏതു മനുഷ്യനുവേണ്ടിയാണ, താനിക്കിളക്കുന്നത?

ഒന്നാ— ഒരു മനുഷ്യനല്ല.

ഹാം— എന്നാൽ ഏതു പെണ്ണിനാണ?

ഒന്നാ— അതു ആൾക്കുമല്ല.

ഹാം— ഇതിലാരെയാണ കുഴിച്ചിടേണ്ടത?

ഒന്നാ— പെണ്ണായിരുന്ന ഒന്നിനെ; അവളുടെ ആത്മാവു സൌഖ്യമായിരിക്കട്ടെ. അവൾ മരിച്ചു.

രണ്ടാ— ഈ കള്ളന്റെ ധൃഷ്ടത്വം! നമുക്കു ശരിയായിട്ടു സംസാരിക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ വക്രോക്തികൊണ്ടു നമ്മെ പറിക്കും, ഹൊറേഷ്യോ സത്യം പറയുകയാണെങ്കിൽ, ഈ മൂന്നുകൊല്ലമായിട്ടു ഞാനിതു ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. കൃഷിക്കാരന്റെ ചോരപ്പുണ്ണിനെ രാജസേവകൻ പൊടിപ്പാൻ തക്കവണ്ണം അവന്റെ പെരുവിരൽ മറേറയാളുടെ മടമ്പിന്റെ അത്ര അടുത്തു വരുന്ന വിധത്തിൽ കാലം ഉണർന്നിരിക്കുന്നു. എത്ര കാലമായി താൻ ശവക്കുഴി കുത്തുന്നവനായിട്ട്?

ഒന്നാ— കൊല്ലത്തിലുള്ള എല്ലാ ദിവസങ്ങളിലുംവെച്ചു നമ്മുടെ തിരുമേനി ഹാംലെററ രാജാവു ഫോർട്ടിൻബ്രാസ്സിനെ ജയിച്ച ആ ദിവസംമുതൽക്കാണു.

രണ്ടാ— അതു കഴിഞ്ഞിട്ടിപ്പോൾ എത്രകാലമായി?

ഒന്നാ— നിങ്ങൾക്കതു പറവാൻ കഴികയില്ലേ? ഏതു മൂഢനും അതു കഴിയുമല്ലോ. അതു ഹാംലെററു കൊച്ചുകുമാരൻ ജനിച്ച അതേദിവസമാണ്. ഭ്രാന്തനായിട്ടു വിലാത്തിക്കു പറഞ്ഞയച്ചു ആ ആൾതന്നെ.

രണ്ടാ— എന്തിനാ അദ്ദേഹത്തെ വിലാത്തിക്കയച്ചതു?

ഒന്നാ— എന്തിനാണെന്നോ? ഭ്രാന്തായിട്ടു. അവിടെ അവിടത്തെ ബുദ്ധിനേരെ ആവും. ഇല്ലെങ്കിലും അവിടെ അത്ര വിരോധമില്ല.

രണ്ടാ— എന്തുകൊണ്ട്?

ഒന്നാ— അവിടെക്കതു അവിടെ കാണില്ല. അവിടെ, ആളുകൾക്കൊക്കെ അവിടുത്തെപ്പോലെ ഭ്രാന്താണ്.

രണ്ടാ— എങ്ങിനെ ആണു അദ്ദേഹം ഭ്രാന്തനായതു?

ഒന്നാ— വളരെ അത്ഭുതമായിട്ടാണെന്നാണു ആളുകൾ പറയുന്നതു.

രണ്ടാ— എങ്ങിനെ അത്ഭുതമായിട്ട്?

ഒന്നാ— അവിടുത്തെ ബുദ്ധി കളഞ്ഞിട്ടുംകൂടി.

രണ്ടാ— എന്താണടിസ്ഥാനം?

ഒന്നാ— ഈ ഡെന്മാർക്ക്. ഞാൻ കുട്ടിയായിട്ടും മുതിർന്നിട്ടും ശവ

കുഴി കുത്തുന്നവനായിട്ടിവിടെ മുപ്പതു കൊല്ലമായി.

ഹാം— ചീയുന്നതിനു മുമ്പായി ഒരു മനുഷ്യൻ എത്രകാലം മണ്ണിൽ കിടക്കും?

ഒന്നാ— സത്യമായിട്ടും, കുഴിച്ചിടുക കഴിച്ചു കഴിയും എന്ന നിലയിൽ ഇപ്പോഴുള്ള വസൂരി പിടിച്ചു ചത്ത അനവധി ശവങ്ങളെപ്പോലെ മരിക്കുന്നതിനു മുമ്പു തന്നെ ചീഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ, അവനെട്ടൊമ്പതുകൊല്ലം നില്ക്കും. തോൽ ഊറെക്കിടുന്ന ഒരുവൻ ഒമ്പതുകൊല്ലം നില്ക്കും.

ഹാം— മറ്റുള്ളവരെക്കാൾ ആയാൾക്കെന്താ അധികം?

ഒന്നാ— എന്താണെന്നോ? അവന്റെ വ്യാപാരംകൊണ്ടു അവന്റെ തോൽ നല്ലവണ്ണം ഊറക്കിട്ടതാ. അപ്പോൾ അവൻ വളരെ കാലത്തേക്കു വെള്ളം പുറത്താക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ നീരാണു നിങ്ങളുടെ ശരീരത്തിന്റെ മുഖ്യമായ ശത്രു. ഇതാ ഒരു തലയോടു. ഇത മണ്ണിൽ ഇരുപത്തിമൂന്നു കൊല്ലമായി കിടക്കുന്നു.

ഹാം— ആരുടെയായിരുന്നു ഇതു?

ഒന്നാ— അതൊരു ദാസീപുത്രനായ ഭ്രാന്തന്റേതായിരുന്നു. അതാരുടേതാണെന്നാണു നിങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നതു?

ഹാം— ഇല്ല. എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല.

ഒന്നാ— ഒരു ഭ്രാന്തകുള്ളനെപ്പോലെ അവൻ നശിക്കട്ടെ. എന്റെ തലക്കു ഒരിക്കൽ ഒരു ഗ്ലാസ്സു റീനിഷുമദ്യം ഒഴിക്കുകയുണ്ടായി. ഇതെങ്ങനെ, രാജാവിന്റെ വിദൂഷകനായിരുന്ന "യോറിക്കിന്റെ" മണ്ടയാണ.

ഹാം— ഇതോ?

ഒന്നാ— ഇതു തന്നെ.

ഹാം— ഞാൻ നോക്കട്ടെ (കപാലമെടുക്കുന്നു) കഷ്ടം! സാധുവായ യോറിക്കു! ഞാൻ ഇയ്യാളെ അറിഞ്ഞിരുന്നു ഹൊറേഷ്യോ. നല്ല ഫലിതക്കാരനും വിശേഷമായ മനോധർമ്മമുള്ളവനുമായിരുന്നു. ആയാൾ എന്നെ ഒരായിരം പ്രാവശ്യം പുറത്തേറ്റീട്ടുണ്ടു. ഇപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിൽ എത്ര വെറുപ്പായി തോന്നുന്നു. അതു വിചാരിക്കുമ്പോൾ എനിക്കു മനംമറിയുന്നു. ഞാൻ ചുംബിച്ചിരുന്ന ആ ചുണ്ടുകൾ ഇവി

ടെയായിരുന്നു. എത്ര പ്രാവശ്യമെന്നിനിക്ക നിശ്ചയമില്ല. തന്റെ പരിഹാസങ്ങളൊക്കയെവിടെയാണിപ്പോൾ? തന്റെ കളികളും സംഗീതവും മേശ മുഴുവൻ ചിരികൊണ്ട മുഴക്കിക്കുവാൻ തക്ക ഹാസ്യചാതുര്യവും എവിടെ? ഇപ്പോൾ തന്റെ ചിരിയെ പരിഹസിപ്പാനാരും ഇല്ല. തീരെ അധോദൃഷ്ടിയായിരിക്കുന്നുവെല്ലൊ എന്റെ പ്രിയയുടെ മുറിയിൽപ്പോയി, ഒരിഞ്ചു കനത്തിൽ മുഖത്തു ചായം തേച്ചാലും ഈ ആകൃതിയിൽ ആവുമാറാവുമെന്നു പറയു. അതു ഇഷ്ടമാണെന്നവളെ ധരിപ്പിക്ക. ഹൊറേഷ്യോ! ഇത ഒന്നു പറയു.

ഹൊ— എന്താണു തിരുമനസ്സേ?

ഹാം— ഈ മാതിരിയായിരുന്നു അലക്സാണ്ടർ കഴിച്ചിട്ടതിന്നു ശേഷമെന്നു വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ?

ഹൊ— അങ്ങിനെ തന്നെയാണ.

ഹാം— ഇത്ര നാററവും അപ്പാ! (കപാലം താഴത്തിടുന്നു).

ഹൊ— അങ്ങിനെ തന്നെയാണ തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— നാം എന്തെല്ലാം ഹീനതരമായ ഉപയോഗത്തിന്നു മണ്ണായിട്ട മടങ്ങിപ്പോകുന്നു! ഹൊറേഷ്യോ അലക്സാണ്ടറിന്റെ മണ്ണ ഒരു വീപ്പക്കാരുടെ ഓട്ട അടച്ചു കാണുന്നതുവരെയുള്ള അതിന്റെ ഗതിയെ ക്രമമായി എന്തുകൊണ്ട നമ്മുടെ ആലോചനക്കു കണ്ടു പിടിച്ചു കൂടാ?

ഹൊ— അങ്ങിനെ ആലോചിക്കുന്നത ഒരു നിഷ്ഫലമായ ആലോചനയാണ.

ഹാം— അല്ല ലേശംപോലുമല്ല. എന്നാൽ ഇങ്ങിനെ അതിശയോക്തി കൂടാതെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗതി നോക്കി പോവാം. അലക്സാണ്ടർ മരിച്ചു. അലക്സാണ്ടറെ കഴിച്ചിട്ടു. അലക്സാണ്ടർ പൊടിയായി. പൊടി മണ്ണാണ. മണ്ണുകൊണ്ടാണ നാം കളിമണ്ണുണ്ടാക്കുന്നത. അദ്ദേഹം മാറി തീൎന്ന ആ കളിമണ്ണുകൊണ്ട, എന്തുകൊണ്ട മദ്യം നിറച്ചതായ വീപ്പക്കുഴൽ അടച്ചു കൂടാ?

മേശ—ശാപ്പാടിന്ന ഒരുക്കിവെച്ചിട്ടുള്ള മേശ.

കഷ്ടംപത്തിഹരന്നൊടിച്ചൊരുഗദാ-
രാജ്യാധിപൻസീസരോ-
തിട്ടംകാററകടന്നിടുംപഴുതടക്കാ-
ന്നൊക്കമെന്നാംവരാം
പെട്ടെന്നീയുലകൊക്കയിട്ടുശതകം
മൊല്ലിച്ചൊരണ്ണംപുക-
ക്കോട്ടകൾക്കുള്ളർകാററടിക്കൊരടവാ-
വാമാത്രമായ്നിൽക്കയോ? 296

എന്നാൽ മിണ്ടല്ലേ! മിണ്ടല്ലേ! മാറിപ്പോവുക. രാജാവിതാ വരുന്നു.

(പുരോഹിതന്മാർ മുതലായവർ മുമ്പിലും പിന്നാലെ ഒഫീലിയയുടെ ശവവും, അതിന്റെ പിമ്പെ ലെർട്ടിസ്സും, അനന്താപികളും ഒടുവിൽ രാജാ, റാണി, പരിവാരങ്ങൾ മുതലായവരും) ക്രമത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു.

റാണി, രാജസേവകന്മാർ— അവരാരുടെ പിന്നാലെയാണ വരുന്നത്? ഇങ്ങിനത്തെ പരിപൂർത്തിയാവാത്ത കർമ്മങ്ങളോടുകൂടിയും അവരാൽ പിന്തുടരപ്പെട്ട ശവം, സാഹസികമായ കൈകൊണ്ടു സ്വന്തം ജീവനെ നശിപ്പിച്ചതാണെന്നു ഇതു സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അതു ഏതോ വലിയ നിലയിൽ ഒന്നായിരുന്നു. നമുക്കിവിടെ കുറച്ചു നേരം ഒളിച്ചിരുന്നു, സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുക. (ഒളിച്ചിരിക്കുന്നു).

ലെ— ഇനി എന്തു ക്രിയകളാണുള്ളത്?

ഹാം— അതു ലെർട്ടിസ്സാണ്. വളരെ യോഗ്യനായ ഒരു യുവാവാണ്. നോക്കു.

ലെ— ഇനി എന്തു ക്രിയകളാണ്?

ഒന്നാം പുരോഹിതൻ— ഞങ്ങൾക്കധികാരമുള്ളേടത്തോളം അവളുടെ ശേഷക്രിയ വിസ്തരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവളുടെ മരണം സംശയിക്കത്തക്ക കാരണത്താൽ ആയിരുന്നു.

ഏററംവമ്പോടിവൾക്കുരാജവിധിയാൽ-
സാധാരണപ്രക്രമം

മാററില്ലെങ്കിലൊടുക്കമുള്ളപടഹം
കൊട്ടീടുമന്നാൾവരെ
പാർക്കേണംപരിശുദ്ധിയററകുഴിയിൽ
സൽപ്രാത്ഥനാദികളിലായ്
തീക്കല്ലുംചരല്ലുംകലക്കഷണവും
മേലിട്ടുമൂടേണ്ടതാം 297
എന്നാലിവൾക്കുമുറപോലെതലക്കുനല്ല
കന്യാജനത്തിനണിയേണ്ടൊരുമാലചാത്തൽ
ചിതറന്നപുഷ്പനിരകൊണ്ടുടൽമൂടൽവേളി
യെന്നുള്ളവക്കനുവദിച്ചുവിധിച്ചുതാനും 298

ലെ— എനി ഒന്നും ചെയ്യാൻ പാടില്ലേ?

ഒന്നാംപു— ഒന്നും പാടില്ല.
സാധാരണമൃതജീവരെ
ചെയ്തിടുംസ്തോത്രമിവൾക്കിലുംചെയ്താൽ
സംസ്കാരനടപടിക്കൊരു
ധിക്കാരമന്നതാംമെയ്യമൊന്നാവതും 299

ലെ— അവളെ നിലത്തു വെക്കു. അവളുടെ മനോഹരമായും നിഷ്കളമായും ഉള്ള മാംസത്തിൽനിന്നു എന്റെ സഹായി പൊങ്ങട്ടേ. ഹേ മര്യാദകെട്ട പുരോഹിതാ, എന്റെ സോദരി, നീ നരകത്തിൽ കിടന്നു നിലവിളിക്കുമ്പോൾ ആശ്വസിപ്പിപ്പാനൊരു ദേവതയായിരിക്കും.

ഹാം— എന്ത! സൌഭാഗ്യവതിയായ ഒഫീലിയയോ?

രാണി— നല്ലവൾ നല്ലവരായുള്ളവളെ! നല്ലതു വരട്ടെ.
(പുഷ്പം വിതറുന്നു).
നിന്നെന്നുടെഹാംലെററിന്നു
ഭാര്യയതാമെന്നുകരുതിയഥനിന്റെ

പടഹം...= ലോകാവസാനകാലത്തു ദൈവം, മരിച്ചിരിക്കുന്ന സകല ആളുകളുടേയും ആത്മാവിനെ പടഹംകൊട്ടി എഴുനീല്പിക്കുമെന്നാണ ക്രിസ്തുമതസിദ്ധാന്തം.

വേളി= കന്യകയായി മരിച്ചാൽ വിവാഹക്രിയ കഴിച്ചു സംസ്കാരം പാടുള്ളു.

ശ്ശയ്യയണിയാൻകൊതിച്ചു
നിന്റെയാശവമപ്പുഷ്പവൃഷ്ടികളതിലാ 300
ലെ— പാരംചിരേണശിഥിലന്തവബുദ്ധിശക്തി
സാരംകളഞ്ഞകഠിനപ്രിയകൃത്യവാക്കൾ
തീരാത്തകഷ്ടിയിതിൽനൊമ്പ്രാണപത്തിരട്ടി
ച്ചേരട്ടെയാളിതശിരസ്സിലുപദ്രവേഗം 301

ഒരിക്കൽകൂടി അവളെ ഞാനാലിംഗനം ചെയ്യുന്നതുവരെ കുറച്ചു നേരത്തേക്ക മണ്ണിടാതിരിപ്പിൻ! (ശവക്കുഴിയിൽ ചാടുന്നു).

ചത്തിട്ടുകിടന്നിവളിയിന്നോടൊത്തുള്ള
വസ്തുക്കളിൽ,പ്പുഴയൊരാൾപ്പെലിയൻ"ഗിരിയേക്കാം
നീലപ്പുമാനമുടിയൊന്നാരാം"ഒലിമ്പിയസ്സ്"
ശൈലത്തിനുംഉയരമായിതിനെയാക്കിടേണ്ടൂ 302

ഹാം—(മാടിവന്നിട്ട്) ഇത്ര ഉച്ചത്തോടെ വ്യസനം നടിക്കുന്നതാരാണ്?

അത്യുച്ചത്തിൽനിരിലവിട്ടുകൂട്ടിലവാ
കേൾപ്പിച്ചവാക്കുകൾഗ്രഹചാരിതാരകളെ
ഇപ്പോൾനില്പതിന്നാകരിക്കുചാരിയായ്.
നില്പതാക്കിടയതുമൊ കാണണമോ 303

ഇതു ഞാനാണ. ഡന്മാർക്കുകാരനായ ഹാംലെറ്റ. (ശവക്കുഴിയിൽ ചാടുന്നു).

ലെ—നീ നശിച്ചുപോ? (തമ്മിൽ പൊതിപ്പിടിക്കുന്നു).

ഹാം—തന്റെ മോഹം നന്നല്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞേക്കാം. എന്റെ കഴുത്തിൽനിന്നു തന്റെ വിരലുകളെടുത്തു കൊള്ളൂ. എനിക്കു ശുണ്ഠിയും അവിവേകവും ഇല്ലെങ്കിലും എന്റെ കയ്യിൽ ചില അപകടങ്ങളൊക്കെയുണ്ട. അതിനെ തന്റെ വിവേകം പേടിക്കുന്നതാണ ഗുണം. തന്റെ കയ്യെടുക്ക.

രാജാ—അവരെ വേർപിടുത്തു.

രാജ്ഞി—ഹാംലെറ്റ! ഹാംലെറ്റ!

എല്ലാവരും—ഹേ കൂട്ടരെ!

ഹോ—തിരുമനസ്സേ! അടങ്ങിയിരിക്ക. (കൂടെയുള്ളവർ അവ

ളെ വേർപിടരുന്നു. അവർ ശവക്കുഴിയിൽനിന്നു പുറത്തു വരുന്നു).

ഹാം— എന്റെ കണ്ണിന്റെ പോള അനങ്ങാതാവുന്നതുവരെ ഞാനീവിഷയത്തിലിവനോടു പൊരുതും.

റാണി— അയ്യോ! എന്റെ മകനെ എന്തു വിഷയമാണ്?

ഹാം— ഞാൻ ഒഫീലിയയെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. നാല്പതിനായിരം സോദരന്മാരുടെ സ്നേഹമൊക്കെ കൂടി നോക്കിയാലും എന്റെ തുക്കം ശരിയാവില്ല. താനെന്താ അവൾക്കു ചെയ്വാൻ വിചാരിക്കുന്നത്?

രാജാ— ലെർട്ടിസ്സ്! ആയാൾക്കു ഭ്രാന്താണ്.

റാണി— ദൈവത്തിനെ വിചാരിച്ചിട്ടെങ്കിലും ആയാളെ ഒന്നും ചെയ്യരുതേ.

ഹാം— താനെന്താ ചെയ്യുക. കാണിച്ചു തരൂ. കരയുമോ? പൊരുതുമോ? പട്ടിണി കിടക്കുമോ? തന്നെത്താനെ നശിപ്പിക്കുമോ? ചുവക്കെ കുടിക്കുമോ? ചീങ്കണ്ണിയെ തിന്നുമോ? ഞാനതു ചെയ്യും. താനിവിടെ കരയാനാണോ വന്നത്? അതോ അവളുടെ ശവക്കുഴിയിൽ ചാടി ധൃഷ്ടതയോടെ എതിർപ്പാനോ? തന്നെ ജീവനോടുകൂടി അവളുടെ കൂടെ കുഴിച്ചിടണം. എനിക്കും അങ്ങിനെ ആ … ട. താൻ മലകളെ പറ്റി വെറുതെ പറയുന്നുവെങ്കിൽ, നമ്മുടെ സ്ഥലം സൂര്യമണ്ഡലത്തിന്റെ നേരെ പൊങ്ങി ഓസ്സയെ ഒരു അരിമ്പാറയുടെ മാതിരിയാക്കുന്നതുവരെ, അവ അനവധി ഏക്കർ സ്ഥലം നമുക്കു തരട്ടെ. താനുറക്കെ പറയുന്നതായാൽ തന്നെപ്പോലെ ഞാനും പറയും.

റാണി— ഇതു ശുദ്ധമേ ഭ്രാന്താണ്. അതു കുറച്ചു നേരത്തിനിങ്ങിനെയിരിക്കും.

പരംസ്വർണ്ണവർണ്ണത്തിലാകുഞ്ഞുരണ്ടും
വിരിഞ്ഞങ്ങുകണ്ടോരുപെൺപ്രാവുപോലെ
ശിരസ്സൊന്നുകമ്പിട്ടുമിണ്ടാതകണ്ടി
ട്ടിരുന്നീടുമിപ്പോളടങ്ങുന്നപിന്നെ 301

ഓസ്സ= ഒരു മല.

ഹാം— താൻ കേൾക്ക. താനിങ്ങിനെ എന്നോട്ട ചെയ്യുവാനെന്താ കാരണം? ഞാൻ എന്നും തന്നെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു; എന്നാൽ അതുകൊണ്ടൊന്നും തരക്കേടില്ല. ഹെർക്കുലീസ്സു തന്നെ എന്തു ചെയ്താലും പൂച്ച കരയും. നായക്ക അതിന്റെ നല്ല കാലം ഉണ്ടാവും. (പോയി).

രാജാ— സുശീലനായ ഹൊറേഷ്യോ! താൻ ആയാളുടെ കൂടെ നടപ്പാനായി ഞാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. (ഹൊറേഷ്യോ പോയി) (ലെർട്ടീസ്സിനോട) ഇന്നലെ രാത്രിയിലത്തെ പ്രസംഗം വിചാരിച്ചു ക്ഷമയെ ബലപ്പെടുത്തു. നാം ആ കാൎയ്യം ഉടനെ തീൎച്ചയാക്കാൻ വഴിവെക്കാം. സുശീലനായ ഗർട്രൂഡെ! നിന്റെ മകനു ഒരു കാവൽ നിറുത്തു. ഈ ശവക്കുഴിക്ക ശാശ്വതമായ ഒരു ചൈത്യം നിൎമ്മിക്കണം. ക്ഷേമമുള്ള കാലം ഉടനെ കാണാം. അതു വരെ നമ്മുടെ പ്രവൃത്തികൾ ക്ഷമയോടു കൂടിയിരിക്കണം. (എല്ലാവരും പോയി).

രംഗം—2.

(രാജധാനിയിൽ ഒരു ശാല)

(ഹാംലെറ്റും ഹൊറേഷ്യോവും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഹാം— ഇതിനിത്രമാത്രം. ഇനി ഞാൻ മറ്റേതു കേട്ടോളു. എല്ലാ സംഗതികളും താനോൎക്കുന്നുണ്ടോ?

ഹൊറാ— ഓൎക്കുന്നുണ്ടു തിരുമനസ്സു.

ഹാം— എന്റെ മനസ്സിൽ, എന്നെ ഉറങ്ങാനയക്കാത്ത വിധത്തിൽ ഒരു തമ്മിൽ തല്ലുണ്ടായിരുന്നു. ചങ്ങലയോടുകൂടിയ ലഹളക്കാരെക്കാൾ കഷ്ടസ്ഥിതിയിലാണ ഞാൻ കിടന്നിരുന്നതെന്ന എനിക്ക തോന്നി.

അവിവേകത്തോട—

ന്നാലോചിക്കാതെ നാം ചെയ്യുന്ന ചിലതുൾകി.
ഗുണംകൊണ്ടും ചേരുന്നതാം.
നാലോചിച്ചിട്ടു ചെയ്യും കുടിലകൃതി ഫലം
തിന്നപാടേറ്റുകൊണ്ടും
ഒക്കുമെന്നാം ചൊല്ലിടാമീശനോരാൾ ചിലതവിടെ
തീൎപ്പുതെറ്റാതെ ചെയ്വാം

പേക്കിനാവകളെപ്പൊഴുമെന്നാശ്ശതിതെമറിവേ-
കത്തെഞാൻവാഴ്ത്തിടട്ടേ. 305

ഹൊ— അതു പോലെ സംശയമില്ലാത്തതാണ.

ഹാം— * * * കപ്പലി.
വെളിയിടെയെഴുന്നേറ്റിയിരുട്ടറിഞ്ഞുടനെ
കുപ്പായമിട്ടുകൂടി.
തപ്പിനടന്നേനിരുട്ടിൽഞാനതിനെ 306

എന്റെ ആഗ്രഹംപോലെ അവരുടെ കടലാസ്സുകെട്ടു കിട്ടി. ഒടുവിൽ എന്റെ സ്വന്തം മുറിയിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോന്നു. എന്റെ പേടികൊണ്ടു മര്യാദ മറന്നു അവരുടെ കയ്യിലുള്ള ആ ഘോരമായ തിരുവെഴുത്തു മുദ്രപൊട്ടിച്ചു നോക്കാനൊരിക്കം ധൈര്യവും വന്നു. അതിൽ ഞാൻ കണ്ടു. ഹൊറേഷ്യോ! ഹാ! രാജാവിന്റെ ഒരു കള്ളത്തരം. ഡെന്മാർക്കുരാജാവിന്റെയും ഇംഗ്ലാൻഡുരാജാവിന്റെയും ക്ഷേമത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പല വിധകാരണങ്ങളോടുകൂടി. വായിച്ചാൽ യാതൊരു താമസവും കൂടാതെ, എന്നുമാത്രമല്ല എന്റെ തല മുറിക്കേണ്ടതിനുള്ള മഴു മൂർച്ചകൂട്ടുന്നതിനുപോലും താമസിക്കാതെ ഇരിക്കത്തക്കവണ്ണം കണ്ടു!! എന്റെ ജീവനിലുള്ള ഭൂതകരം, പിശാചുക്കരം, ഇവയെകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഒരു രാജകല്പന.

ഹൊ— അങ്ങിനെ വരുമോ?

ഹാം— ഇതാ തിരുവെഴുത്തിതാ വല്ലവണ്ണം സാവകാശമായി വായിച്ചു നോക്കു. എന്നാൽ ഞാനെന്തു കാണിച്ചുവെന്നു കേൾക്കണമോ?

ഹൊ— തിരുമനസ്സു.

ഹാം—ഞാനൊരുപ്രസ്താവനയെഴുതിട്ടുമുന്നിലായെൻതലച്ചോർ
താനേതാന്നുംപേടിയവിടെയാനാടകത്തെതുടങ്ങി
ഇതുപോലുള്ളതൊഴിൽവലഭാഗത്തിൽഞാൻവിദ്ദ്യയാലങ്ങിരുന്നി
ട്ടൊരിക്കുണ്ടാക്കിപ്പുതിയതിരുവെഴുത്തൊന്നുതന്നെസ്സുഖാക്കി 307
ഇന്നീനാട്ടിനടയോരധികാരസ്ഥരെപ്പോലെഞാനും
നന്നാക്കെഴുതുകയെന്തോകഷ്ടമെന്നോർത്തിരുന്നു

അന്നാൾനല്ലക്ഷരനിപുണരിടാനെത്രഞാൻബുദ്ധിമുട്ടി
യെന്നാലോഹോ! പരമതുപെരുംഗുണമെന്നോടെന്നാൽതുണച്ചു 308
ഞാനെഴുതിയതിൻെറ ഫലമെന്തെന്നറിയണോ?

ഹൊ— വേണം തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— ഇംഗ്ലാൻഡുരാജാവ് അദ്ദേഹത്തിൻെറ വിശ്വാസ്യനാകകൊണ്ടും അവർ തമ്മിലുള്ള സ്നേഹം പനയുടെ മാതിരി പുഷ്ടിയോടുകൂടി വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാകകൊണ്ടും സമാധാനം അവരുടെ മദ്ധ്യത്തിലിരുന്നു അവർ തമ്മിലുള്ള ഐക്യത്തിന്നു ഒരു കൂട്ടുകണ്ണിയായി തീരേണ്ടതാകകൊണ്ടും ഇങ്ങിനെ ഗൌരവമുള്ള അനവധി "കൊണ്ടും" കൊണ്ടു ഇതിൻെറ സാരം വായിച്ച ക്ഷണത്തിൽ അധികം ഒട്ടും ആലോചിക്കാതെ ഈ എഴുത്തുകൊണ്ടു ചെല്ലുന്നവരെ, അവരുടെ പാപങ്ങളെ പുരോഹിതനോടു സമ്മതിച്ചു മോചനം വരുത്തുവാൻപോലും ഇടകൊടുക്കാതെ, കൊല്ലേണ്ടതിന്നു രാജാവിൻെറ താല്പൎയ്യമായ ഒരു പ്രാൎത്ഥന.

ഹൊ— ഇതെങ്ങിനെയാണു മുദ്രവെച്ചതു?

ഹാം— ആ അതിലും ദൈവേച്ഛയുണ്ടായിരുന്നു. ഡന്മാൎക്ക് രാജമുദ്രയുടെ ആകൃതിയിൽ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന എൻെറ അച്ഛൻെറ ഒരു മുദ്രമോതിരം എൻെറ മടിശ്ശീലയിലുണ്ടായിരുന്നു. മറേറതിൻെറ മാതിരി ഈ കല്പനയും, ഒപ്പും മുദ്രയും വെച്ചു മടക്കി മാററിയതൊരിക്കലും അറിയാത്ത വിധത്തിൽ ഭദ്രമായിവെച്ചു. പിറേറദിവസമായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ കപ്പൽ യുദ്ധം. ഇവിടുന്നങ്ങോട്ടുള്ളതൊക്കെ തനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ടല്ലോ.

ഹൊ— അപ്പോൾ റോസൻക്രാൻസ്സും ഗിൽഡറൻസ്റ്റൎനും അതിന്നുപോയി അല്ലേ?

ഹാം— എന്താടോ! ഒരു ഉദ്യോഗത്തിന്നു അവർ മോഹിച്ചിരുന്നു. അവരെ അങ്ങിനെ ചെയ്തതിൽ എനിക്കു ഒട്ടും കഷ്ടം തോന്നുന്നില്ല. അവരുടെ നാശം അവരുടെ സ്വന്തം കൃത്രിമപ്രവൃത്തികൊണ്ടുണ്ടായതാണ്.

ഹീനന്മാരെല്ലാം ഉജ്ജ്വലബല,മിതില്ലാത്തവൻമല്ലടിക്കും
ശക്തന്മാരാമിരുവരുടെയാളുത്തശസ്ത്രങ്ങളുടേയും

കുത്തുംവെട്ടുംപോലവടിനടക്കുന്നതിൻെറയുമേററം
മദ്ധ്യേപെട്ടാൽപ്പരമപകടംവന്നുകൂടീടുമല്ലോ 309

ഹൊറാ— ഒയ്യ! എന്തൊരു രാജാവാണിത

ഹാം— എന്നുശിരസ്സൊരുവനായവൻ,കാമിനമെ-
ന്നമ്മയെപ്പുൽകിയോ-
നെന്നാശ്ശെൻറതിരഞ്ഞെടുപ്പിന്നുമിനി-
ക്കൊരുരാവിചാരത്തിനും
മദ്ധ്യേചാടിമുതിർന്നവൻ,ചതികൾക്കൊ-
ണ്ടെൻജീവനംചൂണ്ടലി
ട്ടെടുക്കുന്നോനിവനെൻറകയ്യാലിരയാ-
യാൽതായമാവില്ലയോ 310
ഇതെൻറ ധർമ്മമല്ലേ?
നമ്മുടെമനുജപ്രകൃതി
കിരമെട്ടുപെടുന്നാപുഴുവിനെന്നിയധികം
മേന്മേൽകലുഷതകൂട്ടാൻ
സമ്മതമേകുന്നതധികമഘമല്ലേ? 311

ഹൊറാ— അവിടെയുള്ള കാര്യത്തിൻെറ കലാശം എന്തായി എന്നു ബിലാത്തിയിൽനിന്നു ഉടനെ അദ്ദേഹം അറിയും.

ഹാം— അതിനു കുറച്ചേ താമസമുള്ളൂ. ആ ഇട എൻെറതാണ്. ഒരു മനുഷ്യൻെറ ജീവൻ കളയാൻ "ഒന്നു" എന്നു എണ്ണുന്നതിലധികം ദീർഘകാലം വേണ്ട. എന്നാൽ സുശീലനായ ഹൊറേഷ്യോ! ലേർട്ടീസ്സിനോടു വിചാരശൂന്യനായി കാണിച്ചതിനു ഞാൻ വളരെ വ്യസനിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, എൻെറ ഉദ്ദേശത്തിൻെറ ഛായയുടെ ഒടുക്കം ആയാളുടെ രൂപം ഞാൻ കാണുന്നു. ഞാൻ ആയാളുടെ സേവ പിടിക്കും. സൂക്ഷ്മത്തിൽ, ആയാളുടെ വ്യസനത്തിൻെറ ധൈര്യം എൻെറ വികാരത്തെ വല്ലാതെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

ഹൊറാ— മിണ്ടാതിരിക്ക. ആരാ ഇങ്ങോട്ടു വരുന്നതു?

(ഓസറിക്ക പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഓസ— സ്വാമി! ഇവിടുന്നു ഡെന്മാർക്കിലേക്കു തിരിയെ വന്നതു വളരെ നന്നായി.

ഹാം— ഞാൻ തന്നെ താഴ്മയോടെ വന്ദിക്കുന്നു. താനിപ്പാററക്കാരനെ അറിയുമോ?

ഹോ— ഇല്ല തിരുമനസ്സേ!

ഹാം— തന്റെ അവസ്ഥ അത്രത്തോളം നല്ലതു തന്നെ. എന്തെന്നാൽ ആയാളെ അറിയുന്നത ഒരു വഷളത്വമാണു. ആയാൾക്കു ഫലപുഷ്ടിയുള്ള അനവധി നിലങ്ങളുണ്ടു. ഒരു മൃഗം മൃഗങ്ങളുടെ നാഥനായാട്ടെ, എന്നാൽ ആയാളുടെ സാപ്പാട രാജാവിന്റെ ഒപ്പമായി. ഇയ്യാളൊരു മര്യാദയില്ലാത്തവനാണു. പക്ഷെ ഞാൻ പറഞ്ഞപോലെ വളരെ വസ്തുവുണ്ടു.

ഓസ— സുശീലനായ സ്വാമി! ഇവിടേക്കൊഴിവുള്ള പക്ഷം അവിടുന്നു കല്പിച്ചയച്ച ഒരു സംഗതി ഇവിടെ ഉണർത്തിക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു.

ഹാം— ഞാൻ വളരെ ശ്രദ്ധയോടെ അതു കേൾക്കാം. തന്റെ തൊപ്പി അതിന്റെ സ്ഥാനത്തു വെക്കു. അതു തലക്കുള്ളതാണു.

ഓസ— നല്ലതു സ്വാമി! വല്ലാതെ കണ്ടുഷ്ണിക്കുന്നു.

ഹാം— ഇല്ല. എന്നെ വിശ്വസിക്കു, ഇപ്പോൾ നല്ല തണുപ്പാണു. കാററു വടക്കവാണു.

ഓസ— സാധാരണ തണുപ്പേ ഉള്ളു. സ്വാമി! ശീതം തന്നെ.

ഹാം— എന്നാൽ എന്റെ സ്വഭാവത്തിന്നു അത്യുഷ്ണമാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ഓസ്സ— വളരെ സ്വാമി അത്യുഷ്ണം. ഇന്നമാതിരി എന്നിനിക്കു പറഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ മഹാരാജാവ ഇവിടുത്തെപ്പേരിൽ ഒരു വാതു വെച്ചിട്ടുണ്ടു എന്നു ഇവിടുത്തെ അറിയിപ്പാനായി എന്നോടു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു. ഇതാണു കാര്യം.

ഹാം— ഞാൻ പറയുന്ന ഓർത്തു വെക്കു. (തലക്കു തൊപ്പി വെപ്പാൻ ഹാംലെററ നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നു).

ഓസ— അല്ല, സ്വാമീ! സത്യമായിട്ടും എന്റെ സൌഖ്യത്തിന്നാണു. ലെട്ടീസ്സ രാജധാനിയിൽ ഇയ്യിടെ വന്നിട്ടുണ്ടു. ഞാൻ സത്യമാണു പറയുന്നത. ആയാൾ വളരെ വിശേഷപ്പെട്ട വലിപ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടും പരിഷ്കരിച്ചനടപ്പുകൊണ്ടും

ഉന്നതപദവിയിലുള്ള ഔദാര്യംകൊണ്ടും തികഞ്ഞ മര്യാദക്കാരനാണ. സൂക്ഷ്മം നോക്കിപ്പറയുന്നതാണെങ്കിൽ ആയാൾ മര്യാദയുടെ ഒരു വ്യാഖ്യാനമാണ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഒരുവൻ കാണ്മാൻ വിചാരിക്കുന്ന എല്ലാ യോഗ്യതകളും ആയാളിൽ കാണാം.

ഹാം— താനായാളെ വേണ്ട വിധം വിവരിക്കുന്നുണ്ട. ആയാളുടെ യോഗ്യതയുടെ ഓരോ അംശങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ചെടുത്ത ഗണിക്ക കൂട്ടുന്നതായാൽ മനസ്സിന്ന തല തിരിച്ചിലുണ്ടാകുന്നതാണ. അതിന്ന അതിന്റെ കൂടെപ്പോവാൻ സാധിക്കില്ല. ആയാളുടെ യോഗ്യതകൾ മാത്രം സ്തുതിക്കുകയാണെങ്കിൽ തന്നെ വളരെ വിഷയങ്ങളുള്ള ഒരാളാണെന്ന ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

അന്യകേററമല്ല്യമാംഗുണഗണം
മോർത്തിട്ടുപാർത്തിട്ടൊരാ
ലന്യന്നൊത്തൊരാകൃതി കാണ്മതുതൽ.
കണ്ണാടിയിൽതന്നെയാം
അന്യന്മാരിലവന്റെ ഛായ തിരിയില്ലാ.
ള്ളിന്നാലെയും പോകുമോർ
മന്നിൽകേവലമായവന്റെ നിഴലോ-
ടല്ലാതടുക്കില്ലഹോ 312

ഓസ— ഇവിടുന്ന ആയാളെ പററി വളരെ സംസാരിക്കുന്നുണ്ട.

ഹാം— എന്താ ഇതുകൊണ്ട കാര്യം. ഹേ! യാതൊരാൾക്കും വിവരിക്കുവാൻ വയ്യാത്ത ഇയ്യാളെ അപരിഷ്കൃതങ്ങളായ നമ്മു വാക്കുകളെക്കൊണ്ട എന്തിനാ പറയുന്നത്?

ഓസ— സ്വാമി!—

ഹൊറാ— മററൊരാൾ പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴികയില്ലെ? അങ്ങെക്ക നിശ്ചയമായിട്ടും കഴിയും ഹേ!

ഹാം— ഇയ്യാളെപ്പററി പറഞ്ഞിട്ട എന്താ ഇവിടെ കാര്യം?

ഓസ— ലെർട്ടീസ്സിനെയോ?

ഹൊറാ— ഇയ്യാളുടെ സഞ്ചി ഒഴിഞ്ഞുപോയി. ഇയ്യാളുടെ സ്വർണ്ണവാക്കുകളൊക്കെ ചിലവായിപ്പോയി.

ഫാം— ആയാളെന്തരാണു (guess).

മാസ— എനിക്കറിയാം, നിങ്ങൾ അറിവില്ലാത്തവരല്ല!

ഫാം— താനങ്ങിനെയാവാനെനിക്കു മോഹമുണ്ട. എങ്കിലും (guess) അങ്ങിനെയായാൽ എനിക്കു വളരെ സന്തോഷമാവില്ല (guess). ആട്ടെ—

മാസ— ലേട്ടീസ്സ എത്ര യോഗ്യനാണെന്നു നിങ്ങൾക്കു നിശ്ചയമില്ലാഞ്ഞുയില്ല.

ഫാം— യോഗ്യതയിൽ ആയാളോടു സാദൃശ്യപ്പെടുത്തിയേക്കിലോ എന്നു പേടിച്ചു; ഞാനതു സമ്മതിക്കുന്നില്ല. ഒരാളെ നല്ലവണ്ണം അറിയുന്നതു അവനവനെത്തന്നെ അറിയുകയാണ.

മാസ— ആയാളുടെ ആയുധവിദ്യയിലുള്ള യോഗ്യതയാണ ഞാനുദ്ദേശിക്കുന്നതു. സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം ഇദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ (guess) ആരും ഇല്ലെന്നാണ.

ഫാം— എന്നാ ആയാളുടെ ആയുധം.

മാസ— വാളും കട്ടാരവും.

ഫാം— അതാണോയാളുടെ രണ്ടു ആയുധം? ആട്ടെ നല്ലതു തന്നെ.

മാസ— രാജാവ, ആയാളായിട്ടു ആറ ബാർബറിക്കുതിരകളെ (guess) വാങ്ങി വെച്ചിട്ടുണ്ട. അതിന്റെ പകരം ആയാൾ ആറു പ്രാൻസ്സ വാളുകളും കട്ടാരങ്ങളും, അവയുടെ പൊടിപ്പു പട്ടുതലായ കോപ്പുകളും കൊടുപ്പാനേററിട്ടുണ്ട. മൂന്നു വാഹനങ്ങൾ കാഴ്ചയിൽ വളരെ മോഹം തോന്നുന്നവയും പിടികൾക്കു യോജിച്ചവയും വളരെ ലളിതങ്ങളും മേൽതരം ആകൃതിയിലുള്ളവയുമാണ.

ഫാം— എന്തിനെ ആണ വാഹനം എന്നു പറയുന്നത?

ഡൊ— സകല വിവരണവും അറിയുന്നതിന്ന മുമ്പായി ഒരു വ്യാഖ്യാനം വേണ്ടി വരുമെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.

മാസ— വാഹനം പൊടിപ്പാണ.

ഫാം— നമ്മുടെ [illegible] ടെ വലിയ തോക്കുകൊണ്ടു നടപ്പാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ഒരു (guess) വക്ക (guess) അധികം യോജിച്ചിരിക്കും. അതുവ

രെ അത്ര പൊടിപ്പായിരിപ്പാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നു. ആട്ടെ! ആറ ബാർബറി കുതിരകൾക്കു പകരം ആറ ഫ്രാൻസ്സ വാളുകളും അതിന്റെ കോപ്പും മൂന്ന മേൽതരം പൊടിപ്പും. അങ്ങിനെയാണ ഫ്രാൻസുകാർ ഡെന്മാർക്കുകാരോടു വാതുവെക്കുക. ഇതു എന്തിനാ, താൻ പറയുമ്പോലെ, വാളു വെച്ചിരിക്കുന്നതു.

ഓസ— ആയാളും ഇവിടുന്നും തമ്മിലുള്ള നേരിടലിൽ, ഒരു ഡജൻ കുത്തലിൽ ആയാൾ മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഇവിടുത്തേക്കാൾ അധികം കുത്തില്ല എന്നു രാജാവും, ഹാംലെറ്റ തന്നെ വെച്ചു പ്രാവശ്യം കുത്തുമ്പോഴക്കു താൻ പന്ത്രണ്ടു പ്രാവശ്യമായിക്കൊള്ളാമെന്നു ആയാളും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു. ഇവിടുന്നു മറുവടിക്കു സമ്മതിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ അതു ഉടനെ പരീക്ഷക്കു വെക്കും.

ഹാം— ഞാൻ, "ഇല്ല" എന്നു മറുവടി പറഞ്ഞാൽ എങ്ങിനെയാണ?

ഓസ— പരീക്ഷയിൽ ഇവിടുത്തെ എതിരാൾ എന്നാണ ഞാൻ വിചാരിച്ചതു.

ഹാം— ഏഹെ! മഹാരാജാവിന്നു സമ്മതമെങ്കിൽ; ഞാൻ ആ ശാലയിൽ നടക്കാം. അതു എന്റെ വ്യായാമത്തിന്നുള്ള സമയമാണ. വാളുകൾ കൊണ്ടു വന്നോട്ടെ. ആയാൾക്കു സമ്മതമാണെങ്കിലും രാജാവു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശത്തെ സ്ഥിരതയോടെ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും എനിക്കു കഴിയുമെങ്കിൽ ഞാനവിടെക്കു വേണ്ടി ജയിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ നാണക്കേടും വിശേഷമായ ഇടിയും അല്ലാതെ ഞാനൊന്നും സമ്പാദിക്കില്ല.

ഓസ— ഇതു പ്രകാരം ഞാൻ മറുവടി പറയട്ടെ?

ഹാം— ഒരു സംഗതിക്കു പിന്നെ തനിക്കു തോന്നുംപോലെ എന്തു പൊടിപ്പും തൊങ്ങലും കൂട്ടിയാലും വേണ്ടില്ല.

ഓസ— ഇവിടുത്തെ കല്പനക്കു തെയ്യാറായുള്ളവനാണു.

ഹാം— തന്റെ, തന്റെ. (ഓസറിക പോയി).

ആയാൾ ആയാളോട്ട തന്നെ പറഞ്ഞാൽ നന്നായിരുന്നു. ആയാളോട്ട പറവാനിവിടെ വേറെ ആരുമില്ല.

ഹൊറേ— ഒരു ശിമകൊളുകോഴി അതിന്റെ തലയിൽ മൊട്ടയോട്ട വെച്ചുംകൊണ്ടു പറഞ്ഞു പോകുന്നു.

ഹാം— ആയാൾ ആയാളുടെ അമ്മയുടെ മുല കുടിക്കുന്നതിന്ന മുമ്പായിട്ട അതിനെ സന്തോഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം.

ഒരുകൂട്ടിയ്യാൾക്കിന്നൊന്നറിയിവിതുവിധം
കെട്ടുകാലംപലതും
കേമന്മാർക്കും, തത്തിൽസാരസ്യമധുരമെ
സംഗമത്തിനുട്ടപ്പം,
വീശിപ്പാറംപെതിർക്കേട്ടൊഴിയുമറിവിപ്പീ
തണ്ടോംചേരാൻപരീക്ഷ
ക്കുതിടിൽപൊള്ളപൊട്ടുന്നറിവുന്നരകളും,
മാത്രമുണ്ടുതങ്ങളെ 313

ഒരു പ്രഭു പ്രവേശിക്കുന്നു.

പ്രഭു— തിരുമനസ്സ്! മഹാരാജാവ ചെറുപ്പക്കാരനായ ഓസറിക്കിനെ വിവരം പറവാനയച്ചതിൽ, ആയാൾ, അവിടുത്തെ കാത്ത ഇവിടുന്ന ശാലയിൽ നില്ക്കുന്ന എന്നറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു, ഇപ്പോൾ തന്നെ ലെയ്ർട്ടീസ്സിനോട്ട അങ്കം വെട്ടുന്നുവോ അതോ കുറച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടു മതിയോ? എന്താണ ഇവിടേക്കിഷ്ടം എന്നറിവാൻ അവിടുന്നെന്നെ അയച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— എന്റെ കാര്യങ്ങൾക്ക എനിക്ക സ്ഥിരതയുണ്ട. അവ രാജാവിന്റെ സന്തോഷത്തെ അനുസരിച്ച നടക്കാം. അവിടെക്ക ശരിയായാൽ എനിക്കും ശരിതന്നെ. ഇപ്പോഴായാലും വേണ്ടില്ല. ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലെ എനിക്ക ശക്തിയുള്ള എപ്പോഴായാലും വേണ്ടില്ല.

പ്രഭു— രാജാവും രാണിയും കൂടെ വരുന്നുണ്ട.

ഹാം— നല്ലസമയത്ത.

പ്രഭു— ഇവിടുന്ന കളിക്ക പുറപ്പെടുന്നതിന്ന മുമ്പായി ലെയ്ർട്ടീസ്സിനോട്ട കുറച്ച ഭംഗിയിൽ സംസാരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്ന രാണിക്ക താല്പര്യമുണ്ട.

ഹാം— അവിടുന്നൊന്നിക്ക നല്ലതാണെന്നു പറഞ്ഞു തരുന്നതു.

(ഓസ്രിക്ക പോയി)

ഹൊറാ— ഇവിടുന്ന ഈ വാതിൽ തോല്ക്കും.

ഹാം— ഞാനങ്ങിനെ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ആയാൾ ഫ്രാൻസിലെക്ക പോയതിന്റെ ശേഷം ഞാൻ മുട്ടാതെ ശീലിച്ചിട്ടുണ്ട. ഞാൻ ജയിക്കും. എന്നാൽ ഇവിടെയുള്ളതെല്ലാം എന്റെ ഹൃദയത്തിന്ന എത്ര ശല്യമാണെന്നു തനിക്കൊരു രൂപമില്ല. പക്ഷെ അതുകൊണ്ടൊന്നും ഇല്ല താനും

ഹൊറാ— അങ്ങിനെ അല്ല തിരുമനസ്സേ.

ഹാം— അതൊരു മുട്ടാളത്തമാണ. അതു ഒരു സ്ത്രീക്ക ഒരു സമയം സ്വൈരക്കേടു കൊടുക്കാവുന്ന ഒരു മാതിരി ദുശ്ശങ്കയാണ.

ഹൊറാ— ഇവിടത്തെ മനസ്സു എന്തിനെങ്കിലും വെറുക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അതിനെ ആദരിക്കേണ്ടതാണ. അവരിങ്ങോട്ടു വരുന്നതിനെ ഞാൻ തടസ്ഥപ്പെടുത്തിട്ടു ഇവിടെക്ക വയ്യെന്നു പറയാം.

ഹാം— ച്ഛേ! ഞാൻ ശകുനത്തെ കൂട്ടാക്കില്ല. ഒരു ചടകത്തിന്റെ പതനത്തിൽ പ്രത്യേകമായ ഒരു ശകുനമുണ്ട. അതു ഇപ്പോഴാണെങ്കിൽ മേലിലല്ല. അതു മേലിലല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പോഴാവും. ഇപ്പോഴല്ലെങ്കിലും അതൊരിക്കൽ വരും. തെയ്യാറാവലാണ വേണ്ടതു.

ചാകുന്നപോഴാരുമൊരുവസ്തുവുമങ്ങുകൊണ്ടു
പോകില്ലകൂടെയതുനിശ്ചയമെന്നിരിക്കെ
ഹേ!കേൾക്ക ചെറുപ്പമതിലായവകൈവിടാനു-
ണ്ടാകുന്നസങ്കടമതെന്തിനുഹന്ത!പിന്നെ. 314

(രാജാവ, റാണി, ലെർട്ടീസ്സ, പ്രഭുക്കന്മാർ, ഓസ്റിക്ക, ആയുധങ്ങളോടുകൂടിയ പരിവാരങ്ങൾ, മുതലായവർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

രാജാ— വരു ഹാംലെററ! വരൂ. ഈ കൈ എന്റെ കയ്യിൽനിന്നു മേടിക്ക. (രാജാവു ലെർട്ടീസ്സിന്റെ കയ്യു ഹാംലെററിന്റെ കയ്യിൽ വെക്കുന്നു).

ഹാം— ഹേ! എനിക്ക താൻ മാപ്പു തരണം. ഞാൻ തനിക്ക

അപരാധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു. എങ്കിലും താനൊരു മൎയ്യാദക്കാരനാകകൊണ്ടു എനിക്കു മാപ്പു തരണം. എനിക്കു അങ്ങിനെ കലശലായ ഭ്രാന്താണെന്നു ഈ കാണുന്നവൎക്കൊക്കെ അറിയാം. താൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. തന്റെ പ്രകൃതിയും മാനവും ദ്വേഷ്യവും കലശലായി ഉണരത്തക്കവണ്ണം ഞാൻ ചെയ്തതൊക്കെ ഭ്രാന്തുകൊണ്ടാണെന്നു ഇവിടെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. ലെർട്ടിസ്സിന്നപരാധം ചെയ്തതു ഹാംലെററാണോ? ഒരിക്കലും ഹാംലെററല്ല. ഹാംലെററിനെ ആയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നു എടുത്തു കളഞ്ഞു, ആയാൾ ആയാളല്ലാത്തപ്പോൾ ലെർട്ടിസ്സിനു വിരോധം ചെയ്താൽ അതു ഹാംലെററു ചെയ്യുന്നതല്ല. ഹാംലെററ അതിനെ നിഷേധിക്കുന്നു. പിന്നെ ആരാണു ചെയ്യുന്നതു? ആയാളുടെ ഭ്രാന്തു. അങ്ങിനെ ആണെങ്കിൽ ഹാംലെററ അപരാധം അനുഭവിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിലാണു. ആയാളുടെ ഭ്രാന്ത സാധു ഹാംലെററിന്റെ ശത്രുവാണു.

പാരിലേക്കണമിതെന്നുതന്നെകരുതി
 പ്പുറിച്ചതെല്ലാമുള്ളഘം
ചേരുംദ്രോഹമിതെന്നുഞാൻപറകയാൽ
 നല്ലോരുനിന്മാനസെ
മുററുംവീടിനുമേലയച്ചൊരുശരം
 സോദൎയ്യനേല്പിച്ചൊരാ-
കററത്തോളമതാക്കിടേണമിതിലെൻ
 കുററം,സമാന്യന്തരെ

ലെ.— എന്റെ പ്രകൃതി ഈ കാൎയ്യത്തിൽ എന്നെ പ്രതികാരം ചെയ്വാൻ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇതിൽ എനിക്കു തൃപ്തിയായി. എന്നാൽ എന്റെ മാന്യാവസ്ഥക്കു ഞാൻ വാങ്ങി നില്ക്കുന്നു. എന്റെ പേരിന്നു നാണ്യക്കേടു വരാതിരിപ്പാൻവേണ്ടി, ഈ വക കാൎയ്യത്തിൽ മുൻ നടപടിപ്രകാരം സന്ധി ചെയ്യുന്നതിന്നു വിരോധമില്ലെന്നു മൎയ്യാദ നല്ലവണ്ണം നിശ്ചയമുള്ള കാരണവന്മാർ പറഞ്ഞല്ലാതെ യാതൊരു സന്ധിക്കും ഞാനൊരുങ്ങുന്നില്ല. എങ്കിലും അതു

വരെ ഇവിടുത്തെ സ്നേഹത്തെ സത്യമായിട്ടു തന്നെ കരുതാം. അതിന്നു യാതൊരു വിരോധവും ചെയ്യില്ല.

ഹാം— അതു ഞാൻ നിഷ്കളങ്കമായി വിശ്വസിച്ചു ഒരു സോദരൻെറ വാതിന്നു കപടം കൂടാതെ നേരിടാം. ഞങ്ങൾക്കു ഈ വാളുകൾ— കാണട്ടെ.

ലെ— കാണട്ടെ; ഒന്നിനിക്കു.

ഹാം— ഞാനായിക്കളയാം. തനിക്കു വണ്ണംകിട. ലെട്ടീസ്സ എൻെറ അറിവില്ലായ്മയിൽ തൻെറ സാമർത്ഥ്യം ഇരുട്ടത്തു നക്ഷത്രംപോലെയും തീക്കട്ടപോലെയും നിശ്ചയമായും പ്രകാശിക്കും.

ലെ— ഇവിടുന്നെന്നെ പരിഹസിക്കുകയാണ്.

ഹാം— ഒരിക്കലുംതന്നെ ആണെ അല്ല.

രാജാ— യുവാവായ ഓസറിക്കേ അവർക്കു വാളുകൊടുക്കു. ഹാംലെററേ! വാതിലെ നിശ്ചയം അറിവുണ്ടോ?

ഹാം— നല്ലവണ്ണമുണ്ടു സ്വാമി. ഇവിടുന്നു ബലഹീനനായ ഭാഗമാണ പിടിച്ചിരിക്കുന്നത.

രാജാ— എനിക്കു ഭയമില്ല. ഞാൻ നിങ്ങളെ രണ്ടാളെയും കണ്ടിട്ടുണ്ടു. എന്നാൽ ആയാൾ മുന്നോക്കമാം കേമനാകകൊണ്ടു നമുക്കനുകൂലമായി നിശ്ചയം ചെയ്തിരിക്കയാണ.

ലെ— ഇതിന്നു വല്ലാത്ത കനം. വേറെ ഒന്നു കാണട്ടെ.

ഹാം— ഇതിനിക്കു നല്ലവണ്ണം പിടിച്ചു. ഈ വാളുകൾക്കൊക്കെ ഒപ്പമല്ലെ നീളം. (അവർ നേരിടുവാനൊരുങ്ങുന്നു).

ഓസ— അതെ സ്വാമി.

രാജാ— മേശപ്പുറത്തു ഗ്ലാസിൽ മദ്യം പകർന്നു നിരത്തട്ടെ.

ഒന്നാംരണ്ടാംപരികളിലിഹഹാംലെററുജയിക്കുമ്പൊഴുംതാൻ
മൂന്നാംവട്ടത്തിലിനപകരംവീട്ടിനില്ക്കുമ്പൊഴുംതാൻ
ഇന്നെൻകോട്ടപ്പുറമതിലുടൻനമ്പികാണിക്കവാനോ-
യൊന്നായിത്താനിഹവെടിയതോക്കിട്ടുപൊട്ടിച്ചിടട്ടേ 316
ഒരുമ്ലശീമാനിഹാംലെററിന്നബലമധികം
വാഴ്കുവാൻഭൂപാനം
ചെയ്യുംകെല്പോടിട്ടനാൻതലമുറവഴിയ-
ക്കൊക്കുമൊന്നാർമ്പവാനൻ

ചാൎത്തിപ്പോരുംകിരീടത്തിലെയണിമണിയെ-
 ക്കാട്ടിലുംനന്മയേറും
മുത്തിട്ടരത്നമാകപ്പിതിലിടണമുടൻ
 കപ്പുകാണിക്കതന്നു 317
പാനംചെയ്യുന്നഹാംലെററിനുഗുണമതിനായ്
 ഭൂപനെന്നാളതിപ്പോൾ
ആനേശമൃത്തിനാലെചെറുപറപെരുമ്പറ
 ഭേരിയെ,ഭേരിപിന്നെ
സ്ഥാനേ വൻതോക്കുവെക്കുന്നവരെ,വലിയതോ-
 ക്കപ്രകാരംപുറക്കും
മാനത്തെ,പ്പിന്നെമാനംമഹിയെമുഴുവനി
 ന്നെട്ടുകേൾപ്പിച്ചിടട്ടെ. 318

വരുവിൻ, തുടങ്ങുവിൻ. വിധികൎത്താക്കന്മാരായ നിങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടുവിൻ.

ഹാം— ഹേ! വരു.

ലെ— വരു തിരുമനസ്സേ (അവർ വാൾകൊണ്ടു വെട്ടുന്നു).

ഹാം— ഒന്നു.

ലെ— ഇല്ല.

ഹാം— മദ്ധ്യസ്ഥൻ തീൎച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ.

ഓസ— ഒരു കുത്തു. വളരെ സ്പഷ്ടമായ കുത്തു.

ലെ— ആകട്ടെ ഇനി.

രാജാ— നില്ക്കട്ടെ പാനത്തിനുള്ളതാകട്ടെ. ഹാംലെററ! ഈ രത്നം തന്റേതാണു. ഇതാ തന്റെ സൌഖ്യത്തിനു. (ഉള്ളിൽനിന്നു പറയടിക്കുന്നു. വലിയ തോക്കു പൊട്ടുന്നു). ആയാൾക്കു ആ കപ്പു കൊടുക്കു.

ഹാം— ഈ അങ്കം ആദ്യം കഴിച്ചുകളയാം. അതു കുറച്ചുനേരത്തേക്കവിടെ വെക്കു. വരു— (അവർ കുത്തുന്നു).

 വേറെ ഒരു കുത്തു. എന്താ താൻ പറയുന്നതു?

ലെ— ഒരു തൊടൽ ഒരു തൊടൽ. അതു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു.

രാജാ— നമ്മുടെ മകൻ ജയിക്കും.

റാണി— ആയാൾ തടിച്ചവനാണു. ശ്വാസം കുറവു. ഇതാ

ഹാംലെററ! എന്റെ മുഖം തൊടക്കുന്ന ശീലയെടുത്തു തന്റെ നെററി തുടക്കു. തന്റെ ഭാഗ്യത്തിന്നുവേണ്ടി റാണി നല്ലവണ്ണം പാനം ചെയ്യുന്നു ഹാംലെററ.

ഹാം— സുശീലയായ അമ്മേ!

രാജാ— ഗർട്ടരുഡെ! സേവിക്കരുതേ.

റാണി— ഞാനതു ചെയ്യും. സ്വാമീ എനിക്കു മാപ്പു തരുവാനപേക്ഷിക്കുന്നു.

രാജാ— (സ്വഗതം) അതു വിഷംകൂട്ടിയ കപ്പാണു. ഇനി പറഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ല.

ഹാം— എനിക്കിനിയും കുടിപ്പാൻ ധൈര്യമില്ല. പിന്നെ ആവാം.

റാണി— വരു! ഞാൻ തന്റെ മുഖം തുടക്കട്ടെ.

ലെ— സ്വാമീ! ഞാനിപ്പോൾ ഇദ്ദേഹത്തെ കുത്തും.

രാജാ— ഞാനതു വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ലെ— (സ്വഗതം) എങ്കിലും അതു എന്റെ മനസ്സാക്ഷിക്കു ഏകദേശം വിപരീതമാണു.

ഹാം— മൂന്നാമത്തേതിന്നു വരു. ലെർട്ടിസ്സ്! താൻ കളിക്കുക മാത്രമാണു. തനിക്കു കഴിയുന്നേടത്തോളം ശക്തിയോടുകൂടി ഏല്പിച്ചു കൊള്ളു. എന്നെ കളിപ്പിക്കുകയാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ലെ— അങ്ങിനെയോ ഇവിടുന്നു പറയുന്നതു? വരു. (അവരങ്കം വെട്ടുന്നു).

ഓസ— ഇരുപക്ഷക്കും ഒന്നും ഇല്ല.

ലെ— ഇതാ നോക്കിക്കൊള്ളു. (ലെർട്ടിസ്സ ഹാംലെററിനെ മുറിപ്പെടുത്തുന്നു. പിന്നെ കലശലായ അങ്കത്തിൽ അവർ വാൾ മാറി ഹാംലെററ ലെർട്ടിസ്സിനെയും മുറിപ്പെടുത്തുന്നു).

രാജാ— അവരെ വേർ വിടുത്തു. വല്ലാതെ കോപിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അല്ല, വരു. ഇനിയും (റാണി വീഴുന്നു)

ഓസ— അയ്യോ! രാജ്ഞിയുടെ നേരെ അങ്ങോട്ടു നോക്കു.

ഹൊ— ഉഭയഭാഗക്കാരുടെ മേൽനിന്നും രക്തമൊലിക്കുന്നു. ഇതെങ്ങിനെയാ തിരുമനസ്സേ?

ഓസ— എങ്ങിനെയാ ലെർട്ടിസ്സേ?

ലെ— ഹും. എന്തിനാ? ഒരു കാട്ടുകോഴിയുടെ മാതിരി എന്റെ സ്വന്തം വലയിൽ, ഓസറിക്കേ! എന്റെ സ്വന്തം ചതി കൊണ്ടു ഞാൻ ന്യായമായി കൊല്ലപ്പെട്ടു.

ഹാം— രാജ്ഞിക്കെന്താ?

രാജാ— അവരുടെ രക്തം കണ്ടു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടിരിക്കയാണു.

റാണി— അല്ല, അല്ല. പാനം, പാനം. അയ്യോ!! എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ഹാംലെററ്! പാനം, പാനം. എനിക്കു വിഷം തന്നിരിക്കുന്നു.

ഹാം— അയ്യോ! ദുഷ്ടതേ! അയ്യോ! വാതിലടക്കട്ടെ. ചതി അതു കണ്ടുപിടിക്കട്ടെ. (ലെർട്ടീസ്സ വീഴുന്നു).

ലെ— അതിവിടെയുണ്ടു. ഹാംലെററ്! ഹാംലെററ്! ഇവിടുന്നു ഹതനായി. ഭൂമിയിലുള്ള ഏതു മരുന്നും ഇവിടേക്കു ഗുണം ചെയ്വാൻ മതിയാവില്ല. ഇവിടേക്കു അരമണിക്കൂറോളം ആയുസ്സില്ല. ചതിയുള്ള ആ ആയുധം ശക്തി കുറയ്ക്കാതെയുള്ള വിഷത്തോടുകൂടി ഇവിടുത്തെ കയ്യിലുണ്ടു. ആ കള്ളപ്പണി എന്റെ നേരെ തന്നെ തിരിച്ചു കുത്തി. എനി ഒരിക്കലും എഴുനില്ക്കാത്ത വിധത്തിൽ; നോക്കു. ഞാനിതാ ഇവിടെ വീണിരിക്കുന്നു. ഇവിടുത്തെ അമ്മക്കു വിഷമേററിരിക്കയാണു. എനിക്കു വയ്യാ—

രാജാ— രാജാവിനെയാണു കുററം പറയേണ്ടതു.

ഹാം— ആ ഹാ! മുന വിഷമയമാക്കിട്ടും ഉണ്ടോ? എന്നാൽ തന്റെ പ്രവൃത്തിക്കു വിഷമേല്പിക്കട്ടെ. (രാജാവിനെ കുത്തുന്നു).

എല്ലാവരും— രാജദ്രോഹം, രാജദ്രോഹം.

രാജാ— അയ്യോ എനിയെങ്കിലും എന്നെ രക്ഷിക്കണേ സ്നേഹിതന്മാരെ! എനിക്കു ഉപദ്രവം തട്ടീട്ടെ ഉള്ളൂ.

ഹാം— അഗമ്യാഗമനം ചെയ്യുന്നവനായി, ഘാതകനായി, ദുഷ്ടനായി, ഡെന്മാർക്കുകാരനായ നീ ഈ വിഷം കുടിച്ചുതീർക്കു. നിന്റെ ഒരുമ ഇവിടെ ഉണ്ടോ? എന്റെ അമ്മയുടെ പിന്നാലെ പോ. (രാജാവു മരിക്കുന്നു).

ലെ— അദ്ദേഹത്തിന്നു, നല്ല മര്യാദക്കു കൊടുത്തു. അതു അദ്ദേഹം തന്നെ ഉണ്ടാക്കിട്ടുള്ള വിഷമാണു.

യോഗ്യനാകിയഹാംലെററകേൾക്കനമ്മൾക്കതങ്ങളിൽ
ചെക്കംകൊടുത്തുവാങ്ങേണംദുഷ്ടമൊത്തിൻെറമാപ്പുകൾ 319
എന്നേയുമെന്നച്ഛനേയുംകൊന്നപാപംവരില്ലതെ
വന്നിടരുതുഞാനങ്ങെക്കൊന്നപാപമിനിക്കുമേ 320

(മരിക്കുന്നു).

ഹാം— ദൈവം തന്നെ അതിൽനിന്നു വിടുത്തട്ടെ. തൻെറ പിന്നാലെ ഞാനും ഇതാ വരുന്നു. ഞാൻ മരിച്ചു ഹൊറേഷ്യോ! ദുഷ്ടരാജ്ഞി! പോയിവരട്ടെ.

ഇക്കണ്ടാപത്തിലത്ഭുതമൊടുവിളറി-
 ക്കണ്ടതാനുമമട്ടോ
തൽകൃത്യേകാണിമട്ടോരരുവുമൊരുവൊ-
 റോട്ടനേരംകിടച്ചാൽ
കഷ്ടംസാർജനരട്ടുൻമൃതിപിടിയിൽഹാ
 കൃത്യവാൻ, ചൊല്ലുവാനു-
ണ്ടൊട്ടേ, പോട്ടെഹൊറേഷ്യോപരമിതുവിധമാ-
 കട്ടെഞാനോകഴിഞ്ഞു 321

താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നെയും എൻെറ കാര്യത്തെയുംപററി തൃപ്തിപ്പെടാത്ത ജനങ്ങളോടു വാസ്തവം പറഞ്ഞുകൊടുക്കു.

ഹൊ— അതു ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. ഞാനൊരു ഡനാക്കാരനേക്കാൾ റോം നഗരിയിലെ പഴയ ഒരാളാണു. ഇവിടെ എങ്കിലും കുറച്ചു മദ്യം ശേഷിപ്പുണ്ടു.

ഹാം— താനൊരു മനുഷ്യനല്ലേ? ആ കപ്പിങ്ങോട്ടു തരു വിട്ടു. ദൈവമാണെ അതെനിക്കു വേണം.

മാരോസംഗതിസാരമേവമൊളിവായ്
 വെച്ചീടിലെൻപിറെറയെൻ
പേരത്രക്കുകെട്ടുപ്പൊമാംപ്രണമൊടും
 നിന്ദ്യോണമീയുഴിയിൽ
ഉറെറന്നിൽക്കരുതീടിൽനീസുഖമതായ്
 വേർപെട്ടൊരല്പംദിനം

ക്രൂരക്ഷോണിയിൽവാണമൽക്കഥകളി.
ച്ചാൻബുദ്ധിമുട്ടേണമേ 322

(ദൂരത്തു നിന്നെന്നപോലെ ഉള്ളിൽനിന്നു പട്ടാളക്കാരുടെ വെടിയും വാദ്യഘോഷവും).

പോൎക്കളത്തിലുള്ള ശബ്ദംപോലെ ഒരു ശബ്ദം എന്താണതു?

ഓസ— ചെറുപ്പക്കാരനായ ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സ ജയലക്ഷ്മിയോടുകൂടി പോളണ്ടിൽനിന്നു വന്നിട്ടു ഇംഗ്ലാണ്ടിൽനിന്നു വന്ന രാജപ്രതിനിധികളെ ബഹുമാനിപ്പാൻ വെടി വെക്കുകയാണിതു.

ഹാം— അയ്യോ!! ഞാൻ മരിക്കുന്നു, ഹൊറേഷ്യോ! ഒരു ഉഗ്രമായ വിഷം എന്റെ ശക്തിയെ തീരെ ജയിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലാണ്ടിലെ വൎത്തമാനം അറിയുന്നതുവരെ ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ പറയാം. തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സിനെ ആവും. ആയാൾക്കു എന്റെ, മരിപ്പാൻ പോകുമ്പോഴത്തെ സമ്മതമുണ്ടു, അതു ആയാളോടു പറയു. ഞാൻ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാനുള്ള കാരണങ്ങളും. [illegible] നോക്കണ്ടാ എനി ഒന്നും പറയുന്നില്ല. (മരിക്കുന്നു).

ഹൊ— ഒരു മഹത്തായ ഹൃദയം ഇതാ പൊളിയുന്നു. രാത്രി മംഗളമായി ഭവിക്കട്ടേ സുശീലനായ രാജകുമാരാ!

അങ്ങുന്നപോംവഴിയിലുത്തമദൈവദൂതർ
തിങ്ങിപ്പുരംതവസുഖത്തിനുപാട്ടുപാടി.
എങ്ങുംതടസ്ഥമണയാതെഭവാനെയേററം
മംഗല്യമാംപരപദത്തിലണച്ചിടട്ടേ. 323

ഇങ്ങോട്ടെന്തിനാ ഭേരി വരുന്നതു? (ഉള്ളിൽ നടക്കുന്നു)

(ഫോൎട്ടിൻബ്രാസ്സും ഇംഗ്ലാണ്ടുരാജപ്രതിനിധികളും മററു ചിലരും പ്രവേശിക്കുന്നു).

ഫോ— ഒരു കാണുന്നതു എന്താണെന്നു?

ഹൊ— നിങ്ങൾക്കെന്താ കാണേണ്ടതു? കഷ്ടമോ അത്ഭുതമോ ആയ വല്ലതുമാണെങ്കിൽ തെരച്ചിൽ മതിയാക്കാം.

ഹോ— ഇക്കാണുന്ന ശവങ്ങൾ, നിഷ്ഠുരമാം
നാശംവരുത്തേണമെ-
ന്നിക്കാലമുറയിട്ടിടുന്നു; കഠിനം
ധാരോളിത്വമേ!
ഹിക്കന്നീവേടയെന്നാലിത്രനൃപരെ-
ക്കൊൽവാൻ, നാശിക്കാത്തൊരാ
നൽക്കണ്ടാന്തവവീട്ടിലെന്തൊരുവിരു-
ന്നാണൊരുക്കുന്നതീ 324

ഒന്നാം രാ— ഈ കാഴ്ച വലിയ ഭയങ്കരം തന്നെ. ഞങ്ങളുടെ വർത്തമാനം ഇംഗ്ലാൻറിൽനിന്നു വരുവാൻ താമസിച്ചു പോയി.

ശാസനത്തിറോസൻക്രാൻസും
വിധിപോലെചത്തുഗിൽഡർൻസ്റ്റർനും
ഒരംവിധംകേൾക്കേണ്ടുംചെവികൾ-
ക്കാഗ്രഹണശക്തിപോയ്പ്പോയല്ലോ 325

ഇതിനങ്ങുന്നാരോടാകിലുംനന്ദിചൊല്ലു.
ന്നതിന്നിനിസ്ഥാനമതെന്തുള്ളിക്കോ
ഹോ— ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടില്ലയാളങ്ങേരു
നാവില്ലനിങ്ങൾക്കിതിൽനന്ദിവാക്യം 326

അവിടുന്നവരെ കൊല്ലാനായിട്ടു കല്പിച്ചിട്ടില്ല.

കഷ്ടാവസ്ഥാനടന്നൊരിസ്സമയമാ-
പോളൻറയുദ്ധത്തിൽനി-
ന്നിട്ടാരാലിവിടുന്നു നിങ്ങളിവിടെ
ക്കിംഗ്ലാൻറിൽനിന്നീവിധം
പെട്ടെന്നെത്തുകമൂലമീശവഗണം
പൊക്കപ്പുറത്തെവനം
സ്പഷ്ടംകാണ്മാതിന്നുവെക്കുവതിന്നാ-
ജ്ഞാപിച്ചുകൊള്ളുന്നേൻ 327

ഈ സംഗതികൾ എങ്ങിനെ സംഭവിച്ചു എന്നിനിയും അറിയാത്തവർക്കു ഞാൻ പറഞ്ഞു കൊടുക്കട്ടെ.

എന്നാലെപാജഢബാധമേഷ്ടബഹൂ
ഷ്കൃത്യം,സപാമാപത്തിനോ
ചേർന്നീടാത്തൊഴി,ലക്ഷണംവിധി,യതിൻ
വണ്ണംയദൃച്ഛാവധം
പിന്നെക്കള്ളവഴിക്കാഹിംസ,ഗതിമ
റെറില്ലാഞ്ഞുയാൻകൊല്ലൽ,താ.
നന്നായ്‌പെച്ചുതെററിയേററമരണം,
ചൊല്ലാമിതൊക്കക്രമാൽ 328

ഇതൊക്കെ എനിക്ക ശരിയായിട്ട പറവാൻ കഴിയും.

ഫോ— നമുക്കതു കേൾക്കുവാൻ വേഗം ഉത്സാഹിക്കുക. വലിയ യോഗ്യരെ ഒക്കെ കേൾപ്പാൻ വിളിക്കു.

ഞാനോമാലൊട്ടുഭാഗ്യലക്ഷ്മിയെയിതാ
പുൽകുന്നു,ഖേദാൽക്കണി.
സ്ഥാനത്തൊട്ടവകാശമുണ്ടതുലഘം
മാലോകരോർക്കുന്നതാം
ആനന്താനതെനിക്കതൈക്കവരുമൊരാ.
ദായത്തിനായിട്ടെനി
ത്താനെന്തെന്നുപറഞ്ഞുകൊള്ളുകടനെ
ന്നൊന്നെന്നാകാഷണിക്കുന്നിതാ 329

ഹോ— ഇതിനെപ്പററിയുമോതു
ന്നതിനൊത്തസംഗതിയിനിക്കിവിടെയുണ്ടാം
അധികജനമതിവലിക്കാം
മതിമാന്ദ്യമവനരച്ചതാണെന്നുമെ 330

എന്നാൽ ഇതുടനെ കഴിയട്ടെ. ജനങ്ങളുടെ മനസ്സിന്നു ഒരം ക്ഷോഭമുള്ളപ്പോൾ തന്നെ. അല്ലാത്തപക്ഷം ദുരാലോചനകളിൽനിന്നും തെററായ ധാരണകളിൽനിന്നും എനിയും അധികം ആപത്തുകൾ വന്നേക്കാം.

ഫോ— നാലു പടനായകന്മാർ ഹാംലെററിനെ ഒരു യോദ്ധാവിനെപ്പോലെ മണ്ഡപത്തിലേക്ക കൊണ്ടുപോകട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അദ്ദേഹം ശരിയായ അവസരമുണ്ടായിരു

ന്നു എങ്കിൽ രാജബീജമാണെ താൻ എന്നുള്ളതു കാണിക്കുമായിരുന്നു.

അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടുപോകുന്നനേരം
യോദ്ധാക്കന്മാർവാദ്യഘോഷംവിശേഷാൽ
യുദ്ധാചാരംമററുമെല്ലാമുറക്കെ
പ്പേർത്തുംചെയ്തീവീരനെവാഴ്ത്തീടട്ടെ 331

ശവങ്ങളെടുപ്പിൻ.

ഇക്കാഴ്ചപോർക്കളത്തിന്നു തക്കതാണോർക്കിലൊററവും
തൽക്കാലമീസ്ഥലത്തിങ്കലൊക്കുന്നില്ലൊരുലേശവും 332

പോയി പട്ടാളങ്ങളോടു വെടിവെപ്പാൻ പറയു.

(ഒരു യോദ്ധാവിന്റെ സംസ്കാരസമയത്തു ഉപയോഗിക്കുന്ന വാദ്യഘോഷം. എല്ലാവരും ശവങ്ങളെ എടുത്തുംകൊണ്ടുപോയി. അതിന്റെശേഷം ഒരു കൂട്ടവെടി വെക്കുന്നു).

ഹാംലെററ നാടകം

സമാപ്തം.

കേരളസാഹിത്യ
അക്കാദമി